230

Rękopis Nr 781 (DD I 37)

Na nowo oprawić w 1/2-skórek razem z numerem 781 i futerałem. Karty ochronne (wyklejki) pergaminowe odlepić od starej oprawy i wszyć luźno na początku i na końcu. Dać nowe karty ochronne z dobrego papieru. Karteczkę ze starą sygnaturą (DD. I. 37) nalepić w tym samym miejscu na wyklejce nowej oprawy.

Starą oprawę wykleić, makulaturę (rękopiśmienną) z grubsza oczyścić i zwrócić. Zwrócić także starą skórę okładkową (nie znajdzie ona zastosowania przy nowej oprawie).

Jahoda w r. 1942

NB. Makulaturę z okładek tego rękopisu odebrałem i przechowuje się ona w naszym oddziale.

991. 37

4

781

N. Inv. 781

iii

It(em) concessi magistro Johanni [illegible] practica Johis de [illegible] in papiro [illegible] et [illegible]

It(em) magistro Johi Staffemad de [illegible] practica Willhelmi de placentia in pp(ir)o et [illegible]

It(em) magistro Jacobo [illegible] chirurgia Gulielmi de placentia in pp(ir)o [illegible]

It(em) eid(em) chirurgia [illegible] [illegible] papiro

It(em) eid(em) chirurgia [illegible] libro papiri [illegible]

It(em) concessi m. [illegible] libros magistri [illegible] in papiro [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] quinto

233

In isto volumine continentur libri
p° scripta bartholomei de Brugis
super primum canonis Avicene
2° continet Thadeus super quintam
fen primi canonis Avicene
3° questiones magistri bartholomei
de brugis super tegni galieni
4° scripta magistri arnoldi de villa
nova super libro de morbo et
accidenti
5° scripta super viatico sive constantini libri
primi et totus liber bonus est

Bartholomei de Brugis
In canonem Avicenne
et alie quest...

Incipit scriptum Bartholomei de Brugis super primum canonis Avicenne.

Medicina est ut dicit ... Ab eo ex quo primum ens est et primum unicum coniunctum est et unitum omnibus. Sed est sine medio ... consilio bonitate et sublimitate ... Maior scripta est in 10. metaphysice ubi dicit quod primum in uno quoque genere causa est omnium que sunt sub illo genere. Minor patet quia ab ipso omnia sunt et omnia vivunt secundum patet. Unde sine ipso nullus posset secundum patet in principatibus ut dicit Aristoteles in libro politicorum. Quoniam qui in tenet principatum in mundo sine nutu mundi est principe ... hoc est ... senescalli et alii huiusmodi non principantur in aliqua parte nisi per principem seu regem. Advertendum quod in predicta auctoritate ponitur 2°. scilicet esse et unire. Per esse ... intelligo. Per unire operationem ipsius debere intelligo. Sive sit opus interius sive sit opus in exterius. Unde unire uno modo summitur pro ponere melius ut dicitur 3° de anima. Et ideo ... volens in aliqua scientia sive aliquo huiusmodi tenetur invocare illum a quo dependet esse et unire secundum consuetudinem sapientum antiquorum. Et hic est deus benedictus et sublimis secundum patet de Avicenna qui in prologo sui primi canonis ait. In primis deo gratias agemus secundum cuius ... celsitudo et beneficia ipsius multitudo ... meretur. Cui omnis gratie super omnes perfectas existunt. ¶ Similiter Johannes ... sic inciat suum librum. In nomine dei misericordis cuius nutu sermo incipit ... et doctrine perfectam. ¶ Similiter Rasis dicit in principio sui libri scilicet primo almansoris dicit quod ipse invocat divinum auxilium. Cum ergo nos teneamur imitari priorum vestigia ut mos est. Ipsum invocemus et humiliter sibi supplicemus et devote. Ut det principium laudabilem et informet mediare et complecte finiro ut dicit quod perfectus. Supplicemus domini in vero ut in eo corpe inducat etc. quia sine isto lumine nullus ad intentum complementum advenire possit. Et sic deum invoco. ¶ ¶

Anima phisicam assumens ducem elevata est et abiit. ¶ Istam propositionem scribit Aristoteles in libro suo de mundo. Unde hic per phisicam ego sumo medicinam ut sic dicatur. Anima medicinam assumens ducem elevata est et abiit. ¶ In qua propositione 3° notantur. Primum est quod medicina ab homine acquiritur. 2m quod per medicinam homo regitur. 3m quod per medicinam homo exaltatur. 4m quod per ipsam homo operationem adaptivam. Primum tangitur cum dicit Assumens. 2m cum dicit Ducem. 3m cum dicit Elevata est. 4m cum dicit Abiit. ¶ Primum declaro scilicet quod ab homine medicina acquiritur quia illud acquiritur ab homine quod prius in ipso non erat. Sed homo in sui generatione querit rem quam prius non habebat sicut sequitur prius non habet divitias et postea acquirit eas et virtutes alias. Maior patet quia dicit tertio de anima. Quod anima in sui creatione est tamquam tabula rasa in qua nichil depictum est. Tabula autem non picta potest depingi quocumque colore pictor voluit. Et anima in sui creatione est denudata ab omni scientia secundum quod ultimo Aristoteles et ideo in ipsa scientia acquiri potest. Unde medicina non acquiritur nisi cum magnis laboribus et angustiis et expensis. Cum laboribus quia aliqui veniunt ad studium de longis terris. Similiter acquisitiones medicinarum non acquiruntur nisi laboribus eas querendo hinc illuc. Cum angustiis secundum vigilan... ... Similiter requirunt expensas secundum in victu vestitu famulatu et in emptione librorum et aliorum ... Et hoc dicit Rasis in illo capitulo ... bonum medicum ... appetitum ... Omnia enim sine ista vane ... membro. ¶ ... omnia ut dicit ypo et hoc de primo ¶ 2° scilicet quod per medicinam homo regitur quia perfectus homo regitur ... per quod ad finem intentum deducitur.

Sed hic est per medicinam quia ... anima partes politice. Sic magister regit discipulum ut ad aliquem finem seu ad aliquid discipulum deducat. Et similiter homo regitur equaliter. Sed minor patet quia medicus dirigit meditatur ut dicit in medicina scilicet sanitatem conservare in sanis. Et eam deperditam si fit possibile reducere. Et hoc dicit Avicenna primo canonis. Sed ... Et Averroes primo et 6° colliget. ¶ Quod intendit est quod medicina duas partes habet. Unam qua vocat sanitatem conservativam. Aliam que vocatur curativa. Per primam dirigitur in sanitate conservanda. Ut si aliquis continet sanitatem in corpore habeat conservare sive co... istius partis ... in laborat. ... secundum ille qui ... docet et acquirit. Per illam partem homo dirigitur reducendo sanitatem si amissa fuit. Ideo possumus dicere de medicina quod sicut sentencia dicit si ... actiones regit. Et hoc potest dici de medicina sic dicendo. Medicina animam informat et ... ut animam informat patet. Quia anima in sui principio est sicut tabula rasa etc. Et in sui principio est omnino abeat denudata. Similiter scientia medicis subiciat fabricatione firma in medicinalibus. Similiter nutum custodit quia sanitatem docet conservare. Similiter actiones regit sive docet regere tam vitales quam animales et naturales et alias corporis actiones et hoc de primo membro. ¶ De 3° scilicet quod homo per medicinam exaltatur. Et hoc probo. Unde advertendum quod exaltatio est duplex. Quedam secundum veritatem et interius. Alia est exaltatio secundum opinionem et mundum sive vulgum. Per primam homo exaltatur per scientiam et disciplinam et hoc dicit ptolomeus in libro primo almagesti. Quod sapientior est qui ... in quibus manibus mundus fit. Alia est exaltatio secundum opinionem et vulgum. Et ista est in honoribus divitiis possessionibus et huiusmodi. Unde bonus medicus diligit in medicina speculatur et in illis que ad medicinam pertinent. ... Unde medicina aliquid supponit de astrologia et aliquid de phisica ut dicit Galienus 3° de crisis. Et ideo dicit quod superiorum quod corpus humanum alterum non potuit situari propter eius continuitatem. Quia autem eius per medicinam et phisicam situatur maltum et deducitur. Unde dicit magister meus quod nullus potest esse perfectus malis scientiis sine scientia medicinali secundum dicit de se ipso dum ipse legebat parisius. Verba sua in portationes tamquam aurum et margarite custodiebant et re puritate habebant. Tum ipse dicit reputabant. Et quia dicebat sine ingeniis sine interioribus puritate habebant. Tum ipse dicit. Quod si ypo... ... legere phisicam nunquam ita perfecte legerit secundum nunc leget. Et quia medicina ... informat. Similiter per medicinam homo non acquirit tantum id quod dignum est primo ultra acquirit honores amicos et pecunias et divitias et alia huiusmodi. Et hoc dicit manifeste ypo. primo pronosticorum ubi dicit. Omnis qui medicine artis studio seu gloriam seu delectabilem quamvis copia etc. ¶ Intendit quod medicus perfectus et medicus istos honores et divitias non nisi ... desiderare ... per quandam ... et non vita sua sustentare ut dicit G. primo de ingenio ubi ... Audivimus appetimus et eius appetentia. Similiter in ... dixit. Curas non ... nec multas divitias. Et ideo ... medicina ... sunt ... cum diligentia intendi. Non secundum multi qui quasi ioculatores cum magnis caputiis et solitudinis curias magnorum ... et studio non vacant. Et sic de 3° membro. ¶ Quartum membrum est scilicet quod per medicinam homo operationem depictet. Sic probatur. Quia pars ... scientiam que est practica homo operationem depingit. 2° medicus quia finis theorice est veritas. Practice non finis est opus. Unde practica est scientia que docet modum et qualiter operandi ut dicit Avicenna ¶ Unde theoricum ... contemplativum quod est in medicina non est nisi pars partis scilicet practicum. Et hoc dicit haly 3° tegni super illo cap. Potest tamen ... etc. Quia medicus non ... esse medicus ... finis est opus.

Et gal. in 9° de ingenio ubi d. quod omnia mala i medicina
diligunt accidencia etc. Ethi°. de q° membro. Et sic patet quod
q° dicta sunt approbata. Primum s. quod medicina ab homine ac
quiritur. 2m quod per medicinam homo regitur. 3° quod per medicinam ho
exaltatur. q° quod per medicinam homo oponi deputatur. ¶ Et
quia ea que dicta sunt. sunt aliqui ptini infirmantes 2 erra
tes. Contra primum s. quod medicina ab homine acquiritur peccant
pigri 2 platonici. Contra 2m s. quod per medicinam homo
regitur peccant sophiste 2 imperiti. Contra 3m s. quod per medicinam
homo exaltatur peccant contemptores in medicis 2 medi
cos stolidi. Contra 4m s. quod homo per medicinam oponi de
putatur peccant logici 2 inexperti. s. qui nolunt
laborare pro sciencia adipiscenda. nec sollicitudines circa eam
habere. nec pecunia sua expendere. Unde cum debeant esse in
scolis uel in studio dormiunt in lecto. 2 totum uitam po
nunt in luxuria 2 in cibationibus 2 potibus unde d. bene
eximus ad tempus bonum nec. Unde non fatigemus nostra cor
pora. 2 habent scientiam inuitate. Malum est destruere
bonum propter actus. Sed tales reprehendit psalmista cum d.
¶ Non sic impii non sic. etc. Unde 2 multis labori
bus oportet quod sciencia acquiratur. De platonicis qui dixerunt
quod omnes sciencie insunt nobis ante. 2 per quos homo a
natura sine aptitudine quacumque habet scientiam. Valde errant quia
tunc non oporteret homine uenire ad studium postquam
homo naturaliter habet sciam nec oporteret eam laborare. Et sequi
tur quod equaliter sciret qui equaliter fodit in uinea. sicut
unus philosophus. quod manifeste falsum est. Et istam opinionem
reprobat ar. p° priorum. 2 q. in q° 2° de anima cum d.
quod anima in sui creacione est tamquam tabula. ¶ Et
io nolumus esse pigri. nec platonici. sed labores fideliter
2 sic iustificabitur in nobis id quod dicitur p° ethicorum. 2 nulli
uolenti 2 ut oportet studenti uel intendenti impossibile est
acquisicio philosophie nec sine diu sat fuerint 2 io laboremus
Et sic de errore isto 2 contra 2m ut dixi peccant so
phiste 2 inexperti. unde sophiste pro uana sciencia habenda non
laborant. sed satis fingunt eam habere cursus ubis
adulatoribus. 2 fingunt se habere magnam scientiam. Unde
quando aliqui sunt uocati ad infirmum ponunt medicinam
absque morbi 2 omni inquisicione 2 cognicione. Et si
bene euenit. isti dicunt. ego bene sciebam quod tale me
dicamen sanaret eos. Si uero male accidat dicunt quod
paciens fuit male regimine. 2 pro quos non fuit bene
applicatum. ut ipsi preceperunt. Et sic sibi uenat
habent suas adulaciones. 2 si male. habent suas excu
saciones. Unde sophista deceptor in pretacione quia sub
tiliter quites decipit. Et similiter inexperti decipiunt
2 dicunt. istud curat quartana. 2 istud tercianam. 2 sic de
aliis. Unde absque inquisicione uitant scribunt ce
dulas quas in auctoribus inuenerunt 2 applicant quod
male fieri est. ¶ Quia operari secundum libros sine in
quisicione molestum est. ut d. damascenus in suis
amforismis. Et sicut unum morbum. non est sui inmu
neris sed fortune. unde morbus ut plurimum non curant nec
eos 2 morbos cognoscunt. Ideo tales de medicina non cu
rant. Et omnes isti sunt de secta thesili. Et istos re
probat. G. p° de ingenio. ubi prohemium illum librum thesilum
reprehendit. Unde clerus bibunt 2 comedunt morcellos
bonos. 2 uadunt ad curias regum. comitum 2 huiusmodi. et
pro eo adhuc ista secta uiuit sicut patet. 2 uiuet usque
ad finem iudicii. ¶ Et contra 3m ut dixi peccant
contemptores in medicina 2 iudices stolidi. unde dixi in 3°.
metheororum. quod homo per medicinam exaltatur. Et
non aspiciunt ad hoc. s. ad exaltacionem quam facit medicina
immo dicunt quod est sciencia que rustici exercent 2 operantur.
Sicut aliqui rustici qui fuerunt se medicos 2 mo
mittunt se de morbis curandis. 2 dicunt quod sciencia medicine
non ualet. immo dicunt quod est tociens fetida quia circa superfluitates

corporis humani. s. in parte superfluitatis p° digestionis. sicut in fe
cibus intestinorum 2 in superfluitate 2° digestionis. sicut
in urina 2 consimilibus. Et sic istam nobilem scientiam de
primunt. ¶ Tamen ista ratio soluitur ar. dicit quod res
que intelligunt non sunt materia in illo. sed spiritualiter. in 3°
2° de anima. lapis non est in anima. sed species lapidis. Sic iste
superfluitates non sunt in anima in illo. sed solum spiritualiter. quia
earum species in anima reponuntur. unde medicina est quedam
forma ab omni materia depurata. qui enim hanc ut
te res in sui natura 2 in uilitate sint uiles tamen effectum re
lucent 2 in intellectu sunt nobiliores. quia spiritualiter. Sed
patet dici de sole. Sol ponit suos radios super stercora
2 ex hoc non maculatur. 2 io uel tales honores sic dice
tes sunt uiles 2 quasi asini. 2 ignorant uirtute pe
nitus. quare credunt quod res tales cum sui non sint immo
cum non sunt. Sed in de iudice stolido qui iudicat
quod ignorat. ¶ Unde uniusquisque iudicat. 2 debet iudicare
de hiis de quibus habet noticiam. ut d. ar. ¶ Modo isti
legiste dicunt quod medicina est uilis quia eam non cognoscunt
2 credunt quod sit in more in illo. unde dicunt quod nulla sciencia
est ita nobilis sicut sua quia per eam mundus regitur 2 gub
natur. tamen sine dubio si scientiam suam cognoscerent. non
dicerent. unde corporis sciencia sub philosophia morali continetur.
unde philosophia sine dubio nobilior est. quia sciencia subalter
nans nobilior est sciencia subalternata. Unde dicunt quod sciencia
sua non fuit inuenta nisi a magnis philosophis. immo dicunt
de ypocrate qui fuit sapientissimus. ¶ Et mirabile est
ipsi contempnunt philosophiam 2 philosophos qui eorum scias condi
derunt 2 ea fuerunt partes eorum. Et esset uile esse qui pa
trem suum contempnit. unde corporis sciencia est que tota circa uicia
ut ea corrigant. 2 io ar. d. legislatores malos e
ciant. bonos honorat. ut malos a uicijs prohibe
ant 2 bonos extollant. ideo uicium est penis
2 punitus est quia uicium corporis. Et ad hoc facit quod d. gal. d.
eum quod melior sciencia est nobilior. quoniam actiue. io sic tales
legiste dicunt propter hoc quod sciencia medicine est infima quam corporis
sciencia est magis in lis. cum sit circa uicia. 2 sic de isto modo.
¶ Contra 4m s. quod homo oponi deputatur peccant
logici 2 inexperti. Ad intendendum cum secundum quod d. gal. p°
de ingenio. Secta medicorum fuit tria. 2 tercio quod sit ad
hunc. una fuit secta empiricorum. alia fuit logicorum
alia ionalium. logici totam intencionem posuerunt
in utilibus uel penitus de pertinentibus considerantes. sicut quod
oppositiones sunt. e. 2 quia febrem sunt ea. 2 quod continuum
sui contrario medicatur. 2 sic ut de opere tractauerunt.
¶ Sed totam intencionem posuerunt in pertinentibus utilibus. ¶ Sed io
nales tamen utilia quam practica considerauit. quia medicus
debet esse medicus operans 2 non sermonis. ut faciunt predicti.
unde medicus ronalis curas morborum considerat. 2 intendit ad
cognicionem morbi. 2 deinde medicamen eis quos ap
plicat. Peccant similiter inexperti. quia aliqui sunt qui
nunquam aliquam experienciam de se faciunt. sed recipiunt re
ceptas quas in practicis inuenerunt. 2 male ut dixi.
¶ Cum operari secundum libros etc. Et io experiencia ua
let in oponibus 2 in practicis 2 non in practicis tamen. Et ideo d.
ar. primo methaphisice. Videmus expertos magis proficere quam in
expertos. io d. ar. quod p° ars 2 experiencia in nullo dif
ferre uidentur. 2 sic declaratum sunt. q°r que facit medicina
2 solute sunt q°r argumenta istorum malorum. ideo cum medicina
sit talis. appetibilis est 2 laudabilis est. unde in ea legere inten
do spaliter primum canonem auic. qui totam medicinam tam practicam
theoricam quam practicam continet in generali. unde iste liber prop
quinque commendatur. ¶ Primum est ex auctore compositore. ¶
¶ 2°. ex clara tradicione ¶ 3m ex subtilitate breuitatis
¶ q°m ex sua mirabili ordinacione ¶ q°m ex sui magna
utilitate. ¶ Primo dico quod commendatur ex auctore compositore
unde in nullo librorum medicine tot subtilia continentur ut tot

mirabilia. Unde quicquid boni erat in libro de elis galieni
sub uno breui 2 utili capitulo comprehendit 2 superflua secaga
uit. ¶ Similiter totum librum de simplicibus. sub tribus
capitulis comprehendit. seu doctrinis ¶ Primum cadon
dendum quid sit q° 2 c. 2° commendat propter claram tra
dicionem. quia si tu studeas in aliis libris obscure
inspicies perturbatum 2 cum difficultate 2 cum magno
labore poteris illa intelligere. in isto non clare docet
2 statim. io d. auic. in suo prologo quod ipse persuasus
fuit rogatus ut sibi faceret librum conam
medicinalem clare continere. per canones 2 uias utiles s. et
practiciones. quibus possit intendere. Unde sicut alii libri
medicinales uideantur obscuri. 2 quasi intelligibiles
efficiuntur. ¶ Tercio commendatur ex subtilitate breuitate. quia
si uideant alii libri sicut librum de humoribus quod non medici 2
alii multa. confusi sunt ualde 2 prolixi. Similiter liber de
inuanimentis 2 de crisi ualde sunt prolixi 2 in ordinati.
Modo in isto libro utilia in sui tractatu breuiter utilia sunt
exposita 2 inutilia segregata. ¶ Et q°. dico quod de
commendatur. ex sua mirabili ordinacione 2 appetitu quam in
aliis libris. sicut in libris gal. tradita est medicina in ordina
te. 2 statim capit unam unum prohemium 2 postea a. 2 sic p
cedit cum annexionibus ut patebit intuenti. io auic.
hec uidens. fecit librum ordinatum. 2 ordinatum capitula
2 ordinacias rubricas. ea intytulas ut patet. ideo u
oportet ad hoc ut tu uideas diligenter. 2 solum una uice cum
diligencia bona a bono magistro audias. 2 credo quod fuit
ex toto ginecee expertus quod fecit rasis. qui liber ordina
tissimus est. 2 ualde plurimus. quia plus continet quam faciat
uis auic. fecit istam doctrinam ordinatam. quia ordina
ta sunt bene intelligenda 2 bene rememorabilia ut d. ar. in lib°
de memoria 2 reminiscencia. ¶ Et hec dico quod ille liber commendatur
ex sui utilitate. quia tam methoricam quam practicam. re
gule generales 2 particulares inuenitur traduntur. Unde in primis
canonis q°r fen continet. in prima 2 sequentibus continentur uele
quethoice diffiniuntur. Sed in 3° 2 q° fen regule gena
les in practica diffiniuntur. In aliis libris. sicut in 2° 3° q°u.
ponit clas particulares. Auic. notatur auiceduarius
unde auicdus dicitur. i. quod datum quia contra morbum. Et sic
constat quibus causis inter doctores primum canonis elegi
legere 2 exponere. ¶ Sed circa istum librum aliqua queruntur
Primo quid est subiectum in hoc libro. 2° quis titulus. 3° que
ca efficiens. Deinde cum parte philosophie supponatur. 2 sic de
aliis. Unde racione nouorum oportet aliqua dicere faciliora. et
racione prouectorum aliqua subtilia proruntur. ut quilibet he
at partem suam. Unde lector 2 expositor debet uti sic faciendo
ut d. gal. in primo. ¶ Primo quod ordinatur quid sit subiectum
dico quod corpus humanum est prout quia sanatur. 2 ab eo sani
tas remouetur ut habita sanitas conseruetur 2 amissa recu
peratur. 2 pro dictis ultimis medicina differt a sciencia naturali. unde philosophia
naturalis bene tractat de corpore humano 2 sanitate 2 egritudine. tamen
non tractat ut sanitas conseruetur. 2 sic sit amissa re
cuperetur. 2 istud primo supponitur. quia de hoc fiat quo
in fine. ¶ Causa efficiens ultima in libris quibus pano
tore auctoritas quia magis tibi creditur. 2 est duplex. causa efficiens
Quedam principalis quedam instrumentalis. principalis est intellectus a
gens. 2 iste agens omnia potest. unde representat species
intelligibiles formatorum intellectum possibilem ut d. 3° de anima. Et
ad istam intencionem loquitur lincon super libro posterio
rum. quod ille uerus doctor est. qui mentem illuminat. et
ueritatem ondit. hoc d. de mente agente ¶ Causa instru
mentalis fuit auic. filius regis yspanie. qui multos uiros
studiosos 2 philosophos studio tenuit. 2 cum ipsis racione sue
instructionis sepissime disputabat. Unde d. quod ipse
ad suas expensas tenuit 2°. philosophos. 2 cum istis librum
istum 2 multos alios composuit ¶ Tytulus [illegible]
quemadmodum in principio librorum continetur. quia librum illuminat 2

decorat. tytulus est talis. Incipit liber canonis auic. etc.
Canon interpretatur regula. Unde in libro suo regule
generales 2 particulares certe 2 apte continentur. 2 quod ultra
istas regulas est in 2 phisica est. ut d. ipse auic.
ab alai ponit. 2 forte fuit continuo sui uel nom
aliquis altius. Similiter de pedibus libri conuenienter
quicumque ut d. quidam sapiens. non omnino in expers est
ille qui uel partes sciat quererit. ¶ Ideo quia regule
generales 2 particulares tam in theorica quam in practica.
In 2° tractat medicinas simplices 2 similiter de cibis
2 aliis huiusmodi. Unde medicus sine cognicione istorum non
posset sanitatem custodire ut eam deperditam restituere
quia eius instrumenta sunt. unde tractat de medicinis
tam laxatiuis quam constrictiuis etc. Similiter de cibis sicut
fuit capitulum de carnibus. piscibus. lacte. ficubus 2 huiusmodi.
¶ In tercio libro tractat de egritudinibus particularibus in cor
pore humano. ad ueniendum a capite usque ad pedes. 2 sunt in
eo 22 fen. ¶ In quarto libro tractat de egritudinibus par
que cum accidunt non sunt uni membro proprie. 2 tractat de de
coracione 2 de multis aliis. 2 continet 7 fen ¶ In quinto trac
tat de medicinis compositis 2 de compositione earum. 2 uocatur antido
tarius. De primo libro ad presens est intencio. qui q°r fen continet
¶ In primis duabus fen ponit uias utiles diffinientes in
theorica. Sed dicit prima fen a 2a. quia prima tractat de
rebus naturalibus solum. sicut de elementis complexionibus. humoribus. uirtuti
bus 2 operationibus. In 2a fen. de rebus non naturalibus. sicut de aere
2 aliis 2 rebus contra naturam. ut de morbo 2 eius accidente.
In 3a fen tractat 2 q° de regulis utilibus practice sed diuersa. quia
in 3a ponit regulas generales quibus practice. que est co
seruatiua. In quarta de regulis generalibus practice que est cu
ratiua egritudinis. ¶ Cum parte philosophie supponitur dico quod in p

Sed de hiis que ad ista ¶ processu quereretur
sciam spectant queritur primo. utrum medicina
sit sciencia. uidetur quod non. quia sciencia est de uniuersalibus. medicina
non est de uniuersalibus ut d. 2° metha. p° proporcionum. quia medicina
tractat de operationibus que particularia sunt 2 huiusmodi. ¶ Sed
quia est incorruptibilium. medicina non est huiusmodi. quia 2° metha.
p° posteriorum. Minor. quia medicina tractat de corpore humano quod
corrumpitur 2 de sanitate que corrumpitur 2 sic de aliis.
¶ 3° sciencia est habitus intellectualis. medicina non est huiusmodi. ut 2°
metha. 6° ethicorum. minor patet. haly dicit. quod medicina non
consistit in sensu. ¶ q°. quia cognicio entis parcius non est
sciencia. medicina est huiusmodi. quia 2° metha. 6° methaphisice. 2 sic philosophus.
minor patet. quia ista de sanitate. 2 que quantum sunt in
actu non sunt. nisi per solam 2 bene. ideo quod est per accidens. ¶ ...
¶ Quinto quia sciencia est habitus conclusionis demonstratiue. medicina
non est huiusmodi. ut 2° metha. patet p° posteriorum. sed minor arguitur.
quia tradit per sensum. tradicio sic per [illegible] 2 io
to quia 6°. quod est ars non est sciencia. medicina est huiusmodi quia 2°
metha. 6° ethicorum 2 sexto colligitur. minor patet per ypo. primo
amphorismorum. canone p° 2 p° pronosticorum. canone p°. ¶ Septimo
2 fortius. quia est opinio non sciencia. medicina est huiusmodi. quia 2°
metha. 6° ethicorum. minor patet gal. in fine. 2 tegni. d. n.
quod medicina habet coniecturaciones. 2 p° amphorismorum incomod
illius amphorismi potissimos 2 consistencias etc. ¶ Oppositum
auic. ponit in p° canonis fen p° doctrina p° ubi d. quod
medicina est sciencia etc. hoc idem uult gal. p° tegni cum d.
quod medicina est sciencia sanorum etc. ¶ De isto questione sunt
opiniones. quidam dixerunt absolute quod non est sciencia. 2 probant
per ar. tractatum quod est ars. non est sciencia. 2 istam ipsi habent
formam. Sed istam opinionem et attores sollempnes. s. contra
auic. 2 gal. non est refutanda. 2 io contra [illegible] solui ut
patebit. ¶ Aliter dicunt alii. 2 distingunt de sciencia. quod sciencia est
duplex. scilicet. Vno modo diffinitur proprie 2 stricte. alio
modo large. 2 dicunt quod medicina non est sciencia proprie et
stricte. quia sciencia sic sumpta est habitus conclusionibus de omnibus
ordinatum [illegible]. Modo dicunt quod medicina non est

ordinata g[e]n[er]a ver[itatis] s[ed] g[e]n[er]a op[inio]nis. ¶ 2° dic[itur] q[uod] s[ci]e[nti]a
sumit[ur] large. dic[itur] q[uod] me[dici]na e[st] s[ci]e[nti]a. [et] c[ontra] s[ci]e[nti]a e[st] cog[nitio]
s[an]i [et] p[ro]b[lemat]i... s[ed] cog[nitio] cor[poris] h[uma]ni [et] passionum eius q[ue]
sunt sanitas [et] eg[ri]tudo. S[ed] ista op[ini]o no[n] val[et] q[uan]t[um] ad
p[ri]m[um] q[ui]a dic[it] q[uod] s[ci]e[nti]a p[ro]p[ri]e d[ic]ta e[st] h[abit]us ... demo[n]strationis
... veri. Und[e] ar[istoteles] 2° me[taphysicae] distinguit s[ci]e[nti]am p[ro]p[rie]
... duplic[ite]r. uno mo[do] ... [et] ista e[st] h[abit]us ...
demo[n]strationis ... veri. Alio mo[do] ... [et] ista e[st]
... op[ini]onis. [et] sic sunt insufficientes. ¶ Q[uan]t[um] ad aliud
s[ci]l[icet] q[uod] est s[ci]e[nti]a large d[ic]ta. [et] ista e[st] cog[nitio] s[an]i [et] p[ro]b[lemat]i ...
istud e[st] ... cog[nitio] s[an]i [et] p[ro]b[lemat]i ... e[st] cog[nitio]
... ut me[dici]na ... sanus ...
cog[nitio] ... sit s[ci]e[nti]a ... salua ... no[n] b[e]n[e] dic[it].
Et i[de]o dico al[ite]r q[uod] me[dici]na e[st] dupl[ex]. qued[am] doc[en]s [et] queda[m]
exp[er]imental[is]. ¶ P[ri]ma e[st] cog[nitio] de ... me[dici]ne [et] ...
... p[ro]p[ri]e ... s[ci]am. q[uod] p[ro]bo. q[ui]a
h[abit]us ... ut d[icit] gal[enus] ... teg[ni] ... me[dici]na doc[en]s
... resolutiua. [et] ista ... p[er] demonstr[ati]onem ut dicit
haly ibid[em]. Sc[ilicet] a[utem] ... in quib[us] loc[is] trad[it] demo[n]str[ati]o[ne]
... malys aliqu[a] narratie. 2[a]m p[ro]bo. s[ed] q[uod]
me[dici]na exp[er]imental[is] no[n] e[st] s[ci]e[nti]a p[ro]p[ri]e d[ic]ta. q[ui]a ... per ...
... no[n] e[st] s[ci]e[nti]a p[ro]p[ri]e d[ic]ta me[dici]na exp[er]imental[is] ...
... ma[io]r p[atet] q[uia] s[o]lum h[abit]us ... e[st] s[ci]e[nti]a. mino[r]
p[atet] ... me[dici]na exp[er]imental[is] e[st] cog[nitio] sen[sati]ua ... sensu
... cogitatiue. ¶ H[ic] visis
ad ro[nes]. ad p[ri]ma[m] s[ci]e[nti]a e[st] de uni[versalibus]. Ve[ru]m e[st] de s[ci]e[nti]a p[ro]p[ri]e d[ic]ta
ad mino[rem] ... q[ui]a no[n] e[st] de uni[versalibus] nego ad ...
de me[dici]na doc[en]te. tu[n]c exp[er]imental[is] pot[est] e[ss]e de p[ar]ticu[laribus] [et]
de ista p[ro]ced[it] ro[atio]. ¶ Ad s[ecundu]m s[ci]e[nti]a e[st] inco[rruptibili]um ... est de
s[ci]e[nti]a p[ro]p[ri]e d[ic]ta. mino[r] f[als]a est ad min[us] de me[dici]na doc[en]te.
tu[n]c p[ro]bas q[uod] me[dici]na e[st] de cor[pore] h[uma]no q[uod] cor[ruptibile] dico q[uod] no[n]
e[st] v[eru]m q[uod] homo in uni[versali] cor[rumpitur] ... p[ar]ticu[la]re ... corrupi[tur]. Ve[ru]m
me[dici]na no[n] tractat de homine in p[ar]ticu[lari] s[ed] in uni[versali]. ¶ Ad
3[a]m s[ci]e[nti]a est h[abit]us intellectual[is]. V[eru]m e[st] de s[ci]e[nti]a p[ro]p[ri]e d[ic]ta
...is d[ic]tis q[uod] me[dici]na no[n] est h[abit]us. f[alsu]m e[st] de me[dici]na
doc[en]te [et] ista ... sensu. ¶ Alia me[dici]na exp[er]imen[tal]is
no[n] ... sensu. ¶ Ad q[ua]rtam cog[nitio] entis partis
[et]c. Ens partis est du[plex]. Q[u]odd[am] e[st] q[uod] h[abe]t cau[s]as det[er]-
minatas in s[e] ... qualitas ... [et] alia g[e]n[er]a
accide[n]tiu[m] [et] de isto e[st] s[ci]e[nti]a. ¶ Aliud e[st] ens partis q[uod] no[n]
h[abe]t cau[s]as d[e]t[er]minatas in se ... casus [et] fortuna. [et] de isto
no[n] est s[ci]e[nti]a. [et] de isto ente partis currit ro[atio]. ¶ Ad q[ui]n-
tam s[ci]e[nti]a e[st] h[abit]us ... demo[n]strationis. V[eru]m e[st] lo[quendo] de p[ro]p[ri]e
ad mino[rem] f[alsa] e[st] de me[dici]na doc[en]te. tu[n]c p[ro]bas q[uod] p[ro]positiones
... p[ro]ced[it] [et] no[n] p[er] demo[n]str[ati]o[ne]m. dico q[uod] ... vel expl[icite]
vel implicite. Vn[de] gal[enus] in lib[ri]s eius p[ar]ticu[laribus] quos
... excepto h[oc] tegni ... p[ro]ced[it]
demo[n]str[ati]o[ne] p[ri]ma ... que ... in tegni ... Sed q[ui] dice[re]t ... no[n] sit
s[ci]e[nti]a q[ui]a no[n] e[st] tradita p[er] demo[n]str[ati]o[ne]m. opp[ositu]m ... ca-
dem q[uo]d e[ss]et ... s[ci]e[nti]a [et] no[n] s[ci]e[nti]a. cu[m] tu dicas q[uod] e[st] s[ci]e[nti]a [et]
no[n] e[st] s[ci]e[nti]a q[ui]a no[n] tradi[tur] p[er] demo[n]str[ati]o[ne]m. ¶ Difficile est
tu[n]c dico q[uod] ille liber ... illud q[uod] ... no[n]
s[ci]e[nti]a. S[ed] dico q[uod] e[st] op[ini]o ... tradita q[uod] sibi credit
... n[on] h[abe]t n[isi] op[ini]o[nem] ... s[ci]e[nti]a ...
... [et] opp[osi]tus. ¶ S[ed] in lib[ris] p[ar]ticu[laribus] gal[enus] tradidit
s[ci]am me[dici]ne expli[ci]te ... ¶ Ad a[rgumentu]m
dico q[uod] me[dici]na s[ci]e[nti]a no[n] d[ici]t[ur] ... s[ed] ...
s[ed] p[er] demo[n]str[ati]o[ne]m. S[ed] op[ini]o d[ebe]t e[ss]e ... Un[de] op[ini]o
... in p[ar]te ... formidi[ne]m. q[ui]a in op[ini]one h[abe]tur ...
Vnd[e] no[n] e[st] ... s[ci]e[nti]a [et] op[ini]o ... sb[iectu]m ...
... [et] ... tu[n]c cu[m] dicis q[uod] eadem cog[nitio]
e[st] s[ci]e[nti]a [et] no[n] s[ci]e[nti]a. Dico q[uod] ... no[n] ... cu[m] q[ui]s
... [et] p[er] ea[n]d[em] ... e[ss]et s[ci]e[nti]a [et]
no[n] s[ci]e[nti]a e[ss]et ... in g[e]n[er]e. ¶ Ad ... dicis q[uod] e[st]
ars [et]c. dico q[uod] op[ini]ones sunt ... ars [et] s[ci]e[nti]a

dic[itur] quid ut albert[us] d[icit] q[uod] ... e[st] ... tu[n]c dic[itur] s[ecundu]m
ro[nem] q[ui]a h[abit]us ... p[ar]ticu[lariu]m vocat[ur] ars. h[abit]us no[n] ...
... vocat[ur] s[ci]e[nti]a. ... me[dici]na exp[er]imen[tal]is pot[est] vocari ars.
¶ S[ed] me[dici]na docens vocat[ur] s[ci]e[nti]a. ¶ Ad a[rgumentu]m q[uod] e[st] op[ini]o [et]c.
v[eru]m e[st]. tu[n]c dicis q[uod] me[dici]na e[st] op[ini]o. f[alsu]m e[st] de me[dici]na
doc[en]te. S[ed] exp[er]imen[tal]is b[e]n[e] est. [et] de hac loquit[ur] gal[enus]
[et] ... loci ... [et] istud e[st] v[eru]m tu[n]c s[ci]e[nti]a
me[dici]ne doc[en]s ... p[er] demo[n]str[ati]o[ne]m
siue expli[ci]ta. siue impli[ci]ta trad[itur] [et] sic sit dom
Q[ue]situm fuit ut[rum] me[dici]na sit ¶ De q[uesti]one
s[ci]e[nti]a. ... querit[ur] q[uod] est s[ub]i[ectu]m in me[dici]na
[et] p[ar]at in p[ri]mo ca[non]is a[vicenne]. Et d[icitu]r co[mmun]it[er]
q[uod] cor[pus] h[uma]n[u]m est s[ub]i[ectu]m in me[dici]na. S[ed] ... s[ub]i[ectu]m in
me[dici]na ... d[ebe]t e[ss]e ... cor[pus] h[uma]n[u]m no[n] ...
... mino[r] p[atet] ... cor[pus] h[uma]n[u]m e[st]
... ¶ 2° s[ub]i[ectu]m s[ci]e[nti]e d[ebe]t e[ss]e incorr[uptibile]
corp[us] h[uma]n[u]m no[n] ... ma[ior] p[atet] p[ri]° post[er]io[rum]
[et] p[ri]mo ... mino[r] p[atet] q[ui]a corp[us] h[uma]n[u]m ...
... [et] corrupit[ur] ... ¶ 3°
s[ub]i[ectu]m s[ci]e[nti]e d[ebe]t e[ss]e intelligi[bi]le cor[pus] h[uma]n[u]m no[n] e[st] intelligi[bi]le
... ma[ior] p[atet] 6 eth[icorum] [et] p[ri]° p[os]t[e]rio[rum]. mino[r] p[atet] q[ui]a intelli[gibi]le
recipit[ur] in m[en]te 3° de a[nim]a. S[ed] cor[pus] h[uma]n[u]m no[n] recipit[ur]
in m[en]te q[ui]a intelligens ... est cor[pus] h[uma]n[u]m dim[ensionale]
... no[n] e[st] ... intellectu[m]. ¶ Et ... q[ui]a
om[n]e ... cor[pus] h[uma]n[u]m no[n] ... [et]c. ma-
[ior] p[atet] p[ri]° p[os]terio[rum]. mino[r] p[atet] q[ui]a cor[pus] h[uma]n[u]m s[ub]i[ectu]m e[st] ...
d[icitu]r ... no[n] ... s[ub]i[ectu]m rei ... no[n] erit
... ¶ Quarto. q[ui]a sen[sibi]le no[n] pot[est] e[ss]e s[ub]i[ectu]m s[ci]e[nti]e.
Corpus h[uma]n[u]m e[st] sen[sibi]le [et]c. ma[ior] p[atet] q[ui]a si ... e[ss]et ...
... ut d[icit] ph[ilosoph]us 2° de a[nim]a. mino[r]
p[atet] de se. ¶ 1° q[ui]a ... q[uod] e[st] s[ub]i[ectu]m in ... no[n] e[st]
s[ub]i[ectu]m in me[dici]na corp[us] h[uma]n[u]m e[st] h[uius]mo[di] ... mino[r] p[atet]
... diuise s[ci]e[nti]e. diuisa s[ub]i[ect]a h[abe]nt. [et] de diuisis tractatu[r]
... mino[r] p[atet] ... de historiis a[n]i[m]aliu[m]. ubi de homine
tractat[ur] [et]c. ¶ Opp[ositu]m a[rgumentu]m auctorit[at]e a[vicenne] ...
cu[m] d[icit] q[uod] me[dici]na e[st] s[ci]e[nti]a qua dispositiones [et]c. 2° ro[n]e
sic. i[d] est h[oc] s[ub]i[ectu]m. [et] ... in qua passiones
... S[ed] h[ec] e[st] de cor[pore] h[uma]no q[ui]a [et]c. ma[ior] p[atet]
p[ri]° p[os]t[e]rio[rum]. mino[r] pa[tet] ... diffinitione. ¶ De ista
q[uesti]one diu[er]si diu[er]sa dic[u]nt. q[ui]a s[ub]i[ectu]m ... s[ci]e[nti]a ...
s[ub]i[ectu]m aliar[um] s[ci]e[nti]ar[um]. Und[e] s[ub]i[ectu]m e[st] du[plex]. ... in quo
est op[inio]. Aliud e[st] s[ub]i[ectu]m q[uod] p[ri]n[cipaliter] intendi[tur]. S[ecundu]m h[oc] dic[u]nt
... ad q[uesti]onem. p[ri]mo q[uod] si s[e]p[ar]atur s[ub]i[ectu]m s[ci]l[icet] in quo e[st]
op[inio]. sic dic[u]nt q[uod] homo e[st] s[ub]i[ectu]m in me[dici]na q[ui]a i[n] ipso
sunt op[inio]nes. Si a[utem] s[ub]i[ectu]m s[e]p[ar]at[ur] ... p[ro]bo. q[uod]
finali[ter] intendi[tur]. Sic i[n] me[dici]na e[st] s[ub]i[ectu]m s[ci]l[icet] sanitas c[on]s[er]-
uare [et] dep[er]dita[m] reduce[re]. ¶ P[ri]mum p[ro]bat p[er] gal[enum]
p[ri]mo ... p[ri]mo. s[ci]l[icet] q[uod] in homine sit op[inio]. q[ui]a
d[icit] gal[enus] ibid[em]. q[uod] op[er]a[ti]ones quas faci[m]us i[n] h[uma]no
corp[or]e no[n] sunt simil[e]s op[eration]ib[us] quas ... i[n] corio
[et] ligno. Vn[de] d[icit] q[uod] si i[n] corio ... [et] c[on]simil[ibus]
in malo op[er]emus b[e]n[e] possum[us] emendar[e]. Si a[utem] i[n]
cor[pore] h[uma]no male op[er]em[ur] dando ei me[dici]nam fortas-
sis ... no[n] possum[us] emendare. q[ui]a ... nota-
bile ... in eo ... ut ip[su]m infirm[um]
[et] sic p[atet] q[uod] in homine e[st] op[inio]. [et] p[er] c[on]se[quen]s no[n] sit ... q[uod]
dic[u]nt homo e[st] s[ub]i[ectu]m i[n] me[dici]na ¶ 2[m] p[ro]bat q[ui]a sanitate[m]
c[on]s[er]uare [et] amissa[m] restituere sit s[ub]i[ectu]m finale ...
... sic. ... est s[ub]i[ectu]m i[n] me[dici]na q[uod] finali[ter] in-
tendit[ur] me[dici]na. S[ed] finali[ter] tractat me[dici]na de c[on]s[er]ua-
da sanit[at]e [et]c. ¶ ... ma[ior] p[atet]. eo q[uod] finali[ter] intendi[tur]
mino[r] p[atet] q[ui]a me[dici]na ad h[oc] e[st] finali[ter] ut assimi[lat] ...
... ¶ S[ed] ista op[ini]o nulla e[st]. q[uod] p[ro]bo. q[ui]a vni[us]
s[ci]e[nti]e vnu[m] est s[ub]i[ectu]m. me[dici]na e[st] vna s[ci]e[nti]a. [et]c. no[n] q[uod]
duo s[ecundu]m q[uod] isti dic[u]nt. ma[ior] p[atet] p[ri]° p[os]t[e]rio[rum]. ¶ ... dico
Scia e[st] vni[us] g[e]n[er]is subi[ect]i p[ar]tes [et] passiones c[on]sid[er]a[n]s. lo-
quendo p[ro]p[ri]e de s[ub]i[ect]o. Und[e] si loquam[ur] p[ro] s[i]militudine

nu[n]q[uam] venieu[n]t ad fine[m]. mino[r] p[atet] p[er] o[mn]is medicos. 2° sic
tu[n]c suppono d[ictu]m ar[istotelis] 3° de a[nim]a ubi d[icit] q[uod] vnus s[ens]us
h[abe]t vnu[m] s[ub]i[ectu]m ... p[ro]porc[i]onatu[m] [et] ad equatu[m]. ut audit[us]
sonu[m]. ub[i] ar[istoteles] sicut se h[abe]t vnus s[ens]us ad s[ub]i[ectu]m. ita
s[ci]e[nti]a ad s[ub]i[ectu]m. S[ed] ita est q[uod] vnus s[ens]us solu[m] vnu[m] s[ub]i[ectu]m
h[abe]t s[ci]l[icet] ad eq[ua]tu[m] [et] p[ro]porc[i]o[na]tu[m] [et] q[uod] simil[ite]r s[ci]e[nti]a h[abe]bit vnu[m]
solu[m] s[ub]i[ectu]m [et]c. ma[ior] p[atet]. p[er] simile [et] mino[r] 3° de a[nim]a.
Et sic ista errant. q[ui]a no[n] potueru[n]t scire s[ub]i[ectu]m adeq[ua]tu[m]
in me[dici]na [et] dico adeq[ua]tu[m] q[uod] p[ar]tes s[ub]i[ecti] no[n] e[ss]ent adeq[ua]-
s[ecun]d[u]m tu[m] s[ub]i[ectu]m in aliqua s[ci]e[nti]a. s[ed] ca[n]dens d[icit] de s[ub]i[ect]o. in libro
amph[orismorum]. q[uod] s[ub]i[ectu]m in s[ci]e[nti]a sunt canones ... sic amfo[rismi]
... amfo[rismi] q[ui] sunt s[ub]i[ectu]m. [et] sic in p[ri]n[cipi]o can[onis] avic[enne] s[ub]i[ectu]m
erunt canones quos c[on]tinet. Et p[ro]bat q[ui]a i[d] e[st] s[ub]i[ectu]m
in s[ci]e[nti]a de quo declarat[ur] ... h[abe]t p[ri]ncipaliter. S[ed]
de canonib[us] in s[ci]e[nti]a d[e]t[er]minat[ur]. s[ci]l[icet] amph[orismorum]. in li[bro] amfo[rismorum]
d[e]t[er]minant[ur] [et]c. ¶ S[ed] mirandu[m] est de eo q[uod] sic
locutus fuit. cu[m] ipse fuit sufficie[n]tissim[us] homo. [et] q[uod]
sit f[alsu]m q[uod] d[ici]t est. p[ro]bo. q[ui]a s[ub]i[ectu]m in s[ci]e[nti]a no[n] c[om]p[re]h[en]dit
o[mn]ia que declarant[ur] in s[ci]e[nti]a. S[ed] canones c[om]p[re]h[en]dunt
o[mn]ia que sunt in illa s[ci]e[nti]a [et]c. ma[ior] p[atet] p[ri]° p[os]t[e]rio[rum]. q[ui]a
... ambitu s[ub]i[ecti] debent esse p[ar]tes [et] dignitates
mino[r] p[atet]. q[ui]a o[mn]ia que d[e]t[er]minant[ur] in isto li[bro] i[n] canoni-
bus c[on]tinent[ur]. ¶ Et c[on]firmat[ur]. q[ui]a quero a[b] illo ca[n]deo
si ip[s]e p[er] canones seu amphorismos intelligat p[er]ga-
menu[m] [et] incaustu[m]. vel intelligat aliud. s[ci]l[icet] s[ci]e[nti]am no[n]
do q[uod] intelligat p[er]gamenu[m] vel incaustu[m]. q[ui]a vane
e[ss]et locutu[m]. [et] in[super] q[uod] ... si intelligat p[er] canones
s[ci]e[nti]am tu[n]c s[ub]i[ectu]m erit s[ci]e[nti]e s[ub]i[ectu]m. q[uod] ma[nifes]te f[alsu]m e[st]. ¶ I[de]o
dico al[ite]r q[uod] ... nos debem[us] inuenire nam s[ub]i[ectu]m ut
tradit[ur] a ph[ilosoph]o p[ri]° p[os]t[e]rio[rum]. et ab a[vicenna] in p[ri]° sue me[dici]ne ... b[e]n[e]
de s[ub]i[ect]o n[ota]n[du]m est. q[uod] de eo in s[ci]e[nti]a supponat[ur] quid e[st] [et] q[ui]a
e[st]. ... aliq[uid] p[er] quid est. intelligunt mo[dum] diffinitiu[m]
S[ed] q[ui]a istud d[ictu]m e[st] aliq[ua]l[ite]r est obscuru[m]. i[de]o dico a-
li[ter] q[uod] ... s[ub]i[ectu]m d[ebe]t e[ss]e. q[uod] sit p[ri]mu[m] in s[ci]e[nti]a. [et] q[uod] sic sit
ad equatu[m]. i[de]o f[alsu]m est ... illius qui dixit q[uod] lac-
tuca poss[et] e[ss]e ita b[e]n[e] s[ub]i[ectu]m in me[dici]na s[ic]ut homo. q[ui]a d[icit]
q[uod] i[n] me[dici]na de lact[uca] d[e]t[er]minat[ur] [et] de p[ro]p[ri]etatib[us] [et] p[ar]tib[us]
sic h[abe]t inueniri in 2° can[onis] capi[tu]lo de lactuca. Et f[alsu]m e[st]
q[ui]a lactuca no[n] e[st] p[ri]mu[m] in me[dici]na n[ec] s[ub]i[ectu]m adeq[ua]tu[m]
tu[n]c pot[est] dici p[er] attributionem. ¶ Tunc dico q[uod] s[ub]i[ectu]m
i[n] me[dici]na e[st] corpus h[uma]n[u]m ut in ipso sanitas c[on]s[er]uatur
[et] eg[ri]tudo remouet[ur] partem. q[uod] p[ro]bo. q[ui]a illud est
s[ub]i[ectu]m in s[ci]e[nti]a me[dici]ne de quo supponit[ur] quid e[st]. [et] q[ui]a
est [et] h[abe]t p[ar]tes [et] pa[ssio]nes p[ri]mas [et] h[abe]t ca[usa]s [et] p[ri]n[cipi]a. S[ed] h[ui]us
e[st] corpus h[uma]n[u]m [et]c. ma[ior] p[atet] p[ri]° p[os]t[e]rio[rum] ubi docet
cognosc[er]e n[atura]m s[ub]i[ect]i. mino[r] p[atet] de corp[or]e h[uma]no p[re]suppo[nitur]
quid e[st]. [et] q[ui]a e[st]. q[uia] in nulla p[ar]te me[dici]ne p[ro]batur
q[uod] sit dare hominem. Quid e[st]. q[ui]a b[e]n[e] sciu[n]t q[uod]
impo[ssibile] ... homo. ¶ Ad s[e]c[un]d[u]m q[uod]
... q[ui]a ... e[st]. quid e[st] p[er] effectu[m] [et] quod p[er] ca[usam] p[ro]-
remota[m] [et] p[ar]tes h[abe]t [et] pa[ssio]nes p[atet]. [et] dico p[ri]mas. q[ui]a
tu[n]c istud non patitur instantia[m] n[ec] calumpnia[m].
¶ Habet p[ar]tes p[ri]mas. q[ui]a corpus h[uma]n[u]m no[n]
c[on]sid[er]atur in me[dici]na n[isi] ut in eo sanitas c[on]s[er]uetur. [et] eg[ritu]do
remoueat[ur] [et] sic corpus h[uma]n[u]m h[abe]t duas p[ar]tes s[ci]l[icet]
corp[us] sanu[m] [et] corp[us] eg[ro]tu[m] [et] h[oc] c[on]sid[er]ando s[ecundu]m dicom
fo[r]le[m]. vnde docet p[er] q[ue]m modu[m] in sanitate c[on]s[er]uetur
[et] h[oc] in lib[ro] de regimine sanitat[is]. ¶ Simili[ter] doc[et] p[er] q[ue]m
mo[dum] corpus eg[ro]tu[m] ad sanitate[m] reducat[ur] [et] h[oc] in lib[ro]
de ing[eni]o sanitat[is]. [et] sic p[atet] q[uod] iste sunt p[ri]me p[ar]tes.
¶ Simili[ter] h[abe]t passiones p[ri]mas s[ci]l[icet] sanitate [et] eg[ri]tudi-
nem. Simili[ter] cau[s]as [et] p[ri]n[cipi]a sic el[emen]ta. hu[mor]es h[umor]u[m] membra [et]c.
¶ Et sic declaratu[m] e[st] q[uod] corpus h[uma]n[u]m ut in ipso sa-
nitas c[on]s[er]uat[ur] [et] eg[ritu]do remoueat[ur] partem e[st] s[ub]i[ectu]m in
me[dici]na ... de a[vicenna] cu[m] d[icit] me[dici]na est s[ci]e[nti]a qua dispo-
sitiones [et]c. S[ed] dic[itu]r e[st] cu[m] corp[us] h[uma]n[u]m sit s[ub]i[ectu]m ...
[et] in Joh[anni]cio [et] in amfo[rismis]. quo e[ss]et s[ub]i[ectu]m in li[bro] can[onis] a[vicenne].

¶ S[ed] mo[do] du[plex] diffi[culta]s ... [et] ... e[st] ... vna via dicendi.
Vn[de] s[ci]e[nti]a tradita a g[alieno] in tegni e[st] s[ci]e[nti]a tradita a Joh[anni]-
c[i]o. [et] ab a[vicenna] in p[ri]° can[onis]. est vna s[ecundu]m ... tu[n]c diuisi[o]
in p[ri]ncipi[o] d[e]t[er]minat[ur] na[m] in tegni d[e]t[er]minant[ur] s[ecundu]m hali.
p[er] modu[m] resolutiuu[m]. In Joh[anni]cio s[ecundu]m mo[dum] diffini[tiuu]m. s[ed]
h[oc] in p[ri]mo canonis pat[et] mo[dum] sum[m]ariu[m] diuis[i]
in p[ar]tes. [et] p[er] summas [et] doc[trin]as ... sic dicit agalie[nus]
q[ui]a c[on]fuse me[dici]na tradidit. ¶ Ab a[vicenna] a[utem] summa
ro tradita est s[ecundu]m ... p[er] libros. q[ui]a in ca[non]e a[vicenne] sunt
4 libri distincti p[er] fen. max[ime] s[ecundu]m ... qui q[ua]tuor fen
c[on]tin[e]t. Tercius lib[er] c[on]tin[e]t 22 fen. q[ue] lib[er] 4. Et i[de]o p[atet]
q[uod] corpus h[uma]n[u]m est s[ub]i[ectu]m i[n] o[mn]ib[us] istis libris. tu[n]c
diuisi[o]ne. ¶ H[ic] hijs visis ad ro[n]es. ad p[ri]ma[m] s[ub]i[ectu]m d[ebe]t e[ss]e
... v[eru]m e[st] sub illa ro[n]e qua e[st] s[ub]i[ectu]m. ad mino[rem]
dico q[uod] corpus h[uma]n[u]m su[m]ptu[m] u[niversa]l[ite]r e[st] s[ub]i[ectu]m [et] no[n]
p[ar]ticu[lari]t[er]. tu[n]c dicis q[uod] e[st] p[ar]ticu[lar]e v[eru]m e[st] in ... op[er]ac[i]o-
n[e] ... q[ui]a ... est utile. q[ui]a melius e[st] ...
... ¶ Ad aliam s[ub]i[ectu]m d[ebe]t e[ss]e incor[ruptibi]le v[eru]m
e[st] sub illa ro[n]e qua e[st] s[ub]i[ectu]m ad mino[rem]. dico q[uod] corpus
h[uma]n[u]m pot[est] sumi du[pliciter]. vno mo[do] in se ... p[ar]ticula[riter]. alio
mo[do] in se ... u[niver]salit[er] ... p[ri]mo mo[do] cor[ruptibile]. [et] sic a[rgumentu]m p[ro]ced[it]. 2°
mo[do] non. ¶ Ad 3[am] s[ub]i[ectu]m d[ebe]t e[ss]e intell[igi]bi[le] v[eru]m e[st] corp[us]
h[uma]n[u]m no[n] e[st] intell[igi]bi[le] f[alsu]m e[st]. tu[n]c p[ro]bas q[ui]a corp[us] h[uma]n[u]m
est q[uan]t[um] extensu[m]. [et] intell[ectu]s e[st] indi[uisibi]l[is]. Dico q[uod] in h[oc] plures
sophisticantes. fuit decepti. Crediderunt e[n]i[m] q[uod] res
s[ecundu]m q[uod] sunt ... [et] in n[atur]a sua recipe[re]nt[ur] in m[en]te. q[uod] f[alsu]m
est. S[ed] recipiu[n]t[ur] sp[irit]ualit[er] [et] i[de]o d[icit] ar[istoteles] 3° de a[n]i[m]a. lapis
no[n] est in a[n]i[m]a. s[ed] sp[eci]es lapid[is]. ¶ Et d[ici]t q[uod] intellectus
e[st] indiui[sibi]l[is]. v[eru]m est. Corpus h[uma]n[u]m e[st] diui[sibi]le. v[eru]m
... s[ecundu]m modo ... [et] in se ... tu[n]c intelligit[ur] no[n]
c[on]tin[u]e [et]c. ¶ Ad quartam sen[sibi]le no[n] p[ot]e[st] e[ss]e s[ub]i[ectu]m s[ci]e[nti]e. v[eru]m
est sen[sibi]le p[er] se [et] p[ri]mariu[m]. tu[n]c sen[sibi]le p[er] acc[iden]s [et] ...
pot[est] e[ss]e s[ub]i[ectu]m [et] tale e[st] s[ub]i[ectu]m ... nihil in int[ellectu] n[isi]
p[r]i[us] in sensu. ¶ Et ultimo cu[m] dicis q[uod] corpus h[uma]n[u]m
est s[ub]st[anti]a. et i[de]o no[n] pot[est] sentiri. q[ui]a sensus no[n] p[ro]fundat
se usq[ue] ad s[ub]st[anti]am rei. Dico h[ic] q[uod] ... intelligit de
sensu exteriori. sic[ut] de uisu auditu [et]c. t[ame]n sensus in-
terior s[ci]l[icet] u[ir]tus ... cogitatiua. app[re]hendit
s[ub]st[anti]am. [et] app[re]hendit o[mn]ia p[ar]ticu[la]ria. al[ite]r pot[est] dici q[uod]
... no[n] sentit[ur] p[er] se. tu[n]c p[er] acc[iden]s pot[est] sensari. [et]
... [et] p[er] q[uo]d sic pot[est] intelligi. q[ui]a acci[dentia] magna[m]
p[ar]tem conferunt ad cognoscendu[m] q[uod] quid est ut
d[icitu]r p[ri]° de a[nim]a. ¶ Ad aliud. tu[n]c sentire e[ss]et intelli[gere]
dico h[ic] q[uod] diuisi[o] no[n] e[st] inconueniens q[uod] d[icit] ar[istoteles] ibidem.
tu[n]c eode[m] mo[do] e[ss]et in g[e]n[er]e. ¶ Ad q[ui]ntu[m] q[uod] e[st] s[ub]i[ectu]m in
n[atur]ali ph[ilosophi]a [et]c. v[eru]m est sub illa ro[n]e. ¶ Tu[n]c dicis
q[uod] e[st] s[ub]i[ectu]m in q[uesti]o[n]e de historiis a[n]i[m]aliu[m]. Dico q[uod] ph[ilosoph]us
diu[er]simode d[e]t[er]minat de homine [et] medic[us]. Na[m]
ph[ilosoph]us d[e]t[er]minat de homine ut e[st] ... [et] corpo-
ru[m] ... c[on]sid[er]at in homine. no[n] in eo s[an]itas c[on]s[er]uet[ur]
[et] si eam amisit recup[er]et partem me[dici]ne [et] dico par-
tem me[dici]ne q[ui]a ph[ilosoph]us b[e]n[e] c[on]sid[er]at de sanitate [et] eg[ri]tudine
ut sunt acci[dentia] n[atur]alia [et] simil[ite]r ut e[st] in homine bene et
equo ... c[on]sid[er]at de hijs no[n] solu[m] ut sunt n[atur]alia.
S[ed] ut possunt c[on]s[er]uari partem. [et] sic d[ictu]m sit ad

In primis deo gr[ati]as agimus [et]c. ¶ C[on]tinu[atio].
Iste lib[er] diuidit[ur] in 2 p[ar]tes. s[ci]l[icet] in p[ro]hemiu[m] [et] execut[i]o-
nem tractatu[m]. In p[ro]hemio dic[it] de quo e[st] execut[i]o
[et] ibi dico q[uod] ... me[dici]na p[ri]ma in g[e]n[er]e. p[ri]mo ag[it] gr[ati]as
deo. 2° ond[it] quid mouit ip[su]m ad facie[nd]u[m] istu[m] libru[m]
3° ond[it] intentione[m] h[ui]us in sp[eci]ali. 4° ond[it] utilitate[m] lib[ri].
2[a] ibi post dictu[m] ¶ 3[a] Et michi placuit [et]c. Non
est aut[em] bonu[m]. Sentencia post e[st] ista q[uod] ip[s]e in p[ri]n[cipi]o
sui op[er]is facit gr[ati]as deo. Et satis p[atet] ... ¶ Ro[atio] q[ua]
a[utem] reddit gr[ati]as deo. p[ro]pt[er] sui c[on]suetudine[m] ... c[r]e-
dendus dic[itu]r eo a diui[n]e omnib[us] uirtutib[us]. in. tali de-
bent gr[ati]as. ¶ Alia ca[usa] est p[ro]pt[er] multitudine[m] b[e]n[e]ficiorum que

ab ipso recepim⁹. quam posse[n]mus acquire n[on] h[abe]re sn
eo ¶ Et nota quid intelligit p[er] phil[osophi]s. Dico q[uod] p[otes]t
intelligi angelos. vn[de] misericordie dici sunt sup[er] et
excellunt angelos [et] q[ui]a aliqualit[er] sciunt futura
¶ Alit[er] p[otes]t intelligi q[uo]d ip[s]e intelli[gi]t homi[n]es prudentes
int[er] alios homines q[ui] sciunt aliq[ua] futura p[ro]nosticare
sicud in[ven]im⁹ aliquos prudentes q[ui] p[er] sua[m] indus
triam n[atur]alem [et] bonitate intellectus sciunt [et] p[ro]nosti
cant [et] p[re]dic[unt] futura. ¶ Vn[de] m[ihi] [est] q[uod] g[rati]a dei [con]iunc[t]e[m]
p[ro]phiam seu p[ru]dentie excellunt ut p[ro]ph[et]as tempus i
tell[ectu]s dum [con]siunt legem. sicut int[er] xanos papa
[et] int[er] paganos soldanus ¶ Vnde etes excent ut sua
ut int[er] misericordias. s[ed] n[on] de[i] excedunt [et] illas.
[et] sunt maiores [et] io dicit. Cu[m] mic s[u]p[er] omnes eius
p[ro]ph[et]as. [et] io expone p[ro]ph[et]as loquendo isti[s] tribus modis.
¶ S[ed] est du[bium] ut[rum] misericordia sit in deo. vid[etur] q[uod] n[on]
q[ui]a ma[teri]a e[st] pa[ssi]o appetitus sensitivi. modo appetitus
tal[is] no[n] e[st] in deo. ¶ Opp[ositu]m d[icit] au[ctor] h[ic]. Dicendum q[uod] m[iseri]a
e[st] in deo [et] in ho[m]i[ni]b[us]. t[ame]n nobiliori mo[do] in deo. vnd[e]
s[cien]tia dei [et] s[cien]tia ho[min]is no[n] dicunt[ur] vniuoce. s[ed] eq[ui]uoce ut
d[icit] arist[otiles] ad a[ctu]m q[ui]a m[iseri]a e[st] in appetitu sens[itivo] vnde e[st] in
ho[m]i[ni]b[us] no[n] aut[em] in deo. q[ui]a m[iseri]a in deo e[st] q[uo]d opo[rtet]
deo q[uo]d misereat[ur] ho[m]i[ni]b[us] ¶ Nota q[uod] d[icit] p[ri]mus. q[ui]a
ant[e]q[uam] aliquid incipiam⁹ debemus deo g[ratia]s age[re]
ut ad intentu[m] [et] debitum fine[m] veniam⁹ ¶ Sequit[ur]
pars. Et post dicam. In q[ua] ponit ca[usa]m mouente[m]
ip[su]m ad faciendu[m] libru[m] [et] ponit intenco[n]em libri [et] q[ui]a
li[tter]a plana e[st] no[ta] q[uo]d d[icit]. Quos h[ic] uidere q[ui]a
pauci sunt amici veri. vn[de] m[u]lti uident[ur] esse amici
boni [et] t[ame]n no[n] sunt. p[ri]mo forte tres in n[atur]a deficient
¶ Sequit[ur] pars. Et michi a[n]i[m]o placuit. Hic po
nit intenco[n]em libri in sp[eci]ali. Et diuidit[ur] in q[ua]tuor ptes.
p[ri]m[a] q[ue] ondit q[ui]d determinabit in q[ua]tuor libris. 2a ut
ea uero loquit[ur]. 3a. Deinde loquimur. 4a ¶ Placet
aut[em] m[ihi] i. o[mn]ia. 5a si deus m[ihi] auxiliat[ur] p[ri]mo
ponit intenco[n]em p[ri]mi libri. 2o d[icit]. Vide li[tter]am. pla
na est. [et] no[n] est s[e]c[un]dum ¶ Seq[ui]t[ur] pars. postea uo.
In q[ua] ponit intenco[n]em s[ecund]i libri [et] d[icit] q[uo]d in s[ecund]o libro
loquetur ille de virtutib[us] medicinaru[m] simplicium. in s[ecund]o
tractatu p[ro]sequit[ur] sp[eci]ali mag[is]. Et sic p[ate]t q[uod] s[ecund]us liber
[con]tinet duos tractatus. ¶ Sequit[ur] pars. Deinde lo
quar. Diuidit[ur] in 3. p[ri]mo ponit intenco[n]em t[er]tii li[bri].
2o ponit mo[dum] p[ro]cedendi in illo t[erti]o. 3o excusat se.
2a ibi. Primus t[ame]n incipiam. 3a ibi. Ad illud. p[ri]mo
s[ecund]o ponit intenco[n]em t[er]tii libri. [et] p[ate]t ¶ Sequit[ur] pars.
Primus t[ame]n. in qua facit seu ponit mo[dum] p[ro]cedendi t[er]tii
libri in sp[eci]ali. Et d[icit] q[uod] p[ri]mo ponet anathomias
membro[rum]. [et] postea ponet iuuamenta illo[rum]. li[tter]a pat[et]
¶ S[ed] du[bitat] aliquis. Dic quare no[n] ponit ibi anathomias
membro[rum] sim[ilium]. ip[s]e uidet q[uo]d ip[s]e determinabit i[n] p[ri]mo
ca[pitulo] seu p[rim]o doctrina quarta. de membris. Vnd[e] in t[er]tia
ponet de anat[hom]ia membro[rum] instrumentaliu[m] seu organi
co[rum]. no[ta] q[uod] anat[omi]a [est] q[uedam] diuisio. Residuu[m] planu[m] e[st].
¶ Sequit[ur] pars. Ad i[llu]d. In q[ua] excusat se a q[ui]bus[dam]
b[ene] [dicti]s. [et] h[abe]t 2 ptes. s[ecundu]m q[uo]d se excusat a duob[us].
2a ps. de me[dicina] [et]c. p[ri]mo excusat se. Dicit q[uod]
dic postq[uam] in 3o lib[ro] determinabit de anathomia membro[rum]
officialiu[m] [et] de eo[rum] morb[is]. no[n] ponet ibi i[n]iu[n]a
m[en]tu[m] q[uo]d posuit eis s[ed] p[ro]ue[nien]s s[ecundu]m [illegible]. Dic aut[em]
q[uo]d no[n] q[ui]a in li[br]o 2o. ip[s]e ponet ista in tabul[is] pictis.
[et] no[n] loquet[ur] in 3o n[isi] modicu[m]. ¶ Du[bium] est quid
intelligit p[er] tabulas pictas. dico q[uo]d forte intelligit
an[n]otolas. al[ite]r q[uo]d ip[s]e fecit tabulas in q[ui]b[us] ip[s]e
rubricauit iuuamenta me[dicinaru]m simpliciu[m]. Vn[de] illis ta
bulis sunt rubrice m[u]lte. Est ibi rubrica de me
dicinis simplicib[us]. ualentib[us] morbo capit[is]. [et] sic
de aliis. t[ame]n iste regule no[n] uenit ad nos. q[ui]a

illi arabes tenet eas ualde secrete. [et] credo q[uod] sunt
ualde utiles [et] bone. S[ed] Joh[ann]es de s[an]c[t]o amado [con]tuit
sunt facere tales tabulas rubricatas. s[ed] sunt
valde corrupte. ¶ Sequit[ur] pars. De me[dicin]a [et]c.
In q[ua] [con]mouet du[bium] remouet. q[ui]a dubitaret al[iqui]s
si in isto libro ondet iuuamenta medicina[rum] [com]posita[rum]
d[icit] q[uod] no[n] n[is]i in q[ui]nto li[bro] [et] remouet illud. [et] p[ate]t ¶ Se[quitur]
pars. Placet aut[em] michi. In q[ua] ponit intenco[n]em
q[ui]nti lib[ri]. [et] est li[tter]a satis plana. lege p[er] te ¶ Seq[uitur] ps.
Quod si deus [et]c. In q[ua] ondit quid eit determinatu[r]
us in 4o. [et] d[icit] q[uo]d si deus iuuet eu[m]. Du[m] [con]sumauit
q[uintu]m libru[m]. ponet antidot[arium] in q[uo] [con]tinebunt[ur] medicine
[com]posite. ex[ce]pte in diuis[is] membris. Et p[ro]p[ter] h[oc] no[n] enuoc[at]
aliquo[rum] me[dicoru]m q[ui] [con]dunt me[dicin]as exceptas que in
antidotariis [con]tinent[ur] [et] faciunt cottidie medicinas no
uas. de q[ui]b[us] no[n] sunt [cer]ti ¶ Vnd[e] iste error p[er]tinet
expte me[dico]r[um] [et] p[ar]tim expte vulgi. vnd[e] vulgus [con]ue
heat legam recepta [et] noua. no[n] appreciat me[dicu]m p[ri]mo
dicit q[uod] me[dicin]a sit facta de nouo. [et] tu[m] me[dicu]s sicut ut
in[venia]t appreciat mundo longas receptas. Nota tu[m] q[uo]d
in q[ua]nto eam sunt m[u]lte me[dicin]e que sunt ualde fortes. [et]
periculose. io no[n] nouus [illegible] maxima cautela [et] p[ro]ui
sione ¶ Seq[ui]t[ur] ps. Non est aut[em] bon[um]. In q[ua] ponit uti
litatem totius libri. [et] diuidit[ur] in 2as. p[ri]mo facit q[uo]d
dom e[st]. 2o remouet q[ua]ndam q[uesti]o[n]em. ¶ Et si deus. p[ri]mo
d[icit] q[uo]d si a[li]q[ui]s m[u]lt[um] et bon[us] me[dicu]s [et] m[u]lt[um] lucratur a
eos [et] diuicias [et] m[u]lt[um] n[on] me[dicu]s h[abe]re op[orte]t q[uod] isti[us] libru[m]
h[abe]at in memoria. [et] postea p[er] eu[m] op[er]etur. q[ui]a o[mn]e
illud q[uo]d indig[et] me[dicu]s iste lib[er] [con]tinet. Et si aliquid
sit additu[m] infimu[m] e[st] [et] in [com]plem[ento]. No[ta] ete quod
optimus est liber [et] io i[n] memoria e[st] retinend⁹. vnd[e] no[n]
debem⁹ eu[m] h[abe]re in archa sic[ut] m[u]lti q[ui] no[n] student i[n] eo
s[ed] i[n] memoria [illegible] ¶ Sequit[ur] ps. Et si deus Reo
uet du[bium]. Aliquis du[bitar]et. Dic aut[em] q[ua]ndo [com]plevit[ur] istu[m]
magnu[m] lib[ru]m. laborabit amplius ut q[ui]escat. vos d[icitis]
q[uo]d no[n]. p[ri]mo si deus iuuet eum [et] bona fortuna seq[ui]tur
ad alia se p[ro]babit. Deinde d[icit] q[uo]d diuidit isti[us] libru[m]
in 4 libros. [et] postea nominat eos [et] p[ate]t. No[ta] q[uo]d pa
de [con]fessum i. bona. [et] sic finit p[ro]log[us]. cap[itulu]m ¶ Seq[ui]t[ur].
¶ Dico q[uo]d me[dicin]a posito p[ro]h[emi]o exequit[ur] tractatum
[et] diuidit[ur] in 5 ptes s[ecundu]m q[ui]nq[ue] libros. ptes patet
in p[ri]ncipio libro[rum]. p[ri]ma ps in q[ua] [illegible] s[ecundu]m q[uod] po[nit]
ubi ptes incipiant p[ate]t. p[ri]ma in 6 s[ecundu]m 6 doct[ri]nas
p[ri]ma e[st] i[n] diffinicone me[dicin]e 2a in elis 3a de [illegible]
quarta de humorib[us]. q[ui]nta de membris deinitatib[us] ¶ 2a
ps. Cla[ru]s sunt co[rporum] g[ra]d[us]. [com]plexio equalitas ¶ 3a hu[m]or e[st]
co[rpus] humidu[m]. 4a membra sunt co[rpora] ¶ 6a uirtutu[m] [et] op[er]acio
nu[m]. Prima i[n] 2as s[ecundu]m duo capl[a]. q[ui]a i p[ri]mo pon[it]
me[dicin]e diffinicione[m]. in 2o ponit s[ub]i[ect]a me[dicin]e [et] illa de qu[ibus]
tractat s[cien]tia me[dicin]e 2a ibi. q[ua]m me[dicin]a [con]siderat. p[ri]ma
in 2. p[ri]mo diffinit me[dicin]am 2o monet quest[ionem]. p[ate]t ibi. p[otes]t
aut[em] aliquis. p[ri]mo diffinit me[dicin]am dicens. q[uo]d me[dicin]a
[est] s[cien]tia [et]c. p[ate]t ¶ Et no[ta] q[uo]d s[cien]tia po[nitu]r ibi loco g[e]n[er]is
q[uia] s[cien]tia [con]uenit ad s[cien]tiam moralem n[atur]alem [et] h[uius]
[et] p[otes]t p[ro]bari q[ui]a illud e[st] g[e]n[u]s q[uo]d p[ro]bat[ur] in q[ui]d [et]
in plus [et] in minore. s[cien]tia e[st] h[uius]. g[ene]ris [et]c. maior p[ate]t
t[o]p[i]cis. minor p[ate]t q[ui]a si q[ue]reret[ur] quid e[st] me[dicin]a [con]uen[ien]t[er]
r[esp]ondetur q[uo]d s[cien]tia. Et in plus. q[ui]a s[cien]tia plus [com]p[re]
[he]ndit q[ua]m me[dicin]a ut alia s[cien]tia [et] similit[er] vni[us] g[e]n[er]is [et]c. q[ui]a
g[e]n[u]s vniu[er]sale de sp[eci]e p[re]dicatur. ut d[icit] 2o th[o]p[icorum]. ¶ Ad q[uo]d
totu[m] residuu[m] ponit[ur] loco diff[erentie]. q[ui]a no[n] p[otes]t e[ss]e vnu[m]
n[omen] impositu[m]. ¶ Vltius eu[m] d[icit]. Qui a dispositiones
co[rporis] humani cognoscit[ur] ex p[ar]te qua sanat[ur] [et] ab eo
remo[uetur] totu[m] h[oc] po[nitu]r p[ro] ratione s[anitat]i[s]. [et] p[ate]t q[uo]d dicat.
ut h[abe]ta sanitas [et]c. tangit ca[usa]m finale[m] me[dicin]e
q[ui]a his h[ab]itis cessat me[dicin]a du[m] e[st] ut[ru]m me[dicin]a possit
diffi[niri] vi[detur] q[uod] no[n]. q[ui]a sola s[ubstanti]a diffinit[ur]. me[dicin]a no[n] e[st]

s[ubstanti]a. g[ratia] [et]c. maior p[ate]t. 7o. mo[raliu]m minor p[ate]t de se. q[ui]a de g[e]n[er]e
q[ua]litatis e[st] ¶ Opp[ositu]m d[icit] au[ctor]. Dicendum est q[uod] sit ad
ro[nem]. sola s[ubstanti]a [et]c. vn[de] e[st] diffinicione p[ro]p[ri]issima. s[ed] t[ame]n
acci[den]s b[e]n[e] p[otes]t diffi[niri] siue descr[i]bi largo m[od]o de dif
fi[nitione] ¶ Vltimus. Du[bium] est ut[rum] ista diffi[nitio] sit bo[na]. vi[detur]
q[uo]d no[n] q[ui]a bo[na] diffi[niti]o d[ebe]t e[ss]e vnu[m] gen[us] [et] una dif[ferenti]a.
s[ed] h[ic] ponit plures dif[ferentia]s [et]c. ma[ior] p[ate]t 6o th[o]p[icorum]. mi[nor]
de se. 2o sic [et] al[ia] diffi[niti]o n[atur]al[is] in eg[ritud]ini [et]c. Opp[ositu]m
d[icit] au[ctor]. Dicendum q[uo]d bona. q[ui]a e[st] ibi vnu[m] ge[nus] s[cilicet] s[cien]tia
[et] una dif[ferenti]a s[ecundu]m r[ati]o[ne]m. q[ua]m[vis] sint ibi plura notabilia
vnde illa plura notabilia e[st] [con]scribunt nobis dicam
[con]cl[usi]o[nem] ¶ Ad 2m dico q[uo]d diffi[niti]o au[ctori]s est me[li]or diffinicione
G[alieni] salua pace sua. q[ui]a in diffinicione aut[em] ponit obi[ectum]
siue s[ub]i[ectu]m q[ui]a co[rpus] humanu[m]. [et] ponit vo[cem] formalis. ex p[ar]te q[uo]d
sanat[ur] [et]c. [et] ponit finis. s[ci]l[icet] ut h[abe]ta sanitas [et]c. Diffi[niti]o
G[alieni] dimisit vo[cem] formalem [et] fine[m] me[dicin]e vn[de] no[n] e[st] in
o[mn]ib[us] diuisi[on]e io diffinivo ¶ Sequit[ur] ps. Pot aute[m].
In q[ua] soluit obiectiones. [et] diuidit[ur] in 2as s[ecundu]m 2as obiec[tione]s
quas remouet. 2a ibi. ete pot aliis dic. p[ri]ma in 2as
p[ri]mo ponit ob[iectione]m. 2o soluit. 2a ibi. Nos uo ¶ Di
cet aliquis q[uo]d me[dicin]a no[n] sit p[ra]ctica q[ui]a ip[s]e dic[it] i[n] diffi[nitio]ne
q[uo]d me[dicin]a est s[cien]tia. o[mn]is s[cien]tia indeat esse t[ame]n theo[ric]a ¶ Sequit[ur]
pars. Nos uo r[es]p[on]debim⁹. Diuidit[ur] in 3. p[ri]mo soluit
2o man[ifes]tat [ob]i[ectione]m. 3o [con]cludit intentu[m], 2a ibi. In vna
q[ue]stio[ne] 3a cu[m] duar[um]. p[ri]mo d[icit] q[uo]d de no[n] s[cien]tiar[um] q[uo]d est
p[ra]ctica. q[uo]d sp[eculati]ua [et] p[ate]t q[uo]d d[icit]. No[ta] q[uo]d ibi sumitur ars
p[ro] s[cien]tia. ut sic [con]fuse ¶ S[cien]tiar[um] r[aci]one[m]. No[ta] q[uo]d d[icitur] eu[m]
vna q[ua]s difficilis. vt[rum] me[dicin]a diuidit[ur] in theo[ricam] [et] p[ra]cticam
[et] ista m[elius] h[abe]bit ¶ Sequit[ur] ps. In vna q[ue]stio[ne]. diuidit[ur] in 2as.
p[ri]mo man[ifes]tat solo[nem] in[venir]i. 2o ponit diu[isione]m sue i[n]tent[ion]i[s]
ibi. ¶ Cu[m] q[ue]stio de me[dicin]a. li[tter]a plana e[st] [et] p[ate]t. s[ed] ar[guitur] q[uo]d vna
p[ar]s me[dicin]e no[n] sit theo[ric]a [et] al[ia] p[ra]ctica. q[ui]a si h[oc] e[ss]et
vni[us] eu[m] s[cien]tia me[dicin]e no[n] e[ss]et una. q[uo]d e[st] [con]t[ra] ph[ilosophu]m. q[ui]a 2o. [et]c. ¶
¶ Falsitas [con]sequentis ma[nifes]ta e[st]. q[ui]a p[ro]p[ter] eo q[uo]d vna ps est theo[ric]a
[et] al[ia] p[ra]ctica. Opp[ositu]m p[ate]t. Dicendum q[uo]d vnu[m] diuidit[ur] [et]c.
vno m[od]o in [n]o[mi]no ut Sortes. 2o in sp[eci]e. ut homo. 3o g[e]n[er]e
ut ai[mal]. 4o p[er] attribuco[n]em ut p[ro]nologia. ut s[ubstanti]a [et] ac[ciden]s
m[od]i. dico q[uo]d me[dicin]a e[st] vna ultio m[od]o. q[uo]d sit p[er] ad[tributio]n[em].
q[ui]a ultio m[od]o d[icitu]r vna. vnde theo[ric]a [est] attribuco[n]em ad
p[ra]cticam. q[ui]a me[dicin]a p[ri]nc[ipali]t[er] est p[ro]p[ter] opera[tione]m. ¶ Seq[uitu]r ps.
Cu[m] g[o] de me[dicin]a. Diuidit[ur] in 2as. p[ri]mo ondit quid debet
intel[ligi] p[er] theo[ric]am [et] p[ra]cticam. [et] ponit errore[m]. 2o [illegible]
2a ibi. ¶ S[ed] debes scire. p[ri]mo d[icit] [et] p[ate]t. S[ed] modo q[uo]d dicat
male. q[ui]a [con]stant[er] d[icit] q[uo]d p[ra]ctica h[abe]t e[ss]e cu[m] opera[tione]
manuu[m]. Opp[ositu]m d[icit] au[ctor]. q[uo]d p[ra]ctica e[st] s[cien]tia. Dicendum q[uo]d
p[ra]ctica e[st] du[plex]. Quedam e[st] s[cien]tialis. quedam expimentalis. p[ra]c[tica]
p[ri]ma intelligit[ur] h[ab]ituu[m] doctrine mo[dum] [et] qualit[at]e[m] op[er]andi in
uti. S[ed] expimentalis est h[ab]itus p[er] q[uem] h[abe]t op[er]a manualia
h[abe]t au[ctor] lo[quitur] de p[ri]mo. q[uo]d s[ecundu]m d[icitu]r 2o q[uo]d no[n] est [con]uertas.
¶ Sicut di[citur] i me[dicin]a q[uo]d in apricib[us] eu[m]. p[ri]mo [con]petit rep
cussiua. [et]c. [con]stitu[it] e[st] p[ra]ctica doctrinal[is]. s[ed] h[ec] applicatio
e[st] p[ra]ctica expimental[is] ¶ Sequit[ur] ps. S[ed] debem⁹ scire.
Diuidit[ur] in 2as. p[ri]mo ondit quid intel[ligi]t p[er] theo[ric]am [et] p[ra]cticam.
2o manifestat. 2a p[er] theoricam. p[ri]ma ps plana e[st] in textu ¶ 3a
p[er] theoricam. Diuidit[ur] in 2. p[ri]mo manifestat quid intel[ligi]t
p[er] theo[ric]am. 2o p[er] p[ra]cticam. 2a p[er] p[ra]cticam. p[ri]mo d[icit] q[uo]d p[er] theo[ric]am
intel[ligi]t p[ri]mu[m] h[ab]itum. q[uo]d eu[m] ip[su]m h[abe]m⁹ no[n] h[abe]mus
op[er]a[tione]m s[ed] s[cien]tiam. q[ui]a p[er] h[ab]itu[m] theoricu[m] no[n]
mittim⁹ nos i[n] op[er]a[tione]m n[isi] curam⁹ ¶ Dubi[tat] aliq[ui]s
ut[rum] istud sit ver[um]. s[ed] q[uo]d theo[ric]a sit utilis in p[ra]ctica. vi[detur]
q[uo]d no[n]. q[ui]a inutile e[st] q[uo]d no[n] [con]fert ver[um] ¶ S[ed] theo[ric]a p[ro]p[ter] no[n]
[con]fert p[ra]ctice. q[ui]a 2o. m[orali]a [et]c. de se. minor p[ate]t. in [quibus]
sunt actores. Dicendum q[uo]d utilis e[st]. q[ui]a [con]uenis theo[ric]a no[n] fac[i]
at intenco[n]em de mo[do] [et] qual[itat]e op[er]andi. t[ame]n utilia e[st] ¶ Ad
h[oc] q[uo]d vere op[er]emur. q[ui]a m[a]g[is] sci[eri]mus p[ro]g[ra]m b[e]n[e] h[abe]re
n[isi] s[c]iremus quid e[ss]et humor. n[on] s[c]iremus s[an]am [et] op[er]ari
[et] scire q[uo]d in p[ri]mo p[er] p[ro]p[ri]u[m] ¶ Et io theo[ric]a e[st] utilis ad p[ra]c[ti]

ca[m]. q[ue] doc[et] mo[dum] [et] qualit[at]e[m] op[er]andi. vnd[e] si scias q[uo]d
sit calor p[raeter] n[aturam] indicant t[ibi] q[uod] frig[ida] [et] h[umida] [con]petunt.
¶ Ad rone[m] dico. q[ui]a no[n] s[cien]t[ia] no[n] [con]fert in op[er]atione. g[o] no[n] [con]fert
ymo doc[et] aliqua que p[ra]ctica p[re]supponit. ymo si no[n]
e[ss]et ista theo[ric]a in dubio op[er]aremur. vn[de] si no[n] sciret
quid e[st] fe[bris]. q[uo]d febre curaret malo. io [et]c. ¶ Seq[uitur] ps.
[et] p[er] p[ra]cticam. ondit quid intel[ligi]t p[er] p[ra]cticam. [et] d[icit] q[uo]d p[er] p[ra]ctica
no[n] intelligim⁹ laborem n[ec] motu[m] co[rpor]is in effectu [et]c.
[et] p[ate]t [et]c. No[ta] q[uo]d istud b[e]n[e] dicit e[st] s[cilicet] q[uo]d in apostematib[us] calid[is] [con]pe
tit repercussiua in p[ri]n[cipi]o q[ui]a in ca[lidis] apostemat[ibus] [con]sistit [et]
io s[e]mel retrocedit. s[ed] fris apatib[us] no[n] [con]petunt re
percussiua. q[ui]a in talib[us] e[st] [con]fusa [et] fria. [et] io no[n] possu[n]t re
peti. vn[de] apatib[us] ea[rum] in p[ri]n[cipi]o po[nitu]r rep[ercussi]ua io ut no[n] nullu[m]
augmente[n]t[ur] [et] in augmento repercussiua debent admisce[ri]
in resolutiis. q[ui]a no[n] e[st] tantu[m] fluxus s[ed] in p[ri]n[cipi]o. In statu
debent poni penitus resoluti[v]a. q[ui]a no[n] plus fluunt
[et]c. ¶ In declinatione pure mollificatiua. [et] h[oc] sunt
ua diuino apa i[d] no[n] sunt in mbro p[ri]nc[ipa]li n[ec] i[n] e[m]u[n]c[t]o[ri]o eius
emunctorio [et] sic d[e] aliis [et]c. ex[cep]co[n]ib[us] que po[nu]ntur
¶ Sequit[ur] ps. Cu[m] duar[um]. Hic ponit [con]cl[usi]o[n]em ex dictis.
Et h[oc] q[uo]d si nos sciamus istum d[ict]o[ru]m de me[dicin]a tu[n]c
erim⁹ adepti s[cien]tiam s[cien]tialem. i. theo[ric]am [et] s[cien]tiam op[er]atiua[m]
que e[st] p[ra]ctica. dato q[uo]d nu[n]q[uam] op[er]ati fuim⁹. S[ed] du[bitat]
aliq[ui]s ut[rum] q[ui]s poss[it] e[ss]e bonus me[dicu]s p[ra]cticus absq[ue] eo
q[uo]d nu[n]q[uam] op[er]atus fuit. vi[detur] q[uo]d no[n]. q[ui]a ill[u]d q[uo]d g[e]n[er]at[ur] ex
op[er]acionib[us] no[n] p[otes]t h[abe]ri sine op[er]acionib[us]. p[ra]ctica e[st] hui[us]. g[o] [et]c.
maior p[ate]t. 2o me[taphysice] [et] 2o de g[e]n[er]a[tio]ne. minor p[ate]t. q[ui]a
p[ra]ctica e[st] [con]mutatio op[er]ac[ion]ib[us] ¶ 2o d[icitu]r sic [con]stantin⁹.
q[uo]d p[ra]ctica e[st] ex op[er]a[tion]e manuum. 3o h[abe]t dicit p[ra]ctici.
q[ui]a m[ed]ic[i] uocant[ur] op[er]atores. Opp[ositu]m d[icit] au[ctor] h[ic]. Dicend[um]
q[uo]d du[plex] e[st] p[ra]ctica. [et] h[an]c distincto[n]em ponit auerois p[ri]mo
colliget. q[ue]da[m] s[cien]tial est [con]geneo utilis. tradens mo[dum]
[et] qualit[at]e[m] op[er]andi in uti. s[ecundu]m malu[m] [et]c. ca. p[ro]ficiat.
[et] o[mn]e [con]traium suo [con]trario me[detur]. t[ame]n no[n] extend[it] se ad
i[d] ut istud. p[ra]ctica expimentalis est h[ab]itus g[e]n[er]atus i[n]
a[n]i[m]a. e[x] mult[is] op[er]acionib[us] fact[is] intellectu retentis. ut d[icit]
p[ri]mo me[taphysice]. S[ed] si dedisti vnu[m] reubarb[arum] [et] tu[n]c coleri
[cus] fuit cura[tus] [et] h[oc] mult[ociens] expisti. tu[n]c scis firmiter
q[uo]d reubar[barum] purgat co[leram]. [et] istud uo[catur] practica expim[entalis].
[et] c[on]s no[n] h[abe]tur sine op[er]acionib[us]. q[ui]a istud q[uo]d h[abe]tur ex
op[er]acionib[us] no[n] h[abe]tur ut sit sine op[er]acionib[us] ¶ No[ta] q[uo]d
ut tu scis s[cien]tialem p[ra]cticam p[er] uia[m] intencio[n]is ueco[n]is
si[cut] tu inuenisti eam. ut p[er] uia[m] doc[trin]e. Et dico q[uo]d t[a]lis
p[ra]ctica que e[st] inuenta siue acquisita p[er] uia[m] inuenco[n]is
nu[n]q[uam] fuit h[ab]ita sine op[er]acionib[us]. p[ate]t. q[ui]a si inuenisti
eam fuit. q[ui]a expisti [et] op[er]atus fuisti ¶ S[ed] ha
buisti eam p[er] uia[m] doc[trin]e. sic audiendo eam i[n] scolis.
b[e]n[e] potes eam h[abe]re absq[ue] eo q[uo]d no[n] fuis op[er]atus. sic
audiendo q[uo]d istud curat t[er]ciana ut a[liu]d h[abe]m⁹. istud
potis scire. dato q[uo]d nu[n]q[uam] applices. ¶ Ad rones. ill[u]d
q[uo]d g[e]n[er]at ex op[er]acionib[us] vnu[m] est expim[entalis] [et] s[cien]tialis doct[rina]lis
si sit h[ab]ita p[er] uia[m] inuenco[n]is. Sicut p[er] uia[m] doctrine. no[n]
[et] ut dem e[st]. ¶ Ad [con]stantinu[m] dico q[uo]d intelligit de
expim[entali]. ¶ Ad 4. p[ate]t q[ui]a no[n] p[ra]ctica q[ui]a manualit[er]
op[er]ant[ur]. S[ed] d[icuntu]r m[a]g[istr]i h[abe]t p[ra]ctica[m] doctrinale[m] s[cien]tialem n[on]
op[er]ant[ur]. q[ui]a ista dat mo[dum] [et] qualit[at]e[m] op[er]andi in uti.
Sicut op[er]ent[ur] h[abe]re p[ra]cticam doctrinale[m] acquisitam p[er]
uia[m] i[n]ue[n]tionis ut expimentale. t[ame]n b[e]n[e] possunt esse
boni p[ra]ctici loq[ue]ndo de p[ra]ctica. q[ue]m acquisieru[n]t p[er] uia[m]
doctrine. [et] sic de questione. [et]c. ¶

Quesitum fuit p[ri]us de s[ubiec]to me[dicin]e. g[o] nu[n]c q[ue]
ritur ut[rum] me[dicin]a alia sit p[ra]ctica alia theo[ric]a
siue sp[ecu]l[ati]ua ut ut[rum] to[ta] me[dicin]a sit to[ta] p[ra]ctica ut
to[ta] sp[eculati]ua. vi[detur] q[uo]d sit to[ta] theo[ric]a. q[ui]a ille h[ab]itus q[ui] e[st] s[cien]tia e[st]
totus theo[ricu]s. me[dicin]a e[st] h[uius]. g[o] [et]c. ma[ior] p[ate]t. 6o eth[icorum] [et]
minor p[ate]t. aut[em] h[ic]. [et] p[er] gal[ienum] p[ri]o tegni ¶ 2o ille h[ab]itus
q[ui] e[st] de reb[us] op[er]atis a[nim]a e[st] sp[ecu]lat[iuu]s. me[dicin]a est

derebus opatis a na. q̄r. 2o. ma. pz 6o me. mior
pz. qm homo e derebz opatis a na. z simli sanitas
z hm. g. 2o. ¶ 3o qma ille hitus seu illa scia que
pcedit diffinitie diuisiue z demtiue e theo. me.
e hm. q̄r. 2o. ma. pz 3o de aia. ubi dr. qd isti
tres actus ptinet ad mte spe. mior pz p gal. ipe
diffinit me. in po. tegni. z inisti diuidt ut pz. sli
demonstr sic pz in suis locis mltis. q̄r 2o. Simli
aut facio h. ut pz p pcessum. ¶ 4o qma illa scia
que e impo. alr felici e theo. me. e hm. g. 2o.
ma. pz 6o eth. ubi dr. qd hitus qui e in impo.
alr felici est mte spe. mior pz de se qz scia me.
tractat de homie qui e impo. alr felici. 2o. ¶ 1o
ar. z e ar. debile de quo mlti faciut magnum ar.
z tu plus ocludt oppo. qz ppositum e e tale. illa
scia cui instrumeta sunt a na. e spe. omia instrume
ta medi. sunt a na. q̄r. 2o. ma. pz qm scia talm
e spe. mior pbant qm omn na opatur. me. no
inster. Sz male ocludi. qz postq na. om copatur
z medi. e de uno om. tuc medi. cit instrumetu z
simli medic cit ei instr. qd f. e. ¶ Sz simli de
clario. qz ca h. fir. z sic. sunt a na. pz z simli co spes
z ipsa hnt ee instr. me. pz qz medi. applicat ista
sine ad sanitate ofuanda. sine ad egritudie remo.
¶ Sz ar. qd co. medi. sit co. practica. qma illa scia
que e gra medi. opomis est co. ptica. medi. eth.
g. 2o. ma. pz. 2o me. ubi dr. qd finis ptice e op.
z sic finalit gra opomis. mior pz p gal. in mltis loc.
z spali. 4o. de ingenio. Qui pcipit qd omia q sunt
mtia in medi. ad ducatur. z ubi dimittat. 2o. cog.
ubi dr. ad me. dz ee mo. opis z no smonis. ¶ 2o
illa scia e co. ptica. que e de rebz opatis a nob. me.
e hm. g. 2o. maior pz 2o me. mior pz. qm a medico
fit sanitas z egritudo. qm inducit sanitate ubi sani
tas no ca... ¶ 3o sic ille hitus seu
scia illa que e ars est co. ptica. in medi. e ars. q̄r 2o.
ma. 6o eth. ubi dr. qd ars est hitus factiuus cu ba
rone. mior pz p ypo. p. auicen. in po. can. z p auerroym
in po. 2o. collig. ¶ 6o sic illa scia que e scina. e
ptica. medi. e scina. q̄r 2o. ma. pz 6o me. ubi
dr. qd scia p alia scim. alia spe. mior. Adeuc ande
tiam noto. qd scio e que tinsit in aliq exteriorem. sicut
face domu. iste hitus p que scio face domu. applicat
exterius. Sz actio no tinsit exterius. ymo ab exteriori tinsit
ad interius. Cum igr. phicum medi. ego aga exterius
p qns cit ptica. q̄r 2o. ¶ 4o qma scia me. est
ptica. q medicina e mecanica g. 2o. maior pz. qma
diuidi ptica i mecan. z no mecanica. mior pz. p imo
collig. ubi dr. qd me. ... e mecanica. ¶ Oppo.
s. qd medi. ptim sit ptica z ptim spe. ar. auctor.
aut in po. can. fen 3. auctore et Johicij. qui ea diuidt
thoe id. dr. ostan. in po. sue theo. z omes actores sine
dubio. quo e ualde difficile. unde dr. h qd me. e
ptim theo. z ptim ptica. ut dut auctores ...
qd dr. ¶ Et ar. sic rone sumpta ex obo. qz illa
scia que e de rebus ostantibz a na e theo. Sz h est
aliq ps medi. mior pz. qma theo. ... de elis. qmbz
de mebris 2o. que sunt a na constan. Simli res
quam sunt a na. sic morbus. ca. z acti. morbi. q̄r 2o.
Sz qd alta ps medi. sit ptica. qma illa scia q...
ad sui ptem e ptica que e ad opus ordinata. Alta
ps medi. e hm. q̄r 2o. maior pz 2o me. mior pz
p ima can. fen pima. doc. 3. ca. p. ¶ 2o sic ar. qz
illa scia e ptica. q ad sui ptem que e de rebus
opatis a nob. medi. e de rebus opatis a nobis
q̄r 2o. maior 2o me. mior pz p auic. qm opa
mur sani. ipam induendo ubi pus no cit. et

ofuamus eam ubi e. Isto nu uidet. s. q ptim
sit ptica z ptim theo. ¶ Et ad rones uidet
ad pm. ille hitus qui e scia. e tot theorie. dut
qd um est. si cet ppie scia. z qz e large scia. ro no
nalz. z isto mo locutus e gal. p. tegni cu dr. Scie
g. oit z no ppie. 2o. ¶ Sz qr istu ar. argumto
difficili. Qn eqz aliqd genus diuidi. drone p se
in duas oppositas spes qz ostitut. ex um dictu illor
impo. est qd ista ostitua. exalia dicit. Sz scia p se
se diuidi. in theo. z pticu. g. spes scie in po. cit
qd ostituat ex ambobz. s. theorico z pitico. z sic me.
no ptim cit spe. z ptim ptica. Maior declaratur in
ductone. qz al. diuidi. p se in ronale z irronale. Cu
spes que cu gne ostituitur una illar drar impo.
est qd oponat. ex alia. sic homo opomt ex ronali p
gne z eodem. s. ronali. z nuq opomt ex alia opposita
dra. ut m. est. q̄r 2o. Et sic in alijs gnibz sic in
colore qui diuidi. in ogregatiu uisus z disgregatiu ui
sus ut dr in de sensu z 10o me. Modo una spes. s. al.
opomt ex illo gne. s. colore. z ex disgga. uisus. et
nuq opomt ex alia. Simli 1o. h. a. me. ca. de
diffinicoibz. Maior pz. na scia diuidi. p se in theo.
z pticu. ut dr. a. 6o. me. z h. dr. algazel i sua
me. g. medi. no ptim cit ptica. uel ptim spe.
Ad h concordat auerroys p. collig. ubi dr. qd theo.
in medi. e ps scie nalis. g. residuu to. cit pti
cum. g. 2o. ¶ Ista ro e difficil. tn si debem sustine
actores gemis dic qd medi. e ptim ptica z ptim
theo. z ad eius euidentia noto. qd alr accip. nal
phus. theo. z ptic. z alr medicus. ¶ Unde h. me
dr phus. qd theo. e cui finis e ueritas. Sz ptic.
e cui finis e opus. Unde dr. qd si ad a. qr ad theo.
intendat aliquis. ad opus intudt. Unde dr. ibide
9o. qd pticu inquirit de sbo z ppieta. z sbi. ad
h. ut agat. z no ad h. ut speculet. ¶ Sz medici
alr sunt locuti de istis. Auic. locutus e de speu. z dr. q
speu. e. q no docet mo. z qlitate opandi. ita q n dr.
q eius finis sit ueritas. Sz pticu e illud q docz mo. et
qualit. opandi sic intelli. q no e finis finis opus.
g ius sit ulr ad opus. ¶ Hoc hito possumus dic qd q
dam ps medi. e ptica. z qdam theo. Ex pbo. qz illa
scia que hz ptem. q docz mo. z qualit. opandi. z que
hz ptem que no tradit mo. z quali. opandi. ptim
e theo. z ptim pticu. pz p distinctoem hitam. mior
pz p. can. pmo de theo. qma no tdit mo. z quali.
opandi. ymo solum e ca. cas z signa dando. q febium
sunt. 3. gna. z quos sunt. q. Et istud no tradt. mo. opo
nis. Sz ptica tradt. mo. z quali. opandi. ut illa scia
que e in li. de ingenio. z in li. de regimine sani. z sil
mamc. z sic bn oclusimus. qd medi. ptim e ptica
z ptim theo. supposita illa distinctone. ¶ Pz qr dca
ar. qz tuc illud ar. q fecisti. q reputas insolu. cit so.
¶ Item si medi. hz istas duas ptes. tuc no cit scia una
h. e fsm. g. 2o. falsitas pz p omis qui sciam una repu
tant. qma pbat. q ptim e illud z ptim e h. Dico q
illud ar. e indissolu. si illa distinctio fuisset posita. io
ad ar. quaz aliqd gen. 2o. concedo maiore ad miore
q dr. qd scia diuidi. 2o. uin e log. de pticu z speu.
ut lo. phs. tn sm q log. me. no oz. qz alr osidut
medic. ista. io medi. ptim e theo. z ptim ptica.
und sm ma phi. bn posst substineri. qmne. co sit
ptica. ¶ Ad am 1 ioz ar. 1o. me. z q. dr. ad h. qd
aliqua scia sit una. sufficit q sit una ma attributis
seu anologie. q illud heat attributm ad unu z q cit
illud unu. dico q pticu. qz theo. ordinatur e ad
pticu in medi. z istud sufficiat. Un dr. a. Sufficit
salubri. i. medi. qd sit una uni. attributois q admod

mecha. e una. unitate attributois ¶ Hys hitis ad
rones. Ad pm. hitus qui e scia e totus speculatus. h e
e una uisio. z no inueios alibi. z h. ex 6o. me. ubi
dr. Ex scia diuidi. in speculatiu z pticu. Un si ar. sic
dicet q scia eet to. ptica uel spe. dicet f. z q. sic. io
dico q ma. e fla. cu dr. ille hitus qui e scia e specu
latiuus. qz pt ee a. s. pticum. Ad miore dico q dr. q
scia e hitus scientifici. z ars e hitus osiliati. cu dicis
q expositores dut. q p scientificu intelligi theo. dico q n
e uin. ymo p scientificu intelligi speculai in alibus
z p racionatiu intel. speculatiu. pticu. Sz sic pz. ¶ Ad
2m. ille hitus qui e de rebz opatis a na 2o. uin e
sub illa rone. z maxie si fuit gra cognitionis uitat.
Sz si fiet gra opomis. no. Ad miore dr. q qmis istu sit
opata z fca a na. tn no osidant sub illa rone. sz gra
opomis. ut p ipa possimus opari. ¶ Ad ... ad istius
euidencia q de mo res ut dr. 2o. me. qdam sunt
pure nalia ut ela. z homo 2o. alia pure edificialia
ut domus nauis z hm. Alia sunt ptim nalia z ptim
artificialia ut sanitas. z egritudo 2o. unde sanitas pot
ee a na. z si fuit amissa. pa. arte pt recupari. z dedi q e
ptim nale z ptim artificiale pot hri scia. z pt ee pti
ca. ¶ Ad am ille hitus qui pcedit diffinie 2o. maior
fla e. qma ut dr. albtus z simpli. ut. tam ptica
q theo. pcedt istis tribus mois. s. diffinie 2o. Simpli
ci. dt q logica e instr. phie. Albtus dr. q logica de
fendt. aiam a fllis in speculatis. z a mal in pticis. Ad
miore tu dicis q i. ptiuz ad intellem specu. dico q
no oz. qz tam diffinie q deisiue sunt cocs ad intellem
specu. z pticu. Un ptic. facit istos tres act. gra opo
nis. ¶ Ad am illa scia que e p in impo. 2o. no oz. tu
dicis qd scienti. e impo. alr felici. dr. phs no su
mit ibi scientificu p specu. sz alr intellig. ut dimie
¶ Ad quitam. illud e scia ptica cui instrumta sunt a
na. dico q no oz. q quis talia sint nalia. possunt tam
sm ad opus. io no e ua. qz sunt gra opomis. Un ista. s.
ca. fir. h... sic. z eo spes. co. sunt gra opomis. s. sa
nitatis. z sic ad me. ptinet. alia pbo no ualz ut dicit. qz
illa omi na opatur. dico q na no opat. n tamq agens
pncipale z medic. e agens instrumentale. Un ubi na defic.
ars no pot opari n dz. ¶ Ad illas q pbant q sit
tota ptica. Ad pm ocludt. de ptico sm q loquitur
phs de ptico. tn no sm q medic. loquitur ¶ Ad 2m
maior pt ocedi loquendo phice no tn me. Ad 3m
p. id. ¶ Ad illam q pbat q sit mecanica. dr. q n est
uin q sit mecanica. sic quida uolebat sustine.
Et e inuible cu antiquit. filij libe solebant addis
ce scias libales sic auic. qui fuit filius regis z ypo.
qui fuit magnus dnes. z fuit dns cui dca magi insu.
que no. choos. z isti fuit liberi. z tn i me. no intdu
cant. q si me. eet meca. tn bn uin e. qd antiquitus illi
qui no eant liberi no intducebant in scia libali sed
mecanica. ¶ Ad ma. illa scia q est meca. e ptica
dr. qd no e. uin qz meca. no dr. pticu. Ad miore dico
q si me. ptica sumatur p actuali opone manuu.
bn posst dici me. sic p appiticone emplor. z ... z
silm. z iste sunt meca. in iure. tn de theo. z ptica
que no applicat. flm e illud ubi rones que pbant
q sit ptim ptica z ptim theo. ocedunt. ¶

Nec et pot aliquis 2o. Supius aut remo
uit unam obicom. hic remouz am. z diuidi
in q. Primo remouz obicom. 2o. declat ob
iecom. 3o. excusat se ¶ 2. p. e in z. 3. ptea cu me.
Primo g. remouz di. dicet uos. Dne. no estis suf
ficiens in distinctoe data de me. qz no facitis
mecom de dispone tcia. q no e sanitas n. egritudo

remouz h. z dr. qd no pt dici q sicut tres dispones
cor. hum. s. sanitas z egritudo. z neutra dispo. tn due
sufficiant. z no. q auicen no hueant uim n. q si fiz
dispom tciam. Sz eo mo loquebat p ista uocabla sic
n. sanitas n. egritudo ¶ z no. q hic aud. qo. ut
int sani z egri. sit dare mo. z ista tractabit in
lectone sequenti. ¶ Sequit. ps. po. minus. pbat qd
dixit. z diuidi. in 2a sm q duas ptiones. 2a. am
plius sibi h. pimo dr. q si tres doctor i medi. bn
pscrutatus fuit h. no i inuenit una duar rep af
firmato hac tinitate no. quod intel. cu dr. una dua
z rep. Dup. pt expom. uno m sic. q no inuenit
rem affirmate ut negante istu tinitate. i. demra
cones affirmatiuas z negatiuas pbantes istam
dispom mediam. Un dup. e demostro. qda affirma
tiua qda negatiua. alr pt expom q intel. p duas res
s. sanitate z egritu. i. no inuenies rones expte sani.
n. expte egritis pntes istu tinitate ¶ Sequit ps.
Amplius. pont. 2m pticom. s. q no sit dare dispom tc
iam. qz tuc oppom sanitatis. recipet diffinitom sanitatis.
h. e f. q̄r. 2o. ¶ Falsitas cntis pz. qz oppom albedinis
no suscipt. diffinitom albedis. q mam pbat. qz cu
sanitas sit dispo. ex qua dispocones salue pueniunt
z neutrum sili heat dispones salias. qz no du sunt in
eo opones phice. tuc neutrum recipet diffinicom sanitatis
Un inueniunt si opones no eent salue. tuc eet egritu
Sz p eo sanitas z egritudo neutru ex oppo. distinguit.
q̄r 2o. Sz dicit e. qz si auic neget istu tinitate. tn
gal eam ponat intoxu. tuc erit opinis gal. Ceate
dr. qd fronte pma ui. qd otrient. tn g. ma d meta
no. z istud in debet impressu ¶ Seq ps. in q excusat
se. z incip. preta. qz aliquis posst dic s. Dne uos de
betis disputare cu medicis. illis ista qom. ut sit
dare dispom tcia. dr. q no audet p tria. ¶ Primu e.
qma no inult cu eis litigare ¶ 2m e. qz no fit aliqd
iuuamentum medi. 3m e. qz ista qo ptinz ad phm
nalem ¶ De p. dico qd auerroys reddit ronem. s. qd n
debeat disputas cu medic. qz ut plimu me. sunt
ydiote z pauci sapientes. ymo no orunt de na scia
Sz cottidie sunt cu apothe. z scribut suas receptas
z a. hm. Un sciens cu no sciente no dz disputare.
qz geomet cu no geo. no dz dispu. ¶ De 2o. s. qd
no ofert in ope me. qz ipe inult in isto li. sicut
z biut p tusive. e alibi po. e q ipe ptitur h. ¶ Cta
tin no. qd pal... dot. ipe inte. ut logica ut
phiam. ubi dz si illa qo. s. ut. int sani z egr. sit
me. ¶ Sequit. ca. 2. hm. p. dot. z intitulat
ca. 2m de sbis medi. glo. de sbis. i. de osidatis
ut postea patebit. ¶ Qm medi. 2o. pot qri.
sic ad pcedens ca. postq aut detimauit. de dif
finitoe medi. put spectat ad medi. hic detimat
de quibusda. de quibz tctat medi. Ad eius eui. no.
qd scia medi. osidat in tribus. s. in sbo z ptibz eius
2o. in passionibz. 3o. in cais sbi. Un ptes sbi sunt dup.
s. sbiectiue. ut al h. homem z asim eqz ptes subie
tiuas ¶ Et alie sunt eenles ut i homie. for. z m
timas. Et e dim. qz tom ate sitir. do sius ptibz subitiuis.
qd no facit to. intgle. Et diuidi. h. ps in tres p
tes. In p. ondt. qd ista scia osidat in tribus. 2o. i ptibz
sbi osidat z que sunt ille ptes. ¶ 3o. collig. dca. 2.
hm aut osidacoms. 3. Et postq iam. pima in 2.
pmo facit q dcm e. 2o. ondt illa. 2. capi no sunt. e.
pima in 2. p. facit q dcm e. 2o. q ipa osidit in
accntibz. 3o. pbat q dr. ¶ 2. z qma sanitas. 3.
iam aut. In pma pte intudt. tlem ronem i ony
scia osidante de rebz hntibz cas. osidaco opleta no

determinat nisi p[er] sanitatem suam causam. Sed medicus considerat
de rebus naturalibus causis. questio 20. minor patet p[er] posteriorum
et p[ri]mo phisicorum minor p[ate]t de se. ¶ Sed arguitur quod medicus non
consideret de causis quia illud quod pertinet ad philosophum non per-
tinet ad medicum. considerare de causis pertinet ad philosophum.
questio 20. minor patet m[etaphysi]ce 2 m[etaphysice] q[uestio] ¶ 2o. quia de-
terminare de diversis entis non pertinet ad medicum. cause
sunt diverse entis. questio 20. maior patet quia hoc pertinet ad me-
ta[phisicu]m minor patet quia ens dividitur in causam et causatum. opposi-
tum dicit auctor. ¶ Dico quod determinare de causis est dupliciter.
uno modo in quantum. alio modo non in quantum. secundum quod comparantur
ad unum subiectum. sicut ad corpus humanum. primo modo ad
medicum non pertinet. 2o modo pertinet. ¶ Ad rationes ad
primam dico quod eodem modo. tamen dico quod non est magis. ad
aliam dico quod sunt diverse entis non generis. cum sic considerantur
non est in genere sicut ad corpus humanum. et sic patet quod
ista littera quod corpus humanum est hic subiectum. ¶ Sequi-
tur. Et quia sanitas. ondit quod medicus habet determinare
de causis. ratio est quia actiones ducunt in cognitionem
causarum et nobis [illegible] p[ri]mo de anima. quia actiones magis apparent
considerant ad cognoscendum quicquid est. littera est satis
plana ¶ Quam aut[em] declarant. ¶ Hic probat quod
dixit. littera est satis plana. nota tamen quod hoc quod
ipse dicit actiones sunt duplicia. quedam communia ut al-
bedo et nigredo. et dicuntur communia. quia non magis
determinant sibi unam speciem quam aliam secundum substantiam. Ce-
lia sunt actiones propria. ut bonum risibile et susceptibile
disciplinarum. unde hic loquitur de propriis quia talia sunt
ut efficiens rei. Et sic possunt solutiones fi-
eri. notandum quod per sonum in duram. intelligit logicam
ut philosophum. ¶ Sequitur postea. causa non dividitur. 2.
primo facit hoc. ¶ 2o. maiat in speciali. ibi. causarum
itaque. littera est plana. ¶ Sequitur postea. causarum non uni-
versaliter in speciali et dividitur in 2. primo ondit causas
in quibus medicus considerat ¶ maiat causas
efficientes ¶ 3o. formales ¶ 4o. finales. 2a. efficien-
tes ¶ 3a. formales ¶ 4o. causas non finales. primo ondit
causas materiales et dicit quod quedam sunt propinque ut membra
et sponte quedam remote. ista sunt duplices. quedam
sicut sunt propinque. ut humores. quedam valde
remote. ut elementa ¶ 2o ut contra spiritus sit immediatum
subiectum sanitatis. et uno modo. quia corpus vel membra sunt
immediatum subiectum sanitatis. non ergo spiritus ¶ Oppositum
dicit auctor. dico quod illud quod proprie est sanum et corpus
vel membra. tamen spiritus est de requisitis ad sanitatem
membri vel corporis. quia si est temperatus et membra
erit temperata. si distemperatus et membra erunt dis-
temperata. non dicendum quod non intelligit quod spiritus sit subiectum
Sed de requisitis ad sanitatem vel membra proxima
¶ Ad rationes dico quod membra est subiectum. dico tamen
quod spiritus est subiectum requisitum ut dicta ¶ Nota quod
ipse ponit differentiam inter subiectum propinquum et remotum.
quia subiectum propinquum sicut membra remanent in sui
actualitate et formalitate quando adveniunt rei. sed subiectum re-
motum non remanent in sui actualitate et formalitate quasi
hoc esset unum tunc magis fieret ex humoribus membra. sed ex
quo alterantur in membrum ¶ Aristoteles dicit in libro de generatione
quod ea non veniunt in mixtionem secundum proprias formas
sed secundum formas refractas ita quod sunt in mixto in virtute
Et dicit hic auctor quod elementa remote non ea veniunt secundum
alterationem quia servant suas formas. i. in mixto non
sunt secundum actum et humores similiter sunt materia remota quia
alterantur et sunt postea membra. et membra est proxima
et illud est materia secundum compositionem. et non alterantur sicut patet dicta
et sic patet dicta. ¶ Nota quod per formam intelligit compositionem. quia
elementa quod iste partes sunt unum vel sunt unum in com-
positione vel compositione ¶ ¶ Sequitur postea. efficientes ponit

causas efficientes in quibus medicus considerat. et est littera plana.
notandum quod cause efficientes in quibus medicus considerat sunt dispositiones
quedam sunt naturales ut 6 res non naturales. f. aer. 20. ¶ Alie
hic sunt artificiales. ut cibus. clisteria. questio a talibus arti-
bus non debet causas medicus quem faciunt sanitatem. Sed di-
ferentia sunt illi actus curant ea ea ante. si debite applicen-
tur curant et faciunt sanitatem. si indebite faciunt
egritudinem. ¶ Nota quod per accidens intelligit accidentes dispositiones. ut
res aeris quam mutabiles. ut terra. aqua et ignis. ¶ Sequi-
tur postea formales. Hic ponit causas formales in quibus
medicus considerat et patet. Sed arguitur quod forme non est formam
quia tunc procedimus in infinitum. ut patet 2o metaphysice non
sanitas est forma et egritudo et compositio et omnes sunt forme.
questio 20. Oppositum. Solutio dicendum quod quod solent dicere in. S[ecundo]
metaphysice dicit quod forma perire dicitur et ad compositionem. 20 p[ost] compositionem
animo sanitatem largi. s. per subiectum deficiente vel per subiectum aliquod
aqua res perdit. non sanitas perdit compositionem et
compositione. Per. m. formam non habet. nisi. quia non est compo-
situm. tamen habet 2o. m. ¶ Licet forma habeat formam quia n[on]
solvitur tamen dicimus quod forma non habet unam formam. quia
non est compositum. tamen in substantia. ymo sicut quod dimi-
tam formale. quia procedit ab aliqua forma intrinse-
ca non sic est de sanitate. quia compositione et sic procedit ¶ Sequitur
postea. causa non finalis. ponit causas finales in quibus medicus
consideret et patet. Sed obiciunt quia dicit quod causa finalis egritudinis est
compositio. ymo defectus compositionis est causa finalis egritudinis. sicut in
egritudine. Item malum non est finis. non egritudo est quoddam
malum. questio 20. ¶ Oppositum aut[em]. dicendum quod finis sani-
tatis et egritudinis sunt operationes. ut dicit auctor ¶ Ad ratio-
nes dico quod sanitas habet operationes non impeditas. tamen
dico quod defectus est finis morbi. dico quod egritudo habet
defectum operationis non impeditus. quia ista debetur sani-
tati. tamen non deficiunt ab operationibus impeditis. unde bene
ea malarum operationum ¶ Ad aliam dico quod egritudo non est
malum primum. sed tamen est malum aliquod. quia privatio sani-
tatis. Alia est dubitatio quia dicit quod spiritus sunt subiecta virtutum
non videtur. ymo membra videntur subiecta. Oppositum autem. Dico
quod spiritus possunt dici subiectum virtutum tamquam defensus. quia
deferunt virtutes ad membra totius vel alio possunt dici
subiectum. quia requisita sunt ad sanitatem. tamen membra est
subiectum principaliter ¶ Alia dubitatio est utrum iste virtutes non
mutate. sunt subiectum immediatum vel non. quia tunc erit
et subiectum quod fluit ¶ Iste quia si medicina habet istas virtutes subiec-
tive medicina non est una sola. cum habeat plures subiecta. dicendum
quod subiectum capit tripliciter. uno modo pro subiecto et sic non sunt hic.
Alio modo dicitur subiectum i. consideratum. unde hic ondit que sunt
illa que debent considerari in quolibet medicina et sic subiecta
huius capituli que dicit sic. causam 2m de subiectis medicine
de quibus glosat subiectis i. consideratis ¶ Alii capiunt subiectum pro sup-
posito unde in medicina considerant. et. et anima in libro 2
alia huius ¶ Sequitur postea unde aliquis inquirit hic
dicit primo oratio quod medicina tractat de partibus subiectis
2o. declarat subiecta. ibi. Oz aut[em]. Dico primo quod medicus
inquirit de corpore humano quo sanatur aut infirmatur
et dicit quod finis primo est ut sanitas conductur et egritudo
removeatur ¶ Sed arguitur homo non habet partes subiectivas quia
homo non habet nisi partes individuales patet in predicamentis. s. p. 2
ar. non talia non cadunt in arte quia infinita sunt
ut dicit porphirius. questio 20. ¶ Dico quod homo absolute
loquendo non habet partes individuales. s. p. 26. Sed consi-
deratus quo ad [illegible] potest habere partes subiectivas. ut homo
coloratus dividitur in albumque et nigrum que sunt differen-
tie partes in specie et dicuntur formales. s. non absolute tamen
reduplicatione ¶ ¶ Hic in proposito homo potest habere partes
subiectivas ut sic quo ad accidentia et sub ratione formali
et ista continetur in arte. ¶ ¶ Sequitur postea. Hic aut[em].
que non sunt divisa. addidit et dicit quod secundum medicos

secundum tres modos. s. sanorum. egrorum. et neutrorum. ¶ Non quod
loquitur secundum Gal. et suos sequaces et sic finitur lectio.

¶ Questio est utrum sit
necessarium ponere
sanitatem et egritudinem inter medium [illegible]
sit theorica 20. Et modo quem mos est. Dicitur aut[em]
[illegible] unde dicitur quod inter sanum et egrum non est dare
medium. quod Aristoteles vocat neutrum ¶ Ideo quod non at. ut inter
sanum et egrum sit dare medium. Arguitur. quia inter
illa extrema ab uno quorum fit motus ad alterum extremum
est dare medium ¶ probatur sanitas et egritudo sunt. 2o. extrema.
ita quod ab uno contingit motus fieri ad aliud. quod 20.
maior patet primo tegni phaly. et patet 4o phisicorum ubi dicitur
aliquid et quod illud quod movetur de extremo ad extremum
primus est deveniat ad medium quam ad aliud extremum ¶ Sed
minor patet quia egritudo et sanitas extrema sunt. et contingit
devenire ab egritudine in sanitatem et econverso ut patet. ergo
erit devenire ad aliquod medium. Sed hoc est neutrum. quod 20.
¶ 2o. quia inter illa extrema que maxime distant est dare
medium ¶ egritudo et sanitas maxime distant. quod 20.
¶ maior patet. quia si non esset aliquod medium non esset distan-
tia ymo essent continua. minor patet. quia sanitas et egritudo
sunt contraria. ut patet in predicamentis. in contraria maxime distant ut
dicitur. 10. metaphysice ¶ 3o. ubi est dare opositionem mediam. ibi est dare
formam mediam que est privatio illius opositionis. Sed inter sani-
tatem et morbum est dare opositionem mediam. quod formam. et per quam est
dare medium maior patet. 8. metaphysice quia sicut opo[sitio] sequitur
suam formam. ita consimiliter in [illegible]. minor patet. quia a sani-
tate proveniunt operationes sine lesione ¶ Ab egritudine proveniunt opo-
nes cum lesione. Sed inter istas est dare aliam opositionem. quia non
totaliter erit salva. non totaliter erit lesa sicut in convalescentibus
ab egritudine ¶ Similiter est lesus in octo. et sanus in tertio et
multis aliis. et Galienus vocat tales dispositiones ambi-
guas. questio 20. ¶ Quarto sic. ubi est dare tempus
in quo corpus humanum non est sub istis extremis. s. sanitate
et egritudine. necesse ibi dare mediam dispositionem. Sed est dare tem-
pus in quo corpus humanum potest esse sine istis extremis. questio 20.
¶ maior patet. quia necesse quod sit media dispositio. minor
patet quia in dicimus quod corpus humanum non producit omni tempore
operationes suas omnino incolumes. nec omnino malas. sicut
patet in tempore decidentie. quod est dare dispositionem mediam ¶ Con-
firmatur quia ponatur quod corpus humanum permutetur de sanitate
ad egritudinem. vel ista permutatio fit in eodem instanti
vel in alio et alio non in eodem. quia tunc cum in eodem induci-
tur. hoc quod in eodem instanti sanitas et egritudo erunt si-
mul. dato quod corrumpatur in eodem instanti. tunc ambo in in-
stanti corrumperentur. Si in alio et alio. tunc inter duo instan-
tia erit dare tempus medium. 6o. phisicorum. quod habemus quod erit dare tempus
in quo corpus humanum non est sub sanitate nec sub egritudine. et sic
erit dispositio media ¶ Quinto quia iste est dare in rerum com-
positione indifferentes entis neutri. Sed neutrum ponit in
diffinitione entis neutri. questio 20. maior patet quia indifferentie
entis habent esse eventus. minor patet. quia neutrum ponit in
diffinitione medicine p[rim]o tegni medicina est scientia cum
questio 20. ¶ 6o. dicit quod habet signa distincta a sanitate et egri-
tudine est aliud a sanitate et egritudine. et per consequens est dare tale quid.
Sed neutrum habet signa distincta a sanitate et egritudine. questio 20.
maior patet quia non esset habere signa. minor patet per Gal. in tegni
ubi dicit quod signa neutrum sunt ambigua. Et similiter in fine si
tegni Galienus ponit signa neutri. questio 20. ¶ 7o. dicit quod habet re-
gimen distinctum a sanitate et egritudine. est medium inter illa. et per
consequens est. Sed neutrum est habere. questio 20. maior est evidens. quia regi-
mine distinctum arguit distinctionem esse. minor patet. 3o. tegni
ubi ponit regimen conservativum corporis sani. et sic ponit re-
gimen curativum corporis egri. et modo tertium est quod Galienus tradit
corporis neutri quale sunt regimen resumptivum. et neutri
decidentie tradit regimen preservativum. questio 20. ¶ Octavo
auctoritate Galieni primo in tegni. ubi dicit quod neutrum est me-
dium sanissimum et egrissimum. questio 20. ¶ 9o. auctoritate auctoris primo can.

fen primo doctrina primo capitulo 2o. ubi dicit quod medicus considerat
intrinsecis et signis et operationibus. que sunt sanitas
et egritudo et medio. i. neutrum. questio 20. ¶ 10. auctoritate
auctoris primo can. fen prima hoc idem volunt omnes auctores
¶ Oppositum quia inter contraria immediata. non est dare
medium sanitas et egritudo sunt contraria immediata questio 20.
maior evidens est. minor in predicamentis ubi dicit quod sunt im-
mediata ¶ 2o. quia inter illas dispositiones que sunt co-
nexus eius non est dare medium. Sanitas et egritudo sunt
eius. questio 20. maior patet. 4o. phisicorum ubi dicitur quod inter
eius est illud quod se habet ad aliud contradictorie. minor
per Gal. 2o. tegni. ubi dicit Et dividitur totum sanitatis.
ubi ponit sanum corpus deinde de sanitate in malo cum
prosequitur de egris. quibus deinceps. unde si terminum esset quod
esset dare dispositionem tertiam. posuisset post rationem de
dispositione illa. quod non facit. 3o. patet per Haly. commento illius
canonis primo tegni ¶ medicina est scientia. 20. dicitur quod summa
phisicorum est ita. unde summa est impermixta. quod inter sanum
et egrum non sit dare medium. 4o. patet quia dicit quod due
sufficiunt dispositiones. s. sanitas et egritudo. hoc idem dicit
auctores. primo colliget capitulo primo. ¶ Sine dubio quod est
valde difficile et multum agitata inter medicos et philosophos
et pro tanto inde est determinata variatis de ipsa. Opinio est
Aviz. quod non sit dare medium inter sanitatem et egritudinem et arguit sic
Et dicit nec si habet sanitas ad egritudinem quomodo se habet diffinitio
sanitatis ad diffinitionem egritudinis. Sed inter diffinitionem sanitatis et diffinitionem
egritudinis non est dare medium questio inter sanitatem et egritudinem non est
dare medium. maior patet de se. minor patet. quia diffinitio sanitatis
est quod sanitas est dispositio per quam omnes operationes veniunt incolu-
mes secundum salutem. egritudo est dispositio per quam operationes veniunt
non incolumes. modo ista sunt contradictoria. s. incolumes
et non incolumes et inter contradictoria non est medium. ut dicitur 4o metaphysice.
et similiter inter privatas oppositas non cadit medium ad hoc addit
auctoritatem phisicorum in predicamentis. quando ponit quod non sit medium in-
ter illa. quia sunt immediata ¶ ¶ Non est difficile tunc inde
per Gal. ipsum negando. ¶ [illegible] videtur consentire opinio
in Avicenna. et facit rationem talem [illegible] communicant ille
[illegible] sibi hoc unitas. non tantum est. ¶ Primo inter sani-
tatem et egritudinem esset dare dispositionem tertiam que
neutrum vocatur. tunc oppositum sanitatis [illegible]
diffinitionem sanitatis [illegible] questio 20. ¶ ¶ Fallacia autem
patet. non diffinitio hominis non competit alicui alii ab homine.
sicut lapidi. consequentia patet. quia diffinitio sanitatis est quod
ab ea proveniunt operationes incolumes et salve. in ponitur
[illegible] sanitate. et non neutram
egritudinem sicut patet [illegible] ab declive [illegible] infusum
in rubeum et in nigrum [illegible] illud corpus
neutrum [illegible] Sed diffinitio sanitatis et egritudinis. non
¶ Non competit ei diffinitio egritudinis. quia tunc esset egrum [illegible]
[illegible] habent operationes incolumes. et hoc est diffinitio sa-
nitatis. questio 20. ita dicit Aviz. et autem. Sed tunc difficile
esset ad rationes videre ¶ Alia opinio est quod dicit. quod esse dis-
positionem tertiam inter sanitatem et egritudinem potest esse dupliciter. uno
modo quod totaliter differat ab extremis. et istud dicunt esse impossibile
et arguunt sic. quia inter contraria immediata non est dare
medium Sanitas et egritudo sunt huiusmodi. questio 20. maior patet per
eo. quia sunt immediata minor patet in predicamentis ¶ Aliter potest
intelligi quod sit dare dispositionem tertiam non differentem totaliter ab extre-
mis. ymo quod aliquid sit eadem cum hiis extremis. et con-
dicit quod est unum. et probant quod hoc fuit de mente Gal. in tegni.
Sed istud non est. quia ipsi videntur dicere quod medium inter aliqua
contraria non differat totaliter ab extremis probatur. oppositum
ergo medium dicit magistri parisienses. et fuit domini pa-
risiensis. dicunt sic. quod esse medium inter sanitatem et egritudinem
potest esse dupliciter. uno modo [illegible] dicunt quod non est possibile
Alio modo non [illegible] et tunc bene est possibile ¶ Primum patet.
quia inter temperamentum et distemperamentum non est dare

me^m qr^ut ista sut qdco^e ul pu^ate oppo^ta. no mt ista no e de ... ut d^t. arl. S3 sanitas e separantur 2 egritudo e no qrantur. ut d^r. 2°. aristo. sup illo aristo. 2 non plenitudo. ¶ De sp^o. s. q no sit me^m. nec no dut qd sit. 2 pbat aut h^o ee de mte. b. 2 haly. p^o regni cuo dr^r. ict int sanitate 2 egritu^nez. e dare me^m. ne. ul no ne. p3 p sufficiete diom. no ne ut pbatum est relinqui^r. g^o. q sit me^m no ne. ¶ S3 istud no pot stare. 2 ca e. quia qn nos qrim^9 h^r de me^o no qrim^9 de me^o no ne. quia scia nos^s e. vnd gal. mte^o q sit vm me^m io qdit. ga^o. ¶ Alia est po haly. 2 ipam alias tenui. Dicit. m. hali. q ee me^m int sani^te 2 egritu^ne pot mtel^i. dup^r. vno m. q sit me^m differens fm spem 2 form a sani^te 2 egri^ne. Alio m q no differat fm spem 2 form. De p^mo d^r. qd no e dare me^m. q2 int otram me^m 2c^o. sepe fuit sca h. vo. ¶ 2°. pbat s. q sit me^m no differens fm spem ab extremis. quia ubi sut extrema alterata ad altam form sub qdam ofusione. ibi e me^m no differens fm spem ab extremis. S3 sanitas 2 egritudo alterant^r ad altam form. sub qdam ofusione. q^i 2c^o. ma^or p3 sic^d. color rubeus tenz extrema sub quada ofusione. vn extrema no sut ibi omi^o deperdita. mi^or p3. p hali. 2 p^mo galieni. qui dicit qd sanitas 2 egritudo sut vnonit^r. sic^d oleum in aq^a. q2 oleu 2 aq^a aliqualit^r solunt^r. m3^o. g^o. e me^m sicut dictu e. et ita d^r. hali. 2 cu p istam distinctom ipe concordat aristo^te 2 galienum. 2 h^r. h3 vm max^e de nento. mp^o. sig^to q e neut^m ex omor^p dispon. ptin3 Ista e opio galieni. haly. S3 sine dub^o q^t ipam sunt mlte difficult^tes quid sit vel mitas i alia lcone m debit^r. 2 c^t. opio nona tenedo me^m q hali solnedo mlta dubia circa opionem haly. ¶

Et postq dimisim^9 2c^o. Supius aut. ondit qd medic^9 osidat cas 2 acn^a. 2 ptes 2 alia que mai^or fuerunt in lcone p^o te^e hic ipe recollig^t. illa m q^o osidat mc scia. 2 dimidi^t m p^o. fac^t. licet q dictu e. 2°. pont dictam in illa i. haly no vero. p^mo d^r. qd postq^ uisu e qd me^m itte tut m cais. 2c^o. tam nalibz q^m no nalibz. cut me^a ntitt de elis. 2 signis 2 corpibz. 2 cais tam nalibz 2 no nalibz 2 q nam. 2 in attribz tam exn^l ibz 2c^o. que plane sut mteptata. 2 h^o. finalit^r d^r. ut sanitas co fuet^r. 2 vnaqueq egritudo cure^r ut d^r. in fine. vn ex h^r h3 q r^mbanda s^r. glosal. de stis me^e i. de osidat^r. ¶ Ar^o. d^r. in fine q h^o e ut sanitas ofue^r 2 eg^z egritu^do medice^r. q^r q2 mlte sit egritu^nes mortales. q pma me^ne cuari n possit. g^o 2c^o. Dico q aucr loq^r. de ... medica^le egne. ut ad min^9 mitiga^li. vn de oio morbz me^e n d3 so mtmite^e. ncu cautela. s. ut pnostic morte. tu nre lius ee qd fuget. 3itu ee auic^9 d3 alig^d face. s. qd pnostic de morte. q2 moituri signis pnostica sut dimite di. tn aliqu e mtin q oper^a i morbo mor^li q2 si n oparet alig^9. teneret pignorate. ad rom. g d^r. q2 mlte sut mor^les ete mtlibus me^o no d3 opari ab^te tu cu odicoe pt se mtimitte. s. ut pnostic pictui i mines. lra e sat plana ¶ Se ps. hali no ir. hic pont dictam 2 recollig^t pdca 2 dimidi^t. m q. p^mo fac^t. q dictu e. 2°. maiat dicta 3°. reprhend^r. gal. 2^a. ibi. que g^o. corp. 3°. gal naq3. p^o d^r. q mlte sut res statim noiate mq^9 me^o. n d3 rocinari. s3 pho crede d3. Alie sut res iam noiate mq^9 d3 rocina ri. lra est plana. ¶ Se ps. que g^o corp. mq^u maiat qd dix. 2 h^t. d. p^o fac^t. q dictu e. 2°. fac^t. p ex^o 2^a. ibi. ex^o no de quibz. p^a m. d. p^o fac^t q dictu e. 2°. rmoni3 cro ve. 2^a. ibi. cu g^o quis me^e corp d^t g^o. p^o. q illa q sut sic^d ponet^u ut^m sint ul no sint d3 crede q2 pn^a in scijs pti^bz a spalibz debent recipi tanq edita. 2 m scijs supiorbz que sut an ea. debet ista pn^a pbari. 2 h^t i me^a ¶ Nota

r^i. ide d^t. ar^p. p^mo ptior^p. ubi d^t. q pn^a no debent de monstra^ri m pp^is scijs. S3 mdr q scia spalis possit de monstrare 2 pbare sua pn^a. q2 nalis phia pbat m^z p^a q3 ee. 2 p^mu motorem. 2 tn ista sut pn^a scie nalis. vn m3 p^ma pbat ex cui^s iucone ee m. 2 motore p^mu q2 e ca mot^9. de m^o q^o sit mp^o. phi^a. h3 mdei. 2 de motore m. 8°. phi^a. q^i 2c^o. ¶ 2°. q2 me^e e scia spal. pba. q2 ista scia distincta ab alijs. 2 tn pbat sua pn^a ut p3 me^o. me^e ubi pbat i^o. pnci^m de quolz ee. ul n ee 2c^o. Oppo^m d^r. aut 2 ar^p. p^o. p^o. tior^p 2 g^o. me^e. Istud diffi^le e. tn dicedu q pn^a sut dic^a ut mult g^or. p^o. phi^a ost sut pn^a doc^ne quid ee. ¶ Alia sut pn^a ubz m. s. doc tue 2 ee. pnci^m doc^ne d^r. q p se notu e m scia. 2 n pt pir. n^c demri. q2 demrico fit p notoria. ¶ Et m^o h e noti^9 eo. pn^m ee e sic^d m p^ma. 2 fo^r. 2 ista sut igno ta nob. l3 sint nota quo ad nam. S3 pn^a utr^e no e sic^d noti ee. 2 plitas centi. vn mot^9 e pn^m doctne. q2 de eo e scia. no dico q pn^a doc^ne no de bent pbari. d3 pn^a ee bn pnt pir. modo cu d^r. q pn^a no debent pir. vm e de pn^o doc^ne tn alia pn^a bn pnt pir. ¶ Vo dixe pn^a doc^ne no debet pir e. quia omis pbo e p notiora. m n^t. noci^9 eli pn^o. q^i 2c^o. ma^or p^o. ptior^p cu d^t. ois doc^na 2 ois disciplia 2c^o. S3 pn^a doc^ne n^t noci^9 q2 q^i ois homines inclinat^r ad ista pn^a. agnoscenda. tn pn^a ee bn demrare. sic^d m 2 forma. Ad roes d^r. q nales phia 2c^o. Dico q illa pn^a sunt pn^a ee. 2 de illis ocessum e. ¶ Ad aliud spale e dic^r. vno m spale. i. distinctu 2 sic tu arguis. Alio m d^r spal scia mi^r. ad obm. sic^d dcim^9 q me^a otitat de ente mq^m eis. tn scia alia bn otitut no ulis. s3 tn q dam mchicu^ne sic^d de ente mobli. m. metha^a no e spal eo q otitet de ente m bitu^ne s. de pte entis tn bn e spal a distincta ab alijs scijs. ¶ Ad ar^o tn dicis q me^e p^te i. pn^a de q3 ee 2c^o. Dico q pt eleuchice. vn n pt ex no cio^bz s3 ex dictis ar^te q2 antiq negabat s^a. i^d. p^m pn^m. vn ipi dicebat q i^d pn^m pt affirm de utr^q. 2 io ipe dicebat eis ¶ postq io e mr puteu 2 no mr ore int^t ita bn sic^d no faciebat. vn to^r. phia funda^r sup isto pn^o io obuiabat eis eleuchice. vn int^t fuint errores m phia. io d^r. q^o q2 si nullq negass p^o. pn^a. miq ar^p. demriss p^m pn^m vn illi magni mali fecint m phia. 2 s^r. p3 q phs no pbaui demrative pn^m p^m ee. s3 eleuchice. i. ex dictis. ¶ Sequi^r. ps. Cum q alig s. hic aut reprhend^r. me^cos 2 p3 ¶ Dubi^r. e qd aliquis ... demrare 2 no demrat. Di^o bn. q ipe nititur dimre pn^a p notiora. cu tn n^t sit noci^9 pn^ijs p^mis. 2 io n^t demrat. q2 mitit^r face q no pt. s3 d3 suppone illa pn^a ¶ Se q ps. eius no. nisi ondit p exempla illa q medic^9 d3 suppone. Did^t m. d. p^mo facit h^r. 2°. ond^t q sut illa q me^o d3 pir. ibi. ea aut de quibz ¶ p^mo d^r. 2 e m^l usz ibi ond^t. d^r. 2 q q3 m^o te h3 dispom sine alia 2 alia. 2 e ibi alia lra ista mai festans. et eius mora. i. vci. aliud planu e ¶ Se ps. ea aut de quibz. Dubitanz aliq^s sup illo uboz corp ee ptes uide^r q no debeat demrare de cais ptictu^bz quia pticu^ria no debet inquiri. q2 infita sut. q^i 2c^o. ¶ Solucio pticu^re e dic^r vnu ppre. ul sim^r. a^r e pti^e m uiqsi m^9 ute. sic^d ho e m^9 ule q aial. 2 de tali osidat^r m scia. 2 ista distinctom pont g^or p^mo phi^a. g^to p^o. ita m ppoito sint^r sic. 2 g^o lo^r. ee pticu^res n e spales ut pticu^res i. mt^r ¶ Galien^9 naq3. 2c^o. hic rephat galien^9 qm gal. noluit pir pticu cu rone demrativa 2 no d3 face m^m ph^a. me^o s3 m^m nlis. io coguat^9 fuit audire phiam. ut d^r. 3°. de tiusi. mo d^r. aut. q no debuit face h^r i medi^na m q^m me^o. s3 mq^9 phus. 2 declat q2 d^r. q ipe. 6. d3 loqui m phia sic^d alfaqui. i. sic^d sacrdos simp^r. q doc3

simi^r. legem 2 no pbat ¶ Ad ... ud. q in ambz sut alfaqui 2 mutheli^z. alfaqui nota^r. q insti^tut gntes quo debent ire ad ecclam. 2 q^lit debet ofitere m oronia 2 simlia. ita q de b^r ipe nescirz red de rom. n^c rude q^t ipm de lege arguit ¶ S3 muthe lim e i^e quis ciz desfude legem. sic^d faciet vnus mgr in theolo^a. ar^o d^r. aut. q me^o d3 loqui i istis pn^a sic^d alfaqui. q2 sic^d i^e. alfaqui suppont q ita d3 fi in lege 2 nescirz pbare. s^r. me^o meo q me^o no pbaret ista pn^a. 2 si pbaret. faceret sic^d muthelim. i. sic^d si idue ret ... phie. io no q aiales ... Dno gna bonu vnu qui docz lege. s. q^lit^r gntes debet uenire ad ecclaz 2 q^lit^r debent m oronia ofitere. 2 si isti obuiare 2 arguerent ipe nescirz inde. S3 credendu e sic^d d^r. ¶ Aliud genus e qui sciet resiste obuiacombz. sic^d vn^9 mgr in theolo^a. eodem m^o si me^o pbet ista pn^a no d3 mgr^m me^o s3 mgr^m phie. 2 redd^t rom auic m fine capli. q2 tunc d^r. q pueniem^9 ad atulacom. i. ad demricoim ar tulare. 2 ista de mico repbata e m li^o p^o. tior^p. Circa

Sequit^r. doctrina spa de elis ¶ Secudo quoq3. Ela sut cor^a. 2c^o. Prius aut. ond^t. 2 de clarat q sut ptinecia ad doctrina p^ma. h^c p seq^r. illa q ptinet ad doc^nam 2 m. Dimidi^r. m3. p^o de timat de elis in gnali. 2°. in spali. 3°. pont fiuem dcis. 2^a. tinest. 3^a. hec sut ela. p^a m. 2. p^o. pont dif finicom ela. 2°. po^r. m^z elor^p. 2^a. me^o aut. 3^a. ibi q^e duo ¶ P^mo diffinit elm. 2 p3. no q ibi pont alig loco gnus. s. cor^9. reliq^m pont^r loco dre. Tu argues q2 in bo diffinicoe d3 poni vnu genus. 2 vna dif. m ibi pont^r plures dre. D^o qd illa plura notabla tase bunt nobis dram vna actuale. io m istam no uai3 m expone litim ¶ Ela sunt cor^a 2 sut p^ma pn^a cor^s hnam. alia lra h^t. ptes p^me alior^p. s. corp^m mixtor^p ¶ S3 ar^o q2 p^ma pn^a cor^is sut m. 2 for^a 2 puaco. ut d^r p^mo phi^a oppo^m aut. Dico q pn^a sut dupli^a. qda corpalia. 2 qda m corpalia. Corpalia ut ela. m corpalia ut m. 2 forma ¶ Ad rom vnic q m 2 for^a sut p^a pn^a i corpalia. 2 de istis loquit^r phus. S3 pn^a corpalia p^a m tor^p sut ela. 2 sic no v3. ultius cu d^r. q no pnt diuidi m tor^r diusar^p formar^p ¶ q^r. q2 ps supior aeis e igne q2 e p^p igne 2 solom. ps mfior fin. ppt^r aq^a 2 terram. media medio m ¶ Si^r. de aqua. ps supior q2 p^p mqt ad aerem e calida. ps mfior e fri^a ppt^r terram. s3 iste sut diuse forme. q^re 2c^o. ¶ Dico q loquit^r aut de elis m suis puris. tuat arguis put ela recipiunt aliquas infectiones ab alijs. no ultius q p h^r. dat mte^e q ela sut silia q2 quelz ps eli recip^r n^e toci^9. sic^d ps ignis e ignis. no dub^i^z q2 vi^r q male faciat de dif finicone. q2 diffinico d3 dari in sing^ri 2c^o. Dico q de scibit in ptali. ad noti^ia q ela sut pla. tu bn pt ad ap^a in sing^ri. Vn^9 elm e cor^9 2 e pn^m 2c^o. ¶ Se ps. medic^9 aut. ond^t nu^z elor^p. 2 d^r. q sut. e. S3 cont^a ondendo. q no sut n duo. q2 tot sut ela q sut mot^9. i. p3. p^o de celo. s3 no sut n duo mot^9. q2 mot^9 a medio. 2 mot^9 ad mediu. q^i 2c^o. 2°. tot sut ela q^t sut quali^tes p^me ¶ S3 no sut n due. q^i 2c^o. maior p3. 2°. de gnone. mior p3. qm calu 2 frm sut p^e qractie. Alie no debent dici p^me. s. hu. 2 sic. q2 sut passiue. 2 tales no sut p^e ut mult phs e^o. me^o oppo^m d^r. aut. 2 ar^p. 2°. de gnone 2 p^o de celo. Dicedu q sut q^r ela. ut d^r. 2°. de gnone. d^r. n. q quelz elm d3 h^re duas quali^tes vna p q^m agat. a^m p q^m patia^r. m^o ph^s ipe pbat q sut e. elm. q2 tot sut ela q^t sut ob^u uacoes quali^tm po^les. S3 no sut n e. q^i 2c^o. mior p3 2°. de gnone. mior p3. vn sex sut obuiacones. q^r mor po^les 2 due mpo^les po^les. s. ca 2 sic. calm 2 hu. frm 2 sic. frm 2 hu. Alie sut mpo^les

s. ca. 2 fri. hu. 2 sic. 2 iste no stunt simul. Et s. p... e. sut ela. 2 e io phi. 2°. de gnone ¶ Ad rones q sut mot^9 2c^o. Dico q vm e m spe. s3 no m gne. tn pbas q no sut n duo mot^9. vm e m gne sicut mo tus ignis. tn possunt dimid^i. q2 mot^9 a medio ul e ab solut^9 ut tre ut m^r. sic^d mot^9 aeris. s^r. mot^9 no me^m ut e absolut^9 2 sic e mot^9 ignis. ul m^r. 2 sic e mot^9 aeis ¶ Ad a^m tot sut ela q^t sut quali^tes p^mo ocedo a^m maiorem. Dico q f^m e. tu dicis q hu 2 sic. no sut p^e. Dico q p^a e e^qnatu. q2 p^m vno m dr. s^m ma pfeconis. 2 sic ca. 2 fri sut p^e quali^tes 2 sic pot solui ¶ Se ps. e nor^p duo 2c^o. hic pont dictam 2 nu^z ipor^p elor^p 2 p3. ¶ Nota qd lene d^r. duo mots. vno m sim^r. 2 sic debe^t igni. alio m i^r. 2 sic m aer e leuis. Sili^r. gne d^r. dur^r vno m ab^te 2 sic. tra e m. in^r. 2 sic aqua. 2 istud h3 ... e. celi ¶ Se ps. tra em. hic declat m spali de elis 2 h^t. e. p^m q ela sut. q^or 2^a. ibi aqua. 3^a. ibi aer. q^a. ibi ignis. p^ma m. q. p^o. diffinit terram. 2°. po^r. quali tie. 3°. po^r. luminu tie. 2^a. ibi cui^9 na. 3^a. ibi cui^9 uo ee. p^o diffinic 2 p3. ¶ No q cor^9 simp^r ibi pom^r loco gnis. a^a uba q ibi pont^r sut loco dre. q^uis sint ibi plu^a noia. 2 p h^r. solue instancia p^us factam. ¶ Dic^r. ad q d^r. q tra e m medio mundi. q. q2 me^m mundi e in di^le. s3 tra cuisit cantia 2 q^ta e di^l. m q^tu no pt ee indi^le q^i 2c^o. q me^m sit indi^le p3. q2 centru mundi e indi^le. Dico q q^or solut h^r. m e^o. phi^a. d^r. q me^m seu centru e dur. qdam mathematicu et istud e indi^le. alio m^o sumit^r me^m p illo loco qui h3 ee ce istud centru. 2 i. centru q2 e n^le no e di^le. pm n e los^9 tre. s^m e loc^o phi^s p3 solo. ¶ Nota ultius cu d^r. m quo manz quieta. q2 m h^o test mitu e. q si tra moue^r. a suo loco n^li. tunc vniusum destrue^r. S3 de mte d^r. q no moueat^r to^r. s3 ps. qm si ps re mota fuit. tunc pue^r ad suu locu nalem ¶ Nota q de quiete tre fuint opiones. quid dicunt q tra stat sup aq^a. q2 e cor^9 latum. Aliq dut q tra quiescat ppt h^r. q2 aliqli tenuit aqlicons circumfer^a celi. Ar^p. rephud^r istos 2 d^r. q manz quieta m cent^o ppt sua gruitate nalem. vn sua gruitas e sua for^a sbalis. 2 io q2 e ppt sua grauitate. e ppt sua form sbalez. qdamo^m homo sua forma sbali e suscep^r discipline. tn mte^o. qd nos intelligi^9 h^r. de gruitate sbali. sm g^or. mult. e^o. me^e q dur^r e gruitas. qda e d gne sbe. qda e d gne qualitat^r. que e qda forma q^o p^ma sol3 dici 2 nocari gruitas molis. vn qn d^r. tra descend^t ppt^r sui gruitate. intel^r. de gruitate q e sba. no de ea ¶ Se ps. cui^9 quide. 2c^o. hic po^r quali^tes 2 d^r. q si dimissa sit m sui na^a pura. 2 ap plice^r cor^i tempato. faciet m eo fri. 2 sic h3 q^a cu no sit fri. 2 sic. q2 alig^a tra e q e sulfurea. 2 talis e ca. Alig e salsa. 2 talis e ca. Alig^a carbonosa. 2 talis e ca. Dico q istud solut^r. p istud ubu. qn tra e i sim puri^te s. at ali^i infica^e no e s^t. h^r. ¶ No. q aliq dut h^r. q pista s. fri. 2 sic. dat mte^e q tra sit o ius frida 2 sic. q f^m e. vn ul e q plonatu si inctu 2 h^o. d^r. supius aut. qd m q pone q e ex elis. 2 h^r. ad alig^a puemt^r vnitate. que ul e q^o ul forma. 2 ph^s inuit q maliq^o e h. n i mixto ¶ Se ps. cuius no ee uo^r. pont tre uilitate. 2 p3. No. q mgr d^r. q alias no mte^m n^c ind^t ab ar^p. istud n^c aq^a. S3 ptes pcedetes y^o. 2 q^n indi studi^i. tn studiu 2 i uem. q ar^o d^o. h^r. m g^o. de aia ¶ No. q facit ad soliditate. q2 tra e solida. Alia ela sut flui^lia. vnd ppt^r tra alig^a fit solidum 2 firmum. ut si ponas aq^a m membz ppt^r restitione 2 fiet aliud solidum 2 h^o ordinauit d^s bndcs. ut res reti nent suas figuras. 2 m h^r sunt. tco.

Ad quoniam unica credatur ... esset dare dispositionem que sit media inter sanitatem et egritudinem dixerunt opiniones multe. Sed ad presens teneo opinionem haly. que opinio est ... media inter sanitatem et egritudinem est dispositio una in qua distat ... ab extremis. que quidem species sit contingente sub genere. quia omnis species sit contingente sub genere. ¶ Aliud ... est medium quod ... ab extremis ... speciem. sed extrema sit sub ... sub quadam confusione. Secundum hoc dico cum haly quod non est dare dispositionem mediam que sit distans ab extremis ... speciem. sed bene est dare medium ... distans ab extremis ... formam. Sed continet ipsa extrema sub quadam confusione. Sed contra ista dicta arguitur quod non sit verum. quia si hoc esset verum quod neutrum continet extrema aliquando. tunc participaret utroque ... Sed hoc est falsum ... ¶ Falsitas huius patet per galienum primo tegni. ... neutrum in uno signo neutrum extremorum participat ... patet de se ¶ 2o. quod est neutrum ... non continet sub aliquo extremorum ...

[illegible]

vel corpora. ¶ Utrum dicendum aliquis quod dicitur quod locus naturalis aque est quod sit super terram sive circumdans terram, et quod sit circumdata ab aere. ¶ Quod sic. quia si sic esset unum, tunc tota terra esset circumdata aquis et cooperta. patet quia suus locus naturalis esset. modo hoc est falsum, quia alique partes terre discooperte sunt ad salvationem animalium gressibilium. quod patet etc. ¶ Secundo quia nos videmus quod aqua descendit desuper, scilicet de aere et nubibus. hoc autem non fieret si suus locus naturalis esset super terram. ¶ Tertio quia aqua invenitur in profundo terre, quod patet etc. ¶ Oppositum dicit auctor. unde quod locus naturalis aque est in medio, quod est inter terram et aerem. quod probo per quartum phisicorum et rationes. quia ille est locus naturalis alicuius in quo quiescit naturaliter, et si ab eo moveatur violenter ad ipsum revertitur. sed hoc est de aqua, quod patet etc. maior patet quarto phisicorum. minor secundum albertum, quia aqua quiescit de se semper in suo loco naturali, quem videtur esse super terram, tamen propter gravitatem attingitur a terra et levitate ab aere vel igne. unde si sit in profundo terre hoc est quia ... ad motum est de gravitate terre. si sit ad minus tamen descendit. ascendit scilicet patet in montibus et olla quando bullit quia plenitus quam acquirit de calido levi ascendit. unde si non acquireret istam non moveretur nec in fimo nec supremis, si separando non sua esset in illo medio quod est inter terram et aerem. ¶ Ad rationes. Ad primum. tunc cooperiret totam terram. Auctor de spera solvit et dicit quod aliquid est terre per naturam particularem, ita quod est extra hoc non mirum. Aliquid aliquid est terre preter suam naturam particularem sed propter naturam universalem. unde aqua quantum est ex natura sua particulari semper debet cooperire totam terram. tamen propter naturam universalem non fit. et hoc fit ut individua et per consequens species salventur. unde animalia rationabilia et multa gressibilia non viderentur. ... et optime fecit natura quod discooperuit eis magnam partem terre et hoc patet quia bonum medium ... in individuum salvetur quia aliter corpus paulatim putrefieret et corrumperetur. ¶ Ad rationes ad primum. tunc terra esset cooperta aquis etc. tere verum est quantum est ex natura particulari. verum tamen est discooperta propter salvationem mixtorum et individuorum. et illud fuit bonum in mundo. ¶ Ad alias quia veniunt desuper et de subtus. dico quod est propter mixtionem alicuius ut dictum est supra. ¶ Ultimus nota quod gravitas est duplex. una absolute dicta et ista est in terra. alia in respectu et ista est in aqua. unde si aqua esset in sua puritate semper ascenderet super terram. tamen ascendit vel descendit propter alicuius gravitatem vel levitatem quam acquirit ab aliis elementis. littera satis patet. ¶ Sequitur pars. cum vero fu[n]da est etc. ponit qualitates aque et dicit quod frigida et humida. Nota quod istud est verum quando aqua est in sua natura et pura dispositione, et probatur per hoc nomen mistam que fit de aqua salsa et de sulphurea et de salibus. quoniam iste aque habent admixtionem alicuius extranei. ideo non valet. ¶ Nota quod dicit ad aspergendum quia corpus aliquid quando est intimatum vel assumit aspersionem per aquam, potest optime adaptari et conglutinari. similiter dicit glosa id est abluendum. Nota etiam istud quod dicit quod recipit omnem figuram et de facili deponit. intelligitur hoc quod dicit philosophus quod aqua non est terminabilis termino proprio, quia quantum est de se ubique diffunditur, sed termino alieno bene altius potest terminari et recipere quamlibet formam sive triangularem sive aliam. ¶ Sequitur pars. cuius esse ingravatis. ponit utilitates primus aque et habet 2. primo facit quod dictum est. secundo declarat quoddam dictum. secundo ibi. humidum id est liquidum etc. primo dicit quod in mixtis vel gravitatis facit iuvamentum ad figurandum vel formandum circumferentiam formam et lineandum etc. et patet. ¶ Sequitur pars. humidum etc. declarat quoddam dictum et est littera satis plana et est notabile. Nota etiam hoc quod illi qui habent priorem partem capitis humidam facilius recipiunt quod audiunt. sed tamen post modicum tempus obliviscuntur. et causa est quia humiditas facile recipit et faciliter dimittit. ut dicit philosophus in de memoria. ¶ Sequitur pars. primum aer est corpus. hic determinat de isto elemento quod est aer. quod primo ad minus et habet 4. primo describit elementum quod est aer. secundo ponit qualitates eius. tertio dat et ponit eius iuvamentum. secundo ibi. ipsius nomine. tertio cuius quando. primo dicit et patet. ¶ Nota quod corpus simplex ponitur ibi loco gravis id est vocatum positum loco dicti. Nota quod possit

sicut illa in stamine superius dicta. In nomine hoc diffinitione ponitur genus et differentia etc. non enim. ¶ Iste dicit in littera quod locus nobilis aeris est quod sit super aquas et sub igne. quod quidam aliquando est aer in visceribus terre. primo aliquando propter eius inclusionem fiunt multa accidentia scilicet terre motus et similia. item in generatione istorum generabilium et corruptibilium. quod descendit quod patet etc. Respondeo et dico quod suus locus naturalis est quem nominat auctor in ista parte. ¶ Ad rationes. Ad primum si sit in visceribus terre hoc est per violentiam. unde si in visceribus terre generatur aer hoc est propter virtutem astrorum, et propter istam virtutem fit aer et generatur in terra in visceribus et fiunt terribilia accidentia. ¶ Ad alium. Ad hoc sunt opiniones. quidam dicunt quod generatur ibi in mixtione. alii dicunt et concedunt quod generatur et descendit ad locum generationis ex virtute celesti. et nota quod hoc est quod differt, scilicet utrum elementa sint in mixto secundum actum vel virtute, ut patet post modum. ¶ Nota quod leve dicitur dupliciter. uno modo absolute et tunc levitas sic est in igne. Alio modo comparative et tunc est in aere. ¶ Sequitur pars. ignis vero. ponit utilitatem et patet. Nota quod mixta non habent raritatem nisi per aerem et patet. ¶ Sequitur pars. ignis vero. habet 3. primo ponit descriptionem ignis. secundo ponit eius qualitates. tertio iuvamentum. secundo ibi. cuius natura. tertio ibi. et eius etc. Diffinit ergo ignem et patet satis. Dubitatur aliquis quod ignis non sit corpus simplex, quia est eadem que et eadem visio. sed illa que sunt in eadem parte aqua est corpus. ¶ Utrum dubitatur aliquis et videtur quod suus locus naturalis non sit supremus, quia meteorologica sunt quedam motus de quibus erit ignis, et similiter in multis locis. Respondeo quod eius locus naturalis est ille quem nominat auctor. quia locus naturalis vel est ille in quo quiescit naturaliter et si ab eo separatus fuerit ad eum redit naturaliter. unde si ignis sit in illis motibus hoc est primo violentia. ¶ Ultimus dubitatur aliquis quod dicit quod eius locus naturalis est supremus super omnia elementa et ibi quiescit. Contra quia si in concavitate celi cum celum moveatur tunc movebitur ad motum celi. non ergo quiescit. Dico quod ignis bene movetur motu circulari et motu celi. tamen quiescit per privationem motus recti, quia ibi nullus modus recti est. ¶ Tercio alii solvunt quod duplex est motus. quia videretur locum quiescere in loco alius modo dico quomodo ignis moveatur in loco quantum ad partes suas motu celi tamen non movetur contra locum suum. et hoc sufficit auctori quando dicit quod quiescit scilicet per maiorem demonstrationem oculis. Nota quod hic vocat elementarias partes ipsa elementa. ¶ Sequitur pars. cuius natura. ponit qualitates ignis. unde calidum est et siccum. ¶ Sequitur pars. et eius etc. ponit iuvamenta et dicit quod in gravatis id est mixtis facit perforationem quia est fortis penetrator. similiter facit temperiem quia mixta habent nimiam frigiditatem et humiditatem in principaliter ignis temperat. ¶ Sequitur pars. Duo autem gravia. Comparat elementa ad invicem et dicit quod elementa gravia faciunt plus iuvamentum ad ipsa membra generandum et ad quietem membrorum. Sed elementa levia prestant iuvamentum ad generationem spiritus et ad motionem membrorum. Et dicit quod motor in corpore animato non est nisi anima. Nota quod membra movetur dupliciter. uno modo movetur motu elementi. unde si membra ut manus et alia abscindantur statim moventur deorsum propter naturam elementi gravis. Alio modo movetur membra motu anime. unde aliquando moventur sursum, aliquando deorsum, aliquando secundum diversas differentias positionis et hoc propter animam. unde anima est motor primus in animali et principaliter tamen membra sunt eius motus et hoc principaliter et instrumentaliter. ¶ Sequitur pars. hec sunt elementa. ponit finem dictis et patet. ¶

Complexio est qualitas etc. Incipit doctrina tertia de complexionibus. et ista doctrina dividitur in [illegible] capitula de complexionibus. Primo determinat de complexione in genere. secundo de complexionibus in speciali et de complexionibus membrorum. tertio de complexionibus etatum. secundum in secundo capitulo ibi. Dico quod dicitur. tertium in quarto capitulo ibi. etates omnes. primum in duo. primo ponit diffinitionem quid est complexio. secundo declarat de speciebus complexionis. ¶ secundo ibi. Et illud quod dicitur. prima in 3. primo facit quod dictum est. secundo probat quod diximus. tertio inducit contra quoniam. secundo ibi. eterum adi-

¶ tertio ibi. Et quoniam virtutes. Primo diffinit complexionem et patet. Sed obicitur et videtur quod ista diffinitio non sit bona, quia omnis bona diffinitio debet poni genus et differentia. sed ibi plures debet po[nere] ... etc. Genus est superius, non video. Nota ulterius quod dicit quod ex actione ad invicem et ex passione contrariarum qualitatum etc. philosophus tangit complexionem quod fit ab agente intrinseco scilicet contrarie qualitates. sed agens principale est virtus celestis, dirigens istam actionem que est in mixtis ingravatis. ¶ Ad quoddam evidentiam nota quod omnia ista agentia naturalia inferiora habent virtutem in celo que dirigit istam generationem et hoc secundum diversa loca. unde asinus habet virtutem in celo dirigente ipsum ad generationem suam. et sic de similibus et hoc est in diversis locis. unde in uno loco generantur leones, in aliis non, et sic de aliis. ¶ Nota ulterius cum dicit cuius plurimum id est minimum per hoc non tangit causam preparantem ad mixtionem. unde si partes aliquorum que debent facere mixtionem bene in minima ad invicem dividantur, sine dubio mixtio erit melior quod patet quia si partes grosse essent non fieret bona mixtio sicut patet in lapidibus. unde tota in mixtione melius subtiliatur et in partes valde minimas dividitur et sic de aliis. ¶ Nota ulterius quod elementa quando veniunt ad mixtionem oportet ut sint adequata tali adequatione quod possit mixtum debite generari. unde si esset minus de igne et modicum de aliis elementis, ignis totum ad suam naturam converteret propter suam activitatem et sic de aliis. et ideo debent taliter coniungi quod inde virtutes perveniant secundum modum naturalem et debitum, ita ut unum non habeat virtutem frangendi aliud neque destruendi. sed unum refringat aliud et isto modo fit debita mixtio. ¶ Sequitur pars. Cum enim ad invicem. hic probat quod dixit. et dicit quod cum iste qualitates ad invicem agunt et patiuntur, accidit in eorum summa id est agitatione una qualitas similis in mixto que vocatur complexio. et nota quod dubitatur utrum complexio sit una qualitas vel plures. tamen potest dici et sufficit quod sit una qualitas unitive [illegible] vel attributionis. ¶ Sequitur pars. Et quoniam virtutes. hic removet dubium utrum videtur tacite quoniam aliquis posset dicere utrum ista complexio resultet ex prius qualitatibus elementorum. dicit quod sic. et quod non est in speciebus. et nota quod iste qualitates sunt tamquam agens instrumentale mixtionis et non principium. ¶ Sequitur pars. Et illud dicendum. et habet 2. Primo dividit complexionem. secundo prosequitur de partibus complexionis. secundo ibi. Ex hoc autem in doctrina. Primo dicit quod quedam est dicta complexio equalis quedam inequalis. et istud est planum quia divulgatum est. Dubitatur aliquis quid intelligitur per dictam naturalem rationale. Dico quod intelligitur dictam que fit per mixtionem et non per proportionem ad aliquam rem quia vere non adaptatur, quia non est dare in natura, et ista vocatur complexio temperata ad pondus. et ista secundum intentionem unde non est in aliqua re. tamen bene approximatur unum mixtum ubi essent omnes elementorum qualitates neque superantes neque superate sed essent adequate absolute neque plus de hac ratione. ¶

Quesitum fuit prius utrum qualitates elementorum sint in elementis in suis excellentiis. nunc gratia duo que faciunt ad litteram manifestationem. ¶ Prima questio est utrum sit dare elementum purum. et videtur utrum sit reperire elementa in sua puritate et videtur quod non. quia nullum est purum cui nihil est admixtum. sed in elementis aliquid est admixtum quod patet etc. maior patet per se. secunda per nomen positionum et etiam maxima est de se. minor patet quia nos videmus quod aque aliquid est admixtum sicut patet accipe inferiora aque et diversitas reddit. tunc invenies aliquid quod non est de natura aque. Similiter de terra patet quia si in ea fodiatur in ea aqua invenietur et sic non est pura. ¶ Similiter de aere. quia quantum ad partem inferiorem est plenus vaporibus et fumis. similiter partes superioris aeris sunt ignee quod patet quia fiunt capre saltantes et stelle cadentes etc. quod patet etc. ¶ Secundo sic. elementa debent esse in mundo quoniam magis congruunt suo fini. sed magis congruum est quod est in mundo et in mixto. ergo non erit dare purum elementum. maior manifesta est quia ars et natura semper operantur propter melius

ut melior finis consequatur. minor patet quia elementa sunt propter mixtorum generationem ut patet 3 celi et mundi. ut melius consequatur finis mundi per mixta. videtur ergo quod elementa non debeant esse pura. et ista fuit vera causa quod non esset dare purum elementum. ¶ Tertio quia si esset dare puram aquam. hec esset in suo loco naturali. sed hoc non est quod patet etc. maior patet quia natura conservat rem in suo loco naturali et si res a suo loco naturali amoveatur revertitur ut patet quarto phisicorum. minor patet quia naturalis locus aque est oceanum vel mare magnum ut dicit secundo methaurorum. modo patet quod illa aqua non est pura quia salsa est et multarum aliarum dispositionum. ¶ Similiter de aere arguitur quia si esset dare elementum purum hoc esset in medio sive in loco puro. patet scilicet pluries. sed non est in medio quia nos videmus quod ibi veniunt pluvia et grando et multa huiusmodi. unde si in illo loco non est purus multo plus in aliis locis quod patet etc. ¶ Similiter [illegible] de regione. et elementa vero media sunt impura. arguitur de aqua et aere sunt media elementa quia sunt inter terram et ignem. ¶ Deinde arguitur de terra quia si esset dare puram terram tunc esset pulvis. hoc est falsum quod patet etc. falsitas consequentis patet ad sensum quoniam terra per aquam continuatur quia patet naturaliter terra de se est pulvis et cinis et nisi per aquam continuaretur esset pulvis vel cinis. et hoc dicit auctor hic quod siccum de se sine aqua non continuatur scilicet de cinibus patet. ¶ Similiter si esset dare puram terram tunc plante et animalia multa non viverent. patet quia plante non viverent nisi irrigarentur aqua sicut faciunt ortolani qui in estate plantas irrigant et similiter animalia biberent. Consequentia ut in terra sit aliqua admixtio et sic non erit pura. ¶ Deinde arguitur de omnibus elementis similiter quia omne id quod habet alienam impressionem est impurum. Omnia elementa habent alienam impressionem. ergo sunt impura. maior patet ex eo quod suscipiunt alienam impressionem. minor patet quia orbes ipsa alterant. unde saturnus alterat ipsam aquam et alterat mercurius et alterat sol et alterat luna. unde ista inferiora recipere habent impressiones orbium quod patet etc. ¶ Oppositum arguitur auctor philosophus secundo de generatione qui de puris elementis tractat. hoc idem dicit auctor in isto loco mentionem de elementis. ¶ Ad istam questionem diversi diversimode dixerunt. Quidam dixerunt quod non est dare elementum purum et probant per illam rationem supra factam. scilicet quomodo elementa debent esse in mundo etc. Et credunt quod ista non sit de intentione. Ad hoc adducunt auctoritatem quod est secundo de anima capitulo de tactu ubi dicit quod non est dare purum elementum. ¶ Alii dicunt aliter et dicunt quod de numero elementorum quedam sunt extrema scilicet ignis et terra. quedam sunt media scilicet aqua et aer. modo dicunt quod media elementa non sunt in sua puritate. sed extrema bene. et sic absque ratione voluerunt evadere. Sed hoc est falsum de extremis elementis quia videmus quod terra per aquam continuatur. et adducitur exemplum empedoclis de farina et aqua. unde terra est sicut farina que de se et in sua natura evanesceret et non continuaretur nisi per aquam. ergo terra admixta non erit pura. ergo est falsum de extremis. sed quod omnia elementa sint pura probatur quia si non esset dare purum elementum tunc species positas in mundo deficerent. hoc est falsum quod patet etc. ¶ Falsitas consequentis patet primo de celo ubi dicitur quod mundus perfectus. unde si deficeret una species iam non esset perfectus quia patet quoniam elementa sunt necessaria in mundo et non esset dare pura. tunc iam non erunt mixta quod falsum est. unde elementa ponuntur [illegible] orbis quod patet etc. ¶ Item si non esset dare purum elementum tunc opera istorum in fieri mixtionem vel fieret nova cum in nova mixtione inferiora admittat formas proprias. tunc elementa exspoliabunt formis propriis. [illegible] quia cum in nova mixtione partes adhuc non maneant sine exspoliatione sue forme sicut patet de siligine cum miscetur frumento videmus frumentum per se et siligo per se et hoc non est nisi quedam aggregatio et sic erit dare et sic est falsum quod dixerunt. hoc idem innuit auctor capitulo de elementis quod est dare purum elementum et sic erit falsum quod dixerunt. unde dicit quod terra est frigida et sicca scilicet sua naturalitate permanet et similiter de aliis et hoc idem vult

phus s. de celo. 2 similiter 2° de generatione. ¶ Aliter g. e. dndu
q elementa esse in suo puritate pot esse dupliciter. vel quo ad totam
molem elementi vel quo ad partem elementi. primo modo dico quod non est dnc
purum elementum. 2° modo dico quod sic. primum probo. quia omne quod habet
admixtionem est impurum. sed elementum quo ad totam molem habet
admixtionem quare etc. maior patet. 2° probatur. minor de terra
de aere. quia pars eius inferior est vaporosa et fumosa sicut
patet. Similiter quo ad partem superiorem est ubi est ignis ut dic
tum est. Similiter pot probari de terra quia quedam est salsa quedam
aluminosa quedam sulfurea etc. Similiter de aqua patet. non
sed de igne est manifestum. Sed dico quod ille partes que continue
cum aere non sunt pure quare etc. ¶ Secundum probo. quia
inficeret diaphanum elementi saltem quo ad partem quantitatis
mot. tunc spes deficerent quod falsum est ut dictum est. Similiter
vel quod fieret penetratio corporum quia cum pars sit impura. oportet
aliquod corpus penetraret quod faciat illam impuritatem.
Sed hoc est falsum. quia corpora non penetrant sibi invicem ut patet
4° phisicorum quare etc. ¶ Hijs visis ad rationes ad primum vel
est ut sic. Ad minorem dico quod verum est quo ad totam mo
lem. non quo ad aliquas suas partes. unde quo ad istas
partes est modicum. ¶ Ad aliam eodem etiam etc. concedo maio
rem. Ad minorem dico quod falsum est. quia illa non est totalis
causa. sed causa est quod sit dare purum elementum. ut spes immo
sit melior in quo pot esse et nobilius. unde etiam sunt propter
perfectionem mundi. unde nobilior est ut sint pura quo
ad suam partem. et quod non sunt pura quo ad molem elementi quod
significantur esse impura sicut dicit albertus. ¶ Ad aliam de aqua
dico quod locus aque est concavum. et tu dicis quod concavum
non est purum. quia circuit totam terram. et omnes alie
aque et maria intrant et exeunt de ea. dico quod quamvis
mare quo ad molem suam sit impurum. tamen quo ad aliam
partem est ibi dare aquam naturalem et dulcem unde dicit albertus
quod in illo mari quando navigantes multum distant a terra ipsi
trahunt in aliquam partem maris aquam dulcem. Sed mare
est salsum propter terre admixtionem. ¶ Ad aliam de aere di
co quod est difficilis. tamen dico quod aliqui debent esse alia
propter naturam particularem. que non sunt propriam ut enim
ut dicit auctor de spera. unde in isti illa pars temperatur propter
frigiditatem ibi tanta acoribus superioribus. Sed que
sit causa istius frigiditatis magna dubitatio est. ¶ Ad
aliam. tunc pars non adhereret parti etc. verum est quo ad to
tam molem. sed quo ad partem mot non est verum. unde
viscus facit adherere. et tamen ligna magnent ibi secundum
actum. tamen aliquando dicunt quod terra est ibi pura et ex
tremum. sed que sit tamen magnum dubium est. ¶ Ad aliam quod
habet alienam impressionem etc. Ista est difficilis. et est
verum quo ad suas partes omnes tamen non mutant tantum quod
sua tota moles mutetur. ideo dicit aristoteles 2° de generatione. quod
numquam totum elementum corrumpitur seu generatur. sed quedam
pars. et quo ad suas partes. quia tunc mundus non esset perfectus
loquendo naturaliter. et sic ad alia patet et nichil plus. ¶

Quero ultimus quod etiam ut generatione vel leve in
homine habeat dominium. videtur quod generatione. quia illa
elementa ibi dominantur. ad quorum motum homo mo
vetur. sed homo movetur ad motum eorum generatione. ergo
generatione elementa in homine habent dominium. maior patet. quoniam
mixtum movetur motu elementi in ipso dominantis. et de celo.
minor patet. quia si homo cum misceretur motu aeris dimit
tatur. statim cadit ad terram ut patet ad sensum. Sed
hoc est propriam generationis elementi. patet quia leve ascendit quare etc.
¶ 2°. quia ubi elementa dominantur in homine per que homo lo
catur. sed locatur per elementa generatione quare etc. maior patet de
celo. minor patet. quoniam homines in terra locantur. ubicumque
sunt. et similiter homo appodiat se super terram ¶ 3°. per
auctorem de eius qui dicit quod elementa generatione faciunt generationem
membrorum. et corporum quiete. sed elementa levia faciunt ad generationem
spiritus et motum quare etc. ¶ Sed quod in ipso homine elementa

levia dominantur. probo. quia in illo corpore quod est calidum et humidum
inde complexionis dominantur elementa levia. homo est calidum et humidum
inde complexionis quare etc. maior patet. quia homo calidi
dus per naturam elementi calidi et humidi. et per eius per naturam elementi levis
minor patet per ysaac quod homo est calidum et humidum complexionis
usque ad finem generationis. et auctor dicit in commento tertii quod
interstat per humidum et calidum. ¶ Ista questio est rotto
sa. et multas ambiguitates habet. tamen dicam illud
quod solum nostrum est in medio. unde dominium elementorum in mix
tis vel pot esse in qualitatibus primis. que sunt calidum frigidum humidum
et siccum. vel quo ad qualitates secundas. que sunt gravitas et
levitas et hec. que sunt principium motus localis. sicut dicit aristoteles.
primo dico quod homo per qualitates primas est levis. et
per ipsas in eo elementa dominantur. quod probo quia dicit ysaac quod
homo est calidum et humidum generationis. et auctor similiter. ¶ Modo
calidum et humidum sunt ab eius levibus. Secundo intelligimus
quo ad qualitates secundas. dico quod in homine dominantur
elementa generatione. quia illa dominantur in corpore nostro quo ad qualitates
secundas. per que homo generatur. Sed hoc est per elementa generationis et
per qualitates secundas quare etc. maior patet. quia mixtum movetur
et quiescit secundum dominium elementi. quod in ipso predominatur. minor
patet ad sensum. quia si homo dimittatur cum misceretur
motu aeris. ad terram descendit. et sic per istas qualitates
vel virtutes secundas elementa generationis in homine dominantur. et per
primas qualitates quo ad dominium in homine dominantur. in homine
dominantur elementa levia. ¶ Rationes prime partis possunt co
cedi quo ad virtutes secundas et quo ad ipse obtinent in corpore
dominantur in isti corpore elementa generationis. et ipsius habet motum
localem ¶ Ad alias que sit in oppositum dico quod co
cludunt de dominio quod habent qualitates prime in ho
mine vel a homine. et sic patet quid sit dicendum. ¶

Quod autem in doctrina mediane. etc. Supra
autem dimisit quoniam tam equalem quam non equa
lem. hic de membris dicens prosequitur. et habet 2.
primo determinat de generatione equali. quantum pertinet medico. 2°. de
inequali. 2ª in fine capituli. postquam igitur de complexione temperata
ad hoc prima in medicina. primo ostendit que est complexio equalis quantum
pertinet ad medicum. 2°. prosequitur membra illius dicens
2ª ibi. Hinc non equalitas etc. prima in 3. primo ostendit quod
non est dare illas generationes quas nominant. 2°. manifestat illa
generationem que est possibilis. 3°. addit notabile ¶ 2ª ibi. Debes autem
scire. 3ª ibi accidit. primo dicit et patet. nota quod hic continuum illa
quo ut dicitur quoniam temperatum ad pondus. et hoc fieret quando
p. ¶ Sequitur pars. debes autem scire. hic ostendit qualis
accipitur equale in medicina et patet satis. ¶ Nota quod ex
ista littera accipitur illa distinctio quod duplex est equalitas. quedam
est que notatur ad pondus. et ista est que ymaginatur in
mixto ubi qualitates elementorum non sunt superantes. nec
superate vincentes nec victe. et ista est impossibilis mixtu
ra. ¶ Alia est qualitas que notatur ad iusticia. et est
quando qualitates elementorum sunt in mixto. secundum meliorem modum
et proportionem. que congruunt operationibus ita quod si haberet
quantum ultra illam non haberet meliorem. non. etc. dicitur ad
iusticia. ¶ Ad evidentiam notandum quod aristoteles dicit 4°. ethicorum
quod iusticia est duplex. quedam est illis et ista est propor
tionata ad omnia. et ista utuntur legiste ¶ Alia est particularis
et ista duplex est. quedam distributiva. et ista utuntur
prelati et principes. qui extollunt probos viros et audi
tores dando eis premia. et deprimunt superbos et malos
unde non tantum deprimunt timidus sicut audax et ista
est ad aliud. ¶ Alia est particularis. que notatur commuta
tiva sicut est in venditionibus et mutuis quia unus
venditor tradit alteri et commisso. unde hic non intelligi
de iusticia illa. sed de particulari. et non de commutativa. sed de
illa que notatur distributiva. quia elementa distribuunt
suas qualitates in mixto. ¶ Sequitur pars. accidit ut
hic addit notabile dicens et dicit quod cum homo ista qualitate

hueniret sit homo propinquius valde qualitati que est ad pondus
Sed contra quod non sit propinquius. quia illud quod distat ab
alio per duos gradus non est propinquum illi. sed homo distat
a complexione equali ad pondus per duos gradus quare etc. maior
patet. quia magna distantia est in duobus gradibus.
minor patet per ysaac et constantinum in libro de gradibus et auctor
dicit hic. quod ponit quoniam homines in 2°. gradu. oppositum dicit hic
auctor. ¶ Aliquid dicunt quod auctor ysaac et constantinus intelligunt
¶ Sed hoc non est dubium. ideo dico quod homo pot considerari
vel quantum ad humidum fluentem vel radicalem. quod radica
lis est illa que est in membris radicalibus ex principiis
generationis alia est fluens. et ista est illa que procedit a
cibis primitus et adminus primitus. unde illa radicalis est
valde propinqua illi complexioni que est ad pondus. et sic
loquitur hic auctor. Alij auctores locuti sunt de complexione
fluente. illa est in 2°. gradu. ¶ Ad rationem illud quod distat
etc. verum est ad minorem dico quod concludit de complexione fluen
te. et non de radicali ¶ Similiter ille auctor locutus
est de fluente. sed hic locutus est de radicali ¶ Sequitur pars.
Sunt non qualitati etc. Et pot continuari ad partes pre
cedentes per hunc modum. Postquam auctor determinavit de generatione
equali ad pondus et de illa que est ad iusticia. in
ista parte prosequitur ad illa que est ad iusticia dividendo
do et habet 2. primo ponit intentionem suam. 2°. exequitur
de istis modis. ¶ 2ª ibi. aut cum erit. primo dicit et patet. ¶ Se
cundum cum erit. et habet 2°. primo manifestat in generali. 2°. in
speciali. 3°. addit ¶ 3ª ibi. primus modus. 3ª. cum autem
species considerantur. prima in 8. secundum 8. modos quos ponit
partes patent. ¶ Nota quod littera est difficilis. sed posita seu
erit plana satis. primo manifestat et dividit generationem equa
litatis. et medicus in 8. modos. primus modus est cum ista
equalitas sive complexio equalis attenditur penes comparationem
unius hominis vel alterius etc. sicut dicimus quod iste ho
est equalis vel omni homini ¶ 2ª. modus est comparando ho
minis ad omnia que sunt extra speciem humanam. et sic
dicimus quod homo inter omnia alia est magis temperatus quam o
mnis. ¶ 3us. modus est cum comparamus non secundum totam
speciem humanam. sed comparando unum clima ad alias gentes
alterius climatis. ¶ 4us modus est cum comparamus illos
qui sunt eiusdem climatis inter se non comparando ad ali
os qui sunt alterius climatis. ¶ 5us modus est quando
nos comparamus unum individuum ad aliud. ¶ 6us. modus est
cum comparamus non individuum ad aliud. sed cum comparamus
illud individuum ad dispositiones suas quibus supponitur
sicut est pueritia et iuventus et senectus. ¶ 7us modus est
cum comparamus unum membrum ad aliud diversum in specie
ab eo. ¶ 8us modus est. cum comparamus membrum non ad
aliud diversum in specie. sed cum comparamus illud ad disposi
tiones suas quibus supponitur ¶ Ista est sententia istorum modorum
non secundum hoc ordinem tamen littera. ¶ Nota quod ille modus quem
posui primo debet esse 8° loco. et 8° tamen ordinari in tali
ita est in tamen auctor. tamen in parte sequenti bene est ordinatum.
¶ Primus modus declarat in speciali istos modos et habet
sex. secundum quod in speciali predictos modos declarat. partes patebunt
legendo ¶ Primo dicit quod primus modus est cum comparamus
speciem humanam ad alias species. unde homo respectu aliorum
mixtorum est magis temperatus. et iste modus omnis habet
magnam latitudinem que diffinitione determinari non potest
qualitercumque sit. unde inter duas extremitates existit
ita quod si extra istas exiverit. non habebit formam humanam
ita quod accipiantur 2°. extrema. sicut .a. et .b. itaque inter
.a. et .b. consistit complexio humana. Certe si exiret ab istis
.a. et .b. destruitur et amplius non erit homo nec omnis
hominis. ista est sententia. ¶ Secundus modus. Sequitur pars.
in qua ponit secundum modum et duas. primo facit quod dictum
est. 2°. ridet. primo dicit quod secundus modus equalitatis est
comparando individuum hominis in temperamento humano et toti

et iste est temperatissimus modus respectu omnium individuorum speciei
humane. et non in qualibet etate. sed in fine augmenti
Et istud individuum est in quo est talis proportio elementorum quia non
pot esse melior. et hoc modo comparatur homo non ad illa que
sunt extra speciem suam. sed ad illa que sunt in specie sua
sicut homo homini. et ista est equalitas ad iusticia. declarat
late generationis. i. secundum complexionem non debitam toti speciei ¶ Se
quitur pars. Et hec quidem. in qua inducit tribus rationibus
generationibus et habet tres secundum quod tres rationes removet. ¶ 2.
ibi. et hic homo. 3ª. in consideratione non. primo aliquis
dubitaret utrum ista equalitas declarata statim sit ad pon
dus. dicit quod non. quia non est ipsam reperire. sed dicit quod est equali
de propinqua ¶ Sequitur. Et hic homo. hic removet
secundam rationem. quereret aliquis. quando homo habet ista generatione
equalis. utrum secundum quodlibet membrum vel quando. dicit quod non secundum
quodlibet membrum. sed secundum quod ista complexio resultat ex alteratione
omnium membrorum in toto corpore. sicut calidorum. frigidorum. humidorum. et
siccorum quando adinvicem erunt alterata. ita quod unum temperabit qui dicit
qualitates alterius et tunc fiet quoddam equale quod erit equale
ubique. Si tu accipias unam scutellam aqua cali
dissimi et aliam frigidissime aque certum est quod ista
sunt distemperata i. temperamenti. modo misceas unam
cum alia. tunc habebis temperiem. sic est in proposito. Ce
rebrum cum sit frigidum et humidum. temperat cor quod est calidum et humidum et
sic de alijs membris ¶ Nota quod omne temperamentum
est duplex quoddam est totale sicut illud quod resultat
ex omnibus partibus corporis. i. totius. Aliquod est particula
re sicut illud quod debet unicuique parti et in sua operatione ¶ Se
quitur pars. in qua removet dubium et habet 3. secundo declarat quoddam dubium. tertio
removet dubium. 2ª ibi. membra non principalia tria ibi. vel
et cerebrum. Diceret aliquis. Dicite in quo membro est tem
peries maior. dicit quod in cute. unde cutis est magis temperata quam
aliquod quod sit in toto corpore. unde si comparas spiritus et membra
principalia invenies ea magis calidam temperate quamvis
deficiunt ad claritatem et humiditatem. et reliquum est planum. ¶ In
comparatione spiritum. i. considerando hominem ad spiritus ¶ Sequitur pars.
membrum non. declarat quoddam dubium. scilicet quia aliquis quereret que
sunt membra principalia dicit quod tria. scilicet cor. cerebrum. et epar.
et est littera satis evidens. ¶ Dubitatur quia dicit quod membra
principalia non sunt nisi tria quia Galienus 2°. tegni vult quod
sunt 4or. scilicet tria predicta et quartum quod est testiculi ¶ Oppositum auctor.
dico quod auctor videt in canone de membris dicens. quod quedam
sunt membra principalia que ordinantur ad salvationem in
dividui. et tunc sufficiunt tria iam dicta. Sed non ordinantur
ad salvationem speciei. tunc sunt necessaria 4or. scilicet cor. cerebrum.
epar. et testes. Unum est frigidum et siccum aliis. et sic de toto
corpore consimiliter. Nota quod hic videtur dicere auctor. quod cor sit calidum
siccum ¶ Nec est removet dubium aliquis crederet quod cor
esset tamen siccum sicut quod in debita dicit in prima parte. dicit quod
non intelligitur. immo omnes qualitates sunt ibi. Sed concordia
ab illa que magis excedit ibi in temperamento. hoc de
intelligas de cerebro et corpore. ¶ Sequitur pars. minor non etc.
hic ponit tertium modum et dicit quod talis non equalitas est
melior quam que debetur genti unius climatis comparatione
facta ad aliud clima. unde gentes quarti vel quinti climatis
sunt magis temperate quam ille que morantur in primo vel in 2°.
¶ Nota quod clima est pars terre habitabilis. et sunt .7. primum in
cipit in india et 7. terminatur in ultimo maris in bolonia
in picardia. et ibi dimiserunt sapientes astronomi
finem .7. climatum. Modo nota quod cuilibet climati debetur
suum temperamentum. ita quod per illud gentes climatis illius
sunt in suo sanitate et bona dispositione. ita quod illud tempera
mentum climati alteri non debetur. Sicut ubi gratia tempera
mentum 4or climatis non conveniret in .a. nec in alijs
¶ Unde nota quod isti qui sunt in climate valde frigido
si venirent ad clima ubi est valde intensa frigiditas
tunc vel morerentur vel generatur infirmitas et hoc quo ad generationem

debit ponere aliud secundum. oppositum dicit auicenna. Ad quod aliquis respondit hoc dicens uno modo posse accipi alio modo comparatiue. primo modo non proprie tale sensibile. quia uno modo proprie dicitur quod sit in excellentia et potentia. cum comparatiue uno temperatum bene consistat quod sit aliquid non patitur. ideo dico quod hoc sit uerum quod ad corpus temperatum. cum corpus distemperatum bene possit cognoscere sentire. unde non quod auicenna hoc dicit propter quod modicum corpus temperatum possit cognosci et declarat per quod. maxime quia sentiunt temperamentum. sicut est in hominibus. quia hominibus inter ea. quia (...) sunt temperamentum et mollicie. ita est in hominibus. quia homo est huiusmodi. idem comparat secundum equalitatem proprie (...) temperamentum. cutis est magis temperata. (...) planta (...)

[illegible]

impugle

h idem sentit porfirius dic. q quodlibet individuum constat ex p
prietatibus quarum collectio reperta in uno numquam in alio reperitur eadem
Contra si ita esset quod iste proprietates essent punctuales inveniantur
in uno quod non in alio et non esset invenire duo individua unius
speciei. Item plus ratione quod ille effectus est omnino impossibilis quia esset necessarium ponere
quod esset talis coniunctio punctualis quod impossibile est. Ad rationem maior manifesta est
quia impossibilium effectus est impossibilis causa. minor patet quia si hoc esset tunc
quod essent duo agentia essent eiusdem coniunctionis punctualis in duo materia
essent unius dispositionis punctualis quod est contra Albertum in suo libro
habitudinibus quidem quod numquam in diversis locis est unum et eadem
virtus ymmo iste virtutes celestes se habent ad ista inferiora
per materiam sic ymaginantur philosophi ipsi ymaginantur quod
una linea veniat directe et perpendiculariter super unum
situm vel unum sic agens situm in situ loco ita quod ymaginemur
quod ad primum veniat per lineam perpendicularem virtus celestis et ymaginemur
alias lineas incidentes situm ... est quod
situm capit unus non veniet in una linea recta et alie
tortuose et hoc est quod virtutes non veniunt ad unum idem
tempus. Ad aliud ita quod duobus agentibus una linea perpendicularis
id est regularis nullo modo veniet ymmo alie et alie
sic vero si accipias agentem unum situm locum et inceperit et ac
cipias alium agentem et alium locum et una linea protrahatur
de celo situm ... numquam veniet per eundem modum istis ideo est notandum
quod sic linee recte vel linee tortuose bene possent esse et protra
hi et protrahi et hoc non est nisi quia in uno influit talis virtus quod
alii non potest influere talis virtus quod alii non potest influere modo tales
virtutes in celo aliquando una potentior alia et alia debilior et una
magis efficax quam alia et ita diversos effectus parabunt. Similiter
quod numquam sit diversitas quia sanguis menstruus est alius in una mu
liere et alius in alia sic patet eundem ergo nec effectus erunt diversi. ista
est eadem apud omnes intelligentes in philosophia et in astronomia.
Sed contra hoc ad dicendum oppositum probatur hoc in diversis locis. tunc
ergo accipiam unum locum in quo isti agentes diversi agent
salutem successive ideo per hoc una virtus est in uno loco ita quod
in alio ... potuit fieri esse effectum habentem eandem
conditionem sic patet in illo loco ... ideo ista est valde de
bilis quoniam diversis temporibus est alia virtus et cotidie mutatur in
ipso aere sicut dicunt philosophi. Similiter accipias unam mulierem et unum
virum et generent et si generant unum non generabunt alterum in
tempore ... quod licet eiusdem conditionis quod fiunt gemini quia diversis regionibus
et in diversis temporibus in eodem ... sic est veritas. tamen quamvis ista
sunt secundum rei veritatem ... medicantur ... quod fronte
quod entitates tales ... similes et ideo ... quod ad iudicium suum
quia medicus non accipit istos gradus differentes sicut in coloribus
... colores in specie ... gradus
... in rei veritate tamen quia similes non accipiunt ut
sunt differentes realiter ideo medicus non accipit tales ut sunt differen
tes punctualiter ideo dicet de talibus duobus quod sunt unius conditionis.
His visis ad rationes. ad primam potest dici. dico quod non
est unum punctuale et quod ad rei veritatem tamen quod ad cognitionem
... sic dicit magister ... fuerunt tres fratres tamen
quod duo fuerunt ... noluit. accidit quod unus fuit ca
nonicus nescio in qua loco ... quod quando unus fratrum erat canonicus re
cipiebatur sicut esset canonicus quia adeo erant similes quod
non distinguebant unum et accipiebant alium salutare tamen magis
diversitatem medicus invenit quia unus valde modicum habebat
nasum grossiorem et ita quod in alio non invenit diversitatem et
hoc est verum quod ad veram cognitionem quamvis accipiat realiter differentiam
non est verum. Ad aliud quod est similiter etc. dico quod similitudo est punctualis
tamen quod ad similitudinem hominis bene posset dici
similes. tamen sibi ymagines tales aspiciantur bene inveniens
differentiam ad rationes ... ad illam de sanitatis et egritudinis di
co quod sanissimum et egrissimum quod ad iudicium medici bene est in
divisibilia tamen non quantum ad rei veritatem ideo dicit medicus quod
sic quantum ad intellectum ... quod indicat tamen quantum ad rei veritatem
non. Ad aliud et in esse extrema sita etc. dico quod esse in esse infinita etc.
extrema finita potest esse dupliciter uno modo in actu et sic est impossibile.
sic si accipias unam lineam et finias in extremitatibus sine
dubio tamen non invenies infinita puncta sine impossibili bene
posset esse sic si accipiat per terminum et ultimum numquam actu in
ponet vel inveniet nec invenit infinitos tamen potest bene quia
si accipias inveniet in eodem inveniet infinitos ipso quia anno est
bellum et post annum et sic infinitum ... ad primum physicorum ... probat
quod non est dare infinitum actu tamen in potentia et declarat in agente
in die quoniam hodie est quod cras fiat bellum et post cras sic infinitum tamen
... de die infinitum erit et post cras alia et sic in infinitum tamen actu

numquam inveniens infinitos dies nec infinita bella et sic de hominibus
Ad aliud ille effectus est impossibilis etc. vera est maior minor falsa est. ad probationem
dico quod non est impossibile in tempore sicut quia in diversis locis et in diversis
temporibus sunt alie et alie influentie et diverse linee actiones
et hoc est contra aut ... colligitur ut dictum est. Si accipias duo in di
versa magis conveniunt quam potis et reguntur eodem regimine numquam
veniet ad eundem finem ymmo unus cras veniet ad senectutem
ante quam alter et reddit causam quia diversa dispositiones sunt in eis
diversis ... solum adeo bene cognoscatur multiplicius.
Etates. Istud est ultimum capitulum huius tractatus in quo de hominibus et potest continuari
ad precedentia capitulum per hunc modum. prius autem determinavit
de conservatione in generali et in hoc capitulo determinat determinanda de conservatione
in ... et in aliorum que in corpore continentur et hoc in
secundo capitulo. hic in isto est capitulum determinat de conservatione generaliter et dividitur in par
tes 3. primo determinat de conservatione etatum. secundo sexuum. 3 de conservatione
locorum et annorum. secunda quam in fine capituli. Secundum diversitatem. prima
quando ... prima dividitur per 2 quia distinguit etates secundo determinat de hominum
etatum. secunda in infancium non ... prima in 3. primo ponit nu
merum etatum secundo manifestat. 3 distinguit. prima unam e
tas adolescendi 3 adolescentie ... primo dicit quod etates
sunt 4 et in ... ibi sed post etas adolescendi. In 4 sunt 4 eta
tes ... que est 3 etas minuendi et etas in
minuendi. primo dicit et patet sententia. Sed videtur quod sunt plures eta
tes quam sunt plures ... ut dicitur. quoniam sunt bene 6. dicit quod si etas
accipiatur ... non sunt nisi 4. Sed vero accipiant eta
tes ... bene sunt 6 ut videbitur. Volunt aliqui dicere quod
dicit quod ista etas durat usque ad 30 annos. aut et o
Iohannicius dicit quod non durat nisi usque ad 30 annos. dico quod io
hannicius accipit durationes istius etatis et infimam et supre
mam quod est 30 et intelligit quod ista etas durat usque ad 30
annos in hominibus ... sed autem solum accipit tunc sup
mam que est 30 et intelligit quod ista etas durat usque ad
30 annos in hominibus fortis complexionis sed in aliis bene posset
minus durare. Sed post prima etas est. metit ... etatem
bene patet etas consistendi ... non in
generatur ... quod autem accipit infimum et supremum
istius etatis infimum est 30 supremum est 40 ideo quod in diver
sis hominibus et aliter et aliter quia in quibus datur quod sunt fortis com
plexionis et corporis robusti potest durare usque ad annos 40 in
aliis qui non erunt sic durantur minus. Sed post etas
minuendi. manifestat 4 etates et est littera plana. Sed post
adolescentie etc. in ista parte autem distinguit etatem ad
olescentie in 5 modi secundum gradus. prima etas est que vocatur
infancia quam ad hunc non sciunt loqui in sanguis in tempore
... non sanguis et durat bene per 2 annos fere. 2 species
huius etatis est que vocatur etas dentium plantatia et durat
fere usque ad 4 annos ... in ista etate generat primo
dentes parvos et debiles et cum pervenit fere usque adole
... tempore illos dentes ... generat
alios fortes. 3 species huius etatis est que vocatur etas
... incipit ... et ...
... equos ... et durat fere usque ad 20 annum
in quo incipiunt ... non emittunt spermata. 4 species
est in qua emittunt spermata sed nondum incipiunt habere pilos
in barba. 5 gradus est in quo habent barbam in ista etas
vocatur iuventus sive plenitudinis et durat usque ad 30
annum vel 40 in fortibus bene complexionatis. Contra licet ... de e
tate que ... quod est etas et videtur quod tempus quia ... di
... precedentes ... in etate sed non esset in etas
esset tempus ... maior patet quia hoc dicit sic dicitur quod iste est
etatis 30 annorum. ideo quia etas videtur esse idem quod productio. sed
productio idem est quod tempus sic patet inter generationem et corruptionem
quare etc. minor patet quia hoc dicit sic dicitur quod iste est etatis 30
annorum. hoc idem dicit Albertus qui dicit quod etas est spatium temporis ...
... tempus ... quod est spatium temporis est tempus. Contra opp.
etas est intrinseca corporis tempus est extrinsecum corpori quare non est
tempus maior patet de se. minor patet per philosophum dicit quod unum et idem
tempus est in mari et in celo. tamen etas non est eadem in celo
et in mari etc. Sine dubio hic est difficultas aliquibus. ali
qui dicunt quod etas est quedam dispositio vel actio secundum actionem
caloris ... in ... medicale sed non est verum quia dispositio non
... alteratio ... caloris quia calor ... alterationis ... ad aliud Alberti etas est
spacium temporis etc. Sed non inde verum quia etas est intrinseca
tempus est extrinsecum ideo dico aliter et dico quod etas est quedam dis
positio secundum ... per habitudinem ad tempus ...

dispositionem dicitur corpus tale vel tale secundum etatem sic dicitur vel est quedam dis
positio in corpore ... in habitudine ad locum ita quod non
dicimus quod non sit locus quoniam non est in corpore locato locus est in corpore
... et etas vel est tempus vel est ista dispositio etc. non tempus ut probatur
est quia tempus est extrinsecum ... relinquitur quod sit dispositio in re ... et
bene dico in re viventi sicut in plantis et animalibus quod in istis proprie
est etas ... de inanimatis non dicimus proprie de auro vel lapide nisi la
rge valde loquendo de etate. tamen proprie est in animatis sicut ... per
albedinem dicitur albus sic per etatem dicitur talis. Et ad rationes
ad primam precedentes etc. dicendum minor falsa quia non dicit quod e
tas sit tempus sed bene habet habitudinem ad tempus. Ad aliam probationem non
dicitur quod etas sit productio complexionis sed habet habitudinem ad productionem.
Ad albertum qui dicit quod etas est spacium temporis dico quod non
intellexit formaliter de tempore complexionis nisi possit dici large.
Alia est dubitatio utrum etas omnibus viventibus sint quod unum dico quod
in genere tamen in specie sunt diversas species et diversa viventia dicitur aliud
dicitur quia autem distinguit adolescentiam in 5 gradus quod non sunt ideo
... male. dico quod ... magis generaliter
autem magis specialiter quia non est inconveniens. Sed post in fine aut
... in quo autem determinat de complexionibus etatum et potest continuari
ad partes precedentes in hunc modum. in partibus precedentibus
autem posuit numerum etatum et distinxit unamquamque in ista
parte post determinat de complexione etatum et habet 2 partes quia primo determinat de complexionibus etatum
... secundo de conservatione aliarum etatum ... primam ... facit
est quod calidus. prima 1. dicit ... primo facit quod autem est secundum mores quorundam sa
... ... primo dicit et patet. Sed autem quod omnis puer non sit temperati
in calitate quod tunc omnes essent temperati in qualitatibus activis
... dico quod puer habet temperatum calorem uno modo
ad ... et sic non intellexit autem alio modo habere tempera
tum calorem ... et magis ... quam adolescen
tes et sic intellexit et credo quod iste modus est ... equalitatis
ad ... est ut dictum sunt super qualitates vel ... debet
individuo secundum dispositiones suas ita quod individuum erit
... in una dispositione quam alterum individuum in illam
dispositione sic erit dare unum adolescentem magis temperatum
quam alium adolescentem et unum iuvenem magis quam alter
et sic de aliis. Sed post medici in quo ponit conservationem et habet 2 partes
... ... quorum secundo solvit ... secunda ibi ... . Et
hec dicto de conservatione. primo dicit quod autem est secundum ad omnia
... rationes antiquorum secunda ... fuerunt de qualitatibus puerice
et iuventutis ... quorum utrum maior calor sit in puero
vel iuvene. Sed post fuerunt ... primo dicit unam opinionem
... illa opinionum ... et ex eis fuerunt. primo dicit quod opinio
quorundam antiquorum fuerunt quod maior calor esset in puero ... ratio
... secundo erit de augmento quoniam pueri magis aug
mentantur quam iuvenes ut dicunt augmentum est per calitatem
... ideo sunt de digestione quia pueri habent meliorem
digestionem et fortiorem quam iuvenes. modo digestio est per
fortiorem et meliorem. 3 ideo sunt propter propinquitatem puerorum caloris
... quod est sperma unde pueri magis sunt propinqui calo
ris quod est sperma quam iuvenes quare pueri habent maiorem et
fortiorem calorem quam iuvenes. ista fuerunt 3 motiva
moventia istos ad ponendum maiorem calorem in pu
ero quam iuvene et istas rationes ponit G. secundo de complexionibus
... probare. Sed post et ex eis fuerunt. ponit opinio
nem contrariam isti ... ideo facit hoc secundo ponit. solvendo
ad rationes quam vel desiderium nature. primo ponit motiva et
rationes illorum qui fuerunt contrarie opinionis ... ideo est quod iuve
nes habent magis colorem quam pueri quia iuvenes habent plus
de sanguine quam pueri ideo habent plus fluxus sanguinis narium ...
... sanguis ... pueri non habent ita fluxus
sanguinis narium. Patet ideo sunt quod illi sunt calidiores qui sunt
colerici quam illi qui sunt flegmatici modo pueri sunt flegmatici. Et
ideo sunt quia iuvenes velociores sunt ad motum quam pueri
propter maiorem calorem etc. ideo est quia iuvenes habent melius
... in arabico sonat in latino ... acui ...
... modo pueri non habent bonum ... quod nominat
... iste fuerunt rationes istius opinionis. littera plana est. Sed
post desiderium nature in ista parte ponit rationes istorum
contra opinionis ... secundo solvit ... solvit
... augmentum ... in ... ibi ... sicut quod
autem est ... quandam philosophum ... 3 ... o
pinionis sunt quod pueri habent maiorem calorem quia desiderium
cibi est plus in pueris et maior digestio etc. dicunt quod
desiderium cibi non est propter maiorem calorem unde
sit per ... ut dicunt quod ideo est ... et per ... Contra hoc

sit. fugiat ad magnum appetitum quod ... quod ... quod
facit omnes actiones corporis ... non facit ad bonum appeti
tum ... patet ... hoc G. secundo ... dicit ista
Dico quod frigiditas est duplex. quedam excedens sive penetrans
et ista facit omnes partes corporis debiles. Alia est non exce
dens suum contrarium et non penetrans et talis facit ad magnum ap
petitum quia talis frigiditas ... poros ... excedit humiditatem
... ... et vacuat ... et sic fit fames
tamen non quod autem dicit quod magnus appetitus sit appetitus calidus
... a caliditate excedente ... humiditatem ...
Ad rationem ... quod facit etc. de frigiditate excedente et de illo non lo
quitur ... ideo non concludit argumentum. Sed post signum autem probat
... et facit. dicit primo probat de ... ideo probat quod ... pu
... facit ... primo dicit quod iuvenes habent melius ...
quam pueri quia dicit quod iuvenes non habent ... quam pueri quia dicit
quod iuvenes non habent ... in nauseam in vomitu etc. Sed post et
signum. probat autem et dicit quod signum est quod iuvenes habent maiorem
calorem est quod omnes egritudines in eis sunt ... et egritudines puerorum sunt
... littera patet. Sed post et augmentum. ponit solutionem ... debuit
ad primam rationem prime opinionis ... secunda opinio
fuit quod signum quod maior calor sit in pueris est quod plus est ... ipsi
ipsi salvant quod augmentum non est per caliditatem sed per humiditatem
littera plana est. Sed post Galienus vero. in quo solvit ... habet 2 partes
solvit ... G. secundo manifestat solutionem 2. solvit ad rationes il
lorum ... et hoc quod declaratio ... quod autem dixit. primo dicit quod G. vult
quod calor in puero et in iuvene est idem in radice. sed puerorum ma
ior est calor in quantitate et non in qualitate ... iuvenes ...
littera est plana ... vero dicit dico quod secundo ... Avicen
na dicit ... autem intelligit ... dicit in radice ... dicit quod
in radice. in ... et in specie ... non ... G. ...
quorum non quesierunt si est idem calor in specie sed si esset idem in ...
... quod ... est obscurum tamen dico ... quod
ipsi supponebant quod corpus erat ... qui fuerunt pueri et
postea fuerunt iuvenes ita quod per radicem intelligunt ... nisi
a caloris ... sperma et sanguis menstruus. modo in eodem
qui ... sunt pueri et post ... iuvenes ... quod radix est eadem sicut
sperma et sanguis menstruus ideo calor est idem in radice id est sperma
et sanguis menstruus. tamen dixerunt quod pueri habent plus ... de calo
re quia quod ipsi habent plus ... caloris quia spiritus et san
... non tamen est ... sicut in iuvenibus ... restau
ratur in iuvene non ... sicut in puericia restauratur. Sed
post ... quando dicit ... ponit declarat solutionem G. 2 declarat per ex
emplum ... et ... ad propositum ... et hoc ita ... ponit exemplum
et littera plana. non quod ... quod ... corpus ... penetrat
corpus est ymaginabile tamen secundum rei veritatem non est ita. quam ...
philosophi probant est quod corpus non penetrat corpus. Sed et hoc ita debes.
hic dicit ... applicat exemplum ad propositum. Et probat quod dicitur ibi
... non ... intelligit ... probat de corpore calido puro sic in
pueris et de ... sic in iuvenibus littera plana est. nec tamen probat
... dixit ... quod in iuvenibus non est quod corpus augmentatur quali
tate ... quod ... probat hic et dicit quod diminutio in
iuvenibus non est tanta quam possit ... caliditatem. tamen non
potest facere augmentum etc. littera plana est. Sed videtur quod augmentum non
... quia ... augmentum ... non cessat augmentum
in iuvenibus est hoc quare etc. maior ... manifesta. minor patet quia ...
... omnes virtutes ... et ... et alie que etc. Contra dicit
... quod in iuvenibus non est virtus augmentativa et patet quia si in
iuvenibus esset virtus augmentativa esset frustra patet quia iuvenes non au
gmentant quia satis augmentati sunt et hoc est falsum quia non est dare aliquid
frustra ... dico quod esse frustra potest esse dupliciter uno modo quod ad actum
... alio modo quod ad actum ... quod ad actum ... solum est in iuvenibus. sed in
pueris quod ad actum ... et solum qui est actus primus et per ... ordi
Ad rationem illorum quia si esset ... esset frustra dico quod ... vir
tus non dicitur frustra ... opponitur ... et ... quia ...
sicut patet ... non dicitur frustra quia non medicina ... sive ... ad
... sanitatem ... precedentibus iuventutem
... augmentum et quam ... ad ... iuventutis ...
finem suum et sic patet quod non est frustra. Ad illam rationem ...
... dico quod ... non de ... sed ... col
... et ... dicit non de appetitu sed de desiderio et ... quod
... de augmento ... quod ... de desiderio. ... quod dixit
... secunda ... dixit quod augmentum solum est per humiditatem ... quod ...
... quia humiditas ... vadit ad augmentum non vadit ad augmentum ... de
se quia ... de se non vadit ad actum etc. residuum ... Non quod
augmentum habet ... agentem ... quod agens ... digestionem
... ad augmentum. ... est ... sic calor ... ...

h cũ aliis rebꝫ ut cũ ē expiᵐ nihil isili' iuuat ad cor
ftãte debil' digia q̄ ē in eis et ꝓp h aggant multas sflu
itates io sc' frigores. vn̄ d' ap' q̄ n̄ ordinauit ut mulier ha
sset ad custodiā domꝰ et ad q̄ete ı rēa n̄ sc' hilet ad mo
tũ. io h̄nt multas sfluitates q̄ lexim' p motũ et exercitũ
ↄsumūt. de ps. ı sba carniū. mq̄ ponit ↄpacōz inter
viros et mlires et d' q̄ sba carniū mlr ē rarior. ↄc. qi
dicit q̄ mlr ē rarior vno. s3 ↄ ille ē rarior in q̄ ē mt
hūidis pilor in viris ē h' q̄. ıc. ma. p3. ıı. anfo. pyro.
qui d' q̄ cute rarā declarat pili ı c' anfo. Rigores q̄
dem. mior p3 ad sēm qm mlres nō hz pilos in barb
is ı mltis lcis aliis sic viri. dd̄ q̄ ibi ē q̄dam glosa
q̄ soluit. h vno mō et e solo d' d' q̄ raritas ē dupl
q̄dam ē raritas q̄ ē q̄dam mollicies et talis ē ı mlri
bꝫ alia ē raritas q̄ uocat̄ raritas q̄ n̄ suscip sfluitates
et tal' ē in viris. s3 hi dis ista glosa ı addicō mō ead
ritem. aut io dico q̄ raritas est dupl q̄dā ē raritas
q̄ uocat' laxitas ı. nō solitas pnū sic e vidē in ypolar
ca et in carnibꝫ pigribꝫ porci ı tal' raritas ē in mlrib'
ı alia ē raritas ꝓp multitudinē poror ı tal' ē ı viris. p3
adal' ṗ ē mrior mcf. ıc. vnī ē de raritate q̄ ē ꝓp mlti
poror tñ d'al' nō ↄcludit q̄. ıc. de ps. q̄ vocitas ibi ıt
h deciat de q̄ne artiũ ı ↄ. ı dic q̄ hitātes ıtns sept
trionalibꝫ sc' mag' hūide q̄ hitātes ıtns meridioal'
l' orientalibꝫ. vl' tñ d' q̄ illi qui exercent artes agās sūt
hūidiores q̄ illi qui tales artes nō exercent. Cōtra d' q̄
tpe nuab' mis. s. mēsu. sa signa vba ħnt et ptielant
ıc. Cētrā q̄ in sba fem. ıs ṗm oīdz ista sig' vlia ipi
ōmi. mch plus. / et capl'm s. de oīmbꝫ ınbꝫ q̄ir

Q

Questio sexta sunt pu'. Quitur et ast' e de oībꝫ cā
Quartum ı sit pa q̄o vtrū maior cal. nāl' sit ı puo l'
ınuuene et vꝫ q̄ ı iuuene q̄ ı illo ē mr calor nāl' ı
q̄ indiget sēus ma' ee calore. s3 h ē ı iuuene q̄. et ē
maior p3 io d'aia q̄ sēus nō recipit ee. ppuꝫ obm. mı
p3 ad tactū. C. ı illo ē maior calor mcf opones s'
ns mellares sc' meliores. s3 h ē ı iuuene q̄. ıc. ma. p3
q̄ opones tñ cor' nō sc' sn calore ut d3 io d'aia. mıor p3
d'sc3 ı illo ē maior calor mcf pulsꝫ ē maior ı fortior
uelocior. h ē ı iuuene q̄. ıc. ma' p3 p6 ıl. de mtioꝫ
cedis ıpulsu ı paitic. cal. d' pulsū qui d' q̄ magtud'
et uelocitas pulsꝫ arguit ma' calore. mıor p3 ad ı
sēm et p oms mē. C. ı illo ē maior calor mcf opes
nāles sc' meliores. h ē ı iuuene q̄. ıc. ma. p3 q̄ opo ū ē
sn calore. mr p3 qm nutrimētū iuuenū ē sicut ı
mtū pūor ē hu. mō forꝫ digerere ı mel' durū q̄ hu.
sic p3 ad sēm q̄ hūida facil' diginnr et p aliō q̄
vm mtria iuuenū vmt sicut eā sicco q̄ ipi sc' sicci
ı cor mutm tu ē sicci mō nutriuntꝫ puor ē hūidum
q̄ ipi sc' hūidi. mō forꝫ ē vm re sicut cū sic. q̄ hūid'
sit hūido. q. sit ı ıll' ē melior calor ı q̄bꝫ ē pl' d' san'.
ıc. q̄ ın ıll' ın q̄bꝫ nō sc' sic. pl' h ē ın iuuenibꝫ q̄ ı
ē. mıor p3 q̄ hūiores cali angmtūt calorē io d' G. a.
de ingenio q̄ flo' ınstat enāndo sān. ı spe io dicimꝰ
q̄ ex hūidancia. hu. calor aug. mr p3 de sn. q̄ ex
eo iuuenes hnt abūd. sān. natur ꝓp multitud' sān. ı sic
d' eo. q̄ iuuenes ut plīn hnt de eo. sic cha canson. G.
ı ıll' ē mr calor in q̄bꝫ ē motꝰ uelocior h ē ın iuuenibꝫ
q̄. ıc. p3 maior. p philaretū q̄ calidū ē facile mo'.
mr p3 ad sēm. q. sic ı ıll' ē maior calor qui sc' colice
oplōis q̄ ın ıll' q̄ui sc' flice d' s iuuenes sc' hī pūor
q̄. ıc. maior p3 de se q̄ eo. ē calor flāre. mıor p3 p aıne.
cal. c. de oībꝫ. C. g. ı illo ē mr calor mcf ē pl' d' eloig
ıns q̄ ı illo mcf nō ē pl'. h ē ı iuuene q̄. ıc. mr p3
q̄ elm igins ē calissimus mıor p3 q̄ iuuenes t pūor
sc' ca. ı sicc' oīms. mō calitas ı sicitas sc' ꝓp elm igis
q̄ omia sc' ca. ı sic p ignem. C. 9. ın illo ē mr ca
lor mcf ē pl' de col' ca. q̄ ı illo nō ē pl' q̄. ıc. maior
p3 p' anfo. et qui c' sunt ı ın pūtis q̄ tm albū ee dic
es q̄ta sūt sicaces. mıor q̄ iuuenes āt ca. p omia
ıbꝫ sna. mō cor' ıuuenū ē mag' extensū q̄ cor' puer
q̄. ıc. Coppo' ar' q̄ ın pūo sit maior ca. q̄ ı ıl' ē nāl
ca. ın q̄ ē angtm et cōntū q̄ ın illo mcf nō ē h ı pūo
q̄. ıc. maior p3 q̄ ısta anginie forte calorē ı cōlic
extendi. mıor p3 ad sēm q̄m pūn angmtant et exte
dūtur s oms dyametros ut p3 q̄ nō fiūt iuuenes
cum ē q̄. ıc. so sc ın illo ē fortior calor mcf opones
nāles sc' meliores h ē ın pūo q̄. ıc. maior p3 p aınc.
p' can. fen. p. doc'. 6. caplo d' vtutibꝫ ıntrmēibꝫ. mr
p3 opones nāles sc' appetē. digerē et ı mbras assilare
mō pui plꝰ appetūt p aınc. plꝰ digūt ı assilant q̄
plꝰ resēnunatur ın eis q̄ deperdit' io plꝰ esuīt. C. 3.
ın ıll' ē maior calor qui sc' mag' mobiles in opio
nibꝫ h ē d' pūis et nō de iuuenibꝫ q̄. ıc. maior p3 io
regim. mıor z. ethr' n d' ap' q̄ pūi statim recet stati
flent stati puissiūt se ıre ınmn et p res statiūt pace.
mō istud ē ın iuuenibꝫ mā'festū q̄. ıc. C. e. sic ıll' ē
plꝰ de calore n ē plꝰ d' sba aerea ı ignea. h ē ıpūis
q̄. ıc. maior p3 q̄ ignis ı aer sc' cla. ca. ı alius lar
gitatem calitatez larguit. mıor p3 p aınc. fn' cl
de etatibꝫ ı p' anfo. et qui esuīt ı ↄfirtur q̄ sba
aerea et ignea ē fac' re resolubil'. mō ın cor' nio sic
ↄti' resolō et depdicō tū q̄ ılli qui plꝰ resēnunt ın
cōpore plꝰ hant resolūcōis et depdicōis sed q̄ pl'
sc' ın fiūtı q̄ sba aeream ignea resoluta ē ın mag'
q̄tūtate et hec ē ın iuuenibꝫ q̄ plꝰ resēnunt ın tpe q̄
pūi ıll' ē q̄. ıc. de ısta q̄one fuiūt dūse opiones
q̄ū ead' an' ı sili' q̄ ad modnos. quidā dixit
ab' q̄ ın pūn. ꝓp aliq̄s rones fas tū q̄ crescunt
tū q̄ ın pūis opones nāles sc' meliores. alij ten
et oppōitū ꝓp aliq̄s rones fas q̄ iuuenes hūt
d' sān. ı eo. io q̄ iuuenes ū paciūt' uōitū. s3 ıı
iuuenes sc' uelocioris motꝰ. et ılli rūdent ad
rones pūs ı dūt q̄ angmtū nō ē ꝓp ma' s3 ꝓp
hūiditatem q̄ facil' extendis ē. C. ad ad. q̄ opones
nāles. ıc. dūt hic q̄ nō ē ꝓp calorem maiorē vm ē ꝓp
fitatem q̄ appetitꝰ ē ꝓp fri. ı h ar' fri. ı plus ı sili' pu
eı paciūtur vōitū q̄ nō faciūt iuuenes q̄. ıc. Cali
dūt ali ı dūt q̄ ma' calor ee ı pūo q̄ ın iuuene
p' ee dis vno mō ıntēsiue alio mō extēsiue. ꝫ uno di
cunt q̄ maior calor ē ın iuuene ıntēsiue et nō exten
siue. s3 ın pūo maior ē calor extēsiue ı ū ıntēsiue
q̄ ista opio ē h. G. io de sinbꝫ q̄ vlt q̄ sit eo calor
ın vtrisq̄ ın radice. sicut cū dicunt q̄ ın iuuene ē plꝰ
d' calore ıntēsiue ı nō extēsiue ut cē dm q̄ iuue
nes hnt cor' mag' extēsū q̄ pūi q̄ p3 q̄ q̄ sūt s
sic eē tm albū ee dicos. ꝓpt' ın ō ıoi pte iuuenē
ē calitas et hnt cor' mag' extēsū q̄ pui q̄ h'nt
pl' de calore iuuenes extēsiue ı sic ısta opio nō
vz. C. alı d' Carceus qm d' q̄ pcate ē cē. ca. ın vtrisq̄.
vltius d' q̄ ın pūis ē maior calor s corporeitatē
et nō s extēcioꝫ ı iuuene ē totū oppōitū q̄ ē ma'
ca. s extēcioꝫ et nō s corpitatem s3 ın istis vbis ē
q̄d q̄ dı ṗ de celo q̄ corpitas ıcludit magnitud'
extensam s oms dyametros. C. ıgꝰ ın pūo ē mr
calor s corpitatez q̄ s extēcioꝫ ıl sic pūi eent mag' ex
tēsi q̄ iuuenes q̄ ē q̄ vitatem. io dico alr' ad
q̄ad q̄ q̄ ıntrogat' pūitto q̄ calorē ee ma' h pt
ee dū. vno mō q̄tūtate eē q̄ sbm ıd' ē magnū
l' puū. sic dic G. p anfo. q̄ si ın vase magno pona
tur aq̄ ca. et ın pūo sili' dicimꝰ q̄ ın ma' vase ē maior
ca. q̄ ın mıore q̄ tanta sfiuies. ıc. alio mō q̄litate
sic si dicimꝰ q̄ ın vno vase eē aq̄ bulliens et ın a
tep. de pūo dicimꝰ q̄ ē maior calor q̄litatie q̄ aq̄
bulliēs ē maioris actiuitatis q̄ tepida. ad huc ma'
q̄titatia ē dū vno mō q̄tūm ad sbm puū alio
mō q̄ ad sbm nō pūū. a. G. d' oībꝫ et p' anfo. C
pūitto q̄ ın q̄bꝫ mbꝫ iuuenis et pūi sūnt sānt
ē calor nāl h ē ın pūo et ın iuuene q̄. ıc. maior p3
q̄ opo ar' forꝫ mıor p3. q̄m atıbꝫ si ıtribūt mt
mtum et digunt assilant sic manifestū ē. C. e.
pūitto q̄ ıntellr p calorem nāle. dico q̄ p calorem
nālem ıntelligo q̄ ē ınstrumtū et pū' om opo
nū nāliū sic de ṗ puosē ı ıntel' ē oppōitꝰ huic. s3
ılle qui ē pūm nāl et pūm pū' opōnū nāliū ı pū
ıō pūitate ē pū' et p ın nāl' nō sic sic sanū. vnd' d'
G. q̄ calor nāl ē q̄ris ıncitu ı calor ı nāl ē vald' ın gr'
ın sic ın tirianta et causone a ꝓpz ı q̄bꝫ uidr q̄ m
gcdo q̄ ılle calor pforet manıfꝫ ılle qui pti ınlr
ē ı ptım gtatꝫ a ptı ın gratꝫ. h pūisso dico q̄ ın
pūo ē maior calor q̄titatie q̄ ad sbm pūū. so
dico q̄ ın iuuene ē maior calor q̄ ad sbm n pū
tum. C. 3. dico q̄ ı iuuene ē maior cal' ıtēsiue q̄
ın pūo. Ter pro mr ē maior calor q̄titatie q̄tū ad
sbm pūū ın quo ē plꝰ d' hūi' q̄ ē ex pūis sp'matı
bꝫ. s3 h ē ın pūo ı cū ıuuene. q̄. ıc. ma' p3 q̄ ıste
respicitur q̄ ad sbm pūū p aınc. maior pbat' q̄m
ısta hūitas ↄne resoluit' ı ı pūa reficit' cū g' ı pūis
nō sit ısta hūitas tm resoluta nec ıta ın pā q̄ad' ın
iuuene ıntēsiue et nō extēsiue ut p3 q̄ ꝓpmꝰ ent
sbdm. relinq̄ q̄ ın pūo ē maior calor q̄titatie q̄
ad sbm pūū. et h d'. G. pūi sū hūiores q̄ senes ı ma
g' sc' ꝓpinq̄ui ↄn' g'nōis. C. so ın ıll' ē plꝰ d' calore
ın d' ım ē ın q̄bꝫ ē plꝰ d' sba aerea. h ē ın pūo q̄. ı c. ma
ıor p3 d' ınmor p aınc. ıı d3 q̄ sbm caloris nāl' cal' hūi
tas aerea ıı' sba aeris ē plꝰ ın pūo ı h d' aınc q̄ ılla sba
aerea ↄtı' resoluit' ı dūt ıtems q̄ plꝰ erit de calore q̄
titatie respōdꝫ q̄ ad sbm pūtam ın pūo q̄ ın iuuene.
C. s ın ıbꝫ ꝓp q̄ ın ıll' ē maior calor q̄titatie respl' q̄
ad sbm pūū ın pūo q̄ ı iuuene. C. s ın ıbꝫ ꝓp q̄ ın
ıll' ē maior calor q̄tita' q̄ ad sbm ı pūū ubi ē plus
d' sba ı pūa. h ē ın iuuene q̄. ıc. maior p3 eo q̄ plꝰ d'
sbo ın pūo ı iuuene q̄ ın pūo. mıor p3 q̄m ın cor'
ıııo sit ↄtı' restauracō deptidi. mō nō restaurat' ıta
pūū sic pūs erat. ıh corꝰ iuuenis ē plꝰ extēsū et plꝰ
ın q̄bꝫ pte ē calor et ymagiatur ar' ṗ de g'nōne cal' de
aug' et sili' de hūitate radicali ıın cor' sic d' nauem
accipias vnam āforam vim pūm et remeas vnam
guttam ı pone aliā guttam aq̄ aq̄ ū ınutab' vinum
ı mō vinū ınutabit aq̄ ad suı nāz et a pone aliam
guttam aq̄ vini ad huc nō ınuta bz tm potis pone
d' aq̄ q̄ efficiāt totā aq̄uā et amplꝰ nō erit sō sic
vin et sic ē d' hūitate radicali ın cor' calor nāl' nō
cessat vim deuastare ıoꝫ q̄ restauretur pabū cū
ē q̄ nō eq̄ restaurat' sic q̄ erit tm deuastabꝫ et
restaurabꝫ q̄ ı potit ee sbm caloris nāl' io exti gr'
sic ıgnis extig' p aq̄ et sic ē mors nāl. mō cū ē q̄ ı
tas sba ınpūa ē plꝰ ın iuuene q̄ ın pūo q̄ iuue
nis plꝰ distat a pn' g'nōis q̄ sit cum puer. C. tercui
ıbꝫ dico. s. q̄ ın iuuene sit plꝰ de calore ıntēsiue
l' s q̄litate. q̄ ın illo ē maior calor ıntēsiue ınq̄
sēus tactꝰ apndit acucōrem q̄ ın ıllo ın q̄ nō sētit
talem calorem. h ē ı iuuene q̄. ıc. maior p3 io d'aia
q̄ sēus nō decipit circa ꝓpū obm ı sēus tactꝰ hz h
manifestate. mıor p3 ad sēm ut d'. G. io de oībus
et p' anfo. et sic 3. declarata sc'. h q̄ ın pūo ē maior ca
lor extēsiue sū q̄titatie q̄tum ad sbm pūū. io q̄ ın iu
uene q̄titatie q̄tum ad sbm ınpūū. C. 3. q̄ ı iuuene
ē maior calor ıntēsiue sū ē maior calor ıntēsiue sū q̄li
tatie ı ısta ē vitas q̄stı vm ē q̄ dūs uces sc' ee ısta d'
s3 ın sequēti lectioe videbūt' eo solones art'.

Humor ē cor' hūid'. ıc. h ın capit. q. doc' h pme.
fen. et pt ↄtı' ad pcedēs sic sū' aınc dec. dhuōn
et hz. d. ṗ o' diffiñ hu. io dec. de g'nōne hūor. sn ı io
ca' ıbı ınutene ı ınasticacōe. p ı. 3. ṗ sic q̄ dcñe io d'
qui sc' modi et spēs hu. 3. mouet erroꝫ eē ba' t eo uo. 3. ı'
ın fine ın q̄. G. ṗ diffinit hu. ı p3 nō q̄ cor' po' ı' pro
g'nē q̄ ı' sūtur p corsa sba alia sc' loco d'ne vn n lem
vnū nom q̄ cum sc'ribat nō dūam eculem io cum
scribꝰ p pla nōa liq̄ın dū distigit hu. ab al' qui soli
di sc' ut ossa. hu. ab ıll' q̄ hūidi nō sc'. p h q̄ d' q̄ ıps
ınutriēs ↄtinuatur disti g'. hu. ab ıll' q̄ nō possc ↄuctū
ın sbꝫ nutri sic vrīa et sudo. ıc. s3 ar' q̄ d' q̄ hu. ē cor'
hu. liq̄d' q̄ q̄ sa vitreū ē hūor s nō ē liq̄dū q̄. ıc.
mıor p3 q̄m tale pforat ıntēsiua ḡ d' sic cerebellū cū
pforat lignū. mō liq̄d' pforat durū q̄. ıc. io aliq̄d'
aq̄ eo hūims ē resolutum nō ē hūior. s3 ē dare hu
moreꝫ aq̄ eo hūitas ē eē resoluta q̄t. ıc. maior p3 p
uom. mıor p3. d' eo cirigiosa q̄ ıta adunatē q̄ nō ı
ucitur hūitas. C. Oppo' d' aınc. ad d' q̄ hu. ē cor' liq̄d'
ad ıcel ad p' maior sba ē. ad pl' dico q̄ nō ē pfor
acō ppē sic de cerebello cū sūmidiante p' ee q̄ ꝓp ım
fri gr' vn̄ fri q̄ sua ıntēsiua pforent alr d3. q̄ h ra
io crucunt q̄ tale sba ıta sua fırmitate faciat h ad. 3.
maior 3a ē mıor sba ad pūcem dico q̄ aınc non
ınte colūt q̄ tal' eo. cirugiosa eō l' rxsiccata l3 q̄tū
ad aliq̄ ptez. vl' sic q̄ dec q̄ hūid'. q̄ eo. ē hu. cū d'
ē hūida h ē sri. ı sic. oppoītam d' aınc. dd' ē q̄ eē ee
hu. pt ee dis. vno mō forꝫ sic aq̄ alio ın d'uialr'
sic lactuca ꝓo mō mellit' aınc q̄ acū hūecter ı sic io
lutum ē q̄ ılli hu. forꝫr b' uectant l3 nō vtualiter.
C. ad ıcel p3. solutis dub' aliq̄ıs q̄ d' nec ın pūis ın
triens ↄ uertitur. C. s3 h nutriens ē ı' q̄ıam ē assilia
cū ın ıb'. mō q̄ ē assilatū nō ē hūor. dd' q̄ p nutriens
ıntelligit chilū ul' maccam pcisanarisam et ee ē sba'
q̄ nutriēs. ı. chilꝰ. s3 ē scd' q̄ ınutriēs ē c' q̄dam est
ē futurū sic chilꝰ alıus ē q̄ı nutrimtū sic hūiores
qui sc' sp h ın porositatibꝫ mbꝫ alꝰ ē vē nutriēs
q̄ iam assilatum ē ın sba mbꝫ de pūo ıntelligit
aınc ı aliq̄s deco nō de c. C. ad ıegionē q̄ dec' nu
triente nō de alic et ıta glo sc' nutriēs ı. chilus.
C. Se ps. eo uo. hz. d. sa ıbı. dicemꝰ ar'. hꝰ hūor dıd' per
bonum et nō bo' q̄ sıt bonus et ū bonꝰ p3 ın lıtt. ın
telligē q̄ dıc solū. ı. pse l' cū alio q̄ opıo ē vtrū solꝰ
sān. nutrıat l' sān. cum alııs hūoribꝫ vlū' ad assıla
re h ē dū' vno mō ı sine alio mō ın sba. et de vtroq̄
assılacōe ıntellıgıt aınc lrā p3. Se ps. dıcım' ar'. ıd
ponıt sānı dıonem ṗ sıc q̄o dcñı ē io manıfestat
ın b' dıonıs sn. ı'. pūıe ar'. ṗ d' et p3 nō q̄ lō large de
hu. ıstıs sıc pūs. s. sānı de bono q̄ de malo. Se pme
sı hz. 3. ꝓo manıfestat quı sc' hu. pūm io quı sc'. hu
sa ıbı. sa ex dō. 3. ıbı. ı dıcemꝰ. ṗ d' ı p3 s adıtıs d'
quı sc' hu. sı et hz. d. ꝓo sıc q̄ dıuı ē io deıat d' ınbꝫ
dıoms ı'. et q̄ sc'. pūıo d' et p3. Se et ġnı' sı. io so dıdıt.
ı'. quor sc'. ṗ d' q̄ hūıores sc' bonı quı sc' ↄuısı aliı ın
tıte et p3. Se. quor sc'. ın q̄ sbdıdıt ınos hūıores
bos et hz. d. ṗ o' q̄ sc'. e. so pse de ınbus ı'. vna. et p3
sc' vna. ın q̄ pse hz. e. sc q̄ e. hu. bos manıfestat legē
sıl ṗ d' q̄ ṗ hūıtas ē hu. quı ē ın poris extmıtatıꝫ
venaꝫ pūaꝫ q̄ capıllares uocāntur et ınde uenıe sc'
ın ınb' sıplıcı u pūū. sa hūıtas ē q̄ ınsıt p poros
oıuı q̄ ınb' ırrorat q̄ ın rıtatıs ı ıcerat' ıoꝫ. 3. hūı
tas ē q̄ ē pūm ↄgelata ı ınbꝫ ē a sıne sua ınıtatū
ın ınıdıum ē cōsınutatū ın sbaım ınbꝫ et ısta hūı
tas l'ıcatur' glutē. e. hu. e alıa q̄ ē ex pū' g'nōıs
pcē ptes ↄtınuant ı sıuıte dessıcet ptes separentur
sıc ınıcs. C. ad dub' dec' hūıtate d' q̄ ↄuısa aıım h ue
q̄ pūıus sebat ın nūd' ē ↄuısa ın sbaım ınbꝫ q̄ep acıpe
ṗ uenı pūaıu ınb' ↄnēaz ınb'. p3 q̄ sc' ē vıa. io forꝫ
vıdetur pte oppōıtū. d' hı' q̄ aınc ṗ uenı ınb' est
dū' vno mō oplete alıo mō ın ↄplete. ad ın sıplete ı
ıcıpıet sıne ın b' vım ēēt et sıc arıtıt ıo. s. oplete
ıcıpıatur nō oꝫ q̄ sıt ınıtatū ın sbaım ınb' ı ıta ın
tellıgıt aınc. ar' vadıt ṗ mō nō so. C. vltıus q̄ d' ın
ṗ mō q̄ hz ee ın veıs capıllarıbꝫ. G. lō d' hı ıı. d' ın
genıo. d' q̄ ab venıs magnıs orıuntur alıe venıe ınıs
mag' et ıterū q̄ alıe sc' sıc pılı sıc. p3 d' arbore. q.
truncꝰ exeunt frondes et a frondıbꝫ alıe frondes ınıs
magne et sıc dū' donec venıat ad valde puas eo
d3 q̄ ın celıbꝫ veıs capıllarıbꝫ ın sc. ıntpolatarıꝫ
nō q̄ ı' sūtur sfına. e. pse et p san. ın ıstrūo q̄ su
ıt eū ferꝫ. C. Se et dıcımꝰ. ıncēpıt dec. d' hu. pse io
pse de ıpıs sa ı'. san. vo. ꝓo d' et p3. s3 ē dıs q̄ ıı ınıtı
eo hūıtate urınales cırsıt. pūıa dıco q̄ vrına nō ē
demıttere pūıa nec ıo obıcıtur. ıo nō q̄ ıo sbate ↄpı
dıt suas spēs et io eo. alıas spēs et io ın lıa q̄ suas
spēs. Se san. vo. ın q̄ p' ose. de ınbꝫ. et hz. e. d. e. hu.
p' decıas de san. et spēbꝫ eı. io de sbate et ınoıs eıꝰ. b.
de eo. et ınoıs eıꝰ. e. d' ınlıa eo ınoıs euıs. sa ın sbatıs
ar'. s' ı cola ar'. ıu. e. ı'. eo. ar' ıng'. p'. ı. d. ṗ o' hıc san.
io o' ptes san. ı' eo due sc' spēs. ṗ d' et p3. San. ma
nıfestat hz. d. ṗ manıfestat q̄ sc' duo io exeq̄ ı al ar'
ṗ d' q̄ due spēs san. a q̄ s3 ındıt q̄ male sıcıat q̄
ıpılıaꝰ d' q̄ eēt due spēs san. q̄ l' ē d' ınutıꝫ l' aınc.
sı aınus d' q̄ certe ıoıım ıı ınuıcēm ē et decıat ıd d3
supplerı. Se lıbs manıfestat ın b' dıoms. hz. d. ṗ
de sba sa' nō nāl. d' dıstınıs san. bonı. p3. Se. ṗ
nō nāl. dıffınıt san. ın nalem hz. d. ṗ ꝓoıt. q̄ hec
d. spēs io manıfestat ın b' ıbı' eıꝰ. ṗ d' ı p3. a pl'
hıc manıfestat ın b'. hz. d. ṗ manıfestat p' io bın
ıbı. ı alıꝰ ꝓo d' et p3. et ē alıꝰ. ꝓponıt ṗm mod' hz. 3.
so addıt nobılıa. sa' et hꝰ q̄ndem. ṗ d' et p3 h
orıtur ynadısıal q̄o vtrım san. possıt putrescı
et ē q̄cn ıutı. G. et aınc. q̄ aınc vult q̄ possıt pu
trescı exıre io spē san. G. oppo'. Se et h quıd

h ponit salsi. pleniqz. ꝑ d et pz. pleniqz. poit e nobile
et pz. nota de mgdine q reperitur in san. ꝙ illa mgdo t
e lucens sic coriu̅ ⁊ tc signu̅ e ꝙ in tali cor° vincet san.
infirmi adiusti ul' nō lucet ⁊ tūc e signu̅ ꝙ in venis e in hu
dans hu. infla. nl's e ps p.m' flatis. at h deficiat d flate h
.d. ꝑ cōdit fla so deficiat de siccis ꝙ sal' ule. ꝑ dicitur p.
de. ule. maq pse d sicis. et hz. z. ꝑ o' ꝙ e fla ule so o' q
nō e' ꝑ ꝙ ꝙ fiat in cor sal'. et e quide. t. l. dulcis q. ꝑ
d et pz. oz obiat ꝙ d fla ule e san. ꝙ vna spes n pt d
alia. oz san. ⁊ fla. sit spes hu. ꝗr. ic. ma' pz d ꝙ so n
pt d asino. m'. pz. de se oppo' d aīne. dico ꝙ aīne nō
intelligit ꝙ fla ule sit san. actu. et forl'r si intelligit
in pō sic dō fla e san. in pō et vm e ꝙ tpz neutralitatis
digitur ⁊ sit san. ad aī' mō. dō e adimt' dico ꝙ vn
sic spes diuise in vna nō pt de alia ita ꝙ vna sit ead
formlr aia'. oz solu̅ in vtute. l' ꝙ lo' sm similiud. de ꝑ
et ele quidez. o' ꝙ' istis fla ⁊ d'. ꝙ e sit. ⁊ hu. ⁊ hu.
dinis. sz pm e firm. oz ꝗ ꝙ e in l'te firitatis nō e pau
ce. firitis. fla ule e ho ꝗr. ic. maior pz de se. m. pz

[illegible]

ab eo et est superfluitas boni sanguinis. Sed intelligendum quod melancolia non sit
superfluitas seu fex, quia si hoc esset tunc ratio valeret probans
quod est superfluitas quod est feculentum quoniam quod descendit a bono sanguine est
bonum quia quod descendit ab alio ei videtur descendere assimilatur. Prio-
ris. Sed quod non sit superfluitas non mirum. Hec est feculentum panic.
capitulo 1. Oppositum dicit Avicenna capitulo 1. Dicendum est quod sic. Ad rationes.
Ad primam dico quod ad descendere ab alio est duplex. Vel
uno modo per viam divisionis et tale est eiusdem nature cum illo a quo
descendit sicut a quo aliquid ... est eiusdem nature cum illa quam
... et isto modo melancolia non descendit ab alio per
viam superfluitatis sicut fex a vino et de talibus non est sed sunt
dicit non est melancolia. Galenus in ... quia quando ipse noluit plane
quod calor ... fumus plus ...
... cuius fumus plus erat
... ad hoc adduxit illam auctoritatem. Sed volu-
it quod iste fumus attestaretur sicut signum attestatur signato quia
sicut signum attestatur signato quia sicut calor plus seu fumus
est ... sic ille vapor seu fumus ... est ... ad secundum su-
perfluitas est duplex quedam est simplex quedam facit mentionem ...
talis non est melancolia et de illa ... superfluitas ... est ...
talis est melancolia. Talis superfluitas potest mitti ad ... ad
... potest dici ad ... et ad suos ... quam ...
Sed propter quod ... ponit quandam ... melancolie ...
Sed propter ... hic dicit ... melancolie ... illius que vadit ...
sanguinem ... que vadit ad splenem ... et propter eo.
... et propter ... si quereret ... quod est necessarium quod sanguinis inspissetur
... quia melius retinetur et ... melius digeritur
... si non inspissaretur esset ... et ... non bene
... cum in membris ... adaptari possit ... Et propter eo
hic ponit utilitatem illius que vadit ad splenem. Et
... sicut ... ponit ... debes autem scire ... primo
ponit necessitatem eius ... utilitatem ... utilitas ...
... ponit ... necessitas ... et ... utilitas ...
quod eo ... est ... ad duo ... quod inspissat stomachum
... et melior fit digestio ... quando est ...
... et ... ad ... que vadit ad ...
et movet ipsum ad appetitum cibi non ... mordicationem ...
... melancolia non mittit splen ...
melancolie ... dico quod non mittit ... sanguis ... Debes autem ponit ...
... et ... plus ... nocivum ... possit ... alibi

Q uestio ... sit ... et ... in esse. Consequenter queritur
utrum solus sanguis nutriat membra vel cum membra nutria-
tur ex aliis humoribus et videtur quod solus sanguis nutriat quia ex il-
lo nutriuntur membra quod est in generationis membrorum ... sanguis est
huiusmodi. ... et ... quia ... est in generatione et nutritione
ut patet ... de generatione ... et ... de generatione
... Sed quod sanguis non mittit ... ad ... eadem
... Ad ... Item solus humor dulcis nu-
trit. Solus sanguis inter humores est dulcis. ... patet ... in de
sensu et sensato et patet ... indiciis ... patet
... alios humores ... cum ... quod non est dulce ...
... ut dicit ... indiciis ... tamen superflui-
... amara ut patet ... melancolia est acetosa
... Item sic ... alii humores ... nutriret ...
... esset ... quia ... non ... ut ... patet ...
... magis ... sanguinis ... alii humores ... potest ... in
... sanguine ... et alii duo non ... patet ... G. ...
... Quorum autem ... non
nutrit ... non ... quod ... quod
nutrit ... non nutrit ... In ... quod ...
... et membra ... est principium vite. Sed alii humores non ...
... principium vite ... et ... maior patet ... minor patet
... cum vita ... et humidum ... de longitudi-
ne et brevitate vite ... non ... humores ...
... ad ... et ... ad alia ... sanguis ...
ad ... est ... et ... principio ... per intentionem philosophi
... et ... in ... et ... partibus ... dicit quod solus
sanguis nutrit hoc idem vult ... et colligit ... pri-
mo ... G. in ... in ... particula ... solus
sanguis nutrit. Oppositum ... ex eisdem ... nutri-
... sanguis ... humores ... maior patet ... Avicenna
... et patet ... de anima ... patet ...
... sanguinis ... particula ... quod ... non ... alter
... et ... humores ... ad ... nutriant membra

hic idem vult G. in ... de elementis ubi probat quod membra nutri-
untur ex humoribus omnibus quod est ... et est ... agitat
et ... opiniones quidam dicunt et dicunt quod membra nutriuntur
ex omnibus humoribus et probant quia ex illo nutriuntur membra quod
est simile omnibus membris ... humores ... simile omnibus membris
... maior patet quia nutrimentum debet esse simile nutrito
... G. in ... de elementis et ... membris ... minor
patet quod ... massa composita ex humoribus omnibus quia quedam
membra sunt ... et quedam colerica et quedam flegmatica et
quedam sanguinea ... uno humore non est simile omnibus membris ut
patet ... Item quia ex illo nutriuntur membra quod est ... in
... maior patet ... est ... et per ... nu-
tritionis minor patet quoniam illa massa humorum est ... ad
membra ... que est ... ad ... quod ... Item
quod membra nutriuntur ex sanguine qui est in venis. Sed in venis
sunt omnes humores ... minor patet quod ibi humores ... natura
... ut dicit Avicenna ... de elementis minor patet quia
sanguis qui est in venis est compositus ... per ... laxativa
sicut per reubarbarum attrahitur colera et per turbit ... at-
... et per lapidem lazuli melancolia ... sanguinis non ...
... per medicinas laxativas ut dicitur 3 ... et ...
... sanguis ... in alambico ... attrahit ... et ... que
est colera et ... est melancolia ... Item G. in ... de elementis
... quod ... membra nutriuntur ex solo sanguine. Item omnia
membra ... ex ... hoc est ... patet ...
ad ... quod membra non ... nutrimentum
veniens ad ipsa ... quia ossa non ... carne
... quia ossibus delectatur nutrimentum ... carnium
et sic de aliis ... Item idem ... G. in ... de elementis et per
Avicennam ... generatione humorum ... manifeste.
... est ... sed ... sic non ...
ad ... dicitur alia est opinio ... et
ponit quod membra ex solo sanguine nutriuntur ... et adducit
Averroes in suo colliget ... fortes ... ex il-
lo nutriuntur membra quod est delectabile membris. Sed solus
sanguis est delectabilis membris ... maior patet quia membra non
nutriuntur nisi delectentur ... quod solus sanguis est dul-
cis et delectabilis alii humores non sunt delectabiles sicut colera
... est ... est amara ... melancolia est acetosa
... membra ... non delectantur ... non nutriunt
Secundo ... ex eo ... Item ... ex eo nutriunt
membra quod est in generationis membrorum. Sed solus sanguis est in generatione
membrorum ... maior patet ... eadem est in
generationis et nutritionis. Minor patet quia membra generantur ex
sanguine ... et ... de ...
... et ... in sua ... alius hu-
mor potest esse ... quod sit in generatione quia ... male et indi-
sposita. Sed sanguis non est ... amicabilis ... con-
firmat Averroes quod ex ... non potest generari ... quod ...
... et amara ... vines ... ex eo
... non generari ... ex ipso generabitur ...
... talis ... si ... esset quod omnes humores nutrirent ...
humores non essent ... principium ... membra ... est ...
... ut ... medicorum ... patet ... quod alii humores sunt
plures ... quod ... in vino sic declaratur
in ydromelle quia aqua et mel ... faciunt ydro-
mel ... non est sic ...
... ex ... non nutriunt membra ... nutrimentum
... humores ... minor patet quod
... minor patet quia non separatur ... quod
... vadit ad ... et melancolia vadit ad splenem
et flegma vadit ad ... ut dicit Avicenna ... humorum
... idem ... et ... de generatione animalium
et in de sensu et sensato ... dicit quod solus sanguis nutrit
quia dulcis ... est opinio ... et ... alia est opinio ...
... et dicit quod solum sanguis ... intelligere
duo ... modo sanguis purus ... ab aliis humoribus ...
... alio modo ... per sanguinem massam composi-
tam ex ... humoribus ... ab humoribus ...
... et ab humoribus ... et ista distinctio ponitur ab
... in ... et ... 1 primi
... queritur utrum solum sanguis nutriat dicit quod si sanguis
... dicit quod ... quando sanguis ... in
... membra non ... hec est ... si
... de se ... omnes

et sic de aliis ... patet quod eodem nutrimento nutriuntur ...
... eodem nutrimento nutriunt ... dicere ... hec
est ... Hic idem dicit et vult G. in ... de elementis ...
Sed dicit quod sic ... massa ... ab ... rebus ve-
... massa est sanguis ... ponit ...
G. de elementis ... admittit quod ... esset in longitudine
temporis quod membra nutrirent sanguinem. ... dico quod sic esset in
... sanguis ... illo ... nutri-
... et ita ponunt ... ista opinio ... quoniam ... idem
... et ita quod ipsi dicunt ... membra quod non nu-
trit solus sanguis ... ipsi dicunt quod si sanguis ...
... illo nutriri et est manifesta ... dicto ... Item
... in alio quod membra nutriunt ex ... per se
sanguis ... non est ... per se ... et ex illo non ... nut-
... maior patet minor patet per ipsos qui dicunt quod ...
... nutrimentum non est sanguis quia ... est dis... in di-
co quod membra nutriuntur sanguine puro ... alius humor ... adiuvando
quod per purum sanguinem non possumus duo intelligere ... non
purum sanguinem ... non est admixta ... per pu-
rum sanguinem non est admixtum uno modo quod est purum ... ita
quod ei non est admixtus alius humor ... non possumus
intelligere purum sanguinem ... sanguis non habet ... diversitatem partium
uno modo quod dicitur ... partium diversarum ita quod una pars
... non esset alia nec calidior alia nec ... alia
... alia nec ... alia nec ... alia ...
dico quod si sanguis ... dico quod ... sanguis nutrit
... sanguis ... secundo modo dico quod ... nutrit ... per
... quia non ... meliores ... per ...
... ex ... nutriuntur membra quod est delectabile ipsis mem-
bris sanguis ... colera ... G. ...
... patet de se quia membra quod est eis ... et delec-
tabile accipiunt. Minor patet quia sanguis in ... non dul-
cis est ... alii humores non sunt dulces ... a-
mara sicut colera ... alii insipidi sicut flegma ... alii acetosi ...
... sicut melancolia. Hec ... ex il-
lo nutriuntur membra quod est ... et in
omnibus membris ... sanguis ... hoc ... maior patet ... minor
quod ... ad fel et ... ad splenem ... dicto
... melancolia ... remouerentur ... ab ipsis
membris sed expelleret ... dico quod membra non nutriunt sanguis ... dico
... diversitatem habet in partibus quia si sanguis ... nu-
triret ... membra ... hoc est ... ani-
... ad ... nutrimentum debet esse simile
nutrito ... patet ... est ... simile quia nullam diversi-
tatem partium habet ... et ... membra sunt eiusdem ... in-
telligendum quod in massa sanguinis puri ... non ... sunt quedam
partes ... et quedam ... quedam ... et sic ... proportionati
eo quedam sunt ... et humores temperate ... sanguis quedam sunt
... et sic ... membra proportionati quedam ... et hu...
... proportionari et patet ... si ... distillaretur
... diversitates ... dico quod membra ... dicunt
... illi sanguini ... membra attrahunt partem grossam
... et sic ... attrahunt partem ... et sic ...
... de elementis ... de sompno et
vigilia ... membra ... attrahunt sibi quod est
... sic ... membra ... sanguinis ...
... sanguis habet diversitatem ipsis et hec ... in eo sic ... in
... et in vino et sic duo sunt ... ad questionem.
Dico quod membra nutriuntur sanguine solo et puro ut dicitur in non
admixtione alicuius rei extranee. ... dico quod membra non nut-
riuntur ut dicitur in puro ... diversitatis ... et ista
opinio est ... opinio in libro de sompno ... dicit ...
quod ... diversitatem in partibus ... dico quod ... per-
venit vel ex parte agentis vel ex parte materie vel ex parte ...
... ex parte agentis quia ... est quod una pars magis patitur quam
alia ... ex parte materie quando ... ex ... aliquid sunt partes
... quedam ... quedam calide quedam frigide quedam hu-
mide ... quedam calide ... et ... hoc est ...
ex parte ... ut patet in ducit. Cuius ... ad
... ad primas ... est in nutritione ... Unde est ... sanguis est
... extraneam et ... in ... admixtionis
... ad istas ... ad ... Ad primam ... nutriuntur membra quod est
... sanguis ut dicit ... alius
rei extranee ... quedam ... ita est ...

membris colericis ... ex illo nutriunt membra quod est eis simi-
le ... in ... non autem ut dicit in actu ... et membra
... nutrimentum ... dicas quod sanguis non est similis
eo quod ... ut est ... ab ... humoribus ... plus de
aliis humoribus ... sicut illa membra. Dico quod similiter iste san-
guis habet diversitatem in suis partibus ut dictum est. Ad aliam ut est
... et est ... dicas quod massa omnium humorum et huius a-
... non ... omnibus sed solum de sanguine ... dicas quod ... est in
... et non est quod est ... sic patet inducendo
... iste sanguis qui nutrit membra in ... humores ... per quod
habet diversitatem in partibus. Ad aliam membra nutriunt ex san-
guine in venis dico quod membra nutriunt ex sanguine qui est in venis
sed non ex omni eo quod est in venis ... nutriunt ... in vena
et ... non nutriuntur ex illa ... non ... nutri-
tione ... adiuvandi ... quia ...
... id sanguis non est distinctus ab aliis humoribus nutrit ... quia
membra ... eum ... alios humores ... patet de adamante quia
... qui voluit ... aurum ... applicant ad ad-
amante ... adamas attrahit ... et ... aurum sic ... in
... attrahunt sanguinem ... alios humores. Ad ... de Alexandro
... dico quod non attrahit flegma nec coleram nec melancoliam ... sed ... illius
... diversitatem. Ad 4 quia membra erant eiusdem generis
... si nutriretur ex sanguine puro ut dicitur in ... diversitatem
in eo ... sanguis ... in non admixtione alicuius extranei non ...
ad G. dico quod ... de sanguine ut habet diversitatem in partibus
ad omnes alias ... et auctoritates per istam distinctionem ... plus.
M elancolia non naturalis ... Avicenna ... quedam ...
dicit quod est ... in ... et ... in ... de ... melan-
colia ... ponit ... species ... quandam ... ad
... melancolia ... naturalis ... melancolia ...
... patet ... ponit melancolia ... et ...
ibi et nec habet ypostasim ... hic quod ... est manifestum
quod dicit ... colica ... melancolia ... non est ypostasis san-
guinis sic est melancolia ... et ... manifestat quod dicit
et patet ... melancolia ... non sit adusta quia ex melancolia ...
fuit ... et ... melancolia ... morbi ... non esset ma-
... maior patet ... Aristoteles ...
est adusta et ... melancolia ut patet 3 ...
... minor patet quia isti morbi ... per putrefactionem ... in ...
... non est putrefactio ... melancolia ... sunt apostema
... ut patet per ... et ... sunt ...
... et ... ut voluit auctores. Sed hec non fuit
si esset ... quia ... humores non habent ... opposi-
tum voluit auctores. Dicendum quod ... omnium humorum et sic
melancolia ... non erit sic adusta quia humor non potest esse ex uno
... solum ... alio modo quod si intelligamus de ... melancolia sit ma-
... et ... alio modo de ...
... et ... melancolia ... adusta. Et per hec
ad rationes ad primam quod ... et melancolia ... apostemata ... non
sic ad ... quia ... remaneat nec ...
... sufficiens facere illa ... seu ... est
satis plana. Sed propter et nec habet ... tamen ... hic d.
... dicit Galenus ... declarat ibi et ex ... legatur sic
et patet ... quia dicit quod ... non descendit propter ... viscositatem
... facit ypostasim sic ex oleo ... descendit quando videmus
... oleum ... inveniatur in fundo ... et quedam
grossicies et ... vocatur ypostasis olei. Oppositum dicit Avicenna.
... bene dubito quod ... ad ... dico
... uno modo quod Avicenna ... olei est in suo esse completo
et tunc non est ypostasis. Sed ... non est in suo esse completo sic quando est
novum ... et ... illa ... et
hoc est quod ad hunc ... partes ... et ... non lo-
... quod non ... Alia dicit ...
quia dicit quod ... non habet ypostasim et hoc propter subtilitatem suarum
partium ... debet ... residentia quia ... partes
... descendunt. Oppositum dicit Avicenna. Dicendum quod ...
... aquositas ... esset ... residentia vel esset
residentia ... est ibi subtilitas aquositas. Sed ...
... in lira ... est ... et ... melancolia ... in ... pt
... quia ... Avicenna dicit ... melancolia ... et ... me. in
... et dicit ... ponit ... species ... alia ... alia
... alia ... et patet ... dicit quod aliquis
... esset ... adustum ... adustum ...
patet alia ponit ... melancolia ... et dicit quod ... sit per ad
... duplex ... quedam ...

p^9 aduriť te talis. co. m. ẽ falsa sed qñ grossū aduriť
te remanz actio. Alia poit c^a sps q sit ex aduriōe
san. ie modicū. calca. pp adustioem modicū dulce pp
san. adq. h pomt. e. spem. ad^s q sit qñ co. m. ilius ad
unitarr et qn q subtile adurit e a cetera h qn grossū
aduriť e acris recedes ad pdni ponticitatem lira pz. i. sic
no q nos kemus. e. spes. me. sul q fuit p unam ad
ustionis. Dub^a as q dic q mlia in ul sit qn hu.
aduritur: Sz q cor^a aqu no aduritur. hu. e cor^9
aqu qñ ic. maior pz q aq extinguit igne ...

[illegible]

si tertia digo etiam no pura. Se ps et in h qd h ponit
sam item et d q in saliua hz ee ad d calore illi
p q sit digo et pz et decllat decta co. no q ita ordi
nauit q ho more haret saliua qr multa de gusta
bilia diuta q pp dura ae sua no posset gustari n ad
eis administeat vn humitas e neta ad gustu ut d an
so d ala io ordinauit nra saliua Se tonxit. po
nit tert item q pz hc vtriq more fiat digo vz q h
qr si hec eet vm e eent plr digones q tres pz qrac
tores no ponut n tres. s. pa q fit in ore et scam q fit in
cpe et ta q fit in mbs ut d. S. so anso. sz illo anso
ubiq alz pe m. h d d phis in so sopno i uigilia q
d q no sit n. 3. digones q h pp e misto ut d. h io diat

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

dit sensui ut melius sciam ostendit per significant. ¶ Cuius visus ad iones ad primam. quod est nervosum sentit. etc. dico quod nervus dicitur dupliciter uno modo stricte et large et sic se extendit ad omnem per quem fit sensus et motus et ad cordam, et ad ligamentum et hoc manifeste dicitur habiti i.e. arg in illo cap. nervi et conantes dicitur ibi quod nervus dicitur dupliciter. ¶ Alio modo nervus dicitur magis stricte et est nervus delectus a cerebro per quem fit motus et sensus. ad ionem membrum nervosum sentit verum est si sit nervosum nervo stricte sumpto sed si sit nervosum nervo large dicto non oportet. ad aliam. omne illud quod appetit sentit dico quod appetitus est duplex quidam naturalis et quidam animalis. naturalis quidam qui in cibando omnis membri quidam dicunt naturalem formam est similem. ¶ Alius est appetitus alius qui est vocatus omnis operationes animale. modo ligamentum bene sequitur de appetitu non naturali de appetitu animali. ad aliam quod delectatur etc. dico quod est delectatio quedam est proprie dicta alia est magis large dicta proprie est applicatio convenientis cum [illegible] alia est magis large que est naturalis conformitas primo modo membra non delectantur secundo modo delectantur. ¶ Ad aliam rem nocivam. etc. ista ratio verum est probabiliter in dicto quod expellere rem nocivam est dupliciter uno modo per viam cognitionis ita quod illa res cognoscatur alio modo potest esse per viam que est ex instinctu nature et isto modo non expellit rem nocivam quod illam cognoscat secundo modo bene cognoscit ex instinctu nature et sic loquebatur. G. [illegible] ista cognitio non attribuitur ... sensum animalem esse vel aliquid. aliqui dicunt aliter quod omnia membra habent sensum et motum vel manifestum nobis vel occultum et ideo discordant cum ar. ... medicus in oppositum cum [illegible] non plus. [illegible] sic [illegible]

¶ Quoniam autem oppositum ... veniat ad discordiam membrorum dicere quod penes virtutem hoc illud quod dicendum est manifestatur. hic .2. primo facit hoc secundo declarat aliam divisionem vel .3. et quod ... m. d. primo manifestat veram divisionem et ponit eam secundo in quarto ... membra divisionis ... membra autem ... membra sunt modo et per ... membra autem manifestat membra divisionis ... primo manifestat sunt membra secundo ... membrum in quarto de primo et [illegible] vel ... membra item suscipientia. Et ... alias ... primo dicit et patet. nota quod intelligit philosophus quod dicit quedam absolute est quedam non absolute dico quod intelligit per absolute in virtute propria et per non absolute intelligit in virtute alterius et non in virtute propria. modo quidam dicunt quod cerebrum est principium sensus et motus absolute .i. in virtute propria quidam dicunt quod non in virtute propria sed virtute alterius sicut cordis tanquam a radice et ita vult ar. in libro de sensu et sensato de esse quidam dicunt quod est principium nutritionis absolute sic medici quidam quod non sic quod non in virtute alterius quod est cor. litera patet. de membris iterum manifestat. 2[o] membra et inquirit de eo et patet. de aliis vero .ii. inquirit primo membra ... sue divisionis et dividitur in .3. primo inquirit de primo membro secundo inquirit de 2[o] .3. declarat virtutem istorum secundum primum membrum. debes autem scire et credere. primo i. 3. primo proponit secundo propositum manifestat. 3[o] reddit causam. quoniam secundum primum philosophorum nam quia. 2[o] ... primo dicit autem philosophorum namque manifestat quod dicit quod membrum est ... ab ar. et patet. hic ... quod verum cor tribuat virtutem omnibus membris et videtur quod non primo de virtute motiva et sensitiva quia si cor tribueret virtutem sensitivam et motivam omnibus membris hoc esset per nervos qui in ipso essent. hoc est falsum. quod ar. etc. falsitas consequentis patet quia a corde nervus procedunt ut patet per anathomiam quia per nervos delegatur sensus et motus omnibus membris

¶ Secundo si cor tribueret virtutem sensitivam et motivam omnibus membris et cor primo sentiens et magis sentiens et magis sentiens quam aliquod membrum. sed non est quia etc. maior patet de se. minor patet quia sentire est a temperato calore ut dicit philosophus secundo de anima etc. modo cor est summe caliditatis ut dicunt omnes quia etc. ¶ Deinde quod non tribuat virtutem naturalem omnibus membris quia si hoc esset verum tunc ab ipso orientur vene sed hoc est falsum quia etc. falsitas consequentis patet quia ab epate procedunt ut patet per anathomiam et dicit quod ille vene que sunt in epate sunt valde grosse et quanto plus procedunt tanto plus graciliantur quia patet quia per venas delegatur virtus nutritiva ad partes corporis. ¶ Oppositum vult ar. in secundo de partibus animalium quod dicit quod pro corde delegatur virtus motiva et sensitiva et naturalis omnibus membris. sed hoc idem dicit in secundo de iuventute et senectute.

hic idem in libro de sompno et vigilia. ¶ Dico quod est verum quod solum cerebrum tribuit motum et sensum omnibus membris. quia dicit autem philosophus in libro de iuventute quod dicit quod nos videmus quod primo quod generatur est cor et in hoc concordant medici. modo alia membra non informantur ut dicunt in virtute cordis eo quod primo generatur et primo vivit et ad hoc quod generatur et primo vivit et primo nutritur et primo senciat et tale delegat virtutem aliis membris. quia hoc est de corde quare etc. maior patet quia aliter non esset primum vivens in corde vel primum nutrimentum. etc. minor patet per auctorem in tercio fen. 21. de generatione embrionis. dicit enim quod ex illo semine fit solum sanguis. intervenus illius spermatis non cito fiunt tres ampulle. prima est de qua generatur cor et primo quod generatur est per virtutem ipsius fiunt alie due ampulle ex quibus fiunt cerebrum et epar et per ipsum informantur alia. unde dicit philosophus quod expertum est quod si purgatur illo tunc cum est in forma sentire et retrahit se modo hoc non esset tunc nisi ipso prius esset vivens sensibile et motiva. similiter ipso nutritur quia si non nutriretur nutritur et hoc probatur. ex alio quia est quod ultimo moritur et corrupta tale primo vivit et primo nutritur et sentit ut primo cor est ... quare etc. maior patet quia quod est ultimum in corruptione non fuit primum in compositione ut dicit philosophus. minor patet per omnes quod cor est quod primo vivit et ultimo moritur et est ut visum est oppositio philosophi contra G. et medicos. quia potest concordari et potest dici quod primum vite et sensus et nutritionis potest considerari dupliciter uno modo secundum rei veritatem alio modo secundum iudicium quod potest habere per sensum primo modo secundum quod dicit aristoteles. hoc cor est principium omnium virtutum quod est in corde sed secundo modo sic. cerebrum est principium sensus et motus et epar est principium virtutum naturalium. probatur ad medium. ad primam. et nervi [illegible] ... a corde verum est manifeste et occulte. ad minorem dico quod oriuntur in occulte et quamquam nervi valde graciles et minuti et cum veniunt ad cerebrum ingrossantur et augmentantur et hoc est rei veritas. tamen quia non est nobis bene manifestum ideo dicunt medici quod oriuntur a cerebro. ¶ Ad aliam maiorem est concedenda, minorem dicitur quod tunc habet calorem temperatum. dico quod cor quantum ad hoc solum .i. quantum ad virtutem sensitivam bene debet esse temperati caloris sed quia non solum est sensitivum illud officium ymmo oportet quod sit principium caloris totius corporis et omnibus membris. unde pro modo quo debet esse sensitivum motivum bene habet unde sed quantum ad sensum. i. quia est fons totius caloris corporis oportet quod sit summe calidum ut possit bene aliis membris tribuere eum. unde melius est quod habeat calorem excedentem quantum ad omnia membra corporis quam si haberet solum calorem temperatum ad hoc quod solum exerceret motum et sensum. ¶ Ad aliam eodem modo quia est in ordine nutritionis vel generationis non quantum ad rei veritatem. tamen secundum sensum non enim videmus in corpore est in ordine venarum quod omnes venarum ad epar ingrossari ibi. unde secundum philosophum cor secundum rei veritatem et secundum ... ¶ Ad G. dicamus quia sunt illius opinionis vel quod loquitur quantum ad iudicium sensus. tu dicis quod sunt grossiores in epate vene et in cerebro sunt nervi grossiores. et ubi est radix. sed dicendum non oportet verum aspicienti ad hoc nam certa sic ad plantas invenies in pluribus sicut in caulibus quod radix. i. primo in quo est ipsa virtus vegetativa que vocatur a barbaris ... quo incisio et destructo destruitur et moritur planta. unde truncus incipit ab alio in medio orientis codem ... in principio quod prima radix est cor et ibi incipit truncus et vene oriuntur et ingrossantur ... non oportet quod ... in epate et cerebrum unde secundum ... quod ipsum ibi sit prima radix sicut declaratum est in plantis et sic patet quod sit ... ad .2. et philosophus sermo ... tacite ... quare quando secundum ... vel philosophi ... medicorum dicit quod sermo philosophi secundum veritatem est magis verus ... et sermo medicorum est magis manifestus ad sensum. patet. ¶ Proprietas in alia divisione. hic inquirit de .2. parte divisionis hic .3. primo proponit secundo propositum manifestat. 3[o] excusat se de eo quod dicitur quodam secundum unam. primo secundo nota et medicorum modo. primo dicit et patet unica. non certus manifestat propositum et dicit quod unam certa dicit .3. patet in libro ¶ Dubitatur utrum sit membrum non in corde quod non sit tribuens nec recipiens et videtur quod non quia tale esset maxime cartillago vel nervus sed tale non potest esse quia suscipiat virtutem ab alio quare etc. maior patet per eos minor patet per auctorem qui dicit quod os suscipit nutrimentum quia si

mentum ipsum et ex epate in ea laudatur. dico quod os habet aptum nutrimentum, non nutriretur et hoc est signum quia ad invicem nutrit, ad suscipit ab ipso epate quare etc. item si hoc esset verum quod esset membrum quod non esset tribuens nec suscipiens. et cor vel hominis non esset verum hoc falsum est quare etc. falsitas consequentis patet per omnem communitatem quia ad non esset verum nisi per illa ipsum constituentis in omni concordet sic dicit autem in libro secundo de omnibus alium extimandum est alicuius quod ad civitatem unde legibus ornatam et iterum unde homo cives concordantur in una civitas esset quod unum et hoc dicit philosophus in politicis quod dicit quod omnia ... quod est unum oportet quod reducatur ad primum quod est unum. sed sic cum est natura quare in corde erit hic quia anima que sit in corde attribuetur verum et sic oportet quod sit in membris vel tribuens vel suscipiens aliquo modo. ¶ Oppositum dicit G. in secundo tegni qui dicit quod est membrum quod est non suscipiens nec tribuens sicut dicitur hoc de carne vel asse. ¶ Dicendum quod secundum rei veritatem non est verum membrum in corde quod non suscipiat virtutem ab alio excepto corde quod omnibus tribuit. unde omnia membra accipiunt sensum a cerebro et nutrimentum ab epate ad invicem secundum veritatem. tamen quantum ad sensum nichil nisi est aliquod membrum quod non tribuit virtutem nec suscipit et patet hoc quia membrum quod est in corde suscipit nutrimentum nisi per manus eius destinatas nec sensum et motum nisi per nervos eis destinatos nec spiritum vitalem nisi per venas sibi destinatas. modo in asse et cartillagine non videmus quod sic nervus quia a cerebro descendat per quem sentiat et moveatur nec videmus quod sit vena etc. et hoc quantum ad iudicium sensus et pro hoc dicimus quod ista membra suscipiunt virtutem ab aliquo secundum veritatem et hoc ... sanatorum. ¶ Ad rationem in medio uno modo sicut habetur quod corpus per se cartillaginem etc. non transeat nervus manifestus nec vena manifesta. tamen occulte transeunt per illa. aliter dico quod ossa non transeunt in ... in arterie et vene quia oriuntur istorum membrorum vocatur et contiguatur cum eis et per illa orificia quod eis contiguantur suscipiunt nutrimentum et sensum et vitam et ista est rei veritas quamvis hali dicat quod transeant. secundum modicum in. per [illegible] excusat se. ad oppositum dicendum quod dicit secundum veritatem quod sunt quod dicit quod ad aliud patet. etc. patet. de les at scire. hic declarat virtutem de hac adversitate vel diversitate hic .3. primo declarat de primo diversitate secundo de secunda, secundo ibi et de alia. primo dicit et patet non quod in deo est dicit quod quidam est prius quidam similiter. unde quorum modo sit ... est radix prius vel seminis sensus et motus et similiter cor nutrimentum et virtutum naturalium ad alia hic declarat virtutem de secunda diversitate et patet. secunde quidem. hic ex divisione predicta elicit unam aliam divisionem hic .3. primo ponit divisionem secundo manifestat membra divisionis secunda ibi membrorum vero principalium. 3[o] dicit et patet. membra manifestat dicit et hic .3. primo manifestat membra principalium vel desinentium ibi membra non principalium quare nec desinentium tribus primum diversis quia dicit in tertio quod servantur esse modum esse quod non sunt membra principalia nec desinentia et hoc patet hoc ex divisione in litera et ideo dicit non oportuit facere mentionem specialem prima i.d. primo quod est membrum principale secundo manifestat ibi. sed non singularis. primo dicit quod est membrum principale et patet. secundo non singularis. hic manifestat quod dicit et hic .d. primo manifestat que sunt membra principalia primo vel radicum spiritus et .2. secundo dicit et patet. nota quod ipse quod dicit hic est secundum opinionem medicorum. sed secundum spiritum ordinatur que sunt membra que faciunt ad durabilitatem speciei .2[e] et patet. hoc quod illud quod est quod illud quod dicitur quod ad salvationem speciei non sunt necessaria nisi unum membrum quod est testiculi et ipse est falsum quia spes gignentis componitur ex eis et in eis nichil sunt alia necessaria preter testiculos ad speciei salvationem et ista est rei veritas quod oportet quod sint alia membra que faciunt ipsi testiculis in generatione. unde hic nota quod deus ordinavit quod essent duo testiculi quamvis sufficeret unus ita quod in uno destructo per alium opus sibi debitum per illum sic fecit d. actor i. d. autem quamvis si unum ad invicem per alium opus eius exerceatur. ¶ Hic est dubium quia dicit in fine huius partis premissa verba quod masculinitas et femininitas non sunt necessaria que pertinent rei in anima ideo quero utrum masculinitas femininitas possit inveniri in masculinis et animalibus et videtur quod possint in alius inveniri quia philosophus in libro de plantis videtur dicere quod quedam plante sunt feminina et quedam masculina sed hoc non esset nisi ista in talibus

reperiretur quare etc. hoc est praetica autorum dicit quod planta habens multa folia est masculus parva est feminina quare etc. hoc idem dicit autorum tractantes de lapidibus dicunt quod ille lapis qui habet maiorem virtutem ad unum est masculus et ille qui non habet hoc. oppositum dicit auctor quod ista actio non reperiuntur in maribus in maribus sine dubio de hoc est magna dubitatio in libro de plantis quia quidam dixerunt quod possint in maribus alibi reperiri. tamen dico quod sexus potest sumi proprie et stricte et sic est in maribus alio modo improprie et sic potest esse maribus ab ipsis alibi. unde per masculinum ego intelligo actum quod potest generare in alio generato et per feminam intelligo actum quod potest generare in se ipsa passive tamen et hoc dicit ar. in primo de generatione animalium ... similitudinem possumus dicere quod planta habens multa folia est masculus et illa quod paucam est feminina similiter de lapidibus ille qui est fortis virtutis est masculus ille qui est debilis est feminina. ¶ Ad rationes possumus dicere quod currunt per similitudinem et improprie. ideo describit inde per hoc. in xv libro hoc declarat de membris desinentibus et dividit in .3. partes. primo dividit secundo declarat membra divisionis 3[o] ordinat membra de sive ea membris prius. secunda ibi spermatica quidem. 3[o] ibi cordis vero ... membrum. primo dicit et patet et spermatica ex sequentia de membris divisionis et legem ... cordis vero ... quia sit membrum desinentibus membris principalibus et hic e. primo ostendit que desinunt corde secundo que desinunt cerebro 3[o] que desinunt epati quarto que desinunt testiculis secundo ibi cerebri ... 3[o] ibi epatis. 4 ubi testiculorum quando sunt spermatorum sicut membrum quod antequam ipsi generant sperma. ista litera est certa sed motum est quod sperma sit et generetur in .2. digestione ita quod sit superfluum tertius digestionis secundum in corpore. unde non est intelligendum quod sperma generetur in membris sed hoc quod remaneat in testiculis. quia generatur in membris secundum spermatica et membra deinde veniunt ad testiculos et ibi sit forma secundum sperma ita quod in membris generantur sperma autem testiculos ... fit sperma et non fortior nec completior quia habet sit in testiculis spermatorie et non fortior nec completior quia hic sit in testiculis legem similiter predicit et patet ad quod dicitur vel plurimo spermat cerebrum etc. quod sperma ut refrigeret calorem cordis ad hoc quod cor possit generare spiritum et sic spermat obtemperando calorem cordis et sic ad [illegible] dubitatur ad quid esset spermatum cerebrum nec quod spermat sicut ad quod dicit autem quod membrum inicia spermat sibi quod sunt ista dico quod corpus et secundum quod spermant sibi spiritum ut fiat in cerebro aliter et de hoc est dubitatio utrum spiritus vitalis et naturalis fiat in cerebro animalis. tamen hoc est verum quia aliam dispositionem accipit quam est in cerebro. unde corpus maxime spermat cerebrum. quod sit de corde. ... vero. ponit ... divisionem membrorum que sumitur penes oppositionem membrum et est per ... habet ... et dividitur. ... ponit divisionem secundo manifestat. 3. confirmat autem. G. ubi quedam ... et tunc sibi ... secundum hoc cor est secundum ... ponit illam divisionem et patet. primo iii. hic manifestat et hic .2. primo facit secundo declarat quedam. dicit autem quod manifestat et patet dico autem quedam. hic declarat quedam determinatis hic .d. primo declarat quod intelligit per oppositionem secundo quod intelligit per iuvamentum sed ... et per iuvamentum quod intelligit iuvamentum et patet hic est dubium quia ... pulmo habeat tamen iuvamentum et videtur quod habeat oppositionem quia omne quod membrum habet oppositionem propriam pulmo est membrum quare etc. maior patet ... in metheororum hoc minor patet de se. item quod habet propriam virtutem habet propriam oppositionem pulmo habet propriam virtutem quare etc. maior patet quia virtus est principium oppositionis ut dicitur ... ar. etc. patet secundo de anima. minor patet ad ... habet ignorantiam virtutem hoc idem dicit hali est tegni in fine quando dicit quod verum corpus membrorum habet oppositionem propriam hoc idem in ... sermone propria in illo ... in uno corporis membro. oppositum dicit auctor aliqui dixerunt sicut tadeus super iohannitium dixit quod pulmo consideratur dupliciter uno modo absolute alio modo secundum quod est ad esse singulum vel individuum sed pulmo consideratur prius sic habet oppositionem propriam si secundo modo non habet opponere propriam sed solum iuvamentum et ideo dicit ... tadeus et ... ut dicit totum est solutum et hic habet ... sed sine dubio istud ut dicit totum est solutum sed sine dubio istud quod dicit est valde dubium quia ... declarat ... probat et etc. similiter quod ... dicit quod pulmo non habet oppositionem et iuvamentum quod est similiter per auctorem. etc. ideo dico aliter et est opinio ... quod oportet est duplex quedam est ... quod dicimus oportet actum virtutis sive actus sine passione alio modo magis stricte et sic sumitur pro actu virtutis principalis vel quod fiat ad conservationem vel individui vel membri principalis quod fiat ad conservationem ... secundo modo loquimur et philosophus et hali et autem super. secundo modo loquitur. ... primo modo ... est autem hoc et potest probari quia ... membrum habet istam virtutem ... est verum et potest ... quia habet iuvamentum et virtutem ... membrum esse prius patet quia habet ... est similiter patet ... sic isto secundo modo loquitur ... tunc ad rationem possumus dicere quod verum est secundum opinionem sumitur quod non

at ut sunt pre. et da hz vim ut opo d' actum
virtutis quam mo sui actie sui passie. no at ut
sentiatur sicte s. prout e actio virtutis pri' ut dictu e
ad avic. sui leg breviter ut opo sentitur mq i sic sile
dicatur ad hali in so tegni i p e ici virtus. Vol
ierus e alia quo viri cor' sua sit l heat univaine
tum. ait q sit q ido q spat ad actiem alicu sine
univa cor e h q q.r.e. maior pz minor q spat i
cor splom unlem i san. animalem q vocat univ
san. sole et dr q ex isto pe mb' iuvantur. ite ido
q tribuit virtutem oibz mb' sine univamitu cor e
h q r.e. maior pz minor declarat e sup ista leone
apponit dr avic. quid dr q cor hz opones tm i non
univanitu h sii dix h e lam vno malo vii dico q
cor pe hz univamitu q univamitu d' opo ordina
tum alii mb' ab ipso q r.e. maior pz p diffinicione
univanitu minor pz qui oia mb' sc ordinata ad ipz
cor et oins opones mb' sc ordinate ad cor sic
sui sc ordinati ad dnm et dnus no e ordinatus
ad suos vii opo cordis no e ordinata ad alii
mb' tanq ad fine 9 eo finalr ad se sic victoria
principis soli e ad se et ei attribuitur et non
militi b victoria militis no attribuitur 9' b pri
cipi. Ad rones ad pz i e q spat ad actiem ali
q sine univanitu dico q no e sufficies q oz q id
sciat s. univanitu gra sui i gnalitas. mo cor no
spat ali tanq ad finez cor q soli sibi finalr.
Ad alia q tribuit. r.e. istud solutu in p metha
q tribuo e dupl q dam sic princeps tribuit suo
e de cum suus tribuit dno p mo no hz univani
tu sic no dicimus q ds suat istis in si ou h q ius
tribuat eis virtutes et ec so mo b mi sc univa ii p
vide diligeat lium. g' in qui point q ex die et
questiu sunt pz vtru ligamta / vide.
Quaeritur sm quir quatur vtru in quo h mbro
sint. q virtutes nales ministres q sc attra retentiua
digestia et expulsiua. vz q no pili vngues sint
mbra h in ipis no sc. e virtutes nles q r.e. mai
or pz so tegi' millo cap. capillor vo. ab huiu minor
pz q no hnt aliam virtutem ut d' g. so tegi ii re
gim b soli gnones et augmentum i cuti e mbz
9z mipa no sc iste e virtutes q r.e. maior pz si
p avic. minor pz p G i s d morbo quid d' q cutis
no hz virtutem expulsiuam ii retentiua q r.e. p
simili mb' cent e virtutes nales ministres in icod
mb' cent fines q r.e. hic e siv q r.e. silitas omis
pz q avic diz q vnu q mbz hz q' 9 ppiu mo q ma
no sc sil ut pz. e metha q a terz q attractia opatur
pq ca i sic digestia p ca. et hu. et expul. p su. a h u. ut
d' ysaac mo iste fines sc one q r.e. C e q si unislz
mbro cent e iste virtutes in quo hz mb' cent q r.a h
e sim q r.e. silitas omis pz ut dcm e e metha q a pz
q attractiua quatur expulsine et retentia q atur ex
pulsine at pz q r.e. ii. q iste virtutes q pant p vil
los. vz in quo hz mb' no sc villi q r.e. maior pz p
avic h in cr de nibus minor pz q molle no sint
villi i p cartillagine q villi sc sila minor no
univanitur reputur nec in cartillagine q r.e. C G. q
virtutes disti guntur loco i so 9z h no cet h iste. e.
virtutes cent in quo hz mb' q r.e. maior pz p pla
tone ut d' phs p aia et p. G qui pont virtutes i dui
sis locis sic siam in cerebro i in corde i e. minor pz
q cent in quo hz mb' q r.e. oppositu d' avic h isto
ca i addit duas s. vnitiaz et assimilatiaz h d. G. p
mo fo. sc illo amfo. digesta meditati alis ubi. G. d. q.
virtutibz nalibz ministrantibz. h d d' avic p cap. scii. p
art. G. d virtutibz et fine no e dul apud me 9ed
tota difficultas e in roibz io dico q in quo hz m
bro sc e virtutes nles. 9z q hz mbz nutritur q r i
quo hz mb' cent dcte e virtutes nles maior pz qm
nutrimentu requirit illas. e virtutes nles in ulti ichi
a i avic p attria attrahit retentia retinz digestia digerit
expulsiua expellit nociua. q mbz l'cor indiget

attria pz q alimtu distat a mb' vii miq nutri
ca sicet ad sui uas. minor pz de se lo sic de
mb' prout e p s q r.a tatiua cor' in q e x in fluens
l' insluxu et h ad dcam pilor et ugui q no sint
mb' pe et sicte ut dcm e sup et ome tale nec
nutrit i nutritur ut dz so aia q r.e. e. sic q i v
tutes sc mqlz mb' q in mbz indiget si ec mbz
indiget istis virtutibz q r.e. maior pz q n no
deficit in natis ii habundat in siflius ut dz q. d
aia. minor pz q indigeant eis. p' de attractia q aut
aia vtz distat a nutrimento io indigent attria q e
nutrimtu distas attrahet et e' appinquatet. sili
digestia indigent q e altacio q fiet de no sili si
milez sili retentia q digestia no possz opleri o
sficiu suu n cet retetia ut d' G. in li d morbo io
oz ut retineat ad tps ut psice digerat. nam q n
retetia e debil' l' cadit cibz sine cadit indigestus
ymo i eade qlr l' quitate q sunt an sic pz i lieu
ria et p oins in hsit retetia totu corp no pot nu
triri. silr indigent expulsiua q expulsiua ex
pellit superfluitates q fiacent nocu n remanerent
in mb' vii siacent a pa talia cognez. i loquor
d mbrs ut cap se silicie ad dcam pilor i ung
uim q intentio. G. sunt q pili no nutriuntur sz ge
nantur i augmentatur ex siflumtatibz i silr un
gues. vii n ordiant de iguibz q cent duriq ta
gut re dura et firma et ut bii dessendat mb' in
quibz sc io n ordinauit q cresceret q ius 9 tinue
diminuatur ul' cultello l' alio h vii quis gnerent
no nutriuntur i ista lo die cap pa mag sunt per
cessa hnt usq ad rones ad p' pili et ungues
i e. dico q no sc mb' prout mbz e p s quitatiuu
cor' huius virtutem aie ut dic G. so tegni i p ut
mbz hz virtutem in fluentem l' influxu i de mb' i
mb' quit quo i tale mbz e mbz pe dcm i sicte. vz
e q eidem dic q pili no sc mb' et hab. Ad z de
cute dico q cutes no hie virtute et expulsiuam
e dr' vno mo q nullo mo heat et sic no intelligit
G in s d morbo. alio mo no hio. i. debilr hio q
sic cutis hois hz istas virtutes vii d' ibi debilita
tem vii n ordinauit q cutis hieret istas virtutes
debiles q ad ipam veniut multe siflumtates que si
retinerentur et cutis hiret virtute retetiua forte faceret
nocumtu magnu in cor'. Ad z et in vno mbro
cent q ne dico ad q nam q mbz no hz diuisas q nes
sic id mbz no hz diuisa tepamta nec i e in
telligible nec vm io q sit in tepanito oz q
mbz no heat diuisas q nes ad minorez q io
h e vno modo discendi q iste e virtu tes posse
sui dupl' vno mo ut sc in vltimo q retetia in
ultimitate retinet q i sic d alus et sic no sc i eod
mb' io requirit mb' io requirit diuisa siba q ut sic
q uantur. alio mo q no sint in ultimo sed ma
g' sb tepamto et tue istis tepici q siacerit posse et
sil' vii si attria cet in ultimo in operetur p calid et
attrhet ad se humitates et te fiet q sapacio sic ille
qui hz fortez attriam in q e e q appem et q l' c
de vetre cotidie et h e q q pa trahit totam hum
tatem chili et feces remanent sicce. tn dcm ysaac
ipugnatur q d' q expulsiua opatur p sicm. a
lit dicit ad ar q iste sc io cotilr in mb' in dcat s
ce sic attria opatur p calorem excedentem i sic
ceitatez minorez retetia p siccitatem ipius et calita
tem i in' vii oins ille virtutes opantur p diuci
sa in ce et ipe no dnt 9enes cem. Ad e. tuc
in eod cent q ria dico q h e in q ens siste virtutes
sint in vltio i ce oplecto in ipo mbro ti' no sc in
vltimo ut dcm e h sc in quoda ce refracto et m
tepnalis ad i uite. dico q iste virtutes posse q ntrari
dul vno mo q ad actu pimu alio mo q tu ad ac
tu scm. q ad actum p' sc sil' in vno q z mb' i sic
no q uantur cu actu so no sc sil' s. q n exercent o
pones suas actu. p' opantur successiue ita q

so opat' attractia et p q cessat et p q ea opat' rete
tiua i sic d aliis actio p q e sor iei diz no opat'. at
lz sedo e opari actu. Ad a d' vnlr maiore ego nego
q in q lz mb' sint villi et q oia mb' opantur p uil
los vii opantur in mb' s p uillos vii no e intellige
dm q in quo hz mb' sint villi h bii in plibz. cu aliqui
dnt q in quo hz mb' sc villi l' occulti l' manifesti h nec
e. Ad ultima virtutes distinguntur i r.e. sim e q i r. re
sistit illi opioni qua plato creauit. Ad G. dico q G.
no intellexit q oins virtutes cor' sint in qlz mb' 9z
intellexit d aliquibz virtutibz sic d mbz ministranti
bz tn no d oibz q vtz visiua non e ubi e audito. in
oppositu q' p ut mbz capit sicte ut dcm e.
Et etiam d vno dicemus. sm avic ondit dione q
principales mbrorum q s mb' diduntur h pont
. G. diez q e penes univamitu i e p l. e pii' h ca'' a di
dz id. p pont dione so pont q dam nobilia. sa i
et i dico p i. z. p pont sua dione penes gnone me
bz so pont opioz penes ista dione. z. pont dcam
illor mbz dioni sa i sed e smone. z. ibi. mb at q
ex spmate p pont dione et pz in ista pte cadit u
lago diffial' ut spma ingrediatur sbam sem i disp
utat ca a. in itis suonibz inp' de guone alim et
avic h aliqlr s e. Ex e smone. hic recitat opiones
oiam hz. d. p recitat opiones so rnoz quibz da ta
cu q ombz sa i p p ca san. p i. d. p pont opioz ar
so pont opioz G. sa i hat vbu. et p d' q opio sint
ar et suoz sequacu. et pz h aut. p opioz. G. dic q
opio. G. sint q spma viri et spma mulis intrant
sbam sem et san. mestruus. ho q G. posuit q spm
tam viri q mlis int sbam sem h d' q spma
uiri requiri ad gnoz q e fortis virtutis. 9z sp mlis
e debil' virtutis ad gnoz vii si ds arguet q ipm g'
si spma intratz sbam sem et et mlr possz in scipa
gnare absz uiro h e sim. q r.e. silitas omis pz ad sz
q lia pz p q ad gnonem embrionis sufficiunt
spma et san. mestruus cum in mlre sint ista. te
mlr possz in se ipa gnare h in des. G. dic q spma
mlris e debil' virtutis q de se no pot ad pducere et
io requiritur spma viri et ita voluit euadere. G.
et frugit e cu p auit id no ido sibi q ita possem
dce q de ligno q e in p s ad faciendum lectum q sit ibi
vtz passiua ad faciendum lectum et ita e silr q sit
in ea vtz actia debil' q no possz deducere illam p
ad actu q sim e q i nullo mo ligno e vtz i actia
n passia h soli e i p ad h ut de eo fiat lectus. vnd
sii dix spma no intr sbam sem sic d' h avic q sic
coaglm no intrat sbam casei sic n spma viri i
trat sbam embrionis. 9z d' h arguas et dicas q vo q
in caseo e sba coagli et pz q in caseo sentit odor
et sapor coagli. silr de spmate viri dicam illd id
ce io no e vm q q ius ignis ma q i pmat
sua actiem tn p s no intrat sbam aq et pot idu
ci in mlris sic q ius coaguli i pmat virtute suaz
in lacte et caseo no intrat sbali ymo euanescat
sic e in spmate q q n dispo sint san. mestruuz
ad suscipiendum abl sorz resoluit et excpmit sic sic
coagulo q no remanz in caseo. 9z soluz i pmit in
eo suaz virtutem. vtra pz p p ea e san. h rnoz q bz dcz
ta cuis q ombz. hz z. p q ad z. q ones rndz sa. a z
in sauis. t. et cato quidez. p g rndz viri mate q oz
ds q reret tu dicis q in sauis gnatur ex duobz sp
matibz et pz q in sauis nutritur in uto l' i matrice
ego q no exquo nutritur in sauis i uto l' i matrice
gendz aut. a d' q ex san. mestruo. vii ista pocio
san. mestruuz q ntatur q i ad in spmatis et de al. i
gnatur inde mb' spmatica sa sitia mbris spmaticis
et ex alia gnatur mb' sanguinea i sii istis porcoibz e
q dam alia que delegatur ad mamillas vz no vz q si
ant tot porcoes san. mestruu. q ex illo q e vnum
idmi san. mestruus e h pz ad sim no inueniuntur
inde diuisitas. dico q ad unil nim e q sit vnu
idms tn h rei veritatem e diuisa ronu q dam g ssi
oret p ter q dam sbtilioret et ex h sint diuisa sic pz
de uiana q da p e sbtil' et ex illa sunt lori pani i
q da e gssa et ex illa sunt g ssi pani sic lodices. ad

q intentio suali et mi. z. cap scii. z z. est d' guone embo
ms q vnq porcio san. mestrui dealbatur i sit ad silitu
dme spatis i ex tali sunt mb' spmatica dura i soli
da sic ipe uidit in antis thoia de q da porco q sunt ana
thoizata inuenerit q in matrice eius in cellula n erat
san. mestruus in mre illo san' erat spma admod q
a sc et erat albu et dealbebat illu san. mestruu io
aliqui forte uideret q d albatur spma credebit q
totu cet spma. Ad e q nutritur. a s qrett dne p q i
sauis natiu e q no dne nutritur dz q ex san. q no sunt
cpa gnat. i ad tn q in sauis e in vtro q da venevern
nu a mre ad sedinam et q dam venule ad ubli
cum pui et p ubilical apeditur in sauis i id
sic in mliere magnu dolore p p certitez et l' ligat
vsq matricez et puer. et in pui laudz a muribz i pil
lum ubilical mittit san. mestruus ad c pa pui i e san
digestio a mre et cum intrat et sic in uto nutrit.
et recipit nutrimentu in uto 9z q n e ex uetre puer
nutritur pos ex san. mestruo q ulo in mamilla in
lacte vii nutrimentu pui in uto no mlt suu sdom
et cato quide. hiidz alii q om tacite a s dicet. dne sa.
q n gnat carnem i adipem e ne eodem dispone
d' q no q sa. q n gnat carnem e spissus i san
q n gnat adipem e a quos pinguis item in alio di
scernit q cato gnatur a cald et sic. i adeps a sri. h
no vz q cato gnetur a ca. et sic q vnu q q z gnatur
a sno sili. a metha no cato e ca. i hu. ds g' gnatur
a ca. i hu. oppositu d' avic. dd q gnari a ca. est dul
vno mo a ca. i tempamtu ad nistiam i sic cato i
bii gnatur a ca. 9z verum gnetur a sicc. e dn cum
hoies qui sc carnosi sint ca. et hu. sil. no pt dici
q gnatur et ca. i sic. p adipis q inl' calor requirit
in gnone adipis et sic. minor sic e in adipe io ille
calor qui gnat carnez p adipis e q uicu ai siccita
te. Ad item vtrz. i e. q ad minore dico q cato i
bii e ca. et hu. cmpl' p tempamtu ad nistiam i adipis
pt ce ca. i sicce q ms. q bza at. h pont dcam inter
mb' spmatica et sanguinea et hz. dno p sac q dcm e so d'
nole ex dcs ibi. i illd quid. p pont illam dcam i satis
patens. a s q ret q intelligit p paucas hitudines.
dico q dispones cor' ita q ista mb' spmatica i pau
cis hitudinibz i dispoitoibz si anuntatur regnantur
vii in cor' ca. i hu. fortis virtutis hns bonam i fortez
digestiam sic in auibz pius qui hnt os deperditum
l' dens pt regnari si in p anuntiat et sibi si os frangat
in eis pt oglutinari sii poro sarcoyde. cu si in aliis hitu
dibz frangatur no oglutinatur absz medio. ita q si
p medium no cet os. no tenet se h cadet. hic e illa
q o vtrum mb' spmatica si admittantur possit rege
nerari. aliqui dnt q no q in talibz mb' spmatica
e vtz digestiua debil' io no possz restaurare p q hec
sicet p fortem digestiam tn mb' sanguinea hnt fortez
digiam io possz restaurari. alii dnt q ca h e q talis
in spmatica no e in cor' q p pcessum tpis deperdit
e q sic dice. dnm difficile e et forte indeben in q one
9c i illud quid. pont noble ex dcs et d' q mb' sp i
matica si sint admissa. dum mt ca medica i p. s. q
sunt in etate puicie possz renasci sic d' de dete si san
alium accepit dispoz no renascentur s. dn sc in etate
alia a puicia. ho q e ca q r talia mb' no possz renasci
ca e q in sauis sc remota a ppii' gnonis q sc spma
i san. mestruus q quibz gnant ista. 9z e dul ut dctes
possint renasci in qlz etate. unde q sic q d' hali q
ipe uidit sene qui amisit dctes. i p ea sc ei nati alij
dctes. Oppositum d' avic. ut plm e q talia mbra
ah ho pdiderit in etate no renascant tn alij et in pa
ucibz sic ar contingit et h no sufficiant sciam vii sime
dix illi dctes qui fuerit renati sene fuint debiles i mi
nus vii potuit e q ille ho haberet hec ex fortitudine v
tutis q in vemetem ad illu locu s. ad mandibula
tutis q in z venientem ad illii locu. s. ad mandibula
queretebat ad in z dctis et tuc sicebant dctes. i dici
mus q q in bz. hec addit nobilia dcs et didz in q. s
q p. q. nobilia ptes patebunt p' nobile. e q vnus
minus q n z e pii mot. s. nobilior et sus l sil et q n z
vnus minus e solum pii mot. etale pii sbus. et cum
dicemus. pont. q. noble q mb' cor' in in uolunt

panniculis. sed iste panniculus qui dividit membra vitalia est in pectore et est ille qui tegit costas. ubi sic plures vena et ab ista oriuntur panniculi. s. dyafragma et panniculi arteriarum et venarum et panniculus qui tegit pulmonem et ista membra vocantur pectoralia que sunt infra illum panniculum qui vocatur dyafragma. sed omnis panniculus ventris oritur ab illo qui tegit intestina qui vocatur siphac unde illa pellis que vocatur dyafragma separat intestina a spiritualibus quia valde est ligata et stricte cum costis et ideo ista est [illegible] et corpora alia membra que sunt in ventre nisi quod non venerit de multiplicat uno modo caput venit pro solum alio modo sic dicitur secundo tegni ventris vocatorum alio modo capitis venit per hoc quod continet cor et sic capite in secundo anima. si in ventre tamen alio modo capite venit per totum illo quod continet intestina et stomacum et corpora alia habent omnia que sunt membra. hoc ponit nobile et dicit quod omnia membra carnosa aut habent villas sicut caro musculorum aut non habent villos sicut caro cordis et patet quod corpus non habet villos quia quando cerebrum est [illegible] sanguinem quod non habet caro musculosa. hoc quod per villos debes intelligere filamenta nervorum et ligamentorum. secundum aliter quando dicit quanto nobilius et dicitur quod nullus motus corporis fit nisi per villos hic sit voluntarius sive sit naturalis et patet membris autem ponit. ii. non [illegible] quod de uno membro quedam habet unam tunicam et quedam duas ut est declaratum. et dicemus ii. ponit. secundum nobile habet de per ponit nobile secundo dat causam dicens sed autem duas per ponit secundum nobile et mediam. quia autem duabus assignat causam dicit habet. e. secundum quod reddit. e. causam sunt dicit ubi primum est. ii. i. tertium est. e. i. e. est per usum et causa satis patent vado ad. e. ii ponit quintam causam sunt dicit et patet non quod stomacus habet duas tunicas. s. exteriorem et interiorem quia habet quia est primum [illegible] interior quia est nervosa est [illegible] quod sit totalis ipsius stomaci dubium est magnum. hoc est dubium quia dicitur quod tamen ea stomachi interior est nervosa ad hoc ut sentiat actionem que sibi applicatur et cetera quod sensibile positum super sensum non facit sensum secundo de anima. modo tamen cibus super illud applicatur. quaeritur et cetera. dico quod sensus est duplex quidam qui sentit per medium extrinsecum aliquis qui sentit per medium non coniunctum. primus est sicut visus auditus et olfactus. secundus est sicut tactus et gustus unde iste sensus potest ante misto. s. tactum ut discernat de accidentu rei sibi applicate et est sensus tactus unde verum est in tertio de anima quod omnes sensus non sentiant per medium tamen unum est extrinsecum intrinsecum. ad e. quod initium. ad ii sensibile et cetera. unum est si ponatur supra organum sensus sed si ponatur supra rem sentientem non prohibet quando unum si [illegible] quam sit sibi obscurus rei. ita est in stomaco quod sentit quam est obvium quam sibi facit occursum. et dicemus. e. i. nobile et patet. et sunt ex membris. ponit. e. nobile et patet. sed est dubium quomodo sanguis nutriat ossa cum os sit valde solidum et durum. dico quod quamvis ossa sunt solida et dura tamen et non porosa quo ad sensum tamen quo ad veritatem porosa sunt et ossa bonum sanguinem nutrimentum. Ad item dico quod spina non sit porosa quo ad visum tamen in rei veritate sunt porosa quod patet quia non tamen fit per ea sanguis ut dicitur. a. auicenna et ratio quod nec fetu est impossibile [illegible] autem. ponit. e. nobile et est notandum et planum unde ultimus transferimus nos ad capitulum de virtutibus.

Quesitum fuit prius utrum sunt. e. virtutes i. quales intelligantur in quolibet membro que sunt attractiva retentiva digestiva et expulsiva. quia quantitas sunt. e. membra principalia vel utrum tamen virtute quod sint. e. quia tot sunt membra principalia quot sunt virtutes. sed. e. sunt virtutes et cetera. maior patet quia virtus non est sine membro quod si sit sic quod virtus non sit sine membro quot erit membra minor patet per auicennam in capitulo de membris qui ponit. e. s. vitalem naturalem et animalem et generativam. et cetera. tot sunt membra principalia quot sunt orta ab eis. sed. e. sunt orta et cetera. maior patet quia hoc est de ratione ortus quod aliud ab eo oriatur et procedat. minor patet quia non sunt nisi. e. orta. s. nervi qui procedunt a cerebro et nucha sed a cerebro tamen a parte quia nucha a cerebro oritur arterie a corde et vene ab epate et vasa spermatis a testiculis et hoc apparet ex anathomia quia et cetera. Tertio tot sunt membra principalia ad quorum permutationem fit permutatio in toto sed ad permutationem cordis cerebri

epatis et testiculorum fit magna permutatio in corpore quia et cetera. maior patet per haly in secundo tegni unde facta permutatione in principalibus fit magna in aliis ut dicitur primo de celo. minor patet hoc est quod si mutetur ad frigiditatem cor sit frigidus et permutetur ad calidum corpus mutabitur ad calidatatem et sic in aliis qualitatibus similiter. si quod permutetur ad siccitatem corpus mutabitur ad siccitatem et sic in aliis qualitatibus et hoc dicit galenus in secundo tegni et dicitur secundum totius habitudinem similiter si cerebrum fuerit frigidum totum corpus erit dispositum et fiet catarum et in aliis que eveniet. similiter de testiculis si auferantur homo convertitur ad mores mulierum et mulieres convertuntur in audaces et fortes et hoc dicit haly in secundo tegni. quaeritur et cetera. e. sunt tot membra principalia quot sunt membra que tribuunt virtutem aliis membris quaeritur et cetera. maior patet quia hoc est de ratione membri principalis quod tribuat virtutem aliis membris ut dicit auicenna capitulo de membris. minor patet quia cor omnibus membris tribuit spiritum vitalem et sanguinem arterialem particularis. similiter cerebrum per nervos tribuit virtutem sentiendi quam membra non possent sentire. similiter testiculi virtutem generandi unde repiis animalibus homo non generat quaeritur et cetera. hoc igitur per galenum in secundo tegni manifeste ubi ponit. e. membra principalia. s. cor epar cerebrum et testiculi hoc idem haly secundo tegni hoc idem iohannicius hoc idem princeps in capitulo de membris hoc idem dicit galenus in quarto de ingenio hoc idem galenus in libro de virtutibus. Oppositum arguitur quod per litteram huidam causam dicitur unum solum competit. sed principale per senbundam dicitur quaeritur et cetera. maior patet. ii. topicorum minor patet de se quaeritur et cetera. Item omnium generum et inferiora est devenire ad unum primum quod est causa et mensura aliorum que sunt sub illo genere. Ergo in genere membrorum erit devenire ad unum membrum quod erit principale et causa aliorum antecedens patet per aristotelem. x. methaphysice sicut videmus in genere colorum est devenire ad unum colorem quod est metrum aliorum et iste color est albedo. similiter in genere ponderum est devenire ad unum per que alia fiunt et mensurantur et tale pondus est. e. onis propter quam membra est de genere entium et patet per litteram a toto methaphysice ad suam partem. hoc idem probatur auctoritate philosophi in. iii. de partibus animalium in capitulo de corde ubi ponit quod non est nisi unum membrum principale et tale est cor hoc idem princeps in capitulo de membris qui dicit quod opinio philosophi qui posuit quod non est nisi unum membrum principale est opinio vera quaeritur et cetera. sunt dubitationes quod est valde difficile et hoc probatur quia. e. et sunt sequaces fuerunt contrarie opinionis opinionem aristotelis et suorum sequacium unde galenus et sui sequaces noluerunt quod essent. e. membra principalia quod posuit pro rationes tactas que sunt medicorum addita ad hoc recepte sunt. aristoteles autem et eius sequaces posuerunt quod non sit nisi unum membrum principale et huius opinionis fuerunt avicenna et algazeles et averroys. aristoteles fundavit se ad ponendum unum membrum solum principale in. e. [illegible] rationibus. prima est ista. in omni compositio ex pluribus quod est unum [illegible] quod sit devenire ad hoc. idem potest induci in alio alio quod sit princeps et alia sint subiecta. sed homo est compositum ex pluribus et est unus simpliciter quaeritur in homine erit reperire unum quod sit in eo dominans maior patet per philosophum in primo politicorum et in libro de partibus animalium et. xii. methaphysice ubi si civitas debeat dici una oportet quod habeat partes et quod sit princeps in ea quia si essent plures principes non esset una quia unus alteri non obediret ideo oportet quod sit unus princeps cui regnet et cui omnes obediant aliter semper esset discordia sicut declaravit magister in civitate sua. s. brugis noluerunt quod essent. ii. homines et ita bini fuerunt et quando illi. ii. debebant loqui ad invicem unus mandabat aliud quod volebat alter respondebat quod non tenebatur illi obedire et sic in aliis sic quod omnes volebant dominari et ita necessario destruebatur in civitate. ultimo fuerunt coacti quod elegissent et unum dominum cui omnes parerent ita fuerunt postea civitas fuit posita in pace et in concordia sic in homine oportet quod sit una pars que sit princeps aliorum non est aliud nisi cor et cetera. minor patet per omnes concedentes quod homo est compositum ex diversis partibus et est unus simpliciter nec omnis volunt quod unus dicatur quod sit unum sicut per aggregationem sicut lapidum cumulus est unus per aggregationem non est unus simpliciter. sed

aliqui soluunt ad istam rationem quia maior est vera ad modum rationem dicunt quod bene est in corpore est una pars principalis sed nolunt quod sit sola sed ipsa anima secundum istud non vadit ad intentionem quia quaestio tantum querit de re inveniente in quantum sunt partes compositi. modo anima non est pars compositi corporis sed tenuis. modo quod non querit de parte tenui. sed conscientia ideo ista solutio non valet. secundo ratio. ad quod sunt ista similiter est de maiori et de minori medio. sed ita est quod in minori medio quod omnia habent attributionem ad unum quod ita erit in maiori medio hoc est sciendum quod homo sicut est minor mundus maior ponit philosophus in libro de iuventute et senectute et in. xii. philosophie unde aristoteles dicit in de iuventute et senectute quod homo est quasi exigies maioris mundi. minor patet quia in maiori mundo est devenire ad unum quod est primum corpus sicut celum quod est causa omnium aliorum et virtute alius alia corpora sunt in lectis suis et influunt virtutes suas omnibus aliis viventibus quod ita erit in homine quod in ipso erit unum quod tribuet aliis partibus suas virtutes et sic erit unum membrum principale et istam rationem ponit philosophus. ig. physicorum. 13. sicut quia commixtio est compositum est quando melius est ipsum compositum sed melius est quod compositum vel melius est ipsum compositum sic quod in ipso sit unum solum membrum principale quod si essent. e. membra principalia quaeritur et cetera. maior manifesta est quia non quod fit quod melius est unum dicitur ab intelligentiis non ex naturalibus ideo semper facit quod melius est minor patet per politicorum et. de partibus animalium et. xii. methaphysice et. ii. de physica quod natura noluit male disponi sed meliori modo quod potest nec est ens sicut homo quod sit pluralitas principalium sibi invicem non subiectorum. et quod unus est princeps et sic melius est in homine quod sit unum membrum principale et dominans. hoc idem dicit philosophus in. iii. de partibus animalium ubi dicit quod oportet esse aliud quemadmodum civitatem bene legibus ornatam. sed in civitate bene ordinata est unus princeps quaeritur et cetera et ideo est declaratum in libro politicorum. et ponit philosophus in libro de generatione animalium. e. ideo est talis dominium est in membro principali in homine qui primo vivit et ultimo moritur cor est hoc quod non alia membra. quaeritur et cetera. maior patet quia hoc est de ratione principalis quod primo sit in generatione et ultimo incorruptibile et habet unam inregnabilem sicut cor. sic patet in domo quia fundamentum primo fit in generatione domus et in eius destructione ultimo fundamentum destruitur sic patet minor patet per aristotelem. 13. de partibus qui dicit quod cor primo generatur et ultimo corrumpitur. hoc idem patet per avicennam. 3. canonis. fen. 22. capitulo de generatione embrionis ubi dicit quod ex spermate fiunt. 3. ampulle. in medio spermatis fit ampulla ex qua generatur cor et a spermatis sanguine mediante vel spermatis parte fit alia ampulla ex qua generatur cerebrum et alia quoque vocatur dextra fit et generatur epar ubi dicit et est intentio sua quod primo cor generatur. hoc idem patet per experientiam quia iste mulieres volentes respicere de omni quod posuerit sub gallina vtrum valeant [illegible] perceperunt ita in medio solari et edo quod in. 9. dies et [illegible] videat ad quod apparebit cordi dicunt quod ovum est bonum si non inveniunt dicunt quod non est bonum. nota quod embrio est quod lectat membra alia prius fiant et quod dicat avicenna. similiter cor ultimo moritur quia videmus in morte hominis quod extrema quod infrigidantur et remanet calor in corde et in pectore et quando est in fine in corde tunc est mors quia extinctio est eius mors. hoc idem patet per aristotelem in. 3. de partibus animalium et in generatione animalium ubi dicit avicenna. iog. de membris auctoritas aristotelis et iste sunt rationes aristotelis valde efficaces et subtiles et sic apparet magna diversitas aristotelis et medicorum unde galenus fuit de opinione plurium qui posuit plura membra principalia non cor sed avicenna volens concordare aristotelem dixit quod principalitatem membrorum nos possumus accipere dupliciter uno modo secundum principalitatem veritatem alio modo secundum iudicium sensibilitatem secundum veritatem solum est unum membrum et hoc cor inveniuntur res tracte alio modo secundum iudicium sensus et sic sunt plura quia sensu videmus quod ortus venarum est ab epate et ortus arteriarum est a corde et cetera. et sic avicenna concordavit aristotelem. 16. quia philosophus locus de principali

membrum secundum veritatem et sic est unum membrum. s. nobilius secundum iudicium sensus et sic sunt. e. unde dicit quod ideo non impedit medicorum considerationem sua nec operationem sua ita concordat avicenna. aristoteles et galenus. sed avicenna est hic [illegible] qui dicit quod ideo est impedimentum in operatione medici [illegible] quia dicit quod in nulla operatione debet medicus facere in corde dicit negligere corpus ideo semper debemus confortare ipsum in egritudinibus aliorum membrorum et hoc est ideo principale aliorum et sic alia membra. hoc idem dicit damascenus in suis amforismis dicens quod semper in egritudine debemus cor confortare unde dicit quod non debemus cor negligere posito quod operemur ad cerebrum curandum. similiter in membris testiculorum semper debemus confortare cor et si non esset cor esset prius radix et ita illud impediret operationem medici in cordis curam impediretur et ita videtur avicenna. sed non est magna divisio quia sic videtur quod semper debemus confortare cor tamquam id quod est radix secundo debemus alia membra principalia confortare tamen quod indiceo sanus. hoc est in aristotelem et quod sequitur. et secundum istam possumus videre adiutiones. ad primum. tot sunt membra principalia quot sunt virtutes. maior vera est de principali simpliciter. ad minorem dico quod non est vera quia non est nisi una principalis tamen quod sit illa virtus principalis diversimode est medicorum dicunt quod ista virtus principalis est virtus vitalis sed aristoteles dicit quod non est vitalis. sed alius et ista via aristotelis est melior modo quia probatur quod sunt. e. virtutes principales unum est loquendo de principali in genere non tamen loquendo de principali. Ad aliam tot sunt membra principalia quot sunt orta ab eis. dico quod ortus est duplex quidam primarius quidam secundarius. ortus primarius est a corde. secundarius ortus potest esse ab aliis membris. tu probas quod arterie oriuntur a corde et similiter a cerebro. et cetera dico quod primus est in corde unde quod unum est sanguinem et anathomici omnes sunt unum pulli sed res venientes a cerebro magnificantur ibi simpliciter veniunt primo ortus earum est in corde sed venientes ad epar magnificantur et similiter de ortus a testiculis et sic patet quod ortus primus quorumvis sit ceteris est solum in corde et hoc patet sicut videmus quod ortus fluviorum vel fluvii primarius et valde celatus quia scire potest bene secundum et sic est de istis ortibus in corde modo quod primus est valde celatus sed post eius manifestatur mortibus sanius. Ad. 3. tot sunt membra principalia ad quorum permutationem et cetera. duplex est permutatio quedam primaria a quodam secundaria unde cor permutatur permutatione primaria per cor quod est permutatum. sed de secundaria permutatione et partes corporis permutantur sed hic est quia virtus a qua permutantur fuit primo in ipso corde originaliter et data fuit ipsis membris secundaria ab ipso corde. Ad aliam tot sunt membra principalia que tribuunt et cetera. dico quod eodem modo dicitur est tribuere quodam primaria alia aliquam secundaria unde ab aliis membris in est virtute cordis et sic patet quod primaria est in corde secundaria aliis membris. Ad. 6. et haly possumus negare quia fuerit contrarie opinionis vel dicatur quod ipsi fuerunt locuti quo ad manifestationem sensus illo modo et ad hoc quod sunt. e. membra principalia bene fuit dicere ut dicunt magistri similiter illo modo possumus istud sustinere sed medici et dicunt quod non inveniret aliam viam quam dictum est nec alii homo possit evadere nisi quod dicitur. e. s. quod sunt. e. membra principalia quod ad manifestationem sensus sed prius posuit quia inde quod corpus quod ad sensum. et cetera. est valde ratio et sibi quod est valde minor sed similiter tenendo istam viam prius quod posset solui ideo melius est quod dicamus sed quod dictum est quod est unum membrum principale quod ad rei veritatem melius de ratione et sequitur. hic incipit ca. et. pr. fen.

Virtuti p. can. et cetera [illegible] summa. est de virtutibus et de operationibus. et continuatur ad precedentem sic modum per avicennam. in. e. dicta declinavit de membris hic declarat virtutibus et operationibus et dividitur in. 2. quia in primo summa declarat de virtutibus secundo de operationibus. s. ibi in ultimo capitulo huius doctrine dicemus quod operationes dividitur in. 6. quia primum. 6. capitulo de virtutibus primum capitulum est de virtutibus in universali capitulum est de virtutibus [illegible] quibus ministratur. tertium est de virtutibus ministrantibus. e. de virtutibus vitalibus. ii. de virtute alia. e. de virtute motiva sed in secundo capitulo et sic de aliis. aliter possumus dividere quod primo declarat de virtute in universali sed in secundo capitulo primo capitulum dividitur in. 2. partes primo ostendit causam quare aliter declarat in una doctrina de virtutibus et operationibus secundo declarat de virtute in illi sed i.

vtutu ãt gr̃a. ꝓ dr̃ ꝙ vtutes et opõnes sibi inuicẽ
cognosc̃ ꝙ cognita vtute cognoscatur opꝰ et ecõ vnde
vtus vn̄ vtm ẽ pris opõnis vna liq opꝰ nõ pcedit
n̄ ex vtute. io ambas ponam̃ in vno arl̃. i. in vna
dec̃a. q. nemo arguẽ sic illa ꝙ ita se hñt ad inuicẽ ꝙ
vnu p aliud cognoscatur et vnu depedet ad aliud d̃calib
nõ dz si distanctũ ar. i. distincta dec̃a sz sic ẽ de vtute
et opꝰ ibi. ic. cointin icem poit in lr̃a. sz hẽ dñ ꝙ
d̃ ꝙ virtẽ et opꝰ ad inuicez cognosc̃. ꝙ ꝙ dz bo d
ãia ꝙ opõnes cognosc̃ ex vtutib et vtutes ex
obiẽ et obiecta p po sic ai ab ondit diam ꝙ hz
vtutez auditiuam sic d alis sili. opones ondunt
vtutes ꝙ cu ais opatur vtuose dicim ꝙ ẽ vtuosa
et cu opatur maliose ꝙ ẽ malꝰ nõ g esse eã. Item
ꝙ sciẽ ẽẽ ꝙ vtm cognoscet p opones et eã tunc
ẽẽ circulꝰ in hmãna cogñe sz ẽ ẽm ꝙ. ic. sitis
ontis pz p phm in ꝑ postio ꝙ sidez gñante pide
v. g. d a h. cognoscitur p. b. ab. p. a. g a cogscr p. a.
sic opꝰ cogscr p vtutez et vtm p oponem ꝙ opꝰ
cognoscatur p oponem ꝙ sim ẽ gña parz pamẽ
ꝙ ad inuicẽ opꝰ et vtm cognosc̃. Oppõitu dicat
h amẽ ꝙ vna ex alis cognoscitur. dõ ꝙ sciendum

[illegible]

[illegible]

dūt ĉ minora q̄ꝰ.dn̄ & sic de alijs. īō oꝫ q̄ ad ueꝛiant
talī m̄bro. s. q̄ ē maiꝰ ſ̃ pporcōꝫ alīe plꝰ de nutrīmto
q̄ plꝰ ī digꝫ maiori cibo q̄ m̄br̄ puū. v. g̃ᵃ os ti
bie q̄ ſ̃m pporcōꝫ ſ̄ileꝫ que ex pīm ſ̃ gn̄oīo ē
maiꝰ q̄ os digiti īō oꝫ q̄ hēat plꝰ de nutrīm̄to
ad ſuſtētacōne ſuā. et ſic de alijs. s. ſ̃ q̄ m̄bra
ī gn̄one ſ̃t pporcōnata ſ̃ maiorē q̄ntitateꝫ ul
minorē. & ſ̃ h̄ inīt plꝰ ul mīꝰ de nutrīm̄to. vn̄ īd
dem̄ auīc. ego intellexi ex dc̄o ar̄ ī p. de gn̄io
ne ū dr̄ q̄ q̄ꝫ p s augti ē augta. s. ſ̃m pporcōꝫ ſ̄ile q̄
mh̄it m̄bra ex pū ſ̃ gn̄onis. īō vna pars ēſ̃t altā ſ̃
ſ̃m pporcōꝫ q̄ s̄ data est ex pīi ſ̃ gn̄onis. l̄ra ē plana
ū p̄ls nl̄tone. ... ut sunt. c. m̄b pn̄ ul vnū

q Quesitū fuit tm̄ et visū fuit ſ̃m rei ūitateꝫ
nō ē n̄ vnū m̄br̄ pn̄le īō q̄rat̄ q̄ ē īd m̄br̄
pn̄le q̄ n̄ ē diffi tās. et vr̄ q̄ īd m̄br̄ ē pn̄le
int̄ alia m̄bra q̄ īt cetā m̄b ē maxie necīū op̄om
huāne. s̄ h̄ ē de cpē. q̄ ... maior pꝫ eo q̄ ē maxie
necīm. mīor pꝫ. eo q̄ ei opō maxie req̄ſita ad vitā
ē nutrīo. q̄ aliūt al nō uiuet. mō iſta opō pced ab
cpē ut dicit gs mec. q̄ ... 2. īd m̄br̄ ē pūm & pn̄le
int̄ alia q̄ p̄ gn̄at & pō forī h̄ ē cpē. q̄ ... maior
pꝫ. q̄ h̄ ē de rōne pn̄. s. q̄ ſit pō forti ſic pꝫ. q̄m fu
dam̄tū ī domo p̄ forī. īō est pn̄a p ī ea. mīor pꝫ
q̄m cpē ē pīm gn̄onis. h̄u. ut dr̄ auic. m. c. & ij. doct
na. mō m̄b cor ... ex h̄u ... q̄ op tuit q̄d
pus eēt īd q̄ fact. h̄u. h̄ ē cpē. ut p̄batū ē p auic.
& meco q̄ ... 3. q̄ ſ̃ m̄br̄ pn̄le ul ē cor ul cebrū
ul teſticuli ul cpē. pꝫ p ſuffi dione. nō cebr̄ n̄
cor n̄ teſticl̄i. q̄ cpē m̄ſtit illis m̄b̄s ſuas ūtutē
mō de rōne pn̄ ē q̄ ifluat ūtutes alijs. s. q̄ h̄ fa
ciat cpē pꝫ ... dic auic ſ̃mp q̄ ſi ... p̄ q̄ cpē ...
oſſi ſuas ūtutes eēt clauſa et h̄et oſ nutrimentū
aptū nō poſſꝫ nutrios. et h̄ idē ego dicā de oīb m̄
bris ſi eēt mā clauſa it cpē ī alia m̄b. ... q̄ ce
br̄ s̄ īd m̄br̄ pn̄le ī cor. q̄ īd m̄br̄ ē pn̄le & nobi

[illegible]

q̄ ē īflacō ul's mēbroꝝ. ꝟ̄ ī ista egritudie ep̄ꝫ q'lit. san. ualte i cp
tū nutrītoꝝ ul' m̄b' nō recipiūt illū ad suū nutritoꝝ ꝫ manꝫ
ī m̄b's ꝫ nō expellit ꝫ soliū uenit. io m̄b' īflant. tū ī alchite
ꝫ ty̅ppanite nō īflant ul' oīa m̄b' ꝟ̄ pmo ptes aliq̄ ḡtulat
s°ē collū ꝫ oculi et brachia ꝫ tibie ꝫ multe alie ptes. ꝫ s' pꝫ q̄d
ista ypo sarca nō ē adhēncia nutrīmti. et ꝟ est siliṫudo. h' poīt
ḡr opone ītuiti nutrie et diuidīt ī. ꝺ. ptes. pmo fac' q̄ dem̄ē
fo ... tacite q̄ di ... et hic quidē. pmo d' q' tcia opō
ītuiti nutrie ē ut faciat nutrīmtū q' iam ps m̄bri ponat
ipm̄ siile ī s̄ba ꝫ caloꝛe q' q̄nꝫ deficit sic ī albaras ꝫ ī
morphea. ap̄ꝫ vn̄ ē ī h' inuentū cambul. i. hu. et vn̄
iā adhēet. ꝫ tū nō facit siile m̄b' i° nutrīmtū. nō q' ista
morphea. aliā ē ru. aliā alba. alba ꝑp̄e notat' albaras
ul' baras q' idē ē. vn̄ ī ista morphea bn̄ fit siliṫudo
q̄ntū ī s̄ba. ꝫ nō q̄ntū ī coloꝛe s'm oēs ptes. ꝫ ista est
ſazoꝛ lepre. vn̄ ista morphea soliū est ī cute. q' si
eēt ī carne tūc eēt lep̄. albaras est morphea. al.
q̄ fit ex flāte. et h' ꝑx ... z. cam̄. et sic pꝫ q' ꝑ̄ges ꝟ
tutis ... Et hanc q̄dē. q̄ ... tacite q̄o
... unde nos dixim̄s q' op̄s ītuitis nutr̄
tie est ī nutrīmtū facē siile m̄bro. q̄ro ... ista op̄s ꝟ

29

Albertus

ministratiue. et arguit quod non sit distincta virtus ab aliis virtutibus
animalibus. tunc auctores medicine posuissent eam vel essent insufficientes
sed non posuerunt eam nec est dicendum quod sint insufficientes quia etc. maior
patet de se. minor patet quia nullus ponit in suis maioribus et sunt contenti de eis.
nec etiam est rationale quod dicatur quod sunt insufficientes quia diligenter inquisi-
uerunt illa que spectant ad medicinam quia etc. Secundo si esset virtus ap-
petitiua distincta ab aliis maioribus virtutibus. tunc vnumquodque membrum
habet sensum. hoc est falsum quia etc. falsitas consequentis patet quia ossa
non sentiunt nec ligamenta. consequentia patet quia vbi est appetitus ibi est
sensus secundo de anima. cum ergo in membro sit appetitus nutrimenti quia
ipsum appetit. sequitur quod sit sensus quod falsum est quia etc. Item si esset po-
nere virtutem appetitiuam distinctam ab aliis virtutibus eadem
ratione poneretur motiua. sed nullus istam ponit inter virtutes
naturales. quia etc. maior patet quia appetitiua est virtus per motiua vt

Albert
Thomas

[illegible]

dilectiaz Cap. a^az vtu ex e def. ac. vim e mior f e ut iest at dic ad. aj. vtes distictam ab aliis ut vo dr ad istaz v tutum ece duplas p auic. do q i^o ppito illa disctia n e ad q expl. a attc. vn i sinit p expl. q n pot expelle il la agsites. ad a^az io e po ic. vim e mte nego vn q uis anozoar dicat h qz n adduc. roz nz deminatoz io 8 no eco vn deminato e ex po aoms io oz q ista duct deminatoz vim vn dr. G. i de abis q v e opio no ee demo auct n heat bo^az roz. ad aur. nego eu tu dico q ista vtes ee distictam ab aliis pot ee dr vno mo ecle a sic no e disticta ab attc. a expl. ao mo q sit disticta f roz a f ee actuale a sic e vim qz vtas disctie e separe qens a diqenti fz attctia sol respic. qens vn disctia abre respic. tu qens q iqens a sic sol ni ide a sic glo e aur. q posuit eaz distictam ab aliis so l f roz no f iem n plus

Tercia p^o illaz supius auic. posuit. 3. vtes app hm^m actite. p. e s^o cois a fantasia, p. i. fa e ygia^m sui cogi^m p. 2. a 3. ap. auic. extia^m h po^t e. ht. 3. p pot a ot q e istu vtu fo pot organiz q i q manz. 3. excuit se de qtu fa e hi loco t vo

[illegible]

ar. id 7 id no sed seipsum g° malle d^r q ipsi vtm mo^m se certa
tiam. Opp° d^r auic. ad q d^x e vtm motiua q e vtm mo
tiua appetitiua et sitiua 7 e vtm mo^m 7 e orta i mebr 7 tal
e coit. ad ar^m ad p^m de arl qui d^r q vtm mo^m se tra
ta appetitiuaz et sitiuaz s3 auic. siue vtez coule q e orta i m
eis id e id cu extia ... d^rt ab ipsi 7 sic n vz. Cu la
qd itel^r p h q d^r de q e ... dico q ... itellexerunt q
... 7 h. hnt actez
q vtm motiua e i abstitia ... a p sio ee vn i h ob
... s3 h no e s mite auic. id d q auic. ali itellexit
vn d^r arl i li° de cais motiui vluz dico q ad h q
ista vtm moueat oz q appetat 7 ad h q appetat
oz q sit ... ul no sit ... vn as p apptit ide
in ... si sit ... si ... no ... 7 te si
... appe mo^2 ad plectd p ... si no sit ...
appe mo^2 ad fugi^d illd ... p appetit si appe
...

egto qz mala q̄ q̄tā ē mag̃ q̄tā ē pua ⁊ pua nō ē egto ⁊ sic ista diō dr̄ a pma qz ista da² pcs cem egⁱⁿⁱˢ alia pr̄ mib sip⁹ ⁊ organica ⁊ utiqz n̄ mlt̄ dr̄nt

Conr̄ qz c̄e tm̄ gauc ī isto. c. v̄ti° cor̄ senū ⁊ puorz asit̄ neut̄ ⁊ ar̄ q' nō qz illa cor̄ q̄ s̄t sana n̄ s̄t neut̄ ut pz ī isto ca° ⁊ p° teg̃ qz distin² ab īinicē mō ista s̄t sana qz sanū ē q' pot̄ ī opes solitas l°. de morbo mō ista ē p. G. s̄. z̄. aff. ī. s̄ q̄dē tpi̅ vis v° dr̄ cor̄ puorz sana. Jt̄ illa cor̄ q̄ s̄t tpita n̄ s̄t neut̄ ut pz dese mō cor̄ puorz s̄t hī⁹ p auic. p° can. fen. 2̄. doc̄. z̄. c. de ōnē etat̄ Jt̄ id de cor̄b senū p. G. 2°. de ōib v° dr̄ q' s̄i ōne etate ē repire tpamtū. Jt̄ illa cor̄ q° dele² re ⁹ ōs̄uatm̄ n̄ s̄t neut̄ p. G. z. teg̃ ut dr̄ q' tal' re¹¹ sanis uiō sic ē p Johī. ī pctica sua ⁊ ma° puis. Jt̄ auic. p°. li. fen. z̄ pb re¹¹ ōs̄uatm̄ istorz Jt̄ si ista cor̄ ecn̄t neut̄ l' ecn̄t neut̄ sip' ut n̄c p suffitīe diōz neut̄ ut pz p' neut̄ nō sip' qz tale ē q' ītoto tpe vite sue neut̄ l' plimo mō ē ī pte puos ⁊ senes h sani s̄t ī ma¹¹ pte tpis sue vite n̄ neut̄ ut n̄c qz tale q' ē ī motu ab eg'ne ⁊ sai̅ᵗᵉ ul' eo° mō ista cor̄ nō s̄t s̄b ista muta¹ⁿᵉ. Jt̄ q' ē ogui n̄ est neut̄² ut pz h ap° ⁊ 2°. teg̃ v̄ distigui̅ mō ista s̄t eq̃ qz

[illegible]

p via ogestiois fit ut plin i corde imo vo p via diuatois
qr forte nubz eis a expellit suas si fluitates alius a n recipit
...

[illegible]

T… egritudinibus compositis post dicta de dictione egritudinis. Haly sic loquitur …
… dicta de dictione compositarum …

[illegible]

[illegible]

[illegible]

al' sinochi

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ſꝫ cū tꝑib⁹ pce^{b9} Et cū estatis poit .xi. aff. q̄ cū estas fuīt cal-
ꝫ ſicca valde puenit egnes male ꝫ cuiuat ꝫ ipꝫ cū ē q̄ tꝑe
obuiet hm. ꝫ cabit co. m. q̄ adue^{te} frigore autūp̄ ꝫ oceteꝫ
ī cor^e ꝫ cabi mala q̄ ī cor^e ꝫ debilitabi ꝫ ꝫ dignua ꝫ expul^m
ſiſflu^{us} ad^e apien^e ꝫ faciet famē . Et cū p^o hyemē ſicca
poit .xii. q̄ ē p^o hyeme ſicca fuīt ꝫ ſicca erit moꝛtalitas ī
alib⁹ ꝫ plātis ꝫ vegeta^{b9} ꝫ cū ē q̄ tē hyēs nō hūectat coꝛ
n̄ coꝛrigit ſic^{tes} ſicca ab estate io mlti ſic^{cus} q̄ oppo^o vite ꝫ
io fre naſcētia exſiccāt ꝫ moꝛiūt ꝫ ꝫ hoīes ꝫ egnes ex
ſic^{te} ꝫ ſic nutrimtū ifici ꝫ ſic cōcedētes ifiaet ſic pꝫ q̄ dic
Coni q̄ ꝫ iſtd' cū vt^{m} autūpno exiite ſiō ꝫ ſicco eſta
te pce^{te} ſiū ꝫ ſicco ꝫ ꝫmat ꝫ lib⁹ ꝫ filias q̄ n̄ q̄ tꝑe ꝫ
epi ꝫ eis nō ꝫpe q̄ male tꝑe ſp nocet ut pꝫ p̄ cū^o de iꝫm
omb⁹ aeris auſiūē egꝫ die^{b9} mō itaē cū ſit mſto egꝫ a
ꝫa^{tō} ꝫ q̄ ꝫ q̄ ī ſua tꝑie exiis eis nō ꝫpe n̄ ī ſua diſtepi
aa q̄ mag^s vite ꝫ ſre ī ſua tꝑie q̄ ī ſua diſtepie mō ſic

[illegible]

[illegible]

optalmia e spe apis quiche tme oth qiue tu [illegible] passione oculo

[illegible]

[illegible]

tu sz fortis poit d3 ic istos motu. d. q fortis paucu mlt ca lefac. 7 pm resoluit sz mltu debil eo fac q2 fortis exhit qd e i po ad actu sz si resolo e ei effus p actio debil io poros apit io mlt resoluit. Et cu qsq3 poit aliq gen dionum motu. d. q motu mltu ifint 7 exsiant ut d sine sit fortis sm debil

[illegible]

Nota de Sendechy

riora et exteriora quia tunc mouentur simul motibus contrariis ... 22.4.2.a
phy... ap... et amidi ... est ipsa propter ... de diuersis ...
spiritus quia una pars mouetur ad interius quia alia mouetur ad exterius sic est in uerecundia
primo palescit postea fiunt rubei in una hora ... fiunt ibi tempore de clem...
quod interius ... de eo quod futurum est ... quia tristitia est ex
motu spiritus ad interius ... bene ... quod sit dico quod per elem... interius
spes alicuius boni futuri quia in ... est ad tristitiam ex hoc quod non habetur et sic est
motus spiritus ad interiora et ad delectationes in eo quod spiritus ... motus ad exterius
sic in amore ... est ad tristitiam eo quod non habent et ad delectationes eo
quod bene sperant ... species illa ... uerecundia est
... uigilationes ... alias operationes ...
operationes ... 2.a ...
... operationes que sequuntur ad alias affectiones ... sic ad uigilantes ...
... uigilia ... ex ... impressione
... uigilatio in corde ... et ...
non ... operationes ...
ad appetitum ... ad uigilationem ... in ... dubium
ex hoc ... quod ... uigilare ...
malum ... apud ...
... in corde ...
... impressiones ut patet ...
... uigilia ...
... uigilatio ... non est sufficiens

[illegible]

lōgui q̄c ut p mis̄e l'pl' san. gn̄at mali ꝗ acuti de vno die l'
duob' l' cy nō cen̄t male mag̃ ꝓcine ꝗ ī hye qꝛ iadit ꝗ dio
in hac et s̄uma. ... qoi ... q ... nō ... ficauit de
... vedūg ... ī dioe. ... qꝛ ... multi
... boi ... ut gallic ... amucli pauci sic lac a
migdalaꝝ ... de illo

[illegible]

saltem a p diuersitate ponit .2.^m dicam q quando fit a .. p plures motores ut
ciuitas q p plures unos quam p unum ut tussis . Sed quantitas ponit t^m
dicam . d. q unus e periculosior quam ut singultus sicut tussis p q.a.t.
ponit c^m dicam q i uno motu continua .. n p instrumentum principale alium p
instrumentale ut aer pmouet tussim .. no q molestam .. a tussi caue
ante ab a... .. ponit .q. dicam ... sua ...
diuersitates membra agentium a p diuersitates suarum .. ut p3 i .. hec
.. signos .. .d. q illa signa q ... signat si dispositiones
existentes i membris apparentibus ad sensum i alii i membris ... sic rubor
pomi maxille sup ... pleuriticis

[illegible]

replo

logi sil' d' g° motus despulsionis ut plerumque dixerunt nec similiter oio
s; alii dixerunt q' s' ut i forti magno duro et tardo et declarat d'
pp refrenatoz .i. resistentis et iste ponit opinioz. G. d. q' condit lego
tpz q' no cet ssi i' tu pea fiut sollicitus de ssiendo ipm ilsiu'
ut d' et tuc ponit ppaz op. d. q' g qo dicit. G. plm motus dep
ssiois ni ssit n' e precepto bn .i. sbu. cu q; h d' q; tagi' plss
bebu d. q' q; facili' lp et sui verecundia poring' bebu et q;e mg
i iti' cordis et no mag mai' ce cordis. e t oz q; d' qli dz
manus porrigi. d. q' dz ce si' latus suu q; si tagra' si' lacu
exns augmitabe i lati' et dimie' i logi' et alti' et si re
supina tagra' ssie' augmitat' in alti' et dimie' in lati'
Sic g° dz man' ce si' latus suu et dz me' ianuare digitos
aliq mo et cu alia manu sustine ut no tiniat man'. sz
q i° q' d' vi' q; sile e de motu hanelitus et plss mo motus
hanelitus e fortoz et me' si' venie gi' et motus plss ei' e sup

ipo or diuisite opinionu i eo. d. q quam dixerunt q e vir plls
qua q duo quorum vno ad aliu sc. no. n. posit, ppa, simaz d
h ad q no sit duo plls i. sic i illo ex dyastoles inceptis qz
ad h q sit duo plls re q po sit dyastoles et po systoles o
plete et p itin dyastoles et si systoles q n e ibi sp'ilante fz i e
due pausitiones l' ptes pausitionu st i vna pte plls sic i dy
astole et ali' vot' intercullinus. Et ex eis posit .9. ge q dz cade
i me et 2. posit diuam me ipin a gazellante. i. si diia po
posit q ex istis e plls q cadit i me sic ai i dyastole ip z
i quo debet ee, qes ueniret motus alt' l' ecq. Sz dia posit dz
it istu a gazelante qz i gazelante 2. pausitio venit anq p o
plea' sz no sic i cadete i me fz ai dyastoles oplete e a ex
pta' qes venit motus fz q qz 2. pausitionu e ps p e g no potest
2. fi do pma oplea' do q p illa pausitioz possit ite le du
pfce sic tota dyastole l' systole a o mo p pte pausitionis
ut i caprizante q p fit vna ps dyastol' 2o. 2. a sic ite' q 2.
fit anq pa oplete pficia' qz e ps epti re p e iq fit p ptez
p'. Et ex istis posit x. ge d. q ex istis e plls tinuus a ue
tortus a spasmosus spasmosus dz q h t qtaz qctoz a p qtaz
relaxatoz qz ai fit spasmus mibz qhz a p relaxat' alii ne
[illegible]

2°. for2.i. aplsh semi p° d° q° plsh istor2 ē imō2 iunior2 a tardior2
a h q2 debil' ē v° tu in eis a motici natiuus q2 sit fri. a plsh semi
dec. de plsu 2rnz. d. q° ē pui° nobli' iniy a tard° q2 fr'iores
st a io imo2 nocitas a ing° debilitas v'tutis a aitia ē moll
icis pp' mltā hnitū' acilez .a ticiam īfracter2 a i° ē vtile me
ut sciat cognosce q° plsh dz cē plsh piu iuuenis a senis a q°
sciat q° sic declīat a forta ne q° a plsh dz declinare

Coni. q' ta2 cē ca'. de plsu ginij vt' aūli heant plsu ma
gnū a ar q° nō q2 illi i q° ē debil' v'tu nō hnt plsu
magnū p auic. ca° de caūs plsuū a p. s. i° de plsib' q2 req
iut forte v'tute mō sic ē p haly 2°. teg. c. de signis testui v
d° q° aūli hnt deblēm v'tē io s' gnari feciat. It q° hnt istrum i
obediens nō hnt ut d' auic. ds ca° a p s. q° de plsib' q2
istrum obediēs re q2ut patuit p° fen. p°. c. de snib' a. a.
de mge. sa. nō pot cē diu cālitas q2 n s' affaiet sic de3 mō
sicu ē i obediēs ad mot sic folles sicu q nō bn pot dila

cu aci o uti in san et ispm augmentat i cor e. d. no elongat
f. qn n o uitat cu d. uelox resolo. i. o usio i san et ispm i
si ai e firm oparat calin ad firm. d. q fac necat mai az
potat firm q a firm p e grossities no puit ad mb actu firm
sic vinu firm qr dui manet i sto a cepe a alterat vinu
aniq alterer p fortitudine sua stam puit ad mb i ledit
ipa sua firmitate i max cor ad opilo z dispita vinu vo al
necat no fac qr n resistit a altat ipm a corrig i
distribuit. h qd puleit eprat tra. d. q ista q dca st puer
ut ex vino roe sue qli a qtitas. cu at ipm o quo bi
uu mutat plsu roe sue ste a po fac h 2 o qli sua ca
lefco et infirmato nocet ul iuuat ad h i. fz lz calefco p o
q vinu roe sue ste fortes effic q sanos qr ad multiplic
san et ispm no o ft mbi qualescentiby a ite de co stat
pr p q o uita in stam san a ispu. fz lz h o quo calefco a
infirmato facit ad h a po pmittit vtlia ad pponi 2 o
q si vinu bra p o q lz alu sua calefcoe a infirmatoe nocet
at tu alu ex sua calefcoe iuuat sic infirmatos a sua infirmatoe
iuuat alios sic calefcos qr reduc o nes cor ad tpamtu
a h d G. S. de ige. v dic q qda infirmi i via duxit ad
domu a dedit e ad potado vinu. cu . e h vinu mai
qli iuua opo ei q e a sta p sua qlit. d. q ouit to
sta a qlitas qr mliore opor fac a mag q fortat ai vo
dissoluit mi fortat fz d q nuq fac i nec augmtu

[illegible]

te, p po sigto i sic alij lo[quuntur] de isto sigto albo p albo puro sic i aq[ue]
&c q d[icit] q[uod] tinsluacu[m] e p[er]uo colori[s] q[uia] q[uod] fac albu[m] colore p[er] o[mn]is
d[icit] q[uod] color p[otes]t accipi du[pliciter] vno mo[do] [illegible] ital [illegible] i cor[pore] mix
to ut p[atet] h[ic] [illegible] i [illegible] i no[n] i q[ui]t[ate] cor[pore] mixto s[ed] actiato q[uo] m[odo]
p[er] silem appe[n]t ut sic dicim[us] q[ui] i celis ut i aq[ue] e color tu[m] i aq[ue] no[n]
e color ver[us]. albu[m] g[ratia] po[n]it signes colore[m] albi i p[ro]p[ter] albi [illegible]
us 2[us] albi [illegible] s[ed] s[ed] albi p[ro]p[ter] d[icit] q[uod] ista alb[edo] sig[nifica]t p[er]uo[rum] digo[nis]
cu[m] fuit tenuis s[ed] si fuit cu[m] g[ro]ssicie sig[nifica]bit [illegible] i cor[pore] s[ed] q[uod]
d[icit] q[uod] tenuis al[ba] sig[nifica]t p[er]uo[rum] digo[nis] mo[do] sig[nifica]t alia ut si flui potu
[illegible] d[icit] q[uod] iste lo[cus] q[ui] appet si[ve] ma[teri]a cu[m] mo[do] [illegible] et
potu si fluus accu[n]t ex cu[m] ma[teri]a [illegible] accu[m] s[ed] [illegible] cu[m] i [illegible] q[uan]te
[illegible] no[n] sig[nifica]t potu[m] fuisse s[ed] flui s[ed] [illegible] dolor i calefac
[illegible] venes e [illegible] pa[ssi]o si no[n] sig[nifica]t fratc[ur]e c[or]p[or]is s[ed] alba de[illegible] e si
g[ro]sses albe p[er] [illegible] i [illegible] p[otes]t [illegible] signes [illegible] g[ro]ssui [illegible]
[illegible] lactea [illegible] alia e [illegible] alia [illegible] alia p[ro]p[ter] d[icit] q[uod]
ta e cu[m] g[ro]ssicie i [illegible] alb[edo] [illegible] i sig[nifica]t [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

istas duob' di mobile ut d' G. s' 2 pno aff. It p' q' di dz iste de fetore magno q magnā huor cor' sigt no e n n pot dnari. Odor vo tex. de signe odoris plas vrie d. q p' dni sanis sigt. q de synocha i q no ht odore dlce s fetidu dico q intellexit h cu e dni sanis no alteratu a sua dispoe nisi te n. por to sanis tenui dr q fluit cu vria. Et q mlt h regiō ad text de odore fetido q h in 3. ut poit 3 nolia dcā 3. i. cu vria 3. nā acutis egritudinibz po dt q vria q e mlt fetida e colica q fortis calor no e sn gradie ut p' patuit cas de gradie huor q thiis ad acetositate e mlica q mlia e h. Cu vria poit 2 nolc q vrina fetida i sanie psenans sigt l dispoz ad fe. putredas l s' expl sioz m' de core q mlt cog p allemiatoz q lo de simis nc p' i diget pfna ne q pinsione. In acutis poit 3 nole d. q i acutis si appeat fetor i vria q p' subito recedit q no seqtur alleniaco sigbit morte q caz vtutis q sigbit extinctoz cal' nl cu e mo ue odores q si e extigue q no sigb' te dni finitis i core.

Spuma aut rc. q. ca. de signib vrie suptis ex spuma i vria 2° capitulo qoi. 3° dt signes ipius spue i vria. 2. i. ventositas 3. q spuma qd po dt q spuma gnā de itercep ne ventositas cu fai vis cosa cu sil' piaus i vrial q st mste apulle sil' oggte q no sigt s' huor viscositez. ventositas vel capitulo qoi. an ventositas vrie siz vrie. q sic maxie cu e i magna ventositas. Et spua h text de signe spue vri i spua e osiderre colore optitez q pmanenciaz io istā i. 3. ptes po oi signes spue suptas ex suo colore. 2° ex eius optitate. 3° ex pinuoe sue pmanencie 2. q e q e cu pri te. 3 q ipa qde po dt q vria cu spua mgi l rufa xetina sigt vri f q p3. 2°. h t' e xetina citrina mg q vidit q si spua citrina sigt xetina citrina vrins vide q mg mg. Et e cu pri h dt sig ex q ta te q dt q magtudo ei magna ventositez q viscositez huoz sigt q pua pua q mlia mlta viscositez pauca pauca sigt q no vde optitas sue gtte q vde discrete sigt. Et qingd dicit signe p pmanencia su a q ruptam q po fac h 2°. addit nolia dcas i. q pue qde po dt q cu tm de rupi viscositez magna q cito pua sigt q io actores ut dicutes p vriam agitat vriaz q videt an apulle fuit gsse q remeat l' no vri cu sta vrie e mlt viscosa mlt extendi q no pot cito rupi q pue qde h addit 2°. nolia dcas 3. i. ad sumuz po dt q apulle pue cu dolore renu sigt i viscositate cu vento te ad sumu poit 2 nole d. q huor viscosa i pnb renu inlu sigt q signi e frutis dnatus in core.

Iste dicem 9 rc. c. 6. i q f. text. de signib suptis ab ypo stasi ipius vrie q po pmittit itetoz sua 2° exe 3. i. dice po dt q antiq ennuut i noie ypostas q diximus ypostasi ee oe id q appet pcedes i vria q e agsite spissus. Dice h text de ista ypostasi s pam opioz q po oi ex qb sigt 2° exe de signib eius i. sig vo ei po dt q ypostas plib mois sigt q sta q tite q ghte sui pone loco q tpz q ei omixtioe. Sig vo h text de signib suis q h i. a. po dicit signe p ypostasi ivde sue sbe. 2° ivde sue optitatis 3. ivde sue qlitatis 4. ivde poinis 5. ivde sui loci 6. tpris 7. ivde omixtois. 2. 3. ypostas vo e ex ipi vo. q. ei a. 6. cu i pn a. sig a p' i. d. po ppoit q intendit. 2° exe i. qm ypostas po dt q ista vria sigt ex sta sue ypostas qm ypostas exe de signe ypostas ex stia sua q h i. d. p' dit ca. 2° text de signe ei 2. q h et p dt q ypostas gtta e nl q matatoz q digoz sigt q m nl q sigt opp q dt digoz ut denotet pam actoz ad ousioz inslin q matatoz ad expl sioem q h p' patuit ca de digtu vte f. i. dec. vi. v dt auic. q ppa opp ei e digo 2. matatio q h ent exe de signib vtusq ypostas q po de signe ypostas nl. 2°. nl. i. no nl po poit odones ypostas nl. 2° poit signes ei 2. ppor po dt q illa ypostas e nl q laudata q alba residens infin eql' incta gta rotunda q e alba q e s' fluitas ttie digne q dealbat incinta ut gutta q no cu e mht te sua alba e resides q e cu e q ut p3. e. coll' fitus e gtius cu e deseede gta vn. 4. 5. phy gta st q e ema st vni h acci p incta ita q no heat dishtitoz in ptib q cu sint dishtite ventositez i core sigt buidate sibs i ptib ita q ptes st vni n q no q vna sit grossa q alia sbtil q p' sigt pfam digoz q poz vtas eql st os ptes eqls i tpr ita q i vno tpr no sit vm moi q alti i alio tpr ut gta i vno die q i a° dishtia. rotunda i. pmeata vni rotundo acap stte ut se extedit ad puaru lez q spica signu vri dz ee pmeata ad mod pom pmy q gta ptes ht leniores gta gruores. sbtil' i. sbtiliz pau dz ee. Et ppor h poit signes ypostas nl q h. i. x. p tes p q poit x. signes ei ptes ponit p ordiez po dt q talis ypostas sigt matatoz huoz in toto core sic sanes apatis matatoz s p' spisso e ypostasi q ypostas poit 2 f. d. q si

ypostas fuit bne st. boni sigt h n heat tictam i. colore n eq litez i. lenitate in sua sbe q subdit q eqlitas e meor i ca q ticta q no intellexit q sit sn colore cu sit mixtu ut p3 i lib de sbu q subito s q no sit coloris albi. amp plime poit 3. q. 2°. recor dore tia po fac h 2° addit nole dcas. s ex eis legitur siml' po dt q plime ypostases st colorate colore vrine q aliu diui sificat q illu vrine q intistius alba est meor q mitd' e cu est alba p vria digois q no omixtois ventositas l huoris coi ad mixti s ista gsta e pa sbtil' q tati spgi p vriam tn mo q n dischi p grossas ptes p' albu dt q meor e citrina q p' illa q e coloris artemia i. pallidi l subcitrin s fusca ad silem coloris lecau mala e. tia recoz errore d. q no e ut sic alij dnt. dn tes q alba cet meor q eql' q hum e vm q eqlitas no e sn mar atde s alba pot ee sic pp mltu omixtoz acus q e albi p n' il huoris fla. male a h poit e. d. q mala ypostasis dishtia meor e i. q gta i. q otita i tpr no e q ista malia pfcore sigt ide G. d. so pno lva a poit 4. 5. d. q ypostas lva assilat pini i. faici q fla audi s dit q faies fecet q fla audu e gsstaz p tu Et h qde poit 6. d. q ypostas no dz gta i colly faies s i egis q q i saus mltat appet q i acutis no appet do q dz ite n dz q n noto s i egtu b vm sup inlib max q hic diuturnis vni si cet lis optie q ms q vtetui bono re ne q subtili no hect ypos tasi ut p3 i. de esi q 2° pno s q vti re ne st fluo i ei vria app3 cu i macillentis poit a. q macri hnt pauca ypostasi cu sit san s no vrit multo a grosso re ne q euaporat p ex ercitiu q p labore q no mltiplica poit 8. q e q lva q laudat ypo stas no mlta n i pigrs q ociosis q sigt i eis q vrit abo si fl no q pp h poit 9. q e q i vris egroz macroz n dz sic gta ypos tas sic i vria pigri q dt. G. a. de esi. 1. ypo. c. aff. vni ins dt q i macis suffic vide multa sbtile i siori pte vrie q paucam fitas e i istis q i h mlta st decepti q alti e ita pua subtil' q vix app3 q tu extiteat ad lo. Et i mltis poit x. d. q e stati p' vri ne effusioz ypostas descedit sig e pfce matatois. Et pleis poit xi. d. q mixta assilat colori vrie q alu diuisificatur ab eq q d posuit p'. no nl vo h text. de ypostasi no nli q no laudata q po enuat ei spes. 2° text eis i. silio vo po dt q st diuse spes istius ypostas q alia e silis rase intestioz q h vina rc. q sat pater simil' vo text. de istis ypostas q h i. a. po text. de p'ma 2° de saniosa 3. de micillagiosa 4. de sili furfure 5. de ha renosa 6. plm a a. sanguin p a i. 3. q ht 3. spes s. petalo dale. lbma q chondale po g text. de petaloy 2° de h bulia. 3. de chondali 2. ex ca 3. q choydi p' i. d. po ppoit q itedt 2. m in q sigt po dt q istius qda e petaloydes q qda ad h e ist' e alba q qda rubea petaloydes e sic gna tati male molita ut dt G. 2° p no ul acti q ali q petalu petala e cortex sbtil' tma mo te am pe p otes q st sic cortices sbtiles q veiut ex insim itestioz q signt h ot qd sigt q p i gnali. 2° i spali i q albe. p dt q talia otenta signt dissoloz pau vesice l ppiqz venaz sic app3 i. 3. spe e thice vn cu tales ptes st sepate p inflatoz sedet mbz q no n expl ht q h p poros venaz p q incinitu veit ad mbz. Et albe om qd sigt i spali q 2°. pluit qda dam. i. q dixit qda po dt q albe q signt q veiut a vesica rubee q aieib pp corrosioz stum l dissoloz q dt q ille petaloydes q st coloris fusci st deteriores q signt ma gna dissoloz mbz radicaliu sic aut i. 3 spe ethice. Et dixit plur dam sim l capitulo qoi. an signet st a de a dno q dt q sic s. supror mmdeaz sic qda dixit se vidisse i vria mi q accepit ista alia i potu q ivit talia petala alba q dt q p' sut antiq vni isti omnes hnt corrode venaz no piclosu e dare eos i potu. Et ea h detiat de lbma q po dit ea i spes q 2° pse de eis i. q lbme po dt q istius qda e rubea q vo te pp lbma q qda no rubea sursu re ca q lbma text. de istis q po de lbma. 2° de fursurea i. q fur furea po dt q ista rubea l sigt dissoloz pau cpis l renu ut sanes adusti s q ex rene veiut grossiores st q thit mag ad cit te ez q ex cpe ad rubes mag fusca. fursurea vo. h text. de fursurea q po ot qd sigt 2° poit dicias it istas i. q dicit it cas po dt q ista fursurea sigt liqfoz mbz radicaliu si no fuit ex scabie ve q agnoi p dolore cu mingit mag q an tn a tn aliq cor silia istis cadunt ity ab ea q io dut ee me ca u ta in iudicado de ipis. Et dica poit dicias it istas d. q dit q qn veit a vesica fit pruitus i iudice vge q fetet vria q a c ptes no appueit lese si vo vrine san. fuit q inflato i core e t de pp liqfoz mbz. Et choydi text de ypostasi choydali q 2° addit nole dcas i. os p'. text de alba choydali 2° de nig q. si at

nigre m po dt q choydal q e rubea q sigt liqfoz huoz l mbz l adustioz sanis q e attris ad albe pl ei cu dt corelin ad mod ptis gnn male moliti q ista cordia alu appent pto cor vrine q cu st alba sigt l scabie ve l adustioz flis albi l liq foz coris si st at i fla mto l adustioz sanis si attinant rubeu si ad nigre m hic text de signe nigre d. q tal sigt adustioz sanis i splene l ex vitio matris q tc i fundo appent po mo p cor vrine. Omis p h addit nolia tia dcas 2. poit l q tiq de 3. q v rina qde po dt q ois ypostas petaloyd i acutis q no fuit ex pn ne l viaz vrinalu sigt morte q e q sigt dissoloz coris Et qde poit 2. q ypostas vb appent ptes carnose q sigt st dissoloz re nu tn alu pot ee ex carnoite alioz mbz tn cu cum renu dis solutur e dolor ce renes q n a a i a° loco s' itum inflato q cum renu e mag solta q a q io pot vria colorari q tc tingunt ille pes sile q fuet q si fuit carnoitas solida sigt dissolom renu z ali sigt s a q vrina qde poit 3. q vria huis sig digois sigt sa tez venaz dato q vesica l renes patiant vn no oz q sigret sti tate ve q p'mit sigt sr epar q venas. ypostas vo adipina q h i. 3. ptes po poit ei signes 2°. opit 3° poit signa distincta 2. q eaz peior 3. duo a ipi po dt q ista vria sigt liqfoz car nis l pinguedies l adipinis l ita q i ea appet vnctuositas sic i adipe liqfta q eaz peior opit it istas signes q dt q illa q assilat aq auri s. q ad citrini tez declinat e peior alba vo meor q istaz cu e q s. q. dt G. s 2. pno cu sit liqfto coris noua pinguedo gne gnata q e alba po dissolutur deni cu pcedit liqfto dissolutur pinguedo antiq q ht q cu citrini tez io mag pfuda e tc liqfto. duo a ipi poit signa distie m d. q si fuit mlta q sepate ptes te sat q ex dissolone renu s cu e ma ns omixtois ex a° loco coris q si appuit i vria fundu pau albu sile gno gnatu te e ex adipe renu. Saniosa vo h text. de ypostasi saniosa q ei sigib q dt q tal' ypostas sigt aptoz apatis in vris vrine cu fuit cause dinne laudab i fundo residens q dt si fuit migedi q ee pot ex apate epis l lateris s tc no e matu. Et micillagiosa dt d ista q 2°. capitulo dubiorib q h qde po dt q ista ypostas q e silis mu co q e simus expulsa a naso sr tas sigt huore crudu l aptoz ve ne seia ce q esim doloz artice q si st at gueto i toto core sigt d n ei in toto core si cita vesica q renes tc i si vo pcessisset dolores artice a q declinaret colore tu e p via ems io oz q sit cautu me m i iudi do p talia signa q vnu signu mlta pot signe s tiat p a° incta. Et h qd capitulo duob qoib tacitis 2. i. q plinz p e ql pot cognoscere q veit p via ems l ali capitulo si p eaz seqt allemiato sig e q sit p via ems p' ipm dolore iuctuz. plinz poit capitulo alti dii m. d. q plinz i vria huoz micilla b eit sbtil' q crede q fit ypostas laudabili q n e q alu istud appet i egib acutis mor tn discim aut ypostasi q no e pmeata n c lenys. Jo ista th q dit i grossas ptes boi stati spgit io cu no fuit alia signa matatois dz agi tare vriam Et e. capitulo 3. qoi l addit nolia tal dcas. 2. i. q vria qd 3. capillaris po dic q ista vria cu th ypo renu sigt fate q io i gna mlt fla. Jnt saniosam poit diaz int saniosam q tam l viscosaz d. q saiosa e cu fetore q pcesseit sig apatis s. dolor i a° mbro cu gutela ad fluxem q ptes ei facili sepan e mo a e spissior q cu diffi te ptes ei sepan. Et vria qd poit 2. nole q cu micillagiosa appet i fine artice te sigt boni q soloz eg tu is. capillaris poit 3. d. q illa mq appeat sic capilli sigt co aglatoz m e flice i renib q io sigt siftuu renu calore vn illa m flica pot otini i iugis viaz renu p logi ez rugnz q i coagla n q tc descedit cu vria. Et ei fmeta text. de ypo si q assila finito infuso i aq q dt q ista sigt debilitez q stoi q intestioz q digois q 1°. pueit max ex lactis q casei comestione. Et harenosa text. de sig ne ei q 2°. addit nole dcas i. q q qde po dt q ista vria sigt lapidez q pcet i osolid de p i dissolutur q si albe ex vesica si rubee ex renib pcedit vn si cet cognitu q lap eet ofuto tc sigret dissoloz si no tc q h tio oscluta ne q sig ca e ee suspectuz q ille ha rene ogreut adiuice q adheat q cu difficultate sepan. pl' inuiz a text. de cinica q eis signib q dt q cu appet i vrina q fit i uelo ances signt l adustioz huoris flici ul pp logu mora m e viscorise l puns si ex adustione distin p fe. pcetez q i fla matoz q in istis ex alus dcas cus pueit. Sanguis signis h text d ista ypo si q suis signib q h i. 3. po text de ipi i gnali. 2° exeut se. 3°. addit q da. 2. q nos 3. q si i vrina po dt q ista si mixta fuit mlt sigt debilitez epis si pm mixta sigt ulca i canalib vrie q solom otinuitas q si fuit sepata i ptib sigt q pueit ex renib l vesica vn ite q sanguisugal dz i q appet sam oglobatu ad mo

illius alis vn p logu mor fit i fortis mixto cu b... n e lo ei m to q tal' vria cu bosa dz i. e. aff. Et nos qd exeut se a mag p sta text ne isti ypostas q p s e de ea detiabe i. 3. h et si i vria ad dit nolia 2°. dcas 2. po i. sco a po dt q si i vria appuit sust sanis gssi tc sigt dissoloz opilois splenis q tc sig digois de lent pcede. Sco a poit 2. q i egib ve no egoz mlt san. q vene i st pfude q sbtiles io modu san. sil' exit. ypostas h text. de signe ypostas supta ex qtitate d. q ista q. magnitu e ei q paui te sigt vn cu e mlta sigt q m cap dt de nutrito l q mlta m flica e i core q lo de cu mli sua q e s' tas. Et q text de signe supta ex qlitate sua q q ei qlitas eis attedi i colore q odore io po text. de signe eis supta ex colore so ex odore i ex odore po dit itetoz sua 2° exe i. qm q po dt q ex colore ei sigt. qmq. exe q dividi i. e. s' q dicit signe ex e. gnib coloz q po de ypostasi mg 2° de rubea. 3. citrina. 4. de alba. 2. q rubea 3. q citrina. 4. q vera po dt q mg ypostas e mala i acutis s signes q s po dix i ca de colorib vrine q sigt a morti ficoz a adustioz a esim egritudinu acutaz mlicaz q dt q si cu h aqsitas vrine fuit mg tc erit deti q sigbit ma e q a mali. Et rubea text de ista d. q sigt dniuz sanis fussionu q ex replone. Et citrina text de signe istius q ista sigt forte ca lore q egtez maliaosaz q st maciaz colica q fac malo sin moty q dolores acutos. Sz ex ea text de alba d. q istius qda est boa q ista matatoz q digoz sigt q alia e ei gtia i sigto. Vi dis text. de ista viridi d. q sigt adustioz ce i pn° l mortificoz n lis caloris q io e via ad mgm. Ex odore text. sig ex odore q dt q de h dam e p' q cu odor e fetid l cor m malo e mali sigt. q ipius vo situ text de signib ex situ ypostas q dt q sigt ista ex le uitate sui q dimultate eo q leuitas eis boa e s dnilio ventositez sigt diuitete ei ptes q digna debilitez, q q malia e integ q ob tines s' tota vriam i a m e poz. ei a poit signes ex loco eis q po dit eaz so accipit signes ex ea i. q ex pdete po dt q ex lo co sui sigt i vria vn q da e pcdes q vocatur nubes alia in medio q ista meor q a residet i fundo p' nubes 2. eneorema 3. dz ypos tas. Et ex pendete poit signes ei ex loco q dividi i 4. s' q poit 4 signes ei 2. n laudata vo 3. macillentoz 4. q cu it nephili. 4. s mltitie qde. pa. i. d. p cap signes ex ypostasi pedete l natate i. a sigt cum legat sil' io dt q illa ypostas meor e q ht rugs suas ad istora declians q plus de dt sigt p rugas q sibras ramos ei q ptes n e. alu st ad ptes siores tedentes alu ad p tes istiores dechantes q sic sigt nz potetiore q cu e b dz ee in fudo. no laudata om signoz vrie no e laudat q dt q cetio si or calido siorsic de huore flico q mlico q cu su' sbtil' e n fuit pp ventositez q cu e in fudo sigt dniuz pfaum si naz qm cu ma tatois e ventositas tc nubes dimissa q sepata si no fuit pp vento sitez ent incta mag. Et cu qd ot cum natatois su l desce tois q cu natatois ei su e calitas l ventositas q e de n acus q psiu fau. s descetois fortis q puo ventositas q gintas vni ca de salsedie maris ive spissa no cito res descedit sic i marin ita cito sic i aq fluuiosa io sic n i grossa vria no cito descedit ypostasis s i sbtili cito. Cu i pn° poit 2 sig q e q cu appet pcedens i pn° egrius q sic pseuat sigt esim p exitum q sigt moi cu dnuu n e si ni q no pot totu expelle de core n e finit esim pfaum. Macillentoz poit 3. sig d. q egtudo macilleto ni i colicoz. d. q egnes isto mlcie tiau cu ypostasi natante ita q no oz q i expecte q ypostas descedat ad fud. Et tn it poit. e. d. q cu it i ipa ypostasi pcede n eneoreate l nube ap parunt res silis velo araneae l cor oblo sig e mali. s. q n n ht pfaum dnuu s' cautiaz q fuet vni fortez i ypostasi s cu mltie poit 4. q e q cu appeat i pn° tal res q tai e mo pse uat s melioraz ei dispo no e malu signu si vo pseuauit si gnau erit malu. Sig vo capit sig ex tpr ypostas d. q si cito descedat pp migie te erit matatio cite matatois q si tarde paucitatis q tarditatis matatois. Sig a fore cap signu ex pte sue omixtois i. otetor i ypostasi q diuisa alu otinet i ea a lu n. otinetur l acceps alu san. alu suies. alu areniale l aneo p pili de q oib p3 p illa q dca st p' vria q pauce h text. de sig b mlti q paucit vrie q h i 3. po dt signes paucit vrie 2° ei mlti 3. addit nolia dcas 2. illa vo q mlta 3. poit vna sig 2° alia i illa po dt q vria pauce qtitas debilitez sigt vtas s. ex plsiue no potetis sil mlt expelle. Jlla poit alia d. q illa q e inior q s exigen a ei q pse sigt mlta resoloz hui tas coris pp forte calore febilez l vento fluxui q tc to hui tas coris euat

al' natatoris

iombus ex sidore quia et de istis et amplius quod desiat et de alius determinabitur in locis particularibus ubi determinabit causas particulares egritudinum sicut in tercio et quarto libro huius et in hoc finatur sententia secunde fen. primi canonis avicenne Deo gracias Amen

Explicit expositio cum questionibus Bartholomei de brugis super primam .i. fen primi canonis avicenne :

Dicemus quod res medicationis etc. Incipiam sermonem aducere omnia
regulamte quam ire glat ab ozome hic est proprio tacite proposi
ta ab amici sui primo dixite. In ps tota gs agam etc.
Et mito quod si primo delemus uitatur cui quod est vitalis enor
omni excussia. sic. n. scripsit. d. in elivan ego sui ma.
vitalis et vita unquam sapiens ait nemo loquitur quod vi
tatis est ii prius addiscat ab cognitari non potest. a doctri d. ingeni est quod a
se doctrina habet et non reste gratis do. et auic. i. 6. de naturalibus nam nulla bonum
nam ulla personum apud prima generationem vetera et sicut eadem primo d. quod omnia pri
cipia preterita et futura huic esse in sapientia catonis. ut generalis simul in mis motibus
ordinata regimine unicuique sui quoniam nullum inde fundare exordium quare ioze
sic gratia nunc dignet fundare principium veritatis constantem cum primo laudabili
digne et quinque me dupsum perfecte finire et ipse quod est summus opifex in
ta deo in scientia constituto ut illud divino influat opus complendi a perfecte
legenti. Et dico sic scire debes quod auic. in libro post li. declarauit de tota
medicina. s. theorica et practica et quod theorica duas habet partes ipse duabus de
clarauit de theorica in duabus partibus sequentibus declarauit de practica et quod
practica habet duas partes quarum una est de regimine sanitatis et alia est de cura
da egritudine et de regimine sanitatis iam in 3. fen. i. h. e. fen. declarat declarat
de egritudine curata in generali et communiter. 30. et vnum capitulum in li. et post
declarat in generali de cura egritudinis predicta inmediate. In aliis autem scriptis ...
se. 30. p medicina et cyrurgia et in li. p ca. posuit dicere mora siue pre
tate quod attendere ... dubitatur ... post quod generalia
et quod specialia ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ne melancolie. si n. fecit fit oppilo ex humoribus digestis ... ut non pheat
aliorum humorum attractorum. Item queritur quare sit medicina subtilians ... apientes. ...
medicina subtilians ... grossas ... in venas ...
[illegible]

[illegible]

liam exteriorē q̄ me^e ē nl' alr' p̄ꝑ ceciauit d' euōne hu. p' stōm
intestina d'tiat d' euōne hūor p nares nl' sic p̄ꝑ posuit modū
osup^mo hūoris q̄ fit p p. euōr poit h ḡtrā aliū mō osūpīmis
hūoris nl' dic q̄ afficto odoris mēr sicut osūt hūores
[N]ā i p̄ote^a. 8. i. c. 3. dt. d' re' ḡb' oī euoī i. i. c. e. spālis des
cēdit d' r' ḡb' uoice i secessiue h ad hs spālis descēdit
ad deciando d' r' apparatus solui uētis i ad hoc h ca. sōt ptes
q̄t fit r' q̄s po' h ex po' q̄dā r' i q̄ petit q̄dā nec q̄ sit dicat
a^a accedeto i p̄o po' sua r'. 2°. coartat ip̄m. 3°. coartatoz dela
i ōc ip̄m r' coartatiuā poit. e. tco. du' o' i q' ceribr ista coc
mito ht locū. i. i. ad sūmi. 3. i. solutōio. e. fuli no' q' to' q
nis ico dan̄ sūt. 8. c3. i. e. i dc i illo aff. cōr. v. q̄sult i a' sap
acc' d' a' q' cū aph^ne poror q' ad uias p q̄s dz fi' euō i d' lc
flam^ne ne q' ad hu. q debēt euān addit q' p̄e i cg̃mb' sīo q̄i
eis mar' ē nec p̄a° p̄pca q̄ mar' pht digoz uiaz expte i ex
pte hu. ex pte. uiaz q̄ uias ostigēt angustia ē cū' fila fiā
tis ut dī i regim' i digō fit p aptōz uiaz ut dz i g° illi' aff
coz v q̄sult purgare ex pte hu. q̄ hūores euandi debēt eē
mobiles expliō naz cōple' p motū ut. 8. de ⊘tu^b muītutib'
finis q' reddit ipōs imobiles q̄ ē p alicai' fricēs i mortifi
cās i ab oib' p̄hns opōmb' i iō dz d'. n. i mollificare nz
. i. uet' cū reb' mollificantib'. 3. cū micali i silib' ut dz i 1° aff
ad ellōs cohiā a' p' acti' d' uno mō p̄e i sic ē fluxꝰ hu.
p secessū i uomitū ut dz i. 3°. cau̅. o. de fluxu om̄ mōr a°
mō large q sic ē q̄z dissō apta de facili ad fluxū uētis si
ue sit p reūtisimū siū p̄ idigoz siū p̄ descūi o tētie itestiōz
i ita acci' h nē a' i hu' dispōz ad fluxū n̄ fact' ad de mol
li^ne ne i ex me^e fiēt supflua euō dz a' res uoītū misci me^e
solue uētis hūitis hūi^nes ad hu' fluxū ne nl deseēdat anq̄
ope' p̄ mīmaz leitate ne q̄ hūt. trauli a' st apti ad hu'
fluxū q̄ tuli ad dyaria mar' capiūt lōg. 6. p aff. 3.
h fit ex reūtisimis q̄ tulicres fit ex supflua hu^te descē^te
ad lactos lig' [C] h du' q̄ ui' uelle q' me^e solina uētis
reāeat i stō cū ḡtiū dix i ca° pōe^n r' q' h appellat des
cēde de stō. i toto uētre nl' d' q' nō ē i ḡens stare i stō p̄
admixtōz altiꝰ me^e. s. uoīce q̄ ei' descēsū iprocat [C]p' du'
d' h q'd q' me^e solue dz admisci me uoīta h. n. n̄ ui'
q̄ sii'. c. 3°. dix q' i euōne dz caui p̄tō i duisa sz me so
luia uētis i uoīca faciūt, p̄tōz g' cal' mixtō n̄ dz fi' [C]p'
h a' i ōe toris n° aut' ē auic. 8. i mesue de lavatis q' la
xatia debēt cū miora i q' mag' rati^on pūt d'. n. auic. 8
caue dare pūca q' laxa faciūt i c' i mesue pcipit q' sp̄ ē
eis sit admiscēd' ad odoriferū ⊘tutis ofortatiū sz me uoī
ca ē me p tiū latīa nē q̄ uoītū oib' pz cē nīg' piculosū
q' secessiūz g' n̄ dz fi' hs mixtō [C]p' id' a' i ōe duisis tpis
q̄. 6. pap. i. 2°. ue' s. g. i°. s. pozio si p̄a° q' nō obūt admiscū
me^e i oīb' tpib' p̄gutes h talis st hi' q̄ uoītā ē fortōis
⊘as stūt. n. ⊘ tez mlez ut dan̄ ē g° i c. [C] r' q' uoītā st du
plia q̄d'. n. st uoīta ab eo q̄ st sol' natāria i ore stoī ex su
a p̄te^te sic raphanꝰ i semē rafane i atplicū i tlia st lei
a uoītā. n. n. pueāt uoītū n̄ q̄ nō descēdūt ad fūdū
stoī ⊘ ē acty digōis i sic ⊘ty expūsiā ipā expellit a^a
st uoītā q̄ p̄e st atthriaca hu. ad os stoī ut ellō al i
hi' talia st fortia uoītā. Jt' ret̄etō me^e fit d' uno m̄
ofor^do retēntiaz a° mō diuatō ad pte' oppōz. ut pz i flu
xu san' nariū q rete' cū me' sup' cal ofortati^b uenas
nasi i cū uētosis appoitis sū epat. mō d° q' i aptis ad
cohicā pas. me uoītā leis dz admisci me^e solue uētis
ut retieat ipm diuātō ad ḡtiā pte n̄. n. potāt i° i fūd
fi' ofor^do retētiaz cū i eis cēt nl' debīlis [C] ad p' r' q'
8 p̄he p̄tō ad duisa q̄ fit ad itiora i exteriora h a' fi'
p̄tō duisa ad inferiora i siriora nl' d' q' p̄tō duisa
p se nō dz fi' sz p accās bū pōt fi' h a' p accās fit q̄ ut re
tinea' me solina uētis quousq̄ pficiat suā opoz [C] ad sz
i 3°. d° q' arguit fortū i cū p h poit r' de mō prandi
ad euoz hūte i itestis fecēs siccas. r° illi' t'oris q plē'
libe' finitꝰ me^e i hu. i si fiūt pessiā actū. i uis a' mollific
tiū fit de micali ulera i silib'. balneū qz h poit r' de
mō prandi p balneū acrē i fricatoz [C]h du' q̄ poit q' ba
lneū p̄pat hu. ad fluxū i sic opetit cū mēz h n̄ ui' q̄
balneū fit p̄ euoz i me^e delicte i sic ui' opete p' mēz. ?
[C] r' q' poit opete an i p' p̄ duisas itētōnes opetit a' i hu
grossis q̄ eos subtiliat i agitat i uias apit p' ab opē'

ad euānd' q' dēlari ē ame h dicēs ip̄e stati balneū p' mēz n̄
me p' pficit suā opoz ne p bal. ⊘ty me^e ctha' ex' cor ut
nōt' i 1° aff. sb cane i cū p' h nō q' t' ē bal. i purgōne
. s. p̄pans q' fit cū pgōz i p̄hns q' fit du me opa' i h 2°
tāgit h i pficit q' fit an pgōz i h po' i eod' ca°. pt i ad
di. s. coadiuuat ut i° q' fit i sero q' de mane dz sūi me
h. n. iuuat opoz me^e p̄hns an bal. ē sic reūi. ut dī. 8. de
igē. sa. bal. n. nocet reūti nō matō h matō ofert i sic i
sīcop' i q' h noai^cor q̄ poita st. 8. fen. 2°. i feni 3. i°n. pmi
tpe ē ut ut om' diei l' duoz. me. n. p̄pīq̄ balneo incit
hu. agitos i sic aptos euōi i incit q' uias dilatatas. In
te^lt a' ad molli'. s. hu. ogelatos ex frigite. r' a. fricatō
rb i unctō p̄pant q̄ fricatō exagitat. hu. i dilatat ui
as i unctō pāt coz ad fluxū [C]eu a' as h dat r' d' cib'
q̄ st sepra i difficlia ad purgoz i p' rōne osue^m. 2°. r'e
fastidij i q̄ zcā alioz acciñaz r'e re^u aqz ut pz nz cā
bibit i. bibe osueuit uiolēter ⊘res i c. n̄ naz cadit repe
tias iniutes. fastidiū i hu. uiscosos. i. fastidiū ex hūo
rib' uiscosis h d' h du'. q̄ r' sic i uiatico i auic. i. 3. cān
dt q' euāndi st hutes fastidiū. r° q' n̄ debēt euan n̄ p'
rectifice' p subtiliancia i incideca l' dic q' si fastidiū sit egro
p se dz euan sū p̄ntorius si a' sit acciās alti egim n̄ dz euā
n n̄ fiat p' subtilia° i incisio i i ppatiōis terōz p̄ apa ut
p̄ hu. grossos i uiscosos. iflatōz. i. igneitate ex retēta
pt' mā. nō ē cād' ad. s. q' sit forte soluū q̄ leia st sic ca
lia pūt dan i si nō fiat rectifico d' ista rectificen' i m h
dnt libe euōi nā q conat' euāre m^az sangūz descēdo loca
sana ut d'. i. d' ē si. eū' q̄d mōz. i. agitat anq' uie sit
apte. h du' quō reges i dissio excacj. bal. i nutrient i m
mollificātia rectificāt hu. uiscosos. cū o^a a^a augmitēt
ipos i bal. mōz ipos sili' reges quō apit opilōz. r° q'
oīa ista debēt refri ad iflatōz max reges i dissio exca
cj i balnea nutrient a' i mollificantia debent int ab effū
ut subtilia nl' tenēcia uētre solutū i pūt refri ad hu.
uiscosos i ad terōz p̄pāt. n. subtiliando i tenēdo uētre
fluxi^lez [C]Item balneū pōt refri ad hu. uiscosos i ad i
terōz p̄p̄ait. n. subtiliando i tenēdo uētre fluxi^le. It' bal
pt referri ad opilōz i terōz ht. n. apire nl' d' q' ad. h.
hu. uiscosos. r' ndēt nutriēti. mollificanti. i. iacēcia ad
terōz balnei resolutiū ad iflatōz o^a. a^a. splenes. i. oppila
tos. st. noce. q̄ hu. icauatos i splene nō pūt educe n̄
fortes me^e ut d'. 13. d' ige. sa. aq i struites gēllas. p̄pt
admixtōz pauls tiestiū qs nō pūt educe n̄ fortes me^e
s3 d h du' q̄ i ca° pōe^n pht. r° q' nō dz dan n̄ p' ista r'
tificet' ut p' dan ē [C]eu a' as h dat r' d' mō regēdi cū
q sup̄sit mēz i p' p sopnū i uigliaz. 2°. p mot. 3°. p
p̄hn cā euōz. 2°. i. apd'. 3. i. odores. In p' pte nōnd' q'
cū q̄ me' opa' sit dozat sit mēz forte ē q̄ ex calore reuo
cato it' fit fortis me^e omotō i caliato i sic me me in
na' i sua opōne q' i uiglis n° fit ei' ousio i nutrimtū
q̄ ē mlt' uenēosa l' cū ē q̄ ⊘ty me^e nocia fortis digit
i nāficia' i sopno sz me debil' digi' i sopno p' paucā re
neōi^ca q' ht uū sopnū lōgū p̄hnd' ē i p̄ h nō cāt' de
scio hi' me^e p̄ꝑ a' icepint opari sii sit fortis sii debil'
me' q' nō dozat q̄ expūsiā itestiōz idigz uiglius n̄. n.
opa' i sopno h a' mllās n̄ nl' restrige ut uōt' l' nō' i 1° aff.
cū uoluis mag' duce. i. 3. pte no' q' moty p' me^a dx ē un'
mutatōs q p̄he' q̄ fac mēz descēde ad os stoī i sic reddit ap
tā ad uoītū a' depoitōs q leuis ē i suauis i oft' q̄ fac mēz
descēde ad loc ad q' dz attr̄he. s. ad fūdū stoī i intestina [C]h
du' d' eo q' d' me nō opa' i mz n̄ p' n̄ ope' i mēz h. n. n̄
ui' q̄. 6. dt. 2°. d' itiōrib' q̄ n̄ nō opa' n̄ pcepto nocū^co no^ai
a' n̄ pcipit n̄ me ope' p̄ q' opa' me i mz q' n̄ i mēz. r° q'
q' dx ē opō me^e uīg cā q' fac r'e fort' spē^e i hac nō
fac n̄ p' n̄ ope' i mēz. a^a nō cā q' fac r'e ḡh^tus i hac fit
ē p' q' n̄ ope' i ipm. Jt' du'. q' actō ē illa q' fac n̄ p' i
me^az a'. n. e actō ut reducat q' me^e a' reducat ad ac
tū fōz spe^m nō p' q̄ adh' fit reppa actō me^e inaz
me a' n̄ a ofne h a foz spe^m n°. i. q̄ te opter caloze ina
tū opari i mēz a foz spe^a q' fīm ē q̄ sili. possz dici d' oī
b' aliis opōib' ne. r° q' n̄ p' eriat me^z cū calore o^e
nali ut reducat ad acū ofuez ip̄i' h. n. me attrāa nō
ope' a ofne h a p̄pēte bū opa' cū q° ca. i sic aduiuat foz^a

spe^a attrām me^e i h ē cā q̄ oīs me attrāa ē ca. i sic. 2°. di
sit ipm ex suo istictu q̄ pōt ḡpan fo^e spe^e nā p̄ꝑ dec
ta ē ad acti calor nl' defē ⊘ tes ipi' i cū obm i q' ē nl' op
tari. n. i q̄' ē calor i i q' ē nl' i d' ul' q' n̄ i expellēdis ncas
uti' for spe^m cū suo istictu sii sfu nh i hac opoz fac me
mōra ab itlhiaus ut d'. 6. 6. d' itio' q̄ n lo' d' mistictu
[I]n. 3. pte no' q' ista odores osūt d' r' s. ofortāt nz sic. n.
p̄m odores it' cetā mag' corrupūt spm i debilitant,
ut. 8. d' cās d' bli^a. s. c̄rio odores boi ofortāt q̄ muti'
oiuit' i spm i q̄ reprimūt i obtēdūt uapores male
me. dix'. n. ospg' aq. ro. i aceto q̄ p fritē isg'llant ua
pores p repulsiōz reflectūt. q̄dā. n. dnt q' boli coza
semi ē satiu eya h h nō ē ⊘ ⊘ ē q̄cā h ba sat odorifa
i ofortatiā q' assilla' pet°. ad h ro ut ⊘ty oris fiat sū
pcā. i. misti' ē boni acetū res at sup^ca ut sluc' porro
nū i silia oft q̄ ipellit ad iriora i elaradit i ofortat
orifi^m stoi i n̄ pmutit uapores ascēde. me. p' h po^lt
mō assn^di doc^uel i pillas q̄ debēt assini tepide rō ē q̄
cā' pucāt nz ut agat i me^az fri p. h o' q̄ regēdi st
fri i assūp^ne mēz i cā h' ē ut retha' calor q erāt p
tiuty i fugaty. cā ip̄i' aia h docet regē cū q assūpsit
me^az p̄ꝑ cessauit nausea i abhoiato me^e no' q' moty
paulatim' ē uuatō i cepō^do aq a' ca. opa' i q' aq laua
do i i q' calā cale^do i uatōz mō q̄ mz ad iuuat opoz me^e
i q̄mz ipedit adiuuat q̄n ē ita paucā q' sol' depoit me^az
i ē q̄rite. ca. i q' caloze nlē ofortāt ut dissemiaare p°
sit ipedit q̄n ē tāta q' eē cor' expellit i ē supflue calā
ita q' dispgit me^az i iō p strualla dz dari aq i pma q̄^te
ut pm ca. ut depōt me^az ad fūdū stoī nl' uōt mesay
cas i ut ofortet calorē nlē i sic augmitat opoz me^e
i fine a' q̄n uis ostinge dz dari aq multū ca. i uilta q'^te
i ioe mlte q'^tas dispgit mēz i debilitat eo' ⊘ te i rōne
mlte q'^tas sepat mēz a fūdo stoī i itestiōz i abluat?
ab ipā i ab alias substā^bꝰ q at mēz h dat r' d' mō re
gēdi cū q assūpsit me^az p duisiōz sūe osius i opoiōs. no'
q' ite' p opoz debilem laxā sū rara i oft a' aq odoī ad
tēpando oīne ca. i sūte' g'nata p' h i q̄ restīg' opone
i nutētes leue ad ofor^d roz debilem a° mō dz sume ieiu
n' q̄ ut nutimtū dz misti cū me ipedit. n. opoz ipi' p
plimi p' h dat r^az d' mō regēdi cū q̄s assūpsit mēz i es
tate ex q' pucit ad fe. p horā cāndi no' q' fe. fit p ca
li^oz me^e i cāis estuātē i p hiioz tu. lōz i si sit ne
cē ad assūme assumat anq' me i sapiat opari ca
q' cāī sf. i. s. poe^n posita. n. n' dz assūme q̄ fe. fac
omotōz. hu. i ip̄m rōnz coz euō. i q̄es. ab a' ipedit
euōz i hūores omotos sebitit p sui alteratōz oz p' hic
dat r^az d' mō regēdi q' ad pces istiy. no' q' h forte di
xit q' pceptū ē i lege sarracenōz l' mos ē ap ipōs q'
cū' uunituez laue' i nō dix cū ablui' q' nō lauet'
cū aq fria i ita ista r^a ht loc sol' ap ipōs s' h d' q' a
hi expedit ablue cāū q̄n. s. remanent. hu. pugitū qui
iouāt dolorē i nō d' cū q' debeāt fi' sz h du' q' ḡtiuz
h' ui' i. n. dz q' dz sede i aq fria. r° q' i lo' i cāū nacio
. s. q̄n me data nō euāt sz iouat pessiā actū. tc. n. itio i
aq fria ē q̄ fumositates me^e descē^it h uō lo' i a° cāū. s. q̄n
me euāt i euāty nlt sili. lauare p̄ supflu^tes reā^tes et
mordicātes tc. n. nō dz lauan cū aq fria q̄ fuit ē i iun
cū n^e cā i itestinis i ita fiēt noc^uz. Jtm aq fria
repuitēt hūorē itl' i ca. resoluit. sz q̄n uoluꝰ i rōne
fumo^tes me^e ē mag' inuati q' no^tiz. q̄dā q' h dat r^a
d' quiē^ne pillaz poris fil no' q' d' q̄dā q̄ h ht uim si
debāt fi' euō i eod' tpe i de eod' loco. pōt a' fallē i ōe tpis
q̄ uno tpe pōt dari potō ad eo. i i a° pillē ad fiā i
rōne loci q̄ a itōtis dz fi' p pillas i nō p potōz. ipil
lis. n. ig'dī sūt mēz i nō i pōne [C]h du' q' ui' q' n̄
debāt pillē dari cū decoc^ne ista. n. plx' oiucto dua
rū mēz i eod' die [C]p' q' uiri debēt dari sil' nl' sūc^ne
[C]p dato q' sūc^ne q' illaz dz peede q' ad p' ro q' oecdī
ouicō duaz mēz euāciuz eud' hu. q' una simplz
desci alti'. ad. 2°. r° q' n̄ debēt dari sil' sz sūc^ne p̄
duisas p̄etes ipm q̄z una nō oc cū a' i h fuit cā q̄
me^e d'uisit ofuiūt' q̄ ali i pillis ali i decoctoib' ali
i ellctis, pbetas. n. pillaz ē lōgo tpe morari i stō i p̄e

cas decoc^ms eo' [C]It' ⊘ty fortoz ē i pillis i nō pūt dari i mō
n q̄^te pillaz. It' aq me^e sumūt pillas i ali j a^az me^az i
st i a^c p̄p̄e^tes duise [C]ad 3°. r° q' decoctō pōt peede i
seq fi. n. pcedat ofert apiendo uias i p̄pando m^az ad flux'.
h n. reddit hūez a pena seami ut p' dan̄ ē i ita p̄pat ad
osup^nez nl' ad suscep^nez pillaz. si a' sequit' ofert ut ople
at opaz pillaz. q'. n. ⊘ty pillaz attrahit i mouit decoctō
euāt i ita iuuat pillas i euāndo. ⊘. g' si as heat uēt^a
sup^ca i feces i intestinis dz p̄mitti decoctō p' nōz i cassiaf. it
uēt' huectē i uie itestiōz apian' i mōdificet' ab ill' fe
cib' siccis si a' as heat uētre solutū i stoī laxitatē dz
seq decoctō ut si pillē dispmt' a q̄ reliqas hūoz euāt
n̄ p̄ꝑ cū a' una iiata mēz p se sufficiat n̄ ē lō' alias co
mgē p̄ defcm ⊘tutis. ego a' uso sii dare pillas de sero
i p' decoc^tz si expediat de mane dare h q̄a faciāt opp^a
[C]r° q' h ē q̄ pillē duuc' morāre i stō i st opōmis for
tozis i cā q̄ ⊘dani sūt q' fi' forte mēz as pōt dare i
pillē r'e st ipāz fortes st a' uire. cū a' euāre h docet p̄
are coz' q' euōz forte i doc rōne no^tz q' acit ex calu
me. no' q' i° cāū id' ē cū. i aff. ad ellōs i cū s. ellus pi
clōsi i un' expo' p aliū nā ei' q' ypo. d' nō facilē. auic
d' coz' siccū. i. dissi^le euāre hūs carnē duri. i. opoz s pu
sāz i loco ei' q' ypo. d' p̄hucetare i c. auic. d' uehemēt
i c ex mutentib'. i unctuosis coz' huēcta' i cū s' natēt
stoī fastidiū i sic p̄pa' ad uoītū i loco ei' q' ypo. d'. ellus
piclōsi i c. auic. d' i ad ultā i c. d'. n. motū cbio' q̄
ellus ht iouice i coz^e agita^oz turbatiaz a°. i°. rō. q' diffi^le
ē expellē e' digm g'ssiz i eo q' p eod' acapia' tē i ex
pellē ut dicat q' attrhit ad itestiā nl' ex. meseon. a' ē
spēs titimalla i dī lō tre nl' laureola. i. gebeam. sili'
ē spēs titimalli esula i nab. i. lac ace. i q' ē osūptio ub. bu
tyrositas i rōz no^az illaz mēz q̄ i ōe sūe ofris ifi'at
i ita rōnz malā ofnē ab eis sonctā i i ōe sūe sbe lub
cat i abstergit i lauat i ita p̄pat ad exitū ipm i i ōe ?
sup^nis sue cascate ostingit fluxū. amp' me h docet iō
ne uesā' me^e iuanes i stō a q' uapozal' fumꝰ ascēdit,
ad nares no' q' aq odoī ē res me^oz q̄ stom lauat ost
ngēdo i dare reprimit p q̄ lit^ez fri. alamac i reōz m̄
lā ofnē ip̄āz. cūz tpe h docet regē illū i q° me nō opa'
i nō q' ista lrā pōt expoi d' uno mō q' si p̄ꝑ me iā
debēt euāre i adh' nō icepit si pōt fi' q' ifim' nō pia
at a^a mala acc̄ñ nō itromittās te de a^oo i h ui' uelle
p scripte lram. si. n. appeant a^a acc̄ñ dolorosa ut sycop'
nl' dolor stoī nl' ⊘tigo debes approximare reme^a q' uelociter
mēz a coz^e educāt i doz ipm t' educi. s. abst^do. mordi^do
i uiā p̄pando. abst^do cū poit ydromel i sy. cū amlo
. n. abstergit. p̄ mel i dent i syr° dz eē minor decoctō mo q̄
cōdi^co cūz poit me p q' pōt itē cartani. uegetis ē q
dā spēs sal' ucuz. n. adiuuat eo euoz mordicādo. p̄p
ando uiā cū poit suppositoriū clisē h dicēs q̄uō n̄ in
tromittās me d' a^co si nō secāt a^a mala acc̄ñ y' fil'
dix q' si me n̄ opa' multiplicat malū hu. i coz^e. r° q' te
dz fi' i. 2. nl' 3. die si a' appeant mala sinthōta i a' re
me^a n̄ inuēit dz fi' flōia i ead' die ut dī. c. 8. sii q' n
pōt i° intel. a° mō q̄ si p̄ꝑ me iā debēt euāre n̄ euā^t
n^e adh^c icepit euāre si pōt fi' q' me n' euācet i sili. a
coz^e educty fiat h a' fit pricādo ad uoītū. nō. n. dare
a^d q' euāt n̄ q̄lia pmitt' i lrā ista. n. st lenig' leiuiā sii
a^a molesta^ne i oī uenēo^ise cāueū n^e debe' me^az i coz^e
dīte q̄ cū sit de gne uenēosoz oz q' lenet. ex cāis iō q̄
lecaty fiat de me n̄ opante. i etēt poit cās me^e n̄ opa
tis i redit dcē q' si me nō opa' a' h ē p̄ dispōz me^e n̄
lē a' p̄ nlē opoz secūa a' p̄ nlē ofnē fū. a' p̄ dispōz ac
cūlez ut pz egnes q̄s euiāt nl' sic dino'. cūz p̄hncauz
me^az opari secūa' uiaz i mesaycaz i aliaz uētz i ubi
om̄ uenaz p q̄s me uadit ad hūorē uenit ista a' stc,
tura p̄ eē. a' p̄ nlē ofnē fū. i sic ut pz i inticis. a' p̄ q
nez accīlē cū m opilante ut pz i hūtib' opilōnes cū
p̄ uicūtātes egritus. i nōnd' q' ista uicūtās egrius
pōt itē d' uno mō q̄ egrō mar' plēius ostingit uias
d' p̄pig's ut otigit segnib' q̄s euiāt i q' uie q' q̄s me dz
ire ad m̄l. i. ad hūores ita st strcte q' ex h uēt nllo m°
a' difficilē soluit' i ego mlt' icadi circez statū n. cūz

Medicina de Gerete Venenatorum

siue ictibus appoplis ut uidar ad facie talium medicinarum purgantium a tertio non sit clat utile non clisterie pta et potio de aqua modo quod egritudo sit in principio terminata nisi coangustat vias et hoc est quod sequitur et probat. in hiis tribus. n. ac. 83 de hoc dicit non, nisi videtur quod perpetua opus medicine propterea quod egritudo sit in principio quoniam ypo. in primo aff. in choantibus morbis q. 6. 8. cap. dicit quod oportet euacuare antequam decoquatur et apiciat. Tertio quod dixit est euacuatio una est moderata que debet perfecte plenitudinem peccantem et ista non debet fieri nisi post fiat digestio. Contra dicitur quia per hoc quod dicitur medicina vie ad suas coangustat nisi videtur velle quod ista medicina vadit ad humorem eo quod oppositum eius est. Secundo quod ipse non vult quod fiat nunc via medicine sed eius virtutem quod deficit calor innatus et si dicas est ne necessaria via materiam calori innato cum dilatant per eorum admodum lucis per aerem de quod sunt ad invicem ut corpus necessarie est nec meatus porus et poriunt dilatari egnes in quo phe transitum caloris innati sui sit unum coangustatio prohibet transitum sic prohibet et transitum virtutis medicine cum spiritu. dicas per hoc dicit ratio de coniunctione dilatarum medicinarum divisarum in eodem die et intellas mens per se oportet non una ordinata ad aliquam p. n. necessarium est apozima cum pillis que ordinatur ad ipsas. omnis quoniam medicina hic dicit ratio de effectu medicine quoniam non incidit humorem sed spiritum vel si incidit ipsum incidit ipsum difficilem ad euacuandum cum aliis malis accidentibus. omnis per medicina hic oportet quod fuerat medicina in euacuando humorem qui superfluit et nota quod posuit esse causas per quas unus humor euacuatur plus alio per alio est proprietas medicine. Secunda est maior quantitas humoris. Tertia est subtilitas. Quarta est proprietas medicine et hanc tangit cum dicit humorem ex longinquis trahere est difficile. q. d. si humor quoad euacuari est longinquus plus euacuatur alio qui est propinquior n. medicina euacuat quod est sub propria tantum quod est ei magis superfluum. propterea quod subtilius est et ultimo quoniam magis custodit fortior et animal est custodia nec non sanguinis semper est ultimus istas causas tales ponit sapio in antidotario vero optime posuit iste.

Hic potest quaeri utrum unus humor possit totus euacuari et arguitur quod sic. auctoritate 6. i. 3. de simplicibus cum in libro colore in opposito est 6. in fine de ellius et auctoritate aute sapio. Contra quod unus humor totus exquisite non potest euacuari alio existente vivo ut voluit predicti auctores sed quoniam ad clarum quod totum quod de eo dicitur esse in corpore ut apparet significatur hic potest euacuari quod ut dicit 6. i. 3. de simplicibus illos de alio non remanente vivo semper oportet ut in corpore sit. e. humores sic in magis mediocri sunt. e. clarum unum qui medicina euacuat multum humorem de humore secundum proprium non retineri pro dico et de medicine transiens ad alios humores attrahit magis secundum similem et non non repugnat non insanie. Contra dicitur de eo quod dicit in proprio medicine attrahit humorem secundum proprium hoc. n. non videtur quod mesue in antidotario dicit quod si medicina purgativa incidit aliquem humorem in via unum sit transitus humorum. post oportet quod ipse euacuet sui sit grossus sui subtilis et propterea dicitur dico quod dicitur quod post humorem secundum proprium euacuat illum qui est post in multitudine et subtilitate hoc n. non videtur quia si medicina attraheret humorem non proprium non attraheret ipsum nisi a forma speciei. opposita n. medicine laxative est a forma speciei nec potest dici quod fit a calido nec a vacuo quia tunc omnis medicina calida hic faceret sed a forma speciei non quod possit fieri quia attractio a forma speciei est per similitudinem sic dicitur 6. 3. de simplicibus et cum humor de apposito nullam habet similitudinem sic dicitur 6. 3. de simplicibus ergo medicina non potest attrahere humorem secundum non proprium. Ad primum dico quod medicina appropriata alicui membro semper per se primo euacuat ipsum contingit et quod non aggrauatur ab humore et medicina sibi inexistente expellit humorem et sic est per accidens. Ad secundum dico quod in medicina attractiva est non proprietas una generalis non appropriata alicui humori et alia specialis appropriata certo humori euacuando et ab hac habet attrahere illum humorem et non alium. verum n. specialis claudit in se generalem sic homo includit in se animal modo dico quod quoniam medicina attraxerit humorem secundum proprium sed adhuc remanet eius specierum quoniam cessat ab operatione quam facit ratione proprietatis generalis et omnis cum permaneat plus est superfluens sicut suum contrarium quod cum sanguinem ut dicitur in hiis de causis ergo attractio humorum non proprium fit attractio eius quod est subtilius quod fit in attractione a calido et vacuo et non in attractione a forma speciei. Contra dicitur de ordine euacuationis humorum quod haly ponit quod medicina que debet euacuare melancoliam secundo post euacuat melancoliam secundo flegma tertio coleram quarto sanguinem sed alii auctores ponunt quod post melancoliam primum euacuatur colera. Ad hoc dico quod tamen haly habet veritatem quoniam flegma in corpore est superfluum quantitas plus quam colera nam forte quantitas est fortior quam subtilitas vel quod dicitur haly loquitur in flegmate iō ne quantitatis et non ratione subtilitatis et hoc concordat cum auicenna cum dicit de in primo quod post primo est in multitudine et subtilitate tamen relinquit non habet veritatem.

Contra dicitur quia non videtur quod post melancoliam debeat euacuari colera ratione subtilitatis sed potius aquositas cum sit subtilior nam dicitur in quarto 2. regulis quod quoniam colera commiscetur cum aquositate tunc aquositas efficitur grossior quam prius fuit quod non fiet nisi colera esset subtilior aquositate primo ex mixtione est in humore et non in aquositate et forte habet dicere haly. Contra dicitur de eo quod dicit quod medicina veniens ad sanguinem non euacuat ipsum et sic videtur velle quod non incidit medicina euacuativa sanguinis propter defensionem nature et custodiam eius ipsum sed non videtur quia non possit euacuare quod non possit medicina euacuare quia si non non custodit ipsum ne exeat venas et facit quod non custodit ipsum ne exeat extra corpus per fluxum sanguinis narium vel per fluxum emorroidarum. nec dicitur ipsum custodire quod medicina euacuat ipsum. Contra cum ypo. dixit quod sanguis qui est materia magis est odiosus nature quam alios humores ergo debet ipsum primum euacuare antequam sed contrarium habemus per 6. 2. de crisi dicitur n. quod unitatur ex humoribus est sanguis et velocius recipit correctionem. Ad primum dico quod non defendit sanguinem plus ceteris humoribus sed ratio quia non inueniunt medicina euacuativa sanguinis quae corrumpere quia ideo sicut dico predicta quod timetur vivi quia si inueniretur talis medicina euacuaret sanguinem cum magna angustia et doloribus quoniam non defendit sanguinem et non permittit ipsum euacuari humorem quoniam ipsum ad principium amicus de restitutione quod futuras non possumus restringere quoniam voluimus sed flobotomiam sic. Ad secundum dico quod si sanguis corruptus magis corrumpitur in quo euacuatio repellatur antequam ceteris humoribus est odiosior sed si non corrumpatur corruptione magna ceteris humoribus est corrigibilior sic contingit de filio filius recipit a patre in correctione quam amicus et pater corrigit velocius filium quam amicum et quando filius fecerit aliquid contra patrem tendit quod magis cedet quam amicus et sic contingit de sanguine. amplius tamen amor hic docet superare illum qui timet ex medicina fastidium et sincopim hic dicitur quia non videtur quod vomitus contingit nausee sed potius nocet nam vomitus conuenit fastidium et ablutionem generare. Tertio quod vomitus conuenit ei propter motum medicine viscose existentis in orificio stomachi que faciebat nauseam. sed n. vomitus quod ad sui principium conuenit fastidium tamen post vomitum mortificat stomachum non retinens ipsum cum quod faciebat fastidium vel expone nauseam et angustiam quia cum intendimus vomitum non plerumque nauseam. Sincopi autem conuenit quia in vomitu calor et spiritus reuertitur quod in ipso multiplicatur et prohibet a defectione et ita a sincopi. sincopis n. non est nisi defectio cordis ut dicitur 12. tap. simili prohibet sincopim quae venit ex humoribus existentibus in ore stomachi euacuando ipsos necessario vomitus infirmum conuenit quia stomachum tergit quae plurimum et cum fuerit expulsio vomitus cum medicina concurrit non incidit cum magna et non in idem et ideo non debet esse medicina in receptione medicine ut dicitur 6. 2. regulis oportet post docet hic euacuare qui sumpserit medicinam per primum salis hic dicitur quia non videtur quod sal noceat cum habet purgare et res salse faciunt fluxum ventris. Tertio quod non prohibet propter hoc sed positum quia sal sua sic contingit canales qui ut dictum est supra debent amplari et quia sal virtute habet abstersiuam propterea quod timetur ne discooperiat stomachum et intestina quod prohibetur ita ut in quarto 2. regulis c. de ydromelle si n. medicina inciat stomachum et intestina discooperta fit cum dissinterie et quia sal mordicatiuus unum forte ex ipso et ex medicina sequitur iniuria intestinorum et ideo non debet comedere multum salem illi qui debet sumere medicinam et precipue habentes debilia intestina. multi quoque hic docet accidentia que accidunt ex haustu medicine maxime illis qui non soluunt et docet ipsa corrigere et si medicina soluat sed si non soluat magis contingunt quod ubi dicitur et sudorem lectus affirmatur quia dicitur non purgauit sed per sudorem multum corrigit ista accidentia data recepta et supra ut prima mespila sic renitat ypsanc de quodam qui assumpserat scammoneam et puncellum minus totius nec. tunc 6. certamina et libantur est supra. n. propter corporis compositionem nimiam medicinam ut oportet. Ille vero hic docet regere corpus post medicinam secundum communem dicitur primo ratione continuitatis secundo ratione caloris tertio ratione temporis et quia caliditas tertio et quia quod hic quando dantur nascuntur cum medicina sit multum calida quia in 3. grado. Tertio quod ideo dantur quia ipse erat continuus fere et humectauit propterea in statu et calor et humor in spissitate continue stramen et quia euacuabatur ex parte necessaria per corpus timebatur mala continuis fere unde ratione omnium istorum bene potest dari nasturcium debet autem dari ablutum cum oleo ut faciat lubricare quia olim habet educere si quae superfluitates remansisset et ut faciat ut nasturcium non figatur longo tempore quia habet desiccare et alius est de eodem modo sine cadere non ouum. n. quod ponit in secundo modo ponunt penitus necessaria male quando timetur ablutionem male medicine recetere. Contra quod humorem ponenti peccare in regimen quod est tertie continuus. Contra dicitur quia ratione sine continuus non debet competere cum sit putridus ad quod est seminis lini. Ad primum tertio quod debet miscere ex calido et frigido humore. n. putridum non possumus ponere in eo peccare cum non recipiatur. ad secundum dico quod corpus putridum debet corrigi cum rebus non multum excedentibus. supra. sed cum ierunt aliquale distemperantiam frigidam debet assumere semen lini quod est primum calidum. si vero fuerit sic ab eo purgatus humor. ca. debet post medicinam assumere primo frigidam ut rosas et psillium. res. n. frigida corrigit continue et frigidum non est distemperatum ei. a. hic oportet quod hic debet preseruari ab excoriatione venture. nota quod bolum armenicum est et quod dicit competere ad illum eius ne superfluc fluxat debet assumi cum assumpserit medicinam si autem non assumat ea potest sanare superfluum fluxum vel excoriationem. omnis per hoc docet subueniendo huic fere post medicinam syrupum vero hic docet post euacuationem corporis cauere ab excoriatione et maxime a syrupo acetoso propter debilitatem intestinorum hic dicitur quia si locus in homine non egrotante ad quod tamen syrupus acetosus et si in egro videtur male dicere quia statim datur medicina die post flobotomiam. Tertio quod locus in egro de quo dictum est quod timetur iniuria intestinorum. Ille quoque hic oportet quod aliis debes regere illum qui sumpsit medicinam per balneum. hic dicitur in curatione patiente post balneum post assumptionem medicine et incessit cum assumptionem medicine. Tertio quod quoniam conuenit ad subtiliandum humores grossos post vero. s. quoniam medicina compleuit suam operationem conuenit ad euacuandum reliquias remanentes unde quod secundum dicitur 6. quoniam debet quis intrare balneum post medicinam in tertio anticipare compleat suam operationem et hoc nota quod hic est unum balneum et secundum humiditatem ea et sic fit. e. est. n. balneum preparando et hic fit per aliquos dies antequam sumatur medicina et coadiuuans et hic fit in sero cum assumitur medicina de mane et impediens et hic in eodem die si superfluit eius operatio et supplens defectum et hic fit una die post medicinam et hic ut male illi qui et in superfluitates actus ad quas non pertinet medicina purgantur per balneum vel post posuit. 2. s. prohibens et faciens. scias per hoc dicitur in quo corporibus post assumptionem medicine contingit fluxus et propterea hoc dicitur esse causa a fortibus medicinis in calidis corporibus et non alijs de medicinis laxativis dicitur quod in talibus contingunt medicine s. ignorante ut de gladio in manu furiosi precipue et debilitate intestinorum sic illis qui apta sunt colice passioni in senibus et hic contingit propter debilitatem virtutis et istud hic dicitur ad quilia non pertinet ex assumptione nabit. nota quod nabit generaliter est succus fructuum desiccatorum et ideo nam debet sumi quia ex potu eius contingit fluxus. propterea sanare corporis corrosiorum. per solorum hic docet subuenire contra accidentia quod sequitur post solorum ventris et flobotomiam et de vel ventosis et aliis multis et sapio hic dicitur in quo tempore sumenda est medicina laxativa in quo non. nota quod hic intendit de medicina attractiva quia in hieme dicitur quod in estate non est sumenda. non res subtilis. i. medicina leuitiua sic est aqua frigida tuum comminatorum et similia et hoc non est facto non sit magis indigentia intellige et cum niues de montibus cadit. i. quoniam niues que cadit sunt montes cito ab eis recedit quia cito liquefiunt non stant sic sicce sic in hieme et in autumpno. s. sequens estatem in quo mitigatur caliditas estatis et sic temperatur et sic potest in eo sumi medicina. amplius hic oportet corpus non esse assuetas medicinas cum quibus est necesse mollificare ventrem. nota quod intelligit quod non est fastidium consilium sumendi medicinam scilicet et vis in illis quia cotidiana solorum ventris et per medicinam in quo necesse est mollificare ventrem intelligit medicinam fortem in qua oportet dare compunctionem subtiliari et incidentia ut intelligit obligatorium medicinam laxativam mollificativam cum vetere ut olla et similia bene potest dari. dicitur n. 6. e. de regimine sanorum senes debent uti ab eius oleaginus ut cartamo cum ficubus et similibus propter impedimentum malorum finis intelligit circa mortem vel circa senectutem quia omnis medicina laxativa de genere veneni est et ideo habet nos debilitare vel quia propter consuetudinem medicina non operatur sed convertitur in humorem quem debebat purgare vel non et efficitur purgativa non expellit expectans quod det medicina et hoc dicit in primo aff. constitutiones vero autem. unicuique hic oportet cauere nocumentum medicine laxative cum autem hic est quia nescit membrum pudenda. oportet propter hoc docet regere eum qui sumpsit medicinam debilem propter motum. nota quod debet minuere de motu quia non debet fieri tantum quantum fit in forti. et medicine bindicte dicitur que non sunt laboriose ut sunt tria agarici et similia viole aut cassia fistula quod viole fiunt cum ammiscentur cum zuccara sic est syrupus violaceus et zuccara violarum. Ille hic oportet regere illum qui est sumpturus medicinam ratione temporis per computationem ad ventos et nota quod dicitur diorum. i. distorum quia quaedam durant ad inueniendum non est necesse quod obseruaret hic ventum et finaliter si estas non esset calida non esset necesse expectare ventum septentrionalem ergo cum debili medicina hic docet regere corpus quod indiget debili medicina et non operatur nota quod intelligit quod non morat. s. tardior sed quaeritur sed quod non det alia medicina sed supra ex pella et hic est medicina vel quod non euacuatur per partem inferiorem sed per vomitum vel quod non det quod quod facit ipsum solum. ergo quod docet ratione solorum ventris contingentem ex ebullitione egritudinis quia fit ex materia ebulliente ut ex colera contingat fluxus ventris ita quod superfluat et febrem faciat tunc flobotomia est causa illius fluxus quia medicina ad aliam partem declinat vel dicitur quod oportet qualiter per egritudinem significare necessitates purgationis per medicinam et inanitionis per flobotomiam.

Ex significationibus et c. in precedenti capitulo posuit res antecedentes in euacuatione que fit per medicinam solutiuam nunc in hoc capitulo et pluribus sequentibus determinat de malis accidentibus humorum euacuationi contingentibus ut ea aut causa sunt triplicis generis quia aut superflua autem euacuatio ablata aut euacuatio diminuta vel indebita et ideo ista per sex diuidit in 3. in quarum prima determinat de euacuatione superflua in secunda de euacuatione ablata in tertia de euacuatione indebita. secunda ibi quam facit. tertia ibi. medicina per primum diuidas in quarum prima ponit signa que cognoscitur euacuatio superflua in secunda docet superfluitatem euacuationis restringere. secunda ibi sanato per secundum diuidi i. 3. secundum 3. signa quae ponit quoniam signa ponit quod sumitur a siti. secundo ponit signa quod sumitur a mordicatione. secunda ibi quoniam et tertia ibi et sitim. primum diuidi i. 3. in quarum primo ponit quomodo sitis significat euacuationem superfluam et ita restringenda et primo ipsius significat euacuationem non superfluam et in tertia ponit causas sitis festine et tarde que in e. posuit causas modo significat per sitim. secunda ibi verumtamen. tertia ibi. causa ergo videns hic dicitur pone quod sitis significat euacuationem restringendam sed hoc non videtur quia post sitis significat euacuationem restringendam quia cito quod humor euacuari debet sit. colera. humidas in sto per suam punctionem facit sitim quia per eius euacuationem removebitur sitis sed euacuatio colere est non restringenda quia recto sitis significat euacuationem restringendam. Contra in tertia parte in qua corrigit hoc significat ponit 3. modos quod potest accidere sitis et tamen euacuatio non est restringenda. s. ex parte stomachi si sit talis et siccus vel calidus aut sic. et ex parte medicine si sit calida. et tertio modo appositus potest esse euacuatio restringenda tamen non aduenit sitis. s. ex parte stomachi si sit frigidus aut humidus et ex parte medicine si sit frigida et ex parte humoris si sit flegma sed debet hic dicere quod ex hiis videtur quod hic significat habet locum in pluribus quia solum in quibusdam stomachi complexionibus calidis et humidis et sic in aliis 6. videtur fallere. Contra non videtur habere locum in aliqua medicina quia omnis medicina est calida ut dicitur in quarto illius aff. in acutis primis. Contra videtur solum habere locum in multa et aliis videtur fallere. Tertio quod sitis fortis est maxima sitis quae est appetitiua vinum significat euacuationem restringendam quoniam significat euacuationem sufficientem vel superfluentem et hoc non in aff. quasi in fine nisi sicut cum autem hic dixit est una generalis et alia specialis quia in omni euacuatione sanguinis inanitus spirituum et bonarum humiditatum membrorum membra autem inanita appetunt restaurari quia et attrahunt a venis et venae ab epate et epar a stomacho et tunc stomachus senciens suam inanitionem appetit appetitu animato et propterea appetitus quod facilius restaurat tale autem est vinum ut dicitur in primo aff. specialis est replere potum quam calidum quia fit sitis. unde quaeritur humor euacuatur cum tunc sitis et solum quoniam debet non impediat sitis eius per stomachum et sic talis in dicitur sitis accidentalem non ex medicinis calidis vel sit sitis autem purgationem ut si humor sit frigidus et humidus sopitur sensum stomachi in quo non sentit suam inanitionem cito quod membra trahunt propter frigiditatem et humiditatem illius humoris unde frigidus sitis debet conuenire cum aliis signis ut ratione consideraret. omnis decepcio cum specialis est quia frigida euacuatione humoris superfluoris et medicina vertit se sub stomachum et sua leuis acuitate et virtute attractiua eius humidum inanit et medicina subtile propter eius restaurationem fit sitis. Ad primum arguitur quod si humor euacuandus de sit colera humidans in stomacho eius euacuatione fortiter bene ratione sitis post ex istis sed inducat aliquam sitis significantem euacuationem restringendam. Ad secundum tertio prima medicina in 2. partes sed in hic quod est habere sitim et hoc quod est carere siti unde omnes iste conditiones non debent referri ad unam partem ratione sed quaedam ad primam quaedam ad secundam et sic referendo ad omnes conditiones locum habet per causam ratione in pluribus nam sitis significat euacuationem restringendam in complexione frigida et humida et temperata et in frigida et sic. et in calida et humida et similiter dico de 2. parte ratione s. de privatione sitis quae in omnibus complexionibus fallit determinat diminutionem purgationem propter in tabe. s. in frigida et humida et sic istarum in utraque parte sunt vestigiis in vi. complexionibus et fallit in 3. quae in pluribus contingit et intemperatoribus flegmaticis. Et est simile. Tertio ad 3. sitis. n. significat euacuationem restringendam quoniam euacuatur flegma et quoniam euacuatur melancolia. Ad 3. tertio quod medicine que laxant attrahendo per formam specierum bene sunt calide et sic. sed que euacuant alius modis non sunt calide et humide. sic quaedam lenitiue ut cassiafistula et tales sunt calide et humide quaedam lubricatiue ut psillium et tales sunt frigide et humide vel respondeas ad eam ultima aut sicut quia sitis et priuatio eius habent locum in pluribus quia in omni complexione stomachi et in omni humore et in omni medicina non habeat complexionem multum distemperatam. Aut dic quod habet locum in pluribus quia quoniam stomachus ca. et sic. non festinat sitis non euacuetur et euacuatio. co. non est sitis non significat stomachum et sic de aliis modo autem contingit quod concurrerent omnes medicine retardantes vel omnes cum velocitates ipsam sed ut plurimum iste cause permiscentur et quoniam prima causa est sitis significant euacuationem non restringendam et quoniam scientes eius nota quod per causam significatur fuit sumptum ab actione lesa hic autem est significatum sumptum ab ordine excretionis unde significatur posuit 6. et sapio. et omnes alii auctores. sed quaeres utrum similiter acuatur sitis et mutato ad alium humorem. Ad quod non sitis. n. est signum sufficientis euacuationis et accidit antequam fiat mutatio ad alium humorem quod sui quantitate minori non possit stare vita ut dicitur sapio per unum mutato ad alium plus exquisite euacuatur. et quanto magis si ad eo peruenit magnitudinem. sed quaeres tanto quod flegma et melancolia sit mali humoris quod virtutem sit mali significatur si euacuentur post euacuationem colere. et videtur quod non per illum aff. 2. particula in ventris fluxibus contrarium autem videtur ponere auicenna. Tertio quod in euacuatione spontanea verum est quod nimia egritudinis minuat sed in euacuatione artificiali non non facturum sit tale quod idem trahat facere de sui non sui parte et siti per medicinam hic posuit. 3. significatum. sic ideo dictum est vel dicitur quod debet corrigere quae accidunt ex medicina contingentes retentus nos ad sitim causa. s. 3. sed quaeres est ne mordicatio significatum euacuationis vel non. Tertio quod dixit est mordicatio. s. stomachi et venarum mesaraicarum sic posuit 6. 3. de simplicibus medicinis et debilitate intelligit autem quod autem sic mordicatio per diffusionem medicine 3. mordicatiue ab auicenna in 2. canonis tractatu po. c. 2.

Inanito superfluit in precedenti capitulo posuit significatum significantia euacuationem restringendam in presenti capitulo docet ipsam restringere et diuidit in 2. in quarum prima ponit causas superfluitatis euacuationis in 2. docet ipsam ratione. 2. in cum generaliter sufficienti istarum causarum posuit sic hic generalissimum causa sunt huius quod virtutes corporis in pleret compleri a bona retentione sunt. 3. s. fortitudo virtutis retentiue et bonitas continuitatis et compositio corporis retinentis et apparatus contentionis quia complexio malarum retentionum vel superfluitatum expulsionum debet esse. 3. debilitas retentiue et mala compositio et receptio contentum contentum autem est hic medicina. purgens orificia venarum autem propter debilitatem. s. virtutis retentiue venarum autem propter orificiorum suorum amplitudinem hic dicitur quia non videtur quod ampliato

porus ad stomachum i. c. o. quod non comprehenditur corporibus quod dicit si starent stomacha ...
o. quod non comprehenditur humiditatibus humidis. solutis. c. i. amplius z. i. vomitus quia. ...
in prima parte dicit n. quod largior est tinus ad quod provenit vomitus secundum eundem per
naturales in imminentia est tinus solius stomachi sed tinus ad quod secundum eundem ...
tius capitis et totius corporis quia non videtur quod vomitus evacuat a capite et
replet caput vaporibus et generat. n. alii secundum ... et alii ... corporibus
[illegible] non videtur quod evacuat a toto corpore quia ... in ... illius affectus c.
particulare in quantum ... quod vomitus non evacuat nisi quod in isto solo sunt
[illegible] ... dicit quod attractio vomitus et eius eradicatio est ab
istis attrahit et a ... eradicat. [illegible] ad ... quod vomitus evacuat
a capite sicut ab aliis membris corporis sed si replet hoc est in ipso sicut ...
replendo ipsum vaporibus per venas et ita trahit a capite
sicut ab aliis partibus corporis. [illegible] ad ... quod dicit ... hoc
evacuat nisi quod isto solo sunt ... in imminentia sed ... in imminentia evacuat
a toto corpore et hoc ... dicit. 6. et ... evacuat. n. ... evacuat a
stomacho ... dicit. 6. quod ... evacuat ... nisi quod
in isto solo sunt sed ... attractio ad stomachum de toto corpore ...
... evacuare de toto corpore. [illegible] ad. z. ... quod eius est ...
est. n. hoc dicit eradicatio. i. difficultas attractio. hoc est quia ipse vomitus dif-
ficulter attrahit et ab ipsis ... sed ... eradicatio. i. inc
per ... radicatam expulsione ... cum humore
... eradicare et ... ipsum per ... radicatam ex-
pellit. ... ad corpus et ... ad ipsum ...

[illegible]

n debuit inte p⁹ replez cibi s p⁹ replez hu. ita q n obseruat²
reuolo scta ul' cta. i. ix nuc dier nouit ul' motu. q. d. q
no dz fuari io' p pod⁹ i fa^{do} vomitu qz no dz sp fi i vna (?) rea
d' hor n^c i vna rea d' die s alii i. 3. alii i. 4. alii i prin^o mis
alii i me^o alii i fine l' a^o mo duisi^{ri} 1. ut fi p⁹ fiat i die. y.
mitis ut fiat i. a^o. a h ut no fiat in osue^{do} dete^{te} diei n^c de
fiate hore s poss fi i q'lz die ul' hor ut ult ypo. i. oz g^o ad
no osuetu tinsmiure io qz no dz fi osue^{do} dete^{te} diei ul'
hore e qz alii oz hoiez abstine. a vomitu a p⁹ die a p⁹ hora.
ppea q no poss vomie te pp ao ipe^{ni} s fi fiet osue^{do} n pos
s abstine qn voitu veniet qn vomiet ut g^o no fiat voitu
n qn exppoit a qn volu^o no e fa^{du} osue^{do} deti ator diei l'
die q io qz fi faces n^o osue^{es} vomidi cu me i deti atis tpib
ipa fiet pig a no cuntet ab s auei^o me^e ut g^o no repat
osue^{es} me^e no dz fuari cto pp od a ille qd h plana io e qz
i cli ene facilius e a cu mora q^{ie} no^u puocat² voitu a tolni
dat qz dese perit fsiu g p^a. i. nl' ua h e ille q venias a pee
to aplas hr C to ipoe^b z. cu^l decant

Si fluxus vomi. ea q fienda st i bo vomitu h docet q fiedu st
i malo vomitu a didz h pt i. 2. i q^{ue} p^a poit no^{ni} st fluxi
vomitu. i. i. poit qua spale ipi' vomitu no^{ni}. z. i. ex hoib p du²
h qz ex eo q vomitu malu e ad qd de eo dete. 12° q lz vomitu sit

[illegible]

s. pori. qz si res diuisa sunt ut si sunt in descendentes incipia(n)t a sua s.
embrocatione s. cum repausauerit et postea qz iam non descendit fiat embrocatio
ca. ut resoluatur iam illa que fluxit et postea cum iam est resoluta fiat
ex frigido et constringant pori et nichil conforte(n)tur et fortificentur non re
soluatur calor ex eo et ut constringantur si fluunt ut apparet non

Floia in parte ... ca. dec. de cur. egritudinum per euacuationem fiunt fluant
per vias an(te) factas in hac parte dec. de cur. egritudinum que per euacuationem
fiunt per vias factas ab arte et talis euacuatio est triplex s. floia ven
tosatio sanguisugio et diuidit hec pars in partes .3. l. .3. in quarum prima det.
de floia .i. 2. de ventosis .i. 3. de sanguisugis et partes pa
tebunt parum et in hoc ca. sic in toto lo. diffinitionem declarat et io diuidit
in partes .2. in quarum prima ponit diffinitionem floie et eius aliqualem declarationem
i.2. ponit eius sufficientem expositionem .2. l. et nemo quod primo i.d. in quarum
prima ponit diffinitionem .i.2. ponit quantum pertinet ipsi .2. l. multitudo ad
mentem flomis notandum quod primo ponit diffinitionem 2. diffinitio. diffinitum hic
est quod dicitur quod floia diffinitio est primo quod sequitur ad exponere diffinitionem notandum
est tamen quarum prima est de ratione exponere .2. est de ipsius ad partem pertinente
ratione .3. est de ipsius ad partem pertinente distinctione d. primo dico quod floia
est factio facta via. d. 2o. dico quod floia potest dici consilium uno modo
ratione agentis quod est incidere cum ratione eorum que tenent actum ratificant
s. quod ligatura fiat hoc modo et flomatio ut sit talis et hoc modo
sunt cyrurgica reposita qz incidere ligare et omne opus manua
le est opus cyrurgicum et hoc modo diffinit eam actor hic secundum quod dicitur
floia est incisio vene a(lio) modo consideratur ratione effectus continens que
est euacuatio alteratio et ratione eorum que per talem effectum considerantur que sunt te
pus etas consuetudo et similia et hoc modo sub potentione reponitur qz d. per
etate potentis est alterare et euacuare ut dicitur primo d. simplicibus et hoc modo
diffinit eam auic. hic d. 2. d. quod floia est dx quantum potissima que
duo habet humidum et humiditas humidum dicitur s. contineri et dis
actum continetur qz quantitas multa humidum distinctam qz omnium hu. sibi
hi neque dicuntur. s. humorum inter se et humorum ad membra humorum inter se.
qz equaliter humidant humorum ad membra qz in omnibus membris donum con
lapsi d. floia dixit quod floia est humorum impuriblium con
ter humidum in toto corpore deficiens a potissima quidem defic. in
continente humidante quidem in corde hominis in conditione est et contine idi
sitte contine qz considerare floia non exite plenitudine ut in cura et p
curatione sic dicit .e. et .13. ca. discite qz considerare floia inplei
tudine solius sanguinis sic in synocha In conditione habitus et humo
rum inter se et humorum ad membra humorum inter se qz non equaliter humidant
sed alter excedit scilicet san. humorum ad membra qz non est plenitudo in toto
sed in aliquo membro ut in pleuresi. Ad expositionem diffinitionis 2o. sic videa
quarum primo est de rationibus exponere s. quomodo per quaslibet particulas posita in di
one diffinitum separatur ab aliis et per os sit aquolibet d. primo sic pre
cauendo hic est genus ad contentum nota quod .q. sunt rationabilia contenti .s. mi
nuto mundificatio purgatio euacuatio et sanatio minuto debetur proportio
quantitas ut habetur .S. c. 3. dicit n. quod minuto est humorum omnium exce
dentium mundificatio et purgatio simonia sunt. debentur proportio qualitas ut
habetur in quarto illius aff. in pertractationibus uetus .s3. g. ca. cum d. e13
i. quod purgatio est humorum extraneum per qualitatem euacuatio et sanatio sunt sy
noja et debentur proportio utrumque .s. quantitas et qualitas quod debetur proportio quantitas
habetur hic sed quod debentur proportio qualitas habetur in quarto illius aff. quod oz duce
dicit n. i. quod euenerit hu. mali que sunt in morbi unde euacuatio sei.
plus habet est genus n et per tanto bene dixit euacuatio et non dixit
mundificatio et minoratio. vlis hic est dzia et notandum quod in floia dx est
vlitas .s. ex parte hu. et ex parte corporis ex parte humorum qz os
hu. euacuant absque alia alteratione ex parte corporis qz a toto corpore
euacuat sed ab alia parte primo et ab alia parte posterius et io est qz cum
euacuat d. veins et vene sunt diffuse per totum corpus continue inter se et con
tingentes in artubus pp quod ex quolibet parte euacuari os hu. contenti
in omnibus venis et in omnibus artubus. que multitudines humorum multitudo
proprie dicitur quoniam os hu. equaliter humidant sed pp multitudines debetur intelligere
omne peccatum sanguinis et aliorum hu. sive in quantitate sive in qualitate sive in
motu et hoc patet per expositionem quam facit auic. d. n. quod multitudo est
augmentum humorum sive equalitate ipsorum in venis et equalitas consistit
in debita quantitate et debita qualitate et debito situ qz eodem modo
inequalitas. d. 2o. modo dico per hoc quod dixit euacuatio que est genus floie
et scarificatione et ventosarum et sanguisuge et omnium aliarum euacuationum
separatur floia ab eis que sunt sub alio genere s. alteratione et repletione
ne sive constrictione. t. n. est genus curationis s. euacuatio repletio et al
teratio unde per hoc quod dicitur euacuatio separatur a medicina alterativa et a medicina reple
tiva vel constrictiva per hoc .n. notandum quod non est alteratio l. n. ad flo
miam sequitur alteratio qz alterat infrigidando ipsa tamen non est alteratio
per hoc et quod dicitur vlis quod est dzia separatur ab aliis euacuationibus que non sunt

vles ut est solo uetus. ventosatio et scarificatio et omnia talia
que non euacuant vli. quare d. floia ipsam euacuet dicitur vlis ratione
eius quod euacuatur qz euacuat os hu. et ratione loci a loco quod euacuat
qz euacuat a toto corpore que a non sic per io a quo sequitur quod multitudines
euacuat separatur ab aliis s. per aliquem modum quem formam quod floia prius euacuat
multitudines sed a. a. corruptorum sanguinis vero eas facit. vilia exponere di
ffinitionem et diffinitum vero ad ulteriores et quod primo quantum quorum gravia
le que sit s. fortioris virtus in immutando corpus ad bonum vel ad ma
lum utrum floia vel scarificatio. et ar. quod scar. qz scar. euacuat sic floia
et pp hoc insuper ventosa in corpore sic dicit in quarto .2. re. si
1o sequitur potius si passio floia ar. hoc facit qz nunquam aliquis dixit quod
flomus haberet virtutem toxicam sequitur scar. est fortioris virtus in immutan
do saltem corpus ad malum. Contra primo q. debetur fortioribus egri
tudinibus qz ad omnes floia ar. non sequitur scar. est fortioris virtutis
per quandam 2o. sic se habent quod alio debentur vim et alterum aliquid
debetur et relinquitur non io quod non debetur aliquid est fortioris virtutis
sed floia in scar. alio debentur corpori sequitur corpori sano debetur floi
a et non scar. ut dicitur in primo aff. sana habentes corpora sequitur scar. est
fortioris virtutis sed scar. inducit peiora accidentia qz spasmum ut
dicitur in illo aff. spasmus ex ello sequitur etc. primo que non potest res
tingi ad libitum est fortior ea que potest ad libitum restringi et
floia potest sequitur etc. primo que difficilius operatur est fortior ea que fa
cilius tollatur sed scar. difficilius tollatur quam floia ut patet per auic.
sequitur etc. primo que magis debilitat sanos ut dicitur in 1o aff. sa
na habentes corpora sequitur etc. Contra que magis debilitat sanos
est fortioris virtutis sed scar. magis sanos debilitat ut dicitur
in 1o aff. bene habentes corpora sequitur etc. per illa que euacuat hu. que
magis resistit euacuationi est fortioris virtutis ut habetur in 1o aff. multi
cos non inflatus sed scar. euacuat hu. difficilioris euacuationis saltem
scar. euacuatio flatus et mulier sequitur etc. Ad oppositum ar. auctoritatem
habetur in regimine d. eius ponit n. floiam conferre scar. hic quando ratio
ne maior primo io est supra asto qz floia euacuat a venis mag
nis que habent contrariorum cum membris nobilibus .n. sit floia in aliquantum ma
gna vena ut apparet per experientiam sed scar. euacuat de venis
parvis et mesaraicis sequitur scar. est fortioris virtutis .2. ratione sup
ra asto ab obiectis qz floia euacuat primo asperitate sanguinis et scar.
alios hu. sed sanguinis est maioris qualitatis et maioris necessitatis quod alii
hu. sequitur floia est maioris et fortioris virtutis 3. ratione supra
a modo qz floia magis conferendo ne quantum scar. qz floia euacuat
d. partibus incordiatis ad continendum. s. de venis scar. a. d. pa
rtibus ordinatis ad continendum. e. ratione supra ab effectu qz floi
a velocius curat egritudines ut dicitur in illo aff. in quarto illius que egri
tudines. Contra floia plus euacuat de spiritu quam floia plus infert in
iore violentia aut ne qz in ea fit incisio vene. Contra ex flo
mia frequentia contingit mors quam ex scar. qz recitat. G. 9. de
inge. sa. quod multi mortui sunt ex floia non a. recitat quod mul
ti mortui sint ex scar. primo euacuatio per floiam est magis periculosa quam
euacuatio per scar. qz dicitur. G. d. accidenti quod omnis fluxus sanguinis est periculosus
fluxus a venis est nihil. Contra floia non euacuat eligendo sed scar.
sic. primo euacuatio per floiam non regulatur autem. Contra 1o quod floia est for
tioris virtutis et huius io est qz hu. dispositiones sunt actiua actiones a
non habent esse nisi in sto et immutatur per immutatorum sibi sim. a. s.
membrorum sp. humorum que omnia magis immutatur a floia quam a scar.
qz euacuatio per scar. tarde peruenit ad corpus euacuatio a. per floiam
velocius qz corpus et epar sunt origo venarum et ita magis membra
immutatur a floia sed spiritus magis mag. continentur in arteriis que
contingunt in venis eodem modo et humores cum continentur in venis aliquibus
immediate floia euacuat. Ad primo in opp. ratio quod quando floia op
at scar. debet dicere ita per corpus appropriat medicina a. appropriata est in
sta cum medicinis resistere ventositatibus non conceditur quod possit medicina
ita impura appropriari quod magis noceret qz possit inducere
mortem. Ad 2. ratio quod floia cum fortibus vel fortioribus
egritudinibus quam acutis. Ad 3. ratio quod non vz qz est consideranda iuste
corporis qz .n. a continentia dicit in omnibus aliis similia pt. 1o
in quibus sit conservatio vim quando corpora floia scar. debet iterum corpo 1o
corporis et amble consentit. Ad 4. ratio quod floia ducit cum mala
accidentia vel peiora qz accidens quod est syncopis. Ad 5. ratio quod
corpus debet iterum quando utrumque euacuat. in debita quantitate vel utrumque in quantitate
superflua vel utrumque in quantitate diminuta. Ad 6. ratio quando utrumque bene ap
propriatur equaliter facilius tollantur et equaliter debilitant quando a. utrumque in
debite bene considero quod scar. difficilius tollatur non tamen pp hoc quod for
tius immutat. Ad 7. ratio quod non pp hoc quod medicina euacuat hu. diffi
cilioris euacuationis fortius immutat corpus quam potest esse quod humores fa

cilius euacuabiles magis immutent corpus quam hu. difficilioris euacuationis. Contra 2o. n. quo
ad hanc d. n. qz ista diffinitio non videtur solum competere floie quando non
solum floia euacuat multitudines sed et balneum et exercitium et abstinentia et
ventose ut dicit in quarto illius aff. in fructus. primo videtur malus dicere quod
euacuat multitudines qz ita dicitur quod aliquando fit floia pp corruptionem quia debuit
dicere quod euacuat multitudines et corruptiones. Contra ut dicunt sunt. G. c. fen.
c. c. flo. aliquando competit pp repletionem qualitatis. Ad primo ratio quod bal. euacuat
immediate solum insensibiliter sanio et per accidens a toto corpore flo.
vero principaliter operatur in toto corpore. exercitium a. euacuat per accidens qz exsi
cando calefaciendo que possunt expellit superfluitates et hu. abstinen
tia qz subtiliando incidit agit calor vel per ea consumit hu. et re
liquos superfluitates. Item abstinentia non euacuat multitudines sensibiliter sic flo.
ventose vero licet euacuant os hu. tamen euacuant de parte membro flo.
a. euacuat de toto corpore. Ad 2. ratio quod ista diffinitio competit flo.
potissime et tamen aliquando de non potissima vel quod quando flo. fit pp hu.
corruptos adhuc potest dici quod euacuat multitudines nam quolibet quod ad
quantitatem corporis dicitur non sic superfluum qz corruptum a. dicit sicut dicitur
quod floia euacuat corruptiones tamen post et per primo euacuat multitudines sanio at
et per accidens corruptiones sed ego est in scar. qz post et principaliter euacuat corrup
tum sed consilio os hu. euacuat scar. a. eligit corruptum. Contra primo dubi
tationem de expositione dicitur .n. quod multitudo est augmentum sive equalitas et sed con
tra hoc ponit auic. 4. G. i. 13. ponit .n. quod flo. fit multitudinem vel
exitum signis repletionis. dicit quod flo. proprie et per se et principaliter debetur multi
tudini humorum equaliter humidantium sic tamen est frig. c. equaliter et quando sed
multitudo proprie et per accidens debetur humoribus et non equaliter humidantibus sed
a. sic ut non fiat fortasse sive residuum vel quandoque per expositionem sui
faciam. Et notandum quod est flandus hic intendit ponere sufficientem expositionem
premisse diffinitionis in diffinitione a. 3. integranter s. finis pp hoc quod di
xit multitudines euacuat et instrumentum s. nouam per hoc quod dixit vilie et instrumentum
s. flomus per hoc quod dicitur euacuatio per hoc voblum flo. pp hoc ista pars diuiditur
in 3. in quarum prima ponit expositionem diffinitionis ex parte finis in 2. ex parte sui
in 3. ex parte instrumenti .2. i. et debes scire quod venarum 3. i. scias et quod
flominus obtusus primo diuiditur in .2. in quarum prima ponit fines flomie in 2.
ponit conditiones quibus mediantibus per accidens floie in illos fines de
uenitur .2. i. cum ex multa sanatione. primo diuiditur in .2. in quarum prima
ponit duos fines principales floie et ipsos exponit in 2. addita
hunc finem diuisum a prioris .2. amplius flo. item diuiditur in .d. in quarum
prima ponit fines principales floie et addit alios fines principales et exponit
.2. i. et huius egritudinibus. Item i. 2. in quarum prima ponit fines principales in 2. ponit
alios fines ordinatos ad primos fines principales. i. unusquisque a. ipsorum vel ali
primo diuiditur in .2. in quarum primo dicitur quod sunt flandi. Dubitatur in parte ut corpus optime
compositionis operatur floia et ar. quod sic per auctoritatem auic. dicit .n. auic.
quod parati ante in egritudines est flandus sed corpus optime compositionis est pa
ratum cadere in egritudines sic ponit. Jo. a. 6. in reg. d. eius et per non sequitur
etc. per in quarto illius aff. in exercitatis ad summum dicitur. G. quod talibus ex
ercitatibus competit floia sed tales optimam habent habitum sequitur etc. per hoc
ar. a simili quando frica exercitium et bal. que sunt euacuantia vlia ut dicitur
.G. in quarto illius aff. in fructus a. competit corpori optime compositionis ut
tamen est. S. fen. 3. quam similiter flo. est euacuans vli. dz ei competere ei ?
In contrarium ar. quod corpori optime dispositionis non debetur nisi conseruatio in
eodem statu sed flo. permutat sequitur non competit. Ad primo ratio quod dx
est primo ad egritudinem una generalis pp generale habitus alterandi quem pt
compositionem ex contrariis et tali non competit floia a. est spalis que continet tunc
generaliter pp causam antecedentem iam in corpore existentem et huic competit floia corpus
autem compositionis optime est paratum ad egritudines paratione generali et hu
iusmodi de corpore parato paratione spali. Ad 2. ratio quod exercitates ad sum
mum ratione principalis consistentie bene sunt optime compositionis sed ratione future sunt
in magno periculo ratione cuius competit floia. Ad 3. ratio quod euacuantium
vlium quedam habent ordinem a membris ut frica exercitium balneum
quedam incipiendo ab humoribus contentis in venis ut flo. et qz in ipso
in corpore optime dispositionis non esse superfluitates membrorum pp contentum nutrimentum
est et possibile non esse superfluitates quantitatem humorosam non per tanto non est similis
de illis et de floia. Contra primo qz ut iste paratus ad egritudines habeat corpus
egrotatiuum vel sanum que videtur quod sanum qz ipse dicit quod talis est ille que cum
ipsius san. multitudinem fuit cadet in egritudines sequitur iste paratus habet corpus
sanum que ar. auctoritate qz corpus sanum non indiget euacuatione ut dicitur
in reg. d. cuius conseruatis sed talis indiget euacuatione sequitur non habet corpus
sanum sed quod auctoritate. G. in reg. de signis uetus ponit .n. in corpore parat
cadere in egritudines esse corpus neutrum vel egrotatiuum a. ratio quod talis habet corpus
egrotatiuum qz de leui cadet in egritudines. Ad ar. in opp. ratio quod
ipse intelligit multitudinem sunt ita quod incipit multitudo que non est in corpore op
time dispositionis sive compositionis. primo que vero conualescentes dz flomari
et ar. quod non auctoritate auic. hic ponit .n. quod non dz flomari non parati

tamen infirmari et incipientes infirmari sed conualescentes non est paratus non incipientes
parati sequitur non dz flomari hic idem ponit. G. in reg. i. c. resumpta
et ar. ratione qz in eis est paucus san. ut dicitur in eodem c. Ad op
positum ar. qz in conualescentibus iterum est sanguis corruptus que indiget
euacuatione autem non possit euacuari nisi cum floia conualescentes iterum
dz flomari. Contra ratio quod conualescentes in quantum conualescentes non dz flo
mari sed iterum flomari ratione accidentis qz timetur .s. recidiua
tione. In .2. parte de sufficientia et virtute de po sic vi quod deficiens
est qz G. x. de inge. ponit aliam causam dicit .n. quod floia fit a. pp multitudinem
aggrauantem a. pp maliciam non nocentem a. pp malum motum. Contra pt.
.c. de inge. dicit quod iterum fit floia solum pp maliciam egritudinis. pt. j.
dicit quod non sunt attendenda signa repletionis sunt. pt. j. dicit quod multotiens fit
floia pp causam et paucior vel nulla consistit repletio vel sanguinis corruptio
Ratio quod sicut dubio floia debetur pp istas 3. causas quas ponit G. auic.
a. subintellexit istam 3. causam per sanguinis multitudinem et quod istam intellexit
patet per hoc ratio ad primum et ultimum ad 2. et 3. ratio quod illis auctoribus competit
pp maliciam et de 2o. sic dubitatur vi. n. quod non debetur floia pp parvam
qualitatis qz a. debetur pp qualitatem ab eo quod qualitas est qz qualificatio parvo
debetur alterationem non euacuatio ut dicitur in 2. et 3. reg. d. eius. a. s. c. 2. nc
pp quantitatem est in qualitas qz ipse immediate subiungit a. pp utrumque. ratio quod hic
intelligit pp utrumque quando quantitas est superflua et qualitas mala et intelligit
per maliciam quantitas quando de se quantitas non est superflua sed est tamen quod quali
tas sed pp maliciam qualitatis quantitas reddatur superflua et per hoc patet solo.
notandum a. in prima parte quod floia debetur proprie pp causam egritudinis cum a. egritudines
est parata facere egritudinem a. facit iam et io floia debetur a. corpori egro
tatiuo a. corpori iam egrotanti in .2. parte notandum quod per sanguinis intelligit omni
xtionem os hu. Item notandum quod multotiens debetur diuersimode a. qualitas
debetur floia diuersimode sic per eum est et huius quod hic per eos fines declarat
et diuiditur hic pars in .2. in quarum prima declarat per fines in .2. .2. et debes
scire primo pars potest diuidi in tot partes quot diuisiones extra potest et partes
patebunt legendo literam et notandum et quod ista ex diuisificatur in
se qz ponit ex egritudinem membrorum nobilium exteriorum et ex nobilium interio
rum item potest ex corpore quibus competit floia ratione dispositionis presentis et
corpore quibus competit ratione dispositionis future egritudines membrorum exteriorum et
nobilium et arteticee non quod arteticea est generale nisi egritudinem nerua
rum sciatica vero est spale nisi nerue sicut podagra est nisi spale me
te pedum sanguinis .1. solo sanguinis vel sanguinis .1. cum humidantibus sanguinis ex il
la tertia nec debes intelligere in omnibus istis et aliis egritudinibus de quibus exsistit
a. ille sed ex ratione presentis dispositionis et apti et hic sunt ex membris interiorum
nobilium et mulierum sanguinis multitudines hic et dixit .e. cum .c. de cur. sic. inge
hic dicitur .n. qz si io quod humidat est sanguinis floia est magis conueniens et notandum
quod floia proprie et principaliter debetur omnibus hu. equaliter augmentatis deinde humo
ribus non omnibus augmentatis sed uno illorum est san. deinde soli sanguini
et hanc diffinitionem potes verificare de omnibus predictis .s. qualitas et quantitas et vir
tus et etas. hic ponit ex ratione presentis dispositionis compositum hic ratione
dicitur. ponitur .n. as. dicere quomodo possunt cognoscere per colorem quod ta
les debent flomari et ipse preuenit quod per colorem non cognoscitur
notandum quod colores non terminant floiam qz color et sic non conco
ant est sua quando ne rei ut ponit y sanc in diuersis vilibus et ad hoc et sa
est quod dicit. G. in quarto illius aff. in pertractationibus veteris dicitur .n. quod color cutis
humorum humidantium terminat sed non minus in perfidie colorisat
albus et non eius interiores non sit exteriores et illi hic ponit
ex ratione future dispositionis et non hic quod ponit floiam sive est debilitas
pp omne. co. na os medicina in hic errore coincidunt quod non flomat
ut videant infirmum debilem neque vli permittit quod flomatur vero
hic error multum consistit sic vena gla de quo dicit. G. qui est tembilior
omni scabie attendendum tamen quod debilitas dx est vna cum sperma iam re
soluta sunt et consumpta et hic non competit euacuatio. a. est ex grauamine et mole
sta materia que nimis aggrauat pp hoc debilitat et huic competit euacuatio qz
si minuatur est valde bonum habita de bono habita podagra de potest mi
nuas. ut in re minuas io dicitur in quarto illius aff. quibus floia a.
scar. confert talis et euacuatio fit ad preseruationem a. ad curam hic non quod tanto
quod non sit repletio tamen adhuc competit hic prius floia qz timetur flu
xus humorum ad locum dolentem et hic dicitur. x. de inge. sa. et que habet apo
hic dubitatur qz est debuit ponere ex de paratis ad egritudines ponit exempla de
exemplis iam. primo dubitatur de hoc quod dicitur licet non indigeant qz quolibet cum appropri
ta corpus indigenti dicitur sana et appropriatur corpori egro dicitur egra
Contra primo dubitatur de hoc quod dicitur et si non fuerint in multitudine vi. n. flominare quod
apparet est egro repletionalis sic dicitur ab omnibus actoribus sequitur est in ap
posita. Ad primo ratio dicitur uno modo quod est sentes alio modo quod non
dicitur quod cum debuerit flo. ab eo quod habeat apparet sed ratione ista finem accipi
tur quod minuere. s. quod ne apparet accidat materie. Ad 2. ratio quod
non preuatur eorum indigentia multitudines vnde glosa non indigeant et per a.

ad 3. q bu e i pti[te]. 12o q reple mibr i q f apa s3 n e nam
q2 i e replo vlis d q lo h amc. s3 q h ar q2. G. in tegni de
gnone apati a i h malie oms dinise d q apa fit qn po
replet vene magne pea pue pea mic quis fiat flux ad
spatosite mibr g e i replo vlis q2 i oib nibs sii veis 12o
q no e i replo n q2 illa m tnsmti d loco ad loc s3 ai est
fluxa i vno loco no e ia o l q venz sol replo pti s3 q2e
q2 g tie apto anq dign si no e i replo vlis. 12o
q tie p replo3 ali loci n. n. f tim replo3 sustinie l p
acmi me apatis. a debes sare h declat s3 fine floie q
e v coz ia iapidcau3 ifinan a dido h ps i. 2. i q2 p dect.
ipm suspicie apando ad fine floie q e i coz ppitoz ifir
man i 2. declat ipm ab[te]. 2. v. ai3 i cas ceadit ai e q2
an egne m e m mala a ita mag euoi apta. a dto q e
fortoz a i me potes pati euo3. ai3 i cas ceadit h pdan fi
ne floie declat ab[te] a dido i. 2. i q2 p docet fige hora i

ca l'o q 1a ar po gdu oppo ar s. n. n oz inuitum n3 q q2 i die motus no oz ipsu inuitari q2 nescit qn nc q debet euacuare i die motus n g oz euacuare. Ad .c. r'o q. plez q ione egritudinis q ide virtus sic ia patent illam adduc. de eu.e nea q n de euacuatione electiua ut textus aiuic. no ht loc isit. In om du q ca q ailligt dr. n. q e dies regescendi s3 h e f q2 e dies molestandi q pturbandi. C p dr q e tpe igitur eundi sopiri s3 hec flm q2 i porio n oz istim cotire. Ad p r'o q vtm e tc e eg mis s3 icte m opantis e dies gestendi. Ad a r'o q vtm i pn q i aug s3 istatu q tectione sic oz i q illius aff. i quo morbo ae dies ebullitois egritudinis q pp h no debe augm ebullitos s3 po gesce q no q p h ta mte q p die motus eg mis max ite die esse q silr sit v ite dies prodiui q2 tc silr e ebullito egritudinis. C In tcia pte du q2 vi nelle q in tli q durat logo tpe possit flbotomari s3 i pua q te q e f q2 i tli nulla oz fi euo sic het i illo aff. ea quoz e esse fit. p a ist tal, ptedi i longu pp gssicie m a pp viscoi tes a pp mlti es n. n. a plees moi, plogandi egritudine ex pte m ut h2 i q illius aff. qb fe. longe si a pp gssicie n n e fa fl q2 plus egritudine uiuatiui q nuatiui. Silr g pp viscoi te ut dan e. s. c. e. si pp mlti es tc vi q debz mltu flo q2 flo e euo q ml ti nes euac. C Ad p r'o p lre expom qn. n. dr i e tpe fuit lo gitudo n ite de diuabli te esse s3 i te de logitu e egritudinis q ht i logo tpe ctim i tli. n. n e minimo mltu san. Si a po le fuit. s. q no sit pletoria toti corp tc oz q pm minua q reseruatur san, p thesauro ad fad flo. Itm si appuit nutitas ad h ut osue v vs melius vm bit est no q i egris lenti motus i pn no debe minue n fuit pletoria tot. tc. n. pm adh ut possit itm flo faciat s. qn appuerit sig digoni q osue vt fortis si g i pn fieret flo mlti san es euacuans no posse p ea facere alia necessitatis com cet fortis. C Ad 2. r'o. dr. vno mo q2 ista plogatio esse n fit pp hu. s3 pp corl dispom depssiua, q h ulr ista qn sp mt q fit i hyeme hyemis n3 sic plogat q2 pht fi resoloz hu oz pp depsi oes hu oz q forte ipsoz ogelatoz a. mo et me q2 ista plongo esse ite fi pp grossicie hu oz i visco te hu oz flo a no gpetit icone asseca pleto c v g. si fit egto ex hu. grossis q viscosis cu san e mlto fit te pleto q ite pleto c necco flo debe q2 n mo vtud e apitis n p nus sa euone pleto c ut scbi a. 6. 8. d'ige. sa. q inuit i. s. m. c. C In. c. pte du q2 dr i hyeme ite du q2 no vi q san. debit p thesauro reseruari q2 postmodu dan e q ipe no fuit minuendus q sentit se q. fructu sig mltus san q2 vi q mlto debut euacuari. C Ad p r'o q hyemis oug cu me q flo q2 tc max debe ad pstuam nes debe vo ne i fine hyemis. Ad 2. r'o q h oz gtinuari e pcet. s. q h itillam i lo ga egritudine v q sit buari hu oz g llor cu san e q idiget lo go tpe ad digesto s. n. h am. ab te q pse sua no vtos aq q2, p thesauro san. debut reseruari. C Amp flo h po t. 3. fiez a pdas q oz duiso q2 ist finis e restauratonis mi a aut fi nes euois. h du dr. n. q flo stringit ventre s3 ginui dr. 6. i 1 aff. q egritudine dr. n. q flo ut plimi fac fluxui ventris q p sitodez sili gnui dr. j. dr. n. q flo q colica tarid sil euenit q ita alii. r'o q dx e flo vna ml deblitans oste m q i gsti do q ethnico ad oppm 4a e n s fluia n debilitans o ventram q tal ostringit fluxui ventris ethnido ad opp q pp h dix p plimi no e s fluia q debilitet l dicit p plimi q2 si fiet flux ventris ex desu ut s flo cu debilitet augmtaret ipm s3 si flux fiat ex debli te hu. flo restringit ipm q no q flo oz the ad diusu q2 solo ventris thit de exmis ad s su l ad cent flo vo de cente ad extma l oz the ad diul su q2 p diusa ad sui q trozsu q2 flo si fiat ex brachio thit sui q solo deorsu cu fiat solo p m fiora. cu3 ex ml ta minuitone h e ps i q poit osidatones di getes aan flo e i pdois fines iste a osideratoes i gnie s due vna ex pte vtus q sit sufficies a ex pte hu oz q sit expetentes floiam q q2 vtm e pn oz io ex pte ipius ples poit ostines ex pte vtus dioi h ps i 2. i q2 p fac h i gnali no dese das ad alias spales dispom 2. i spali descen do ad spale dis pom. 2. 1. in fe. a minuitone euenidis q dioi h i. 3. i q2 p po l osidatones ex pte vtutis sept es flo az i. 2. ex pte hu. i. 3. ex pte dispois vtus ptes flo iam a. 1. q debes sare 3. 1. cu a flo p ps dioi i. 4. s. 4. cam quos poit po poit de

ml tiph ne. hu. ex desu vtus pp s fluia flo az i. c. po l a i h ne flo ad fluxu ventris. In. 4. po l a de flo ia gpatca ad mlrez pgnante q mlta cu q ptes patebit. cu3 ex mlta h du q2 no vi q pp mlta minutos gueniz mlti hu. q2 euac us ad sincopi q stati se cu libato q no gnant mali hu. sic dr. g. de ige. sa. q. c. cam. r'o q ex mlta minutone debli te vtes se mltiplicto malor. hu. q2 vtus deblitata no digit ut debet. C Ad a r'o q dx e sincop. s. repa l q irrepa l repa l e qn a s sincopiz at q stati ista sincop recedit irrepa l e qn no recedit cito q ad illa no debe dedu ce istm vn h liato se p sincopi repa mltiph a malor hu. se sincopi irrepa les. Syncop h du q2 vi s fluxus h q dr. n. q no osueuit ex q dix i pa minuto ne q2 q p aduenit n pot ee osuet. r'o q ipe ite q n co sueuit flomari ul efficere san es de q3 loco cu a q2 vtus p suat a sincop q tollit eam e m x vna e q2 os stoi cu sit deble sp le pp votica exsicca i calor q2 pht ne aliq mali re soluat q abscondat cor q iducat sincopi i flo ia a e cu q2 qn flo max ostrigit sincop ex hu. exe b i ozifi stoi q attribuit ap tibus vicinus sil cu calore q spu q2 sto sp iens ia mitoz atth hu. q spa r sorilis colicos fuas gtinuo q h spa r ostrigit i hu te os stoi deble q i q osueu e ere co. ad stom. cu g vomitus illos hu. remoueat remouet sincopi vn vomere an flo h accus pht q sic debe facere i no osuetis q q vomere hora q accidit syncop remou sincopi. a cu e q2 vomitus pp nimiu motu excitat cal tile q mlti cat ipm ad ptes psorals q aggat san es ce cor q ph3 sincopi q remouz ipam sincopi no. n. otig n ex desu san l q ca lozis ad cor. a ca e i h' hoibus q ex pua minutone sincopizat e hu. mal exns i ore stoi q p flo iaz gmo cu flo moz q tc tc hu. ille. n. mal hu oz i ozdi motus i ore stoi fac sinco pi eis vo euo p vomitu psuato q cano ipi. ul ali sincopis a e pp cordis pass e a opatione max ad stom. si pp pass e cordis dr a pp resoloz spiruu a ex ogelatone ipsoz ce cor. Si a pp o pass e ad stom sili dr a pp euoz hu oris eis a pp colleoz hu. pu i ore stoi. d q i omibus istis caibus opt vomitus si. n. pot resolom spc acoide cu vomitu mot faciat d cent ad cam sena as dilatat ipm ad cor si pp ogelato spiruu vomitus tribuit q2 p mot spgit q agitat q gmoz q sic pp agitatones no pmittit fi ogelatoz si pp euoz spiruu ab ore stoi q ab euone thit ad ipm ia ad loca euois auut n cu calore q spu si pp colleoz hu. euac ipm. a q2 no accidit i ulcre sincop sic ex flo ia cu ita fit q a te ex ulcre no sincopizat q sincopi zat ex flo ia ut pn e ista. Flo ia gmoz q agitat hu ores i sto aq agitatis pp spibi tes ozis stoi q tuc mordicatoz pp mordicaoz a fit attractio calis ad iteriora q exteriora reliq ut q2 fit sincop flo a no fac tm dolore q possit the ad ex sp ita q phibeat sincop. In ulcre a fit maior attractio a do lore q sit illa q fac m i ore stoi q pl e cau e dolor ul mis q2 thit illa m3 de sto. vn ulcre no fit m s3 fit m mag pl fac ad phi ne sincop ex h q attrhit sp ad se pp dolore q illa m stoi faciat. sci ta q dr Almasor q qn sincop fit ex hu. exnte i ore stoi dz puctari vomitus s3 qn fit ex s fluia euone debli te ul ex hore p debli no dz fi vomitus a n post s3 tc plez sicop si a flo iaz de bucella pais i fusa i vino l si sitet fix s loc ut q da iaceat. q de bes sare no q h pot expoi 2. mois vno mo q minuito e p tau bas s. hu. q2 ipsi pmiser hu. grossos cu sotlibus q qnq3 fit gmixto pauz tiesltu cu acus fit ptba do q esat. s. istin ul ali minuto e p taurbas qn fit q do q es cat. 1. flo ia no sol pdu. n. isin q2 i fine mag deblitat flo ia q3 h no driam it egritudine colica q colicaz colica q dz opilo sca i intestina colon. minimiz faces dolore s3 coli ca dz violento motu hu oz p siora faces vomitu q p i flo ia faces fluxu ventris no q q gda liu dr colica s3 is ta e mala liu dz. n. dice colica q2 h io dz i. 3. can. q ca q dz d colica q no colica e q2 flo ia n fac ad colica n. n. euac d ipi m vn no hnt it se gruetie s3 flo ia q coli ca raro guit q2 gruetie hnt flo ia a thit a cent ad caifenca colica vo pa co q pp h flo ia e bo i colica pnie q oia illa q thit m3 ad exteriora sic aci. ca. q bul. si e v tus fortis si. n. vis saluare liam q dr colica dic q flo q colica raro sil eueniunt q2 i flo e dim3 san l q retrac to ipi ad exteriora colica a ut plimi fit ex flate gcluso i pfudo cor l ut itestis san. vo dnans digit fla cu sua

cali te n pmittit ipm mlt q ethi a ad exteriora pp flo az. pg nas p q mltata cu q2 pgnas no oz flomari e q2 indiget ml to san e pp nutritoz fetus q pp gnatoz lactis ut admiret expl sioz fetus i ptu si a fiet flo ia sorbe mitriui fetus q eet cu aborsio ut dz i 1 aff. mll i utio hns flomata aborsit q sorbe m lactis q m admuas ad explsiom. mstruata at no oz flomari q2 ht vna euoz q ita no oz fi a n velle aliu san es mstrm ostringere sic aliu sb mamill poim vero sas sili flomam de vena bebn q diuam q debes scire h po l ostines digentes i pdois fines suptos ex pte hu oz q dioi h ps i. 3. i q2 p poit ostidatoz ex pte hu oz euitoz i. 2. ex pte hu oz mlicoz i. 3. ex pte ipi s san. opatu ad a os hu. a i. no e a iacens a. i cu vo san. q h dioi i. 3. i q2 p poit ostines ex pte san l opati ad hu. alios malos colicos i. 2. pte ex pte san l opati ad hu. gssos a 1. q si mali. 3. i. q si grossi p poit dioi i. 2. i q2 pa poit ostines ex pte boi san l i. 2. ex pte mali a i. q cu alios no tu q i pa pte poss ali poi suia ut dice q ip a solut qoz q fi poss. r'ndz ad emigente du nes q po solut qoz. 2o ad emigente du nes r'ndet a i no e a qo qo a e q2 as poss gtie utt nioz appeant signa replois sit neca flo ia q ipe r'ndz q no du a emigens ex r'nsi ne sua e q2 poss as gtie uunqd sa co cau exu b euidis hu oribus possit fi flo ia q r'ndz q sic q debes scire q no qt noiatu. s. fen. a no d m h q. replo e dx. s. potissia et vlis q defices a potissia ptacit potissia e vlis replo o hu oz equalis i toto cor e hitan s defices aptissia l n pot a q pt m e replo alicu hu oris i pte a cu hritance na opti ln hritam hu. reploz fac q ad vasa ut dan e. s. de signis reploni i replone pot ma q vli sp ope flo ia tolante vtute q gente etate q desi te q pt m no q de hac mte h d po tissia q vli s3 exponas noiata. 1. s fiaata n. n. e q exti rei. q. nelit p h dice no, no qoz appent a m sig replois pot me debes flomare. y debes osidare oia sig q posset appere 4 ca sig reploms potissie q cu e replo defices ex hu oribus euidis. 1. flicis hu oribus grossis q viscosis no matab cos. s. hu ores euidos q2 sotto e eis san. resiste cu q fuiss fca matato q timebi ne eg pda. s. anq a ueni at ad matatoz. n a e iacens h du q2 poit q qn hu oz euid s. mlia hritauit. Flo ia e fa m q p negauat i hu moribus ab te euidis. s3. 6. d vtra b vilibus ult q negoz q pessioz hu oz e mlia q2 vi q eis euiditas fit mag ipe dies flo iaz q hu. euid flicus l mlicus. C p qes q2 po ex cipe mlia q alis hu. euidi. p vi ee g z g ipi qn supi c. c. dix q si vnis hu. hritat debe fa. p demu flo ia ino a dr q si hritet hu. mlicus debe p flo ia demu fa. ad p r'o q no ab te dr mliaz ee minuendaz s3 cu tetone co q cor l q cor e nulo declinte ad nigredinem exite na plani e q tetoe no pot ex sola mlia fi no. n. pot tn mlti q hac tetoz faciat cu. n. vido colore cor l. m. declinante ad nigredinem q cor tensu possit flomare q2 e m sig q cu mlia hritat san dan e ei ab auicena i. c. cam. c. de cura. fe. pu. i gnali q qn hu. pecans e san. l san. cu a o. hu. peccatis hritat dz fi flo ia sili q d si hritat fi cu tetone cor is dz fi flo ia q2 q dr h vnte ht de qaig hu. h no dicat n de mlia. C Ad 2. r'o q h excepto h3 loc i mlia q si no i alus hu. q2 mlia mag stat q misce cu san e q alis hu. cu sit viscosi euidi q mlia e mag ofor l san q alis hu. vn 3. fen. p. c. de qlh te gnois hu. no po l cam effi tes melic n ca q e fex san l a dic q qns debat fi flo ia i qnolz hu. hritite m qn hritat mlti do euidoz. hu oz viscosoz dz fi flo ia pua. ad h ut n red dat fortioz si resido mi s3 qn hritat mlia flo ia dz fi ma gna q2 mlia e fex san l q ei admixta e q alis hu. h d q dx e euiditas i hu oribus vna gnal i pn egritudinis exns q mas no pht flo iaz a spal q attendi icone sue q2 g sa ul viscosa q h pht tn d q bn pot fi flo ia imoza uuia ut dan e i aff. 25 pn le. C Ad. 3. r'o q no ite q h doz sol mlia n s3 sil cu alis hu. na mlia e fex san q ita si hritet mlia sig e q hritat san. q alis hu. vn p dz minuui pletoria q posita hu. mlicus q sit hritat eui q p fastidiaz q ita dix. v q si hritat alis hu. cu san e q flo repiat q h q sig p tot cor stensitez. ex dispone cor l

h d' pot ite vno mo colore. s. euis q tedit ad nubedine nigrm dice q q i corpibus lapsis albis q citrinis san es no hntibus a minuu ne q pl potis e euicendo a mo. s. san. q2 si eis color te dat ad albe es no dz euacuari si ad rube es nigrm sic cu vo san. alicu h du q poit. n. q flo ia rapiet san es bo q ma li diutet q sic vi q inuic q flo ia euac eligendo eo gtraui dz. j. C p poito q mlti mali hu. sit colica te ita cito eua bunt ista hu. mali colica sic bon san. p a rape bo q di mit mal ex opone me b. a ex opone hu. a ex dispone vtus ex opone me l no q2 flo ia no euac eligendo v in dent coniecto ex dispone hu oris no q2 a oleo t mal hu oz euoi pp stam a pp gt te3 pp stam a no q2 ostrigit ma los hu. ee sotilis h hu ores euoi q sit bo san. pp gt tes n q2 flo ia gppa ut euet mlti es hu oz ex electone s dis pone vtus no q2 n po aplet san es bo q mali a r'o q iste cau d ht vi tes vno mo sacu euois. a mo i fic dnatonis i acu euois d vno mo pp diusi te situ q2 si euit hu. boi q mali mixti s3 hu. mali st g ssiores ex q. n. mixti st i san e q maliaz hnt ex pte sue. n hnt n i q st grossi q2 hu. viscosi detin i mbro n misce san ut cu eo curat. a sotil ibibit i mb n misce san si. n. ma li hu. euit mixti e sane q eent equl sotlioris no vido quo poss h fi segstro q bo euacue q mal relinque n pp diusi tes locoz q2 mali hu. st i mbris q san. sit i vasis sup bo i fine dnatonis q2 si paucus bo san. sit mixtus cu mltis mal hu oribus cu pponali euc bo cu mal ultro dobz q hac cau oe itetoz auic. q exponu textu sic. Flo ia bo rapiet eduet q mlti dimit. s. ut dnante q pualentez q p h q p3 r'o ad oia ar ta. ad p q2 h no otigit ide ipi flo ie s3 ide sue grosse maloz. hu. l loca. ul finis. C Ad 2. q2 n ite d hu oribus sotlibus mixtis cu san e s3 d g ssis. ad 3. q2 no ex opone me s n q ex electone vtus s3 ex dis pone maloz hu. q2 sit g ssi l venet dnantes te alic mal hu. no d h q. 2. otigit. s. r a q gdoz r e r a e dx vn pn l. s. flo ia q dz fi i cor e hnte mali san es q a allo m. s. q assoc e d bo mitriui sue ne gppriat. sili gdo e dx. s. q ille mal san. sit paucus a q fluat s3 a po q pa3 r a e sua gdone no. n. vi q si sit paucus san. mal q debz flo qn malia q iptat necca te flo ie no dz ee pauca san l s3 mltu qn mlto bo corrigit illu paucu malu. p paucus san. no dz euacuari s3 dz reliq ne dan e. n. s q me e m sustme si sosiste q exquisite euacuare qn pme n corrigit p ille q ht pauc san es ht vtutes deblem q flo i deblitat q2 q vi q n mo gpetat flo ia. C p r a e. 6. i. 2o. te l q m exite pauca i mb leso suffic calefaciui n req flo ia n exite pletoria i toto cor e. It r a e eis i regimi d istis q releo a co i pte euacuando e ex pte pa te isti h cu calefco ius l s p h cu calefacone. 2o. ar q r a3 dr. n. q e aleo bo no ab demu p dies itim flomado s3 g. a tpe appriatois boi ibi existebat mal san. a no si existebat sed ues abi cor n p mdisi cam corrupit a mal hu oribus ut dz i q to illius aff. no pma cor. si a existebat no p dies eet flando. C p q2 p q dies dz itim flari r a q p expono p a3 gdo 2o. r a3 p gdo e q san. mal q paucus d q pot ite d vno mo q i sa. cor l pauca q sit mala q mlta bo. a mo q san. toti cor l paucus sit mal q hac r a3 cau ee de ite ne auic. q2 he cam po l 6. d mge. 2o. expono. 2a3 gdoz dic q si euenit ad ab mb. ad mb a pot cuire. a q2 recipiat. a q2 atthat. q2 recipi at pp debli tes q2 atthat pp dolore q calore ut dz. a. 6. 2o. d fe. c. de fi. q li3 nec3 mo poss q m max ite q mbz thit calefem q dolorosu. p a gdo po l necc tes flo ie pauce pp def tu vtus i pauco san e q pp paucu san es euacuando q poit necc te reganandi bo san es pp pauca te3 q maliaz. a. poit necc te3 ante flo ie ne de sta mbz ad qd thit q h p3 ex h q dr q e de clinato nelze i pedit q ex h q dr q necc fuit bn g poit ante flo iaz pua3 pp desu vtus q restaurandi sucessioz l pp paucitate boi san l q ipi malia3. C Ad p a ar. r'o q pau cus san. q mal i toto cor e iptat necca te flandi s3 paucus s3 mal q mlto bono corrigens maliaz ipi n iptat necca tez flandi auic. a ite p mo s3 ar predebat 2o. mo. C Ad 2. r'o q i p. cau n dz relinq ne q2 cu san. curat ad mbz q neke i pcot. n no poss ita cito corrige q se defende s3 p fiet necc. dz. n. mee ita remare q illi san es paucu eua

necesse est ne in istis fiat flebotomia. manus vero teneat manum large totius primo quod est ab
humero usque ad extremitates digitorum. In longitudine causa est quia non cito consoli-
datur nam in omnibus venis communicationalibus flebotomia longa tardius consolidatur
quia flebotomia altius figitur sed contra hoc arguitur nam vulnus si fiat in longitudine
velocius consolidatur quam si fiat per latum vel transversum. quod in vena cum sit
nervosa si velis consolidationem citam prohibere non debes scindere per longum
sed per latum. ad hanc questionem respondendo dico quod [illegible]

[illegible]

⁊ paruo sang' humiditates si flomat' p longu tpus ꝯsolidat' anq' exi
ret sufficienter q⁹ tal' sang' ⁊ me⁹ ꝯsolidati q' p latu ⁊ e tiet' de n
mis ⁊ artius i extremitatibus d' n. exceptis gingeris q' tales flomati in
longu ut tpus ꝯsoliden'. cu n. sint vene originales ⁊ sit sanguis motu
...
no debet floman ...
in ... flomia ... vene ...

fiore alti⁹ vene q e i ... capis i me⁹ ...

ab eis. scarificatio hic vocat omnem de perfundam scarificationem, perfundam i. perfundam de... loco prius docet superius cum dixit prolixo quod quando accidit in ventosis et dicit quod quando accidit apud hoc minus tertium magis ad locum et non compositum ventosa debet facere ebrietatem in statu cum aqua calida ut sic non attrahatur per ventosas inresolutam per aquam calidam. et hoc quod frequenter dicitur in loco ventosando frequenter in eum et ut prolixius scilicet apud et dicit quod in mamillis. scilicet enim cutis molles suscepti magis multorum humorum et ideo cum ponimus ventosas in eis non debemus ponere super stomachum earum sed sub eis in radice earum ... alium locum prius dicit quod debemus defendere locum ubi ponitur ventosa ne apparet. cum locus docet modum quem debemus tenere in ventosando cum scarificatione et dicit quod in iunctura locorum ventosandorum cum ad modum sic communiter fit, propter ipsum suspicere i. inmediate post unctionem apponere ventosam antequam resolvatur in oleum et non tardes ad removendum eam sed festina et removeas et statim scarifices quia si multum morareris ventosa posset fieri attractio humorum et sic apud non dicit quod post ventose dicit esse levius et cito removeri quare cum attrahantur humores cito locum et non congregantur ex posset fieri apostema. Deinde scilicet prius quod prima positum removisti et fecisti scarificationem pone ventosam fortiter apponendo et multum morari quia humores qui attrahuntur et ex congregantur unde non timeretur de apostemate. videlicet quod prius post dicit esse levius ut fiat consuetudo propter dolorem sed postea ex positione mediocris est et non intendo autem. et ordinat de hora auxilii ventosationis et dicit quod ventosatio debet abire post ventosationem per unam horam ut confortetur virtus quae debilitata est propter exalationem spirituum. Infans prius docet de etate in qua potest ponere ventosa et dicit quod si puer est duorum annorum vel circa potest ventosari sed si est viii annorum non debet ventosari quia habet membra debilia et non adhuc firma et non quod in malum et post transactis duobus annis in dicit et quod dixit in tertio anno et hoc modo in tertio annis et hic in vero. potest ventosari a secundo modo per hoc velit dicere quod non solum in tertio annis potest quis ventosari sed in maiori tempore et hic concordat cum eo quod scribitur quando prohibet ventosari debet cum est viii annorum i. in minori tempore duorum annorum sed hic exterior dicit quod post annos sexaginta non debet quis ventosari. In ventosis potius generale innuatur ventosarum et colica et quali debet uti gere ventosas post ventosationem cum habens quia ista reprimunt fumos [illegible] humorum colicorum qui moti sunt per ventosationem etc.

Modi dixerunt. postquam docuit de cura egritudinis per evacuationem cum flebotomia et ventosis hic docet de ea cum sanguisugis et primo docet cognoscere malas sanguisugas et bonas. secundo docet per ipsas curare. Capitulum in. sed istas eligere. prius in ii. quia primo docet cognoscere sine certitudine. secundo loca in quibus morantur i. eas quas hic dicit venenosas habere sanguisuge quia cum sunt sanguinem attrahunt quare evacuant a vacuo signum et quod attrahere est postquam sunt replete ex multitudine sanguinis quia sunt earum in hac loca unde oportet ut apponatur ventose super locum ut evacuent sanguinem et spiritum infectum a spiritu et ventositate earum ut sanguis restringatur. signum est quod a vacuo est quia satis vacue et postquam sunt plene non ulterius attrahunt ab eis sed quia dixit quod sanguisugas esse ventosas et non debemus uti venenosis concluditur et cavendum quod habent signum ita apposita ut ipse sunt venenose. magnum habentium capita quales que est cum quare habentes magis capita sunt deteriores habentibus parva. secundo quod cum reddere non est valde difficile sed possumus dare unum simile de serpentibus quia si sint regiones omnia serpentum invenies serpentes habentes magna capita et cum est quare cum oritur corpus et ex per capitis constitute sunt necessario qui habent magnam quantitatem spirituum in capite suo et sic caput necessario sunt magnum et per hoc serpentes habent maiorem quantitatem veneni in capite suo ad quod facit quod dicitur in libro ... i. n. dicitur quod volentes serpentes comedere debent caput et caudam amputare quia cum sanguisuge habentes capita magna sint magis similes serpentibus quam habentes ea parva signum est quod sunt magis venenose et per hoc peiores et quarum colores sunt antiomales. color antiomalis est lividus obscurus et quarum color est viridis super in toto ita quod totus color earum sit viridis quia non dicit quod quae habent ad viridem sunt bone. isti et colores non significant sanguisugas esse bonas malas quia et significant nimiam combustionem et mortificationem ut dicitur in prognosticis et quae sunt habentes lanuginem i. lanugina quantum ad modum pilorum hic n. non procedit nisi a nimio veneno calidissimo pili n. et alia litate generantur vel lanuginem i. quodam asperitatem in cute hic n. a nimia caliditate et siccitate procedit et similes [illegible] i. alii pilosi scilicet vermium ut i. alii divisio in 2. mediocriter vel i. aurea generum serpentium madion est aurei divisorum color habet n. colorem fuscum et in genere et viridem in proveniunt ex eis apostemata quia minus attrahunt ad locum propter nimiam ventositatem vel quia infirmant humores quare nimium molestant expelluntur autem ad membra et ibi fit apostema et sincopis et infirmat spiritum in corde et ipsum resolvunt vel extinguunt. sanguinis fluxus

propter nimiam attractionem scilicet a nimia ventositate vel quia sanguis infectum non expellitur et se. quia infirmant humores et spiritus et lassitudo i. quaedam debilitas vel quaedam paralisis propter debilitatem spirituum et ulcera mala quia humores infecti venenosi currentes ad alia membra ulcerant ipsum. limus aluei est luteus fluvii dicitur n. limus id quod residet in profundo fluvii et cenosus i. multum lutuosus i. quando statim quod movetur habens aquam turbatur et fetet ille n. sanguisuge que in morantur sunt multum venenose cum nutrimentum pessimum sit ... et columbiatum i. quoddam est herba quae habet folia similia arcubus sic multum in fluminibus vel i. in quo habitat quaedam herba quae assimilatur hedere vel herba ... albelzegi. ista n. herba est tamen non esset bona aqua ... scilicet pure et non rimalose magne ille et ... pure non venenose ... aquam ... attendas hic esse hic ... quorum quare color et ... quod habent viridem ... quare superficiale et non profundum. arsenica scilicet nitet ... coloris epis i. quod tendit ad colorem fuscum similem ... epis. pure locuste i. locustis parvis ut gallinarum et debent eis assimilari in forma scilicet quod habent capita subtilia et acuta et nullas potest generari ... et ventres rubeos et dorsum viride. scilicet ... scilicet superficiali. cum n. habent ventres rubeos signum est quod non sunt multum venenose sed concavitatem habeant et non stellas albas sed tendentes ad rubedinem. tamen cum habent dorsum viride signum est quod parva venenositas est in eis et non missa ad superficiem. curientibus quia aqua currentes continue mutatur propter cursum exceptio quando hic dicitur cum sanguisugis et videtur hic ... in toto quod ... potest de modo operationis ... et sanguinis faciunt cum sanguisugis et faciunt cum ventosis sed hic quia quare sanguisuge plus attrahunt a profundo quam ventose et videtur quod non debebunt hic facere quia capitis sanguisugarum non egreditur ad profundum quam faciat flebotomia in profundo in ventosis cum scarificatione. Tertio quod ventose solum attrahunt a vacuo et tamen durat earum attractio quam vacuum antequam impellatur quod attrahit a vacuo non potest attrahere a profundo quia quodam parum collisionem et quodam dilatatur sed sanguisuge attrahunt a vacuo et a ventositate et a forma specifica a vacuo quia cum sint vacua desiderant repleri a sanguine a venenositate quia non infectas venenositate veniunt cum sanguine et calore ut deferant locum a veneno et quod habent spiritum venenosum qui inficit humorem ita quod non illos humores infectos mittunt ad locum a forma specifica attrahunt ex profundo sic et medicine vel possumus dicere quod attractio a forma specifica esset attractio a venenositate et ab istis tertio fortior est quam a residuis quam attractio solum a vacuo et ipse docet preparare sanguisugas antequam apponantur. egreditur ad hoc ut remaneant vacue et attrahant tamen si in eis est multa venenositas egreditur et si hic fieri potest quia ideo non hic fieri non potest et parum sanguinis augmentatur ut nutriantur et assuefiant quia sanguis habet conveniens cum sanguine humano ita quod postea ille sanguisuge cum maiori desiderio attrahant. locum prius docet preparare locum ubi sanguisuge debent apponi. rubificetur ad hoc ut sanguis trahatur ad superficiem. ex eo quod dicit quod sit i. quod facere sanguisugas volutavas in applicatione vel dicit quod hic fit de princeps procedit sed quare quia limositatem luti eas delectat. Tertio quod prima causa quare nascuntur in aquis ... et omnis res delectatur in loco ubi nascitur secundo causa est similitudo nutrimenti cum n. sint consuete nutriri luto quando ideo sentiunt statim adherent cum hic docet eas removere et omnia ista faciat eas cadere propter mordicationem quam faciunt. et medicus docet quod debemus facere postquam removeret sunt alcalo ad hoc ut venenositas derelicta removeatur quod si sanguis quare contingit ut plurimi post remotionem earum sanguis superfluus emanat docet et remanere supponatur. ista constringunt sanguinem quia faciunt escaram ... quia reliqua ab istis sicut sunt stiptica que habent sanguinem constringere ut albugo ovi quod sanguinem draconis et pili leporis et hic quidem magis medicus qui dicit sanguisugas apponere ut lavant partes habentes sanguinem constringentes. apponendo prius evacuant egritudines in quibus appono sanguisugarum. conferunt. salsaf i. defedationes cutis et alcarabe i. impetigines et ideo est quare mala sunt sanguinis hic faciente et tenent sed quod dicitur quod sicut dixit quod evacuant sanguinem profundum quando et dicit quod prodest egritudinibus cutaneis. Tertio quod iste egritudines quamvis appareant in cute tamen causa earum scilicet sanguinis malus est in profundo vel dicit quod non solum prodest istis sed aliis profundis prout est medicine ... apponi.

Aqua evacuantur etc. postquam docuit de curatione egritudinum descendendo ad speciales modos curationis quae sunt evacuationes alteratio hic facit hic descendendo ad specialem modum curationis qui est restrictio et ideo facit hic generaliter. Capitulum scilicet descendendo ad curationem specialem humorum scilicet sanguinis i. dicemus generaliter. prius in ii. quia primo ponit generales causas per quos decem restringere superfluam evacuationem. secundo per se et docet unumquodque illorum. Capitulum i. et retentio quae est ... scilicet inde bibite. reunientur i. prohibent evacuationem. supra. a. modus vel sed si primo dicantur in 2. vel ix. si ultimo dicantur. cum a evacuatione

hic totus a per vel ut ... sunt una cum contraria scilicet diversio sed potest dividi in 2. cum prius quod ipsa ista est a cum et est evacuationis natura ut quia fortius evacuetur sic in distantia hic quod quare possunt solum ista accidentia scilicet superfluum evacuationis quod est exiens acutum et non possunt omnium aliorum accidentium scilicet acutis lesis et qualitas corporis mutate. Tertio et primo scilicet quod superflua evacuatio prius esse cum morbi et accidentis quia est cum oriantur secundum fen. 2. ubi possunt morbos quae ex ea proveniunt quare est accidens hic potest autem eius et quare huius accidens potest esse cum multorum egritudinum per tactum fecit speciale cum de cum eius fecit speciale capitulum de cum doloris quae est accidens lesa. et retentio ... quia sed autem evacuationem et diversi in tot partes quae sunt illi autem. hic et docet. prius et primo docet. ipsum per exemplum. secundo docet electionem diversionis in sed medicus superfluum mamillas i. sub mamillis hic dicitur quia ista vere mala autem quando evacuantur una egreditur vel unum accidens. scilicet superflua evacuatio et menstrua. scilicet replo superflua est ordinata et ab arte sancta certa ... ista et evacuatio et ... quare talis diversio est superfluum fluxum. Hoc ex ... venarum sed cum dixit et est quare vene mamillarum et matricis ramificantur ab una vena quia quando sanguis augmentatur in venis mamillarum diminuitur in venis matricis sic sicut duo rivuli diversi ab eodem fluvio quando augmentatur in uno rivulo diminuitur in alio. prius ista videtur diversio quare docuit est sed quod non debet fieri attractio sed membris ... prius et fit attractio sed extremitas cum sit ... inter et mamillas et fit ... attractio ... membra principalissima quare ... cor quod est sub mamillis. Tertio quod hic non est verum quod non fit attractio ad concavum corporis sed ... autem. sed melius non quod dixit medicus quare diversio sine sedatione doloris non est mala sed si n. fit dolor in inferiore hoc est apponere ventosam in mamillis et sic sedare dolorem quia cum dolor attrahat impedit diversionem unde si vis ad diversa trahere dolorem illius membri aliquod tenens prius sedare sed dicitur scilicet ista electio videtur inutilis quare impossibile videtur sedare dolorem nisi prius evacuetur. Tertio quod sedatio est causa doloris quod ad tempus quod potest fieri cum debilibus resolutivis qualia sunt calida in primo gradu et cum mollificativis ut cum paratina et malva et similibus et cum postea statim sedetur causa cum retentio ... fluxum ventris sed hic non videtur verum quia per ... cum evacuatur multum subtile et per fluxum ventris magis grossum quare non evacuantur quare oportet quod eadem magis evacuentur per ... evacuationis et similiter potest subtilia de sudore quare subtilior magis evacuatur per sudorem quam per fluxum ventris. Prius hoc potest quare evacuatio causa evacuationis cum quando habet per illum causam generalem omnis causa fit per ... ad prius. Tertio quod ... ad debitam intelligentiam melius verum est quod dicitur sed per ... evacuationes potest evacuari multum subtile et grossum et cetera dato quod non evacuatur multum propter ... moti causa. cum ... ieiunio retentio, prognosticationes sudoris quia quando fit sudor retinetur ventris et vomitus unde dicitur 6. 3. de epistola. c. ultimo. quod quando non patitur se ad facienda ... per sudorem retinentur ventris et vomitus propterea quare multum subtile trahitur ad cutim. latere facientibus et in ... appellat ... quae prius faciebat vomitum. liquidum i. humidum subtilem fluidum. quod dicit medicus sicut constringunt superfluam evacuationem inspissando humores et constringendo vias et sic constringit a parte humoris quod evacuatur et a parte ... quare per quas evacuatur. sed dices hic non videtur verum quia inspissatio humorum subtilis ... ad evacuationem sic dicitur 1. ... Tertio quod inspissatio quae est deductio ad mediocritatem augmentat evacuationem sed inspissatio quae est ad mediocritatem prohibet evacuationem. ... quare medicus stiptice ... sicce et alia frigida et siccitas habent constringere sed non quod alia dicit ... ea faciunt ... et canales constringuntur vel stupefiunt sed non est ... bonam ... quare potest esse stiptica per hoc quod stupefaciant. ... sicut est albugo ovi et mucilago psillii et omnia alia habentia viscositatem quae si sint acute sed hic non videtur quare quod est acutum habet aperire prius ista duo non videntur convenire quare ideo quod est viscosum non est acutum. Tertio quod acutum intelligitur aperitivum sed ideo quod ... membrum vel dicit quod hic quod dicit exsiccative venit ad expositionem eius quod dixit ... viscosum quando exsiccatur magis opilat quare magis adheret sic apparet in sputo et non exsiccatur non potest separari a ... exsiccative scilicet cum viscositate habent caliditatem hic quod dicit medicus viscosum sunt exsiccatione. unde non quod quod viscosum est quod est labile et quod est quod est exsiccatum et confirmat potest dicere quod confirmat et sic compositum cum efficiunt potest dicere confirmare et componere cum claudant quare dicitur coniungi similis modus cum simili modo. sed tamen earum timetur impedimentum de hic impedimento ... 6. 4. de ingenio sanitatis sic ... primo quod ponitur in ... ut viscositatem et non ipsum ... et ut advenientes iste cum videtur mirum quare in qualibet retentione sanguinis debet esse volutas ut cortex fit fixus ... quod quando fit ... in ... removetur ut non timeretur de exitu sanguinis et ... ut fiat ... scilicet i. quando alie scilicet amites ... scilicet evacuationis sic stringit sed quod flebotomator stringit ut sanguis melius exeat ... stringit membrum ut eleuetur vena. sicut cum pilos leporis

super cum aliis rebus suppositis capitulum de flebotomia. orificiorum quod excitat tamen stiptice ut adhereat partes partibus. applicetur i. stringantur corrosionem i. nimis corrosionem abstergit hoc omnia legas. vide de ingenio sanitatis.

Opilones postquam docuit de medicatione speciali, prout specificatur a parte morbi medicinis quae sunt alteratio evacuatio et constrictio hic de ea speciali ut specificatur a parte egritudinum et accidentium quae causantur quare egritudines quamvis sunt sole et quamvis plures adiunctae ... prius docet de cura egritudinum quae existunt sole. secundo de curatione ipsarum quando sunt plures adiunctae. Capitulum i. cum multe congregantur. prius in 2. quia primo docet de medicina egritudinum. Capitulum docet de medicina accidentium magis periculosi quod est dolor in ... sanitatis prius in 3. nam primo causas opilationis ut eas doceat removere. secundo ponit causam ipsorum. tertio ponit generaliter in malitia opilationis ut eas doceat removere remotione membrorum et ibi ... medicinarum apertivarum ... quando opilationes sunt in membris nobilibus. Capitulum i. et multorum. 3. i. et ex opilationibus ... quod potest causas opilationum faciendum. humores. sunt 3. et videtur potest ... 6. xi. capitulo. et ... in hoc capitulo sed sufficit docuit de causis opilationum. gloriosa fen. 2. capitulo de causis opilationum. et multorum hic potest causam precedentem et potest per causam multorum humorum. 2. grossorum viscosorum in et si grossi et ista i. e. nam prius potest precedentem causam. 2. removet ... diversi assignando dicitur sunt grossum et viscosum. 3. potest causam precedentem. Capitulum docet errorem quae possit in ea contingere. Capitulum i. et tangentes 3. i. et grossa. Capitulum i. 2. ... de parte dicit quod malitia humorum 3. multorum si cum eis non sunt ... i. precium in qualitate ipsorum ... flebotomia et hoc si sit pletoria omnium humorum ut in synocha inflammata vel quod habundet solus sanguis vel cum ... humor. et fluxu ventris et hoc si habundet alius humor a sanguine et non quod hoc ... non ... doloris ... 13. de ingenio sanitatis. resolvant subtiliant et maxime si sunt subtiles i. maxime si sint in membris infixi et imbibiti nam subtile est imbibitum vel i. maxime si habent continuitatem i. quod partes adinvicem sunt annexe nam subtile subtili maxime annectitur unde videmus quod in tali mixtione in qua partes sunt ducte ad minima magis unum tangit magis aliud quando n. ista humor grossi sunt causa indiget maxime incisivis et abstersivis. incidere i. separent partes humoris quae sunt adinvicem unite et quae abstergunt ipsos humores a membris que adherent. Jam sanitatis ... de vermibus ... scilicet piscium ex quo fit colla quod est viscosum sed omne viscosum est grossum ... quod plus et quod minus resolutivum i. subtiliativum in ipsum scilicet humorem viscosum. ... scilicet membra penetret i. ea separet et ideo hoc penetrativis dicitur abstersivum autem ipsum scilicet humorem viscosum in partibus ... sunt et ideo huius dicitur incisivum. propterea quare adheret scilicet membro et propterea competit ... quod abstergit ipsum a membro continuitatem i. annexionem. propter quod competit ... quod incidit partes eius. resolutiva debilia scilicet quae fit cum multum debili resolutivo quod est valde causa quae efficit i. quare efficit augmentum in quantitate i. in expansione ita quod illa materia maiorem locum occupat et sic magis opilat quare et liquefacit a debili resolutivo non est consumpta in vaporem et est simile sicut implemus ollam adipe et apprimamus ipsam igni tunc n. ille adeps liquefit et occupat maiorem locum et spargitur extra et ipsi locum augmentat generando ventositatem sed hic non bene concordat cum precedenti expositione fit lapis debemus ergo uti resolutivo temperato quod non debiliter resolvat sic primum nec fortiter sic secundum sed quaeritur si resolutivum est quare non resolvit similiter subtile et grossum. Tertio quod hic est propter velocitatem sive actionis ipsius n. velociter agens consumit se totum super patiens patientem. scilicet sunt partem subtilem et prima remanent grossa induratam non potest resolvi. miscetur cum leniticatione subtili i. admixtis cum eo quod leniticet magis et non indurat sic sunt adipes ... esse subtilis et non grosso ut magis non ingrossent. vel i. solvent dicitur nisi ab ... lenitivo scilicet quod magis subtiliat lenitivo purgat ita quod non remaneat et induretur. ... quando igitur magis est multum grossa debemus dare resolutivum cum lenitivo sic manna tamarindi cassia fistula et facere mixtionem sicut ita quod sic resolutivum subtiliat ita lenitivum lenitivo purgat. peiores super quod sunt opilationes intestinorum ex feces quare prohibent transitum ad membra. maioris quare talis opilatio est paralisis mortificans ad quam non est evasio in membris ... alia quae est paralisis mollificans membra et non quod opilationes venarum faciunt defectum nutrimenti sed quod penetraret ad membra et faciunt alia fe. putrida sed opilationes arteriarum quae sunt peiores quare arterie sunt membra magis nobilia deferunt n. membris magis nobilibus scilicet cordi unde opilationes arteriarum faciunt defectum transitus spiritus vitalis ad membra et alia faciunt fe. causonides ... super quando opilationes contingunt in omnibus istis membris quae sunt nobilia cum in apertivis i. resolutivis conungerentur scilicet calida ... absinthio subtiliantibus i. resolventibus generatum

resolutionem debilitat membra. secundo resolutio ipsum stipticitas ac hoc corroborare et confortare et expositio huius habetur ex textu .G. xi. terapeutice. Hoc dicto quia virtute attractiva diminuta in potentia causa opilationis quarum ut esse plures quam .3. in quantum .Jo. ponit autem opilationes debilitatis generis. Item opilationes que fiunt ex porris et pustulis et lapidibus in vesica et renibus in intestinis non sunt ex humoribus viscosis nec grossis nec viscosis. Tertio quia opilationes que fiunt ex hiis rebus cum omnes sint divine reducuntur ad opilationem factam ex humoribus grossis que constituuntur. Hoc dicto quia hoc loco de opilationibus humoralibus.

Pacam postquam determinavit de causa opilationum hic determinat de curatione aperitivis et primo ponit quasdam generales dictiones. 2º particulariter curationum ipsorum i. et si non sunt. primo in .D. quia primo ponit generales dictiones curationis aperitivi in ipsorum quantitate et ultima in .2. quia primo ponit dictionem curationis efficacium aperitivorum. 2º ponit dictionem curationis minimum vel ponit aliam dictionem aperitivum ex parte membrorum quod 10 ponit quia curat curam aperitivis in ea quarum primo in .2. quia primo ponit dictionem. 2º sed dictionem ibi quando vero sit calida non quia non solum interius aperitiva calida que sit ex m[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

potest augeri in doloris antequam removeatur dolor et si dependeat
solum a morbo tunc non removeatur morbus. Preterea dicunt quod videtur quod
debeat tota materia evacuari quia ea tota evacuata cessat effectus et
ita spasmus. Respondeo quod non est quia relinquit adhuc malam dispositionem
spasmosam in membro post evacuationem quia et ille motus potest manere
membra non dimittit. Ad … cum sint … [illegible]
… de eo quod factum est aut vivet … in eo quod est …
… et nos … agamus sive … ut sic a …
… gratias adiutori nec … gratias …
ad alia opera … eius qui est … deo gratias
Amen

Finit thadeus gaudeat ipse deus. Sic quartam fen
primi canonis Avicenne deo laus et gloria:
Scriptor thadei mens sit domini requiei
Ut mundo fieri collocet ecce dei
Non videat xpistum qui librum subtrahet istum

Gra. su[per] h[ab]itus sit meam[?]

C[um] in multa plegeris [illegible] ... illa die [illegible] ... ad lucillu[m] ... ad disciplin[am] ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

inexpiciens casum ... scientia experimentalis aliquis non probat ...
non operatur fuerit quod ipse acquirit ex operationibus in particulari ...
... meritis ... dicitur ... experire ...
... scientia doctrinalis ... ad aliud ...
... scientia doctrinalis ... ad ...
... distinguitur ... operatur ...
... doctrinali ...

... quidem ex finis notione ...

[illegible]

motus. Sed esse tale corporis egritudine aliud non est motus. Sed sic erunt et ... [illegible]

[illegible]

Incipiamus igitur a corporibus etc.

Queritur utrum sanum, egrum et neutrum per prius dicantur de corpore vel de signo vel de causa ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

... maiori parte etc.

Sunt autem et horum ipsorum.

Queritur utrum sit dare neutrum corpus quod neutrum dicitur ... [illegible]

[illegible]

illud arguit[ur] ... difficultatem ...

[illegible]

Capitulum ... (rubricated section heading, first column) [illegible]

[illegible]

[illegible]

...ad quartum secundum est textus etc. ... non sanguinis latere ... ad quartum ... ad nutrimentum ... ut operationem ... tunc sequitur

Consequenter quando vult sic dare cor ... [illegible]

[illegible]

... et sic excusat haly. et sequitur etc.

Et si vero competimus etc.

Consequenter quia in illo capitulo de iiii membris principalibus ... membra principalia ... virtutes ... [illegible]

[illegible]

Consequenter querendum quia cum omnium quietorum habent virtutem innatam ipsi vero que
sunt habent virtutem innatam non videtur quia illa membra que nutriuntur et aug-
mentantur habent virtutem innatam cum sunt ista membra sunt huiusmodi. maior patet
per Avicennam primo canone fen. prima. ca. de membris ubi dicit quod non nutritur nisi
membrum membrum nisi habeat influentiam ab corde. minor quia caro et ossa habent nutrimentum
et augmentum et hoc quia fit reflexio et productio ipsius vero non habent vir-
tutem innatam. Item quod sunt non habent virtutem innatam sunt ista non sentiunt
ma. quia quod sentit habet virtutem innatam. quia caro sentit et est organum
membrum. textus supra ossibus sentiunt. deinde dicitur quia ista que moventur
localiter non habent virtutem innatam sed influentem. minor. sed quod non mo-
vetur voluntarie quia motio nobis non movetur ...

[illegible]

Questio si cardus cerebrum ...

Consequenter querendum utrum ... signum bonitatis ...

[illegible]

Cerebrum vero cerebri ...

Consequenter querendum utrum caput ... signum bonitatis ...

[illegible]

Consequenter querendum ...

[illegible]

Egritudo uo cerebri [illegible]

Consequenter querit utrum cerebrum sit [illegible] q' sic ca. i hu
quia [illegible] q' e medulla e ca. i hu. cerebrum e h[illegible] ma. p3 in de p[illegible]
[illegible] pbat p' haly qui d' q' cerebrum e medulla. [illegible]
[illegible]

[illegible]

dualibus oponibus. Tunc dicendum

Lectio xii

Com[plexi]o que ... in hanelitu ... maiores expirationes cum eadem est solum in actione cordis ...

Frigidior etc.

Contr(arium) quem ... spina est hominis corpus ... ab alia parte ... quia ... ab omnibus membris ...

[illegible]

Conseq[uenter] ... [illegible]

... ab haly in illo ... [illegible]

[illegible]

... sic ... actus ... [illegible]

Consequenter queritur utrum testiculi ... [illegible]

... glandulosa ... [illegible]

[illegible]

... et medie ... [illegible]

Consequenter queritur ... capitulo de testiculis ... [illegible]

[illegible]

... quod stomachus ... [illegible]

Consequenter queritur ... [illegible]

[illegible]

... due ad agendum et alie due magis ad patiendum ... [illegible]

[illegible]

Consequenter queritur ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

... tyri multi sunt. 7 seq. ic.

Secundum premissum ic.

Contra quod arguitur circa capitulum de sono 7 est quod uidetur distemperantiales apparent stilla ... [illegible]

[illegible]

... stilla. quia uocem appetendi stilla. 7 sequitur. ic.

Has uero que sunt ic.

Contra quod arguitur distemperantia egri appetit contraria ... [illegible]

[illegible]

... corrumpitur. Tunc sunt. et cetera.

Species secundaria ic.

Contra queritur circa capitulum de signo pulmonis ... [illegible]

[illegible]

... 7 intelligitur ic.

Diximus 7 cuiuslibet ic.

Contra quod arguitur ... [illegible]

[illegible]

Epar Generat omēs Humores

[illegible]

ł dico q' epar gnāt om̄s humores ꝛ phat' q' illud gnāt oē q' chilū extḣit ad om̄s hu. ma. p3. q. metb. ... q' epar extḣit de chilo ad act' hu. ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Non vero etc.

Consequenter querit ... qui intitulatur de causis et post que ... de considerare de causis ... [illegible]

[illegible]

Quod manifestum etc.

Consequenter que de causis ... [illegible]

[illegible]

Que vero ... nobiliores effectibus causis ... nobiliores ... [illegible]

[illegible]

... bona que procedit ex ... etc.

Quot igitur ex ... etc.

Consequenter querit utrum ars ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Accidentia anime

Albedo et albatum [illegible] in sua forma

Amicitia dolor [illegible] morbus [illegible] est

[illegible]

Queritur utrum matris [?] et cetera.

Que(stio) utr(um) cor(pus) optimu(m) possit (con)s(er)uari (et) utru(m) indige(a)t cau(tel)is (con)s(er)uatiuis ar(guitur) q(uod) n(on) q(ui)a si cor(pus) optimu(m) (con)s(er)uaret se ip(su)m (con)s(er)uaret p(er) se n(on) p(otes)t (con)s(er)uari in ip(s)o q(ui)a n(on) p(otes)t e(ss)e in ip(s)o cor(pus) optimu(m) h(abe)t autem p(er) Ga(lenum) (et) [illegible] ... q(uod) e(st) in fine adolesc(enti)e (et) finis e(st) ... C(on)tra ... cor(pus) q(uo)d (con)s(er)uat p(er) mane(re) i(n) una disp(os)i(ti)o(n)e p(er) temp(us) ... n(on) p(otes)t ... q(ui)a ... mutat(ur) d(e) ... ad (con)t(ra)riu(m) q(uod) n(on) q(ui)a ... p(ro)p(ter) ... illud q(uod) n(on) e(st) (con)s(er)uat(ur) n(on) p(otes)t ... cor(pus) optimu(m) n(on) e(st) h(abe)t Haly in ho(c) lib(r)o. C(on)tra ar(guitur) q(uod) arte (con)s(er)uat(iv)e n(on) indigeat q(ui)a ill(u)d cor(pus) q(uod) p(er) na(tura)m m(od)u(m) e(st) sufficie(n)s ad (con)s(er)uac(i)o(ne)m su(am) n(on) indig(e)t cau(tel)is (con)s(er)ua(ti)uis p(ro)p(ter) ... cor(pus) optimu(m) ... sup(er) q(uod) n(on) indig(e)t p(re)p(ar)are ... Haly. C(on)tra ... C(on)tra ... indiget ... Galeno ... C(on)tra ... regi(mi)ne sanitatis ... (con)s(er)uac(i)o(n)e(m) cor(poru)m optim(orum) ... p(ri)mis libris. C(on)tra ... ars (con)s(er)uativa ... frustra ... (con)s(er)uari ... al(iqu)i ... q(uod) cor(pus) optimu(m) n(on) p(otes)t (con)s(er)uari ... n(on) indiget ... q(uod) e(st) in ... ad ... ars ... q(uod) n(on) q(ui)a e(st) regula ... ali(qui) ... q(uod) cor(pus) optimu(m) ... ad ... disp(os)i(ti)o(n)e(m) ... n(on) indiget q(ui)a n(on) e(st) ... cor(pus) optimu(m) ... ad lapsu(m) indiget cau(tel)is (con)s(er)uat(iv)is. C(on)tra ... cor(pus) optimu(m) ... intelligi(tur) ... quo ad lat(itudinem) ... q(uod) e(st) dare pueru(m) optimu(m) (et) sene(m) q(uod) n(on) e(st) melius ...

[illegible]

quia tarde conuertitur in hu. uel restitur .i. pro quam in hu. qui p(er) se l(icet)
cui alio pro nutrire membra p(er) bonam digestionem. similiter malum cibum
s(cilicet) cibum putrescibilem ut carnes putride. si possit fieri bonus hu. dicendum quod si
sit tanta putrefactio que tollat apparentiam ut conuertatur in hu. qui p(er) se uel cui
alio possit nutrire membra dicendum quod ex tali cibo non pro fieri bonus
humor. Et si putrefactio sit parua que apparentiam ... non tollat ...
si bonus hu. quia bonus autem humor est qui p(er) se uel cui alio pro
nutrire membra ... qui comedit tales cibos ...
... non gaudeat malo cibo ...
... uidi unumquemque comedit pisces putridos ...
... a cibis putridis. Si ex cibo ... uenenoso possit fieri
bonus humor. uidebitur ... Ad primum dicendum quod non est malus in
sua significatione ...

g'du · i'stm in p' h3 sup^a temperamentu vnu g'du strat . S3 cor^o str3
i'p' g'du p ca^m in so reducat ad tep^m tuc d^o q' tepat h3 medie
strat q' h3 calim in p^o g' im(n)e^m tenuit3 g' S3 cor^o str i Sa meru si
g'd^o p tpatu o'suat . S3 cu^m tp^o m^o tem^s co^o cu^o tie q3 mag^o
e cu^m q' tpatu g' sunt labi ad t^m metu Si g'dus S3 si sit ad
i t metu ill^o g'd^o sufficiunt tpatu cu aliq^b3 c'trus . s. cu aliq^b3
strid' q' aut ista sic tre^o . G . p3 ad mai^o il cg'd v^o d^o q' cor^o pu
tu sute cg'tudi indiget cus duplicab3 . s. aus o'suans i cus
p'suatis . vn te^o p'suatiu large pu dici o'suatiu^m vn tte cor^o
sic lapsi stat in magno pic'lo sic n as stat e suzinite ctiuo
i ccr i ruina i cr tenem i p'suac3 cu poss3 dici o'suato vn
si o'suat site lo^m no cuitat a pic'lo i S . vn . G . ho h3 uult
q' cor^o tieut no o'sue . S3 ad melo^o reducat i sic dcu sit su
i'sne p' q' cor^o lapsu ce3 tu sit lapsu ce pm su tu tu reo
o'suatu ab^m dco d3 regi p'silia sidel . Et ul^m q' tibor^o re o'
ua^o no ab^m dco d3 regi p'silia esste cu aliq^b3 c'trus q' c'rri
no muter^o spei i o'nez nou . S3 cuuter sutam cg'nez i sui3
laps . Ad a^m ad p^m ad haly i ad G . in locis p'allegatis
qu dut q' p c'tria d3 regi d^o q' loq'tur d' te . o'suatio e p'
uatoe dcu . n d' te o'sua^o ab^m dco sic occasu e tpoe . no tn
d3 ee c'tria tutu etia^a q' c'ne muutu no blue . q3 te no cet
te o'suatur . S3 pmuutatu . S3 sic tr^a que lapsu i cg'ne su
tu3 cuuter . Ad a^o d' q' pauca c'tria cu sillb3 n alrainr eis
blue . S3 m te o'sua^o ab^m dcu no opetur c'tria . S3 m te o'sua^o

Queritur utrum in pulmone.

Utrum caro deperdita in vulnere profundo possit regenerari.

.6.

Iterum est autem euacuatur &c.

Item quod uere talis lapis in uesica sit pectinis in plurimis ac etiam in renibus ... sic quod omnis talis extensio ... in corpore ... morbum in renibus ... organicorum ... lapis est talis ... In omnibus renibus ... pectinis ... lapis in uesica ... Item ... in nobis ... in renibus ... lapis in uesica. Item ... pectinem in ... quod illud quod ... in debilitate ... uirtutis ... lapis in uesica ... quod non debet ... cum uesica quod est ... Contrarium ... Quia lapide et uesica ... Notandum quod lapis in uesica ...

[illegible]

Expliciunt questiones Bartholomei de Brug' super tegni Galieni principis medicorum.

Intentio huius libri et causa qua ingenium sanitatis notitiam habere non possit ... [illegible]

[illegible]

sic in curatio q' ult' accidens seq'r curacoē morb' ut .xi. co'ponitur cu' se-
m' su curatoē seq'r q'ez cautoem alic' morb' potit ut sic se'dent' diuidi
nō solu' ē febr' morbi q' m febr' acuto t'pe b' satis apparet solo

vt^r qualitas q̄ impedit juvamentum vn̄ sit morb.

vt^r suppo^to q̄ i complexione et etiam compositione c̄ iuncta sit apta causa vn̄ sit tal morb oppositus. s. vel officialis vel consimilis.

vt^r apta sit morb cōmunis.

vt^r apta sit passio vn̄ consimilis vel officialis.

vt^r .6. sufficienter enumerat as causas.

vt^r putrefactio sit una causa apta p calefactionis inmed.

vt^r morb calefaciat.

[illegible]

nu̅i, vn̅ fi̅u̅s app̅ꝫ . aut quia cu̅ aer continet nos h̅eat ad inuicem vapores fu̅os aq̅ços et secos vnde agitantur ad nos ac̅ magis puenimus. Ad dictam. Si mo̅t ꝯ̅r. dico q̅ qꝛ n̅ calefiunt p̅t̅e ei quia p̅stant calim. io̅ qn̅ magis fu̅t placens calim tanto mag̅ calefiunt.

S

[illegible]

pondeus uno m° q° uitus p(re)d(ic)e considerat(ur) uno m° s(e)c(un)d(u)m se sic no(n) e(st) cu(m) mo(re) cu(m) sit q(ua)d(am) ... ad suu(m) op(er)em (et) sic p(er) ce(re) cu(m) mo(re) ... nō ē

uid(e)n(dum)· q(uonia)m cu(m) op(er)o sit c(er)t(e) ... ut ainc de uirtu(t)e ...

[illegible]

... d(ic)o copari e(st) ad ha(n)c ... c(er)t(e) d(ic)are ...

[illegible]

ut mutatio alicu(m) ... possit ... ab aliq(ui)b(us) ...

ut mo(re)s sit qualitas.

ut ... mo(re)s ... differ(en)t(ia) ... op(er)atio(n)es.

ut ... differ(en)t(ia) mo(re)s ... intelligi differ(en)tia ...

ut mo(re)s (et) passio ... d(ifferu)nt.

d(ic)a(tu)m m(ode)r(a)ndum mo(re)s

ut mo(re)s (et) passio differt.

ut actio possit d(ic)i qualitas.

Quoniam in parte prima leccionis posuit quod morbus ledit actionem per se et per accidens queritur utrum hic sit verum et videtur quod non ledat actionem per se quia id per se non ledit actionem quod non est causa ledens. Sed morbus est huiusmodi quare etc. ...

[illegible]

utrum morbus ledat actionem per se et per accidens primo.
utrum causa morbi sit qualitas.

utrum virtus motiva sit una vel plures.
utrum dolor sit actus proprius sensus tactus.

qm̄ aūta ūalis. ac auferunt. aut male sit ꝛ sic ꝺ ēē mīō erit ut
actū. si aut dio fiat ex pte aīte ūtrius enī. ut q ipsi. que ē ꝓpali
actī ꝛ quedā mota. ex eis actū erit. xij. q ꝓdā octo q sc ternis
ex pte ūl ꝓcti. ꝛ h̃ qrta q̃ sc ternis ex pte aūi ꝓcti. si aut dio fiat
solū ex pte actī. ut q̄ actū ūl ꝛ aīta lesa distinguat. aut q
aufert aut male sit aut diminuit. ꝺ corrumpit. tūc ꝯstituit
actī. xv / xij. qdā ex pte quib ūl actiuis lesa. ea ū ex pte aīte
ūtrius ul actiois lese ꝯsilr. si ū ultro fiat dio ex pte aīte ūtrius
ꝛ mot ꝛ ex pte actus sit dici cōius motis ut iā dcm̄ ē. tūc ꝯstituunt
actū mīō. xviij / xij. quidē ex pte ūl actiuis. vi. ūo ex
pte aīte. si in dio ut dcm̄ ē ꝛ ī sīul nos. que cū. li quedā ex
actib enūans in exē declar ꝛ ꝓ dat mīē qrtā ꝛ mod illi. sꝫ ē
[illegible]

[illegible]

vt̄ ul̄r op̄lᵉsina sᵉ mouens actu p̄us q̄ ab sit dig̃ᵃ ut̄ tal' actio dicat' compta.

vt̄ actio nutrīne u̇tutis s̄to· sit cōis ē zaly's m̄bus.

vt̄ ablatio seu p̄uatio nutrīte u̇tutis posit sᵉ manente uita.

[illegible]

vn̄ ē q̄ unu̇ duo uisu̇ appet.

[illegible]

vt̄ alē u̇nus a botico sit geminꝰ

[illegible]

vt̄ cū coniugatōe uuee sit h̄uitas ul' sicitas.

vt̄ excecatio c̄stall' uisu̇ nocet.

ad corneam perveniens duo nocumenta adducunt, unum quia visiva videt sibi obstantia, alterum quia spiritus visibilis nec est totus exterius i. procedit ad pupillam, cum per multum est congressionem habeat. ergo cum videtur ex huius nocumentis ... lesionem quanto magis sint tunc ambo quam dum erunt maio

Nunc autem de passionibus. In precedenti parte G. declaravit de passionibus uvee omnes quod ex illis visus nocetur. nunc in hac parte declarat de passionibus albuginei humoris omnes quod ex passionibus visus ...

[illegible]

[illegible]

vt° ogelatio diuitu fit passio tact° diuit^ta corup^ta l'ablata.

vt° q°sit orgāni odorat° l'cāuicle nasi et bn ad modū capi^ti mamill. an uia seu meatus narm.

vt° ulna q°sistat ī subita reductōe rei p°nāz adrem ualem soluz. vt° hinc ī scō p°se possint cē cū dolorē.

vt° ablato sfīu uiib° auferat mot°. z motu ablato re^tt sēs.

[illegible]

Utr' color niger vel splendid' mag' nocat visui.
Utr' color splendid' sui sbi'te (?) ... plus nocat visui q' niger ... [illegible].
Utr' oc' splendid' sit subtilissim' ... grossum.
Utr' visus patiens ex tenebris debeat subito reduci ad lucem.

[illegible]

Utr' san' visus delectet' vox levi ... firmius levissima.
Utr' gust' ... [illegible] delectet' i dulcib' ... [illegible]
... delectet' i ... [illegible].
Utr' gust' delectet' i dulcib' cibariis.
Utr' gust' possit delectari ab aliq' ... advenientem ... ab ... [illegible].

[illegible]

Utr' dolor sentiat'.

[illegible]

Utr' ... [illegible] sit ... [illegible] alys ... [illegible].
Utr' ex emissione ... [illegible] ... an ... [illegible].
Utr' ... [illegible] an ... [illegible] ex sola emissione ... [illegible] an ... [illegible] ex emissione ... [illegible] et receptione ... [illegible].
Utr' ex aggregatione ... [illegible] ... advenat mal' nocumentu' ... [illegible] ex emissione ... [illegible].

[illegible]

a supino surgunt, cum tunc mia calida fluida in lacertis sic coadunatur ...

nentur, quia per tres ... miscentur ...

vel sternutatio tussis et motus sint accidentia actiuis motiue. nat. vel voluptarie.

vel pro spiritibus sit actus nat. motiua. vel voluptaria.

vel ... excol... sit magis rigor quam ...

vel pro rigoris sit ... motiua. ... naturalis.

vel rigore omnia membra corporis mouentur.

vel ... expulsiua in spiritualibus ... per secessum ... vomitum et per sudorem.

sola ei sufficit ad curam ... dubio
...
Hoc quod dicitur etc. ... marie ...
H ... quedam dicuntur moveri et solui cum gerentes cum rigore et moventur et solvuntur quedam dicuntur orientes ex consequentis ... quasdam alias dicuntur ... rigorem emergentes moveri et solui ... quando ... dixit ... quia sepius ...
ad rigorem ... sequitur ... ad rigorem ... ab ...
cum amore et absque odio ... ad rigorem ... paulo dubio ...

[illegible]

cibus ut pueniunt a cibo calido · i · ut pueniunt a calido · in qualitate et spes et
et accidentali · i · illud aut · p · m · d · na qualitate actionis a calido pueniens
hec spes p · G · illis speciebus spebus imponunt nomina · i · illarum specierum causa
inferunt · et quidam autem dicunt · i · hac alienatione · et · i · Calida frenetica
hec in · d · sic · d · dicendo · ... aliena quidem · dicit p · q · dicendum est ...
ponunt quia causa freneticis peccant ex calido humore · quia quando aliquis ...
potest ab illo peccari sicut apparens sibi non · ...

[illegible]

vel unitas possit causa calida lecti.
vel apta sit mors consilio
vel in inclinata in isto sit ledens figurarum · sit continuanda ...
intrinsecas vel extrinsecas.

vel calidas in isto possit facere acetositatem
vel ex superfluitatibus · ... vel ex humiditatibus possit fieri ...

vel ydropisis que fit expulsione ... ad stomachum sit tympanites · ...
vel aliquis possit in isto putrefacere propter fortem calorem.
vel acetositas sit singula ... corrupte.

Incipiamus aliam actionem

tātē pora st̄ illo nutrio aūt n̄alib̄ alys actib̄ ꝯpat̄ ut finis hiꝯ q̄ i fineq̄ ordinantur.

et nō st̄e n̄ malitie st̄e mali qualitatis

q̄uāst̄ mag̃

boṗe z. recti tur ad ingre diꝫ cāa q̄ ate dit s̄ excrēti ex istis dige stionis. 2ᵉ. q

mag̃ q̄ note st̄. 2. i tēpor

ut nutri possit corupi ex alō malo ystu

ut cū lepre sit malitia ꝯlīo i menbus .l' mali nutriti sīa matie.

hūorꝭ mali in mēb

ut nō flux sangīs p̄t mestruū sit n̄al.

ut flux sangīs mestrual' possit alī p̄t n̄aꝫ fi. q̄ cā sal̄ ꝯdiēs iq̄ti
suffiunt

ut uō possit st̄ō aduenire ex sola malitia qualitatis absꝫ uitio mēbrī i eo.

ut hūor nō n̄al possit nutrire

ut abaria uiscosa ꝯtinua ꝯpellunt intestina ad secessum.

[illegible]

ut' istis possit fieri ruptura.

[illegible]

ut' solo g'u isti questio sit cum i pericula emissione urine.

[illegible]

ut' cum urina e intestinis ad uessicam non puenientis tamen ad superiora re-
currunt pro eo que tunc uel queritur urine sit ablat' l' corruptus.

[illegible]

ut' sudor aliquis sit nal'.
ut' aliqui nubes seu cor' possit uehementer puti aliquid tam actiue maneat sed.
ut' actio mai' possit ledi absque hoc que ledatur sua stia.

p. m. d. q. p[ost] fuit illud in[ter] mi[n]ul[i]b[us] op[er]antib[us] mag[is] [illegible] in m[a]i[ori]no [illegible] op[er]an[ti]
[illegible] p. m. d. q. p[ost] declar[at] diu[er]sas op[er]ac[i]o[n]es p[ro]p[ter] p[er] diu[er]sas [com]plexio[n]es [et] cor[poru]m
diu[er]sificat[i]o[n]is penes sexu[m] [et] [illegible]. Eo diu[er]sificat[i]o[n]is penes etate[m] [illegible] dig[estio]
[illegible] [illegible] p. m. [illegible] [illegible] q[uod] dam[n]u[m] [est] [illegible] [illegible] mag[is]
[illegible] ex duab[us] [illegible] pala [illegible] nulla [illegible] p[ar]te q[uia]
[illegible] que h[um]ida [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

vt[rum] [illegible] explusiua sit fortio[r] [illegible] op[er]at[i]o[n]e q[uam] retentiua.
vt[rum] [illegible] sit fortior dig[esti]o [illegible] [illegible] puero vel iuuenib[us].
vt[rum] sit rep[er]ire [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] penes etatem.
vt[rum] i[n] frenesi act[i]o motiua sit fortio[r].

[illegible]

vt[rum] q[ue] [illegible] indigeat maiori sicc[ita]te an dig[esti]ua an motiua [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] explusiua.

[illegible]

vt[rum] [illegible] ad uome[n]d[um] lactis [illegible] possit e[ss]e [illegible] [illegible] voluptate
emissionis sp[er]matis.

[illegible]

vt[rum] [illegible] sp[er]matis sit [illegible] [illegible] [illegible]
vt[rum] [illegible] sp[er]matis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sp[er]matis.
vt[rum] vnus effectus possit e[ss]e plures ca[usa]e.

prius ne unius vel plurium cum eo et ut quod non. quia res una est ipsa unum ... et que sunt ... ipsa ... omnis una est ... [illegible]
ponentes res. Quod vero quod unus vel plures ... cooperantes ad productionem ... aut singulariter vel seorsum ... ad productionem ... [illegible]
... mutare ... aut mutua ... actionis ... plures ... producentes aut seorsum ... productionem cooperantes ex ... [illegible]
... et sic est in ... diligenter advertatur

Explicit scriptum m. arnaldi de villa nova et
magistri in medicis montispessulani super de morbo et
accidenti. scriptum anno domini Millesimo ccc. Tricesimo
quarto. in die veneris post Iudica hora none vel
quasi

Quoniam quicquid ut articulus ... inquiritur primo utrum medicina theorica sit nobilior quam practica. 2o. utrum sit prior. 3o. utrum sit magis appetenda. 4o. utrum sit certior. 5o. utrum conservativa sanitatis sit nobilior quam curativa egritudinis. 6o. utrum sit prior. 7o. utrum sit magis appetenda. 8o. utrum liber iste sit theorice vel practice. 9o. utrum liber sit ... [illegible]

[illegible]

conservationem sanitatis ipsam conservat ergo curativa egritudinis perdit conservativam sanitatis ... [illegible]

Circa septimum sic illa scientia est magis ... [illegible]

Circa octavum ... [illegible]

Circa nonum sic ... [illegible]

Circa decimum ... [illegible]

Circa undecimum ... [illegible]

Circa duodecimum ... [illegible]

[illegible]

flaccis cuiatiar. Calvicies et canicies et senectus vel sui recalcitrant q...
[illegible]

Capillus ex fumo grosso nascitur...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ius solum quod ipsam ad presens permitto.

Capillorum amissio non eadem est passio. q̄rit̄ 9. primū est utrum amissio uel casus capillorum sit caluicium sit morbus. 2º. in quo consistit caluicium. 3º. in quo etate. 4º in quo sexu. 5º. utrum caliditas regionis faciat ad caluiciem. 6º utrum caluicium sit ulcer. 7ª. in qua parte capilli sunt [illegible] gressionis. 8ª. utrum siccitas capillorum possit esse cum alia passione ut morbi capillorum. 9ª. utrum crispitudo generetur a calore uel a frigore. [illegible] sic morbus est mala qualitas infensus nocumenti ali[illegible] cum nimio sic potest discurrendo per omnia membra ergo non est morbus. [illegible] regimi scribit quod [illegible] distinguitur ab egro per sensibilem lesionem operationum quia leg[illegible] est sensibilis lesio operationum. In sanis [illegible] caluicies non ledit operationem alicuius membri sic per se potest quod [illegible]. Contrarium [illegible] ista ac [illegible] determinantes de caluicio inter morbos ergo est morbus. Dicendum quod [illegible] est morbus [illegible] nocumentum alicuius membri [illegible] ledit operationem [illegible] morbum [illegible] appello illum morbum qui infert nocumentum aliciam [illegible] non est [illegible] esse. Ad [illegible] dicendum quod caluicium est morbus [illegible] quia infert nocumentum capillis [illegible] sunt [illegible] ergo [illegible] esse per [illegible] soluitur patet. Ad [illegible] dicendum quod caluicium impedit [illegible] operationes capillorum quia operationes sunt decorare caput tegere [illegible] et nocumentis [illegible] defendere [illegible]

[illegible]

[illegible]

er debilitate virtutis no potentis elevare fumos ex quibus fiunt
capilli. et ideo deserviens est apte agentis no apte inie. cum at tu obi
cis apte inie quod ro. q descendit ab actu attestatur eido ut
Questio quarta sic scribitur in textis. Sed in pilorum in melicus
descendit a melia et in sanguineos a sanguine. et in colericus a co
lera. et sic de aliis. Sed melia inter omnes humores est grossior. ergo pili
in melicus debent esse grossiores. Item in de animalibus scribit quod color
capillorum sequitur colorem cutis. ergo et grossicies pilorum grossi
ciem cutis. Sed cutis est grossior in melicus quam in aliis. ergo et capil
li. Contra est Ga. in regimine dicens quod in melicus sunt pili subtiliores
aliorum. et in colericus grossiores et asperiores quam ro. Et dico
concedo quod in melicus est cutis densa et solida et in eis sunt pori stric
ti propter frigiditatem ipsorum. et ideo fumi no possunt sub sua grossicie a in
magna humiditate penetrare nec subintrare poros cutis quod in melicus
sunt pili subtiles. Et per hoc solvitur prima ratio. Sed in colericus est calor fortis
qui sufficit ad elevandos fumos ex quibus generantur pili in magna humi
ditate. et verum est in eis sunt pori ampli. et ideo fumi ex quibus generantur ca
pilli possunt subintrare poros cutis. et ideo in colericus sunt capilli gros
siores et asperiores. Ad secundum argumentum dico quod non est simile. quia motus pi
lorum regitur ab humiditate supposita cuti. et ideo color pilorum sequitur colorem
cutis. Sed grossicies cutis non ingrossat naturam pilorum sed potius sub
tiliat. et ideo grossicies pilorum non sequitur grossiciem cutis. cuius maior
Questio quarta sic quod est cele vel non le aliud non est causa alia. vel propterea
crisped causa sint plurimum confusa ut sicut siccitas est causa capillis
quod non potest esse causa alia propterea esset capillorum. Contra est in libro dicens
quod siccitas est causa corrosionis et crispitudinis capillorum quod ro. dico
quod duplex est siccitas. corrupta et hec est causa vel capillorum alia. est siccitas sic
cutis alia est causa corrosionis et crispitudinis capillorum quia siccitas
superfluitatem consumit humiditatem que continet superfluitatem residuum contrahitur et curvatur iste
fumus quod videmus per exemplum in corrigia posita ad ignem quia consumpta
humiditate actione ignis ostenditur per exemplum corrigia ista curva
tur et plicatur magis generatur crispitudo in capillis. Et hoc siccitas
consumit humiditatem pilorum que continuabat partem cum parte et partes una
pars capillis ab alia et propter hoc magis generatur fissura quam corrosio ca
pillorum. propter hoc patet solutio rationis tu dicis ex motu accidentium ad
Questio quarta sic in crispi contrarium huius est scrutinio ergo ro. Item
crispitudo est incurvatio capilli in se ipso. Sed incurvatio generatur
per consumptionem humiditatis capilli. Sed capilli calidi est consumere humi
ditatem sicut dicitur G. in afforismis. quod ro. Ad primum G. per deum dicitur ad quantum
sunt esse crispitudinis. prima causa est calor aeris extrinseci humiditatem
capilli consumentis quod residuum reflectitur in se ipso sicut patet in cor
rigia per exemplum posita ad solem ut dictum est. secunda causa est dispositio si
tus porosa. tertia causa est debilitas virtutis fumi ex quo generatur pi
lus fumus elevatur per quod videmus quod flamma magni ignis et fortis
ascendit per silum directe flamma ignis debilis ascendit tortuose. quarta causa est densitas et soliditas cutis inde pilorum obviantis et
ipsum in se ipsum reflectentis. sunt non potest esse pectinatio quia ei
pectinatur capilli et adiuvetur ab ipse reflectitur in se et propter
sequens sunt crispi quod fuit potest causa a frigido habet et dictis ro. Et melius
cuius causa de crispis. Ad dico et ad quod in quod dicitur est crispitudo. si ip
sa dicta quod cum ad dispositionem tortuositatis pororum et hec potest causa a frigido
causante hoc tortuositatem. Aut est ipsa dicta quod provenit ex consumptione
humiditatis capilli ut patet ex prius dictis et hec non potest causari a frigido cum frigidi est
confortare et non consumere per hoc patet solutio rationis. Sed non in illa
media accipitur per calido remisso.

DE CANICIE

Iam autem tempus nascuntur ex fleumate. Queritur
xv. primo utrum canicies a calido vel a frigido. secundum utrum magis generetur
in hominibus quam in aliis animalibus. tertium in qua complexione magis generetur canicies. quartum
in qua parte capitis magis generetur. quintum utrum sit morbus. sextum utrum possit
curari ex potentie. septimum utrum canicies et calvicies se conveniant de necessitate.
octavum utrum canicies sit curabilis. nonum utrum competant lac et mel. decimum de quantitate
mistorum et augmentum adiuvante. undecimum utrum furfura primo vel furfura sit prius
cutis vel capillorum. duodecimum ex quo humore magis generetur furfura. tertiodecimum utrum
furfura prius sit difficilioris curationis quam allopicia. quartodecimum de quodam dicto
Avicenne. quintumdecimum utrum medicina comperit in omni furfurea passione.

Questio prima sic humor putrefactus est causa canicies cum sit in sua acie et fit
alius. Sed putrefactio fit a calido. ergo et canicies. Item canici
es magis generatur in parte anteriori capitis quam in parte posteriori. Sed pars an
terior est calidior cum ibi sunt situ ossa sensus et non sic sequitur si tu ratio sit
argumento quod pars posterior quod ro. Contra canicies generatur ex fleumate sicut patebit
ex sequentibus. Sed fleuma generatur a frigido sicut omnes actores medicine quod ro. Et dico quod dicitur
est causa canicies scilicet per hoc canicies generatur a frigido cum quoniam calor
debilitatur sic dicitur in senibus non potens humores digerere propter debito ge
neratur flaumata aquositate quoniam non sit competens ad nutriendum membra in eam
incorporant non quilibet et cetera propter quod dicitur cum calidi tamen actualem ipsum putrefaciant
et ab hoc superfluitate flaumatica putrefacta elevantur fumi flaumatici quoniam miscen

tur cum nutrimento capillorum et sic generatur canicies. unde canicies generatur
a frigido sui a calido remisso movetur autem ipsa generante fleumata. Sed ge
neratur a calido cum quod actu propria putrefaciente humoris flaumatici. Et per hoc solvitur
prima ratio ut dicitur ad primam rationem quod putrefactio inferior fit a calido non
tamen putrefactio intrinseca causae vel dico quod duplex est putrefactio. una que est ebullitio
corporis liquidorum et flaumatum que est in febribus. alia que est destitutio cum a
non confortante et hec fit a frigido sui a calido remisso et talis putrefactio
est in generatione canicies quod ro. Ad secundum dico non mane generatur in p
te anteriori capitis tamen sue caliditatis. sed propter hoc quod ad partem anteriorem ma
gis elevantur fumi quam ad partem posteriorem quia conveniunt in flaumata co quod
pars anterior est recte sub posita capitis sicut quod ro. Sed in aliis animalibus
Questio fumi sic probatum cum potest esse ab homine ro. Item cani
cies causatur a frigido. Sed homo est calidior ceteris animalibus sicut ipse sancte in
de elis ideo est erectus corpus sic canicies minus dicitur et in homine.
Contra est Avicenna in primo de animalibus dicens quod canicies maxime est in homine
in pectore aliquo et minus in aliis. Item probatur dicitur quod canicies competit
soli homini. Ad dico quod canicies maxime reperitur in homine quia canicies
generatur ex humiditate flaumatis putridi sicut patet ex iam dictis. Sed
hic flaumata putrido maxime habundat in homine et in capite hominis et hec
est causa unde causa est quia homo secundum Aristotelem inter animalia plus habet de cerebro
quam alia animalia. ideo cum cerebrum sit frigidum magis habundat flaumata
ideo quod de facili destituitur a natura confortante et putrefit. Secunda
causa est quia homo inter omnia animalia habet cerebrum frigidus cum habeat cor calidius et
ideo virtus cerebri humani est valde debilis. cuius opiniones animales
et naturales fiunt in cerebro causa quod non potest regere suum humidum
et ideo destituitur a natura confortante et putrefit. Tertia causa est quia cerebrum in
homine est humidius cerebro aliorum animalium. et humiditas est putre
factionis materia sicut ipse sancte in dictis quod flaumata existens in capite de levi
putrefit quod ro. Ad primum argumentum dico quod quamvis flaumata sit in aliis
animalibus ab homine tamen in eis est in pauca quantitate. tamen
potest regi a natura capitis ipsorum sui a virtute existente in capitibus ipsorum quod
ro. Ad secundum dico quod quamvis homo sit calidior ceteris animalibus tamen tempore
tamen habet cerebrum frigidus quia cerebrum maxime habundat in cerebro humano et
ideo de facili putrefit propter predictas causas. humiditas flaumatis
Questio tertia sic canicies generatur ex sed maxime habundat
in flaumatica complexione. ergo canicies maxime generatur in flaumaticis.
Contra canicies maxime generatur in senibus quia sunt frigidi et sicci sicut melici
ergo canicies maxime generatur in complexione melica. Sed in quarto in
colerica quia in de animalibus scribit quod capilli ruffi citius ca
nescunt quam alii. Sed capilli ruffi sunt in complexione colerica quod ro.
Ad dico quod dicitur est canicies scilicet naturalis quia causatur ex debilitate virtutis actionis
non potentis sufficienter digerere humores que est in senibus et hec
maxime generatur in complexione colerica cum in ea sit calor debilior. Alia
est accidentalis quod causatur ex mixtione humoris flaumatici putridi in
nutrimentis fumis ex quibus generantur capilli et hec maxime generatur in
colericis et duplex causa ratione una ideo est quia in eis sunt pori ampli
quod calor et spiritus quia sunt inter viventis evaporant quod virtus
debilitatur activa et ideo non possunt digerere humores sufficienter quod
generatur flaumata in magna humiditate. Secunda ideo est quia in complexione colerica est valde
calida et ideo attrahit fumositates a corde in magna humiditate cum cali sit
attrahere et propter maxime humiditatis fumositatum non possunt hec superfluitates
ut fumi regi a corpore virtute existente in cerebro colericorum quod putrefi
unt et generant canicies ut patet ex iam dictis. Ad primum argumentum dico
quod non valet quia humiditas cuiuscumque flaumatis non est causa canicies. Sed humiditas
flaumatis putridi. unde dicitur canicies capillorum ab albedine capil
lorum in homine quod canicies fit ex flaumate putrido et alio causa putri
do. Sed quando dicis quod in flaumaticis habundat flaumata. verum est tamen non
putrefactio sicut sic non arguis. Ad secundum quod in senibus non generatur
canicies tamen quod sunt frigidi et sicci et melia sed eius quod in eis multum
generatur de frigidus flaumatis propter indigestionem sicut non est in melicus quod ro.
Questio quinta sic canicies generatur a frigido. Sed pars posterior capitis
frigidior est quam pars anterior cum ossa sensus sunt situ in anteriori parte
et inde sentitur suum calorem. ergo canicies magis generatur in posteriori
parte capitis quam in anteriori. Sed debilitas virtutis est causa canicies
ut patet ex dictis sed debilior est virtus in parte posteriori quam in anteriori
quod ro. Contra humiditas superfluitatum est causa canicies quia humiditas
superfluitate est causa destitutionis eorum a natura confortante sed superfluitates
magis habundant in anteriori parte capitis quam in posteriori cum pars
anterior directe sit posita sicut quod ro. Item calvicies magis ge
neratur in parte anteriori. ergo canicies vel dicitur quod non. Item inter
quaecumque generentur in pube quia coopertum pilorum est causa canicies
secundum Avicennam in eodem. Sed pili qui non in pube sunt magis cooperti quam qui
sunt in capite quod ro. Contra hic est Aristoteles in decimonono de animalibus dicens quod ca
nicies circa generatur in temporibus. deinde in anteriori parte dein
de in posteriori. et postea in pube quod ro. Ad dico quod circa generatur in tempo
ribus et causa est secundum G. in secundo de membris. quia sub cute temporum sunt duo

lacerti carnosi. et cum sint carnosi sunt humidi. Sed humidum est materia pu
trefactionis. ideo flaumata existens in temporibus circa fit putrefit et generat
caniciem. Causam tamen assignat Aristoteles in decimonono de animalibus dicens quod
tardius generatur canicies in parte posteriori capitis quia ibi est pauca hu
miditas quae tarde putrefit. et postea minus tardius in parte anteriori quia
ibi magis habundat superfluitas. Sed in liberalio impedit putrefactionem
sicut patet per Aristotelem in quarto metheororum dicentis quod totum mare non putrefit
propter suam magnitudinem. Ad duo prima argumenta dico quod calor pauci virtus
debilis quae sunt in parte posteriori partes capitis sufficit ad regendum
paucam humiditatem existentem quam virtus fortis et magnus calor quae sunt in p
te anteriori ad regendum multum humidum ibi existens quod ro. Ad tertium dico quod
debet concludere oppositum. quia tamen impedit putrefactionem ut patet ex iam
dictis. Ad quartum dico quod non valet quia calvicies contrahitur a siccitate et porosi
tate quam magis habet in anteriori parte capitis ideo circa generatur
calvicies in anteriori parte. secundo flaumata putrido quod est causa canicies re
peritur in temporibus quam in aliis partibus capitis quod ro. Ad quartum dico quod non valet
quia in inguinibus sub pube est calor fortis potens regere humidum ibi existens
quod impedit generationem canicies. quia in membris est tamen quod excitat op
Questio sexta sic recte scribitur actores sunt de reputantis. Sed capil
li cani excitant opiniones sed reputans quia cooperit caput quod
descendit a nocumentis extrinsecis quod ro. Item morbus inferens similem no
cumentum alicui membro. Sed canicies non infert similem nocumentum alicui membro
sicut patet discurrendo per omnia membra quod ro. Contra est Avicenna reputans de canicie
inter morbos. Ad istam questionem patet solo per predicta. Ad dico quod non est
morbus per se dicens cum sit morbus capillorum quod sunt de vi esse animalis
et non decet. per hoc solvitur ultima ratio. Ad primam dico quod non quamvis ca
pilli canuti excitant opiniones quas sunt regere caput et defen
dere a nocumentis extrinsecis non excitant opiniones capilli debiles quas
decorant quod ro. quod impedit generationem flaumatis non potest esse causa
Questio sexta sic canicies si vinum est huius causa sit calidum quod ro. Contra
est Avicenna in libro. Ad dico quod vinum superfluum potatum est causa canicies
quia vinum est fortis penetrativum quod penetrat et exit a locis digestivis
antequam digeratur cum sumitur in nimia humiditate quod generat humores
flaumaticos ex quibus canicies generatur et per hoc patet solo primi. quia propter hoc
de vino temperate sumpto. quia generatur ex flaumate cuius flaumata porosus
Questio septima sic canicies oppilat. Sed quod oppilat poros cutis
est causa calvicies impeditivum ne fumi ex quibus generantur pili veniant
ad cutem. ergo calvicies necessario sequitur caniciem. Item capilli generantur
ex fumis siccis quod ergo impedit desiccationem huius fumorum impedit generationem
pilorum vel calvicies. Contra est sensus videmus enim multos calvos non canos
et e contra. Ad dico quod ista duo non se consequuntur de necessitate nec se convertuntur in
unum primo impedit generationem alterius sicut patet. flaumata enim ex quo generatur canicies
ratione sue viscositatis est causa adhesionis capillorum cum cute quod in
pedit capillorum casum et sua humiditate impedit ne humiditas capilli desic
cetur et sic impeditur calvicies. unde credo quod huius cani non de facili fiunt
calvi. propterea similiter calvicies impedit generationem canicies cum destruit
subiectum canicies scilicet capillos. Ideo de calvicie et canicie per omnino
ne ad easdem partes. Ad duo argumenta ad oppositum dico quod flaumata ex quo
generatur canicies non ita fortiter oppilat quin fumi pilorum possint pene
trare cutem nec eius humiditas impeditur siccitatem esse capillorum si accidentale
Questio octava sic nulla passio generata per consuetudinem ut debilitatem quod ro.
caniciis curari et cetera. cum calidum et humidum maxime fluant et non reflu
ant. Sed canicies causatur ex diminutione caloris naturalis et humiditatis quod ro. Contra
est Avicenna tractans de cura canicies. Ad dico quod dicitur est canicies scilicet naturalis quod causatur ex di
minutione virtutis et ipso humido et calido radicali et non est curabilis quasi esset taliter sequitur
quod esset recuperatio in senibus quod est contra actores medicine. Alia est accidentalis que causatur ex
ipso accidentali causa. et hec est curabilis. Et per hoc patet solo primi. quia plures rationes predicte
de canicie per modum dicta que non potest curari quamvis possit palliari. Sed ac in illa
dictorum curatur accidentales canicies et non naturales quod ro. cum canuti. Sed lac est
Questio nona sic cibus bonus et laudabilis competit huius ergo ro. Item non quod competit
dicitur in humores putridos competit canicies cum multiplicet
naturam canicies. Sed lac est huius sicut ipse sancte in dictis quod ro. Item quod eis competit
mel quod evacuat flaumata competit in causa canicies cum canicies generetur ex flauma
te. mel est huius ut scribit in dictis quod ro. Contra est Avicenna in libro dicens debere
amici se abstinere ab omni confectione mellis. Ad primum dicendum dico quod lac non competit
canutis. quia lac est conversibile in flaumata et convertitur in flaumata putrido quod est causa canicies
quod ro. Ad argumentum dico quod lac est cibus bonus et laudabilis habentibus bonum
stomacum mundum calidum. Sed canuti habent stomachum immundum quod ro. Ad argumentum quod
dico quod eis non competit mel. quia sua viscositate oppilat poros cutis capitis
quod retinet superfluitates sive fumositates intus et ita multiplicantur materia calvicies.
Ad secundum argumentum dico quod mel evacuat flaumata ab intestinis non tamen accipitur in quo
est in calvicies quod ro. in dominibus dicitur quod canicies curatur et ab omnibus te
Questio decima sic in mistis viscosa. Contra est Avicenna in eodem dicens quod diomne
de res generantes sanguinem grossum et viscosum. ergo sunt contrarie. Ad dico quod
viscosum dicitur dupliciter uno modo dicitur id quod est grossum et sic loquitur Avicenna dicens
quod canuti debent cavere res generantes sanguinem viscosum quod id quod est grossum

descendit deorsum et non petit caput. Alio modo dicitur viscosum id cuius partes
sunt fortiter adherent sic viscum et de tali viscoso loquitur mistis. In dominibus
cum dicitur quod canuti tamen vitandi sunt a viscosis et cum hoc est quia viscosum humorem
habent poros oppilare et per hoc intus superfluitates retinere et sic non esset contradictio
Questio undecima sic morbus inferens nocumentum simile illi membro cuius est. Sed
morbus sed furfura capillorum infert nocumentum simile capillis. ergo
furfura prius est morbus capillorum. Contra morbus adequatur suo sub
iecto. Sed non consistendit si furfura non solum sit in capillis immo in alio loco
corporis quod ro. Ad dico quod sunt prius cutis sicut quod dicit Avicenna in eodem.
Ad primum argumentum dico quod morbus inferens similem nocumentum membro cuius est
prius inest. Sed qui in omnibus quod furfura inferunt nocumentum capillis sicut
patet per Avicennam dicentem quod furfura capillorum necessario consumunt diminuta quod ro.
Ad dico quod ut ratione non inest cute furfura. non existentia in cute oppilant
poros cutis et corrodunt radices capillorum et sic causa capillo
rum ergo ro. duodecimum sic furfura generatur ex humore magis ascendente et pe
Questio nententer. ergo generatur ab humore magis ascendente et pene
trante. Sed hoc est colera cum sit subtilior inter humores quod ro. Item fur
fura sunt corpora subtilia et levia. ergo generantur ex humore subtiliori quod est colera.
Contra furfura sunt corpora dura. ergo generantur ex humore duriore. sed melia est h
humor durior ceteris humoribus quod ro. Sed videtur quod maxime generentur ex
flaumate cum sit alba sicut flaumata. Ad dico quod dicitur est in furfuree passionis scilicet per et illa
furfura capillorum generantur ex omnibus humoribus cum adiuvantibus. maxime cum
generantur ex colera. deinde ex sanguine. deinde ex flaumate. tamen ex melia nihil. cum
melia sit pauca in corpore et grossa et ponderosa inde cuius de difficili ascendat
aut est in natura propria et sic melia nunquam est in furfuree passionis cum omnes humores
per adustionem conveniant in melia. Ad primum argumentum dico quod quamvis colera
sit subtilior et alii humores sunt grossiores. tamen per adustionem
acquirunt acuitatem unde cuius habet ascendere et penetrare quod ro. Ad secundum
dico quod subtilitas non est in furfuribus a subtilitate materie ex qua compo. Sed a paru
itate humoris quod ro. Ad tertium dico quod furfura non sunt dura quia generentur
ex materia dura. Sed quia generantur a calore adurente humiditatem materie consumente
Ad tertium dico quod albedo causatur multis modis. uno modo ut a frigiditate
ut in flaumate. secundo modo a calore digerente. tertio modo ex aeris intercepcione
quinto modo a loco ut apparet de lacte quod est album quia generatur ex nimiis
albis. sexto modo dat a calore adurente ut patet in cinibus et hic ultimo est albedo
in furfuribus et tamen obiectis ac sicut alba inde nimia quod non valet.
Questio quartadecima sic Avicenna dicit sapiens quod pediculi sunt difficilioris cu
rationis quam furfurea passio cum quod in eo quod generantur pediculi est in loco pro
fundiori quam in furfuree passionis cum furfura sit extra cutem quod ro. Item
difficilius est curare duo peccata quam unum. Sed in allopicia sunt duo peccata
scilicet ruptura cutis et corrosio humorum solum quod ro. Contra illa passio est
difficilioris cure que fit ex humore grossiori et magis inobedienti. Sed fur
furea passio est huius et allopicie ut dicit sapiens in primo quod ro. quod dico
propter istum rationem quod hoc peccatum. Ad primum argumentum dico quod non valet quia cutis non
rumpitur in loco in quo generantur pediculi. Sed in allopicia rumpitur cutis et non
medicamina non possunt penetrare usque ad naturam pediculorum. Sed possunt
penetrare usque ad naturam allopicie. et cum allopicia cum sit de muco
tali et obedienti. Sed furfurea passio fit de humore grosso et inde inobedienti
Ad secundum dico quod non valet quia in eo de unicum malum quod est in furfurea passione
malus et difficilioris cure quam illa duo que sunt in allopicia quia in allopicia
id est magis ruptura in cute et in eo non est subtilis et inde obediens quod de fa
cili curatur. sicut non est de furfurea passione quod ro. difficilioris cure quam
Questio quintadecima sic dicit sapiens quod furfurea passio est allopicia cum quod fur
furea passio fit de grossa materia. Contra grossum non potest ascendere. Sed in furfuree
passionis ascendit usque ad superficiem cutis. ergo non est grossa. Et dicit sapiens
quod contrario. Ad argumentum dico quod non valet quia in furfuree passionis non ascendit
inde sue subtilitatis. Sed ratione acuitatis quod acquirit per adustionem quod ro.
Questio quintadecima sic omnis causa per contrarium. Sed in furfuree passionis est colica. ergo
in furfurea passione non competit calida medicina. Item ista alios
discessimus causa dicta quando discessimus furfura capillorum quod ro. Contra
est Avicenna docens administrare medicina calida in furfuree passionis quod
ro. Ad dico quod furfurea passio dicitur est una generata ex humoribus frigidis et in ista com
petit medicina calida. alia est generata ex humoribus calidis et de ista dicitur
est de medicinis cum calida non sunt fortiter abstersiva aut non. Sed si non non
competunt. si sic competunt quia plus iuvant abstergendo naturam furfuree pas
sionis quam nocent augmentando dicitur predicte passionis per hoc patet solo rationis.

DE PUSTULIS

Pustule nascuntur in capite et cetera. Queritur xv. primo in qua complexione
magis generantur pustule. secundum in qua etate. tertium in quo tempore. quartum utrum in cu
ra pustularum competat balneum. quintum utrum competat flebotomia. sextum utrum
omnia abstersiva sint calida. septimum utrum acetum competat in principiis cuius
octavum utrum tinea tinea maxime generetur ex melia. nonum utrum ex sanguine.
decimum utrum tinea sicca sit facilioris cure quam humida. undecimum utrum tinea
sit difficilioris cure in pueris quam in iuvenibus. duodecimum utrum competat repaus
sum et ob ista donec purificatur de pustulis et de fumo et tinea. tertiodecimum
utrum pediculi et lendines generentur a calore vel in vel in illi. quartumdecimum utrum
fiat sic in generationis pediculorum. quintumdecimum ex quo humore magis generentur pe

[illegible]

... ex flatu grossi quam ex aliis humoribus. Ad duo [illegible] ... sanguis magis putrefit quam ceteri humores ... magis sollicita ... quam ceteros humores ... sanguis ... putrefit ... non sunt ... Ad [illegible] ... Ad [illegible] ... melia [illegible] ... non potest elevari ad cutem et gravare ... sunt ceteri humores ...

De dolore capitis

Dolor capitis duobus modis provenit.

Hic queritur [illegible] ... utrum sit [illegible] causa doloris. 2° utrum dolor possit causari a frigido. 3° utrum dolor magis causetur a frigido quam a calido. ... utrum dolor capitis possit esse ... utrum dolor magis generetur in cerebro debili quam in forti ... utrum magis generetur in cerebro subtili quam in grosso ... utrum dolor possit ... de modo doloris ... [illegible]

[illegible]

Contra xv^m. sic nulla euacuatio e competens in eo morbo qui non euacuat materiam illius morbi. Sed scarificatio non euacuat materiam totius capitis cum materia totius capitis sit tenuis et scarificatio euacuat ab ext. quare etc. Item nulla euacuatio debet fieri per quam non euacuatur euacuandum cum flebotomia euacuat humorem excitatum humorem in venis scarificatio humores subcutaneum quare etc. Item sincopis in omni scarificatione est tertior. Sed scarificatio inducit sincopim ergo scarificatio non debet fieri loco flebotomie. Contra est Avicenna et Haly et Albu.

Dicendum quod quando dolentes capud sunt valde debiles vel nimis senes vel pueri tunc non debet fieri flebotomia quia flebotomia euacuat a venis quodpropter forti calore multum euacuat de calore et spiritibus quare multum debilitat et ideo non competit flebotomia in isto loco flebotomie debet fieri scarificatio in tibiis ad divertendum fluxum humorum quia ad locum dolorosum fluit humor et in scarificatione dolor mitigatur cum non sint plures etc. Scarificatio enim divertit fluxum humorum et non multum debilitat quia parum euacuat de calore et spiritibus per scarificationem tamen non euacuet a venis. Sed a partibus exterioribus remotis a forte calore. Et cum dicitur quod scarificatio magis debilitat quia euacuat humores qui sunt magis amicabiles nature cum sint in propria dispositione et continentur in venis vel ubique et ideo fit sincopis in scarificatione sic dicit quod dicitur. Nec quia euacuat sanguinem vitalem sic dicit quod dicitur.

Dicendum quod non euacuat humores nec sanguinem vitalem si ...

cla indicans i° eē ex q̄ d ē uit p h p3 solo idim. / v ac i llm

Q[uarta]... ca. xiiii. sic visus ledit' i vitigie t flor' t audim[en]

... sili. s3 auditu[m] t visu[m] siliat' in aurib[us] p[ar]te capis. g°

vitigo t scor' sūt p[ar]tes anteriores p[ar]tis capitis. C[ap]° iii

tigie ledit' ilm ymagiatia q[ui] siliat' i uie' p[ar]te capis

C[ap]° d° q[uod] v[er]tigo t scot' s[un]t p[ar]tes auti[er]ioris p[ar]tis capis. po

i p se t n[on] p[ar]tis medie n[ec] p c[on]passione p h p3 solo idim.

Perfectio memorie et facilitas recordationis.

C[apitu]l[u]m hic c[on]tin[et] xxii. p[ri]mo ex q[uo] bilore ma[ior]

gn[er]at[ur] litargia. 2°. uu[m] litargia maxi[m]e gn[er]at[ur] ex

modic sopnum. Co. sūt ac. 7 auic i .3o qd accedo. q2 litar.a
gn̄r ex flate cui9 fleū ē hūa. s3 ab hūito eleuāt fuū ;
mlti ut scb' sr affo. dr g'a q a cal^te actiū cītate i litar.a
eleuāt ples fuū a mī litar^e ad anteriorē ptē capis cū fui
opilāt meatus spūū ita q spc nō pūt pūtre ad orga ;
sēsi^di. 7 nō sēs9 imobilitat 7 fit sopn9. Ad p^m ar^m dd'
q ū v3 q2 fre^f ē apta cal3 7 sic a q eleuāt fuū cali 7 sic
7 pūgit 7 mordicāt tuūcagīs ceb'. 7 nō ipedit sopnū3
7 cāūt vigi^a3. s3 sic ū ē d' aptūte litargico. Ad 2o dd q
ūui. q2 i litar.a ē leuita ē leuita 7 mī litar^e ūltiz
hu^di. ita q hūi ^tas dilat' sup fc. qr fc. ū ipr^t gūa^os sop'
i litar.a qr 7c. Ad 3o dd q q'ūis litar' sit i ptē postiori
vūpti a ptē cal^te actiū^li ipī9 ples fuū ad ptē anti^ter3 7
i' gnāt sopnū eo m^o q^o e. sūt cūsimiibles ad iuicē ū
Qrea. 6^m. sic 1^a qz m^e ū pūt cūsīūi. s3 cola q ē mī f^e
nef ū pt muīn i fleū qd ē mī litar^e cū cola ū possit
ūmcam ut scb' i lis. g^o fc. ū p^t ūmcam i litar.a3 Jt' i
lib^o fc. scrib' ead' ē mī fe^li. 7 a pācīū. fi fc. ctūana q fit ex
cola ū p^t ūmcam i cott^a3 q fit ex flate. g^o a sili frenef
ū p^t muīn i litar.a3 cū fc. fiat ex cola. 7 litar.a ex flate.
Co. sūt auic i 3° fapio. ipo. Dd q d' ē fre^f. s. xa q fit
ex pūa cola 7 ū xa q fit ex q̄dā porcōe cole mixt' ē flate. S^t
dd q d' ē litar.a ūa q ex pūa flate 7 ū ūa q fit ex q̄dā por
cōe flatis mixta cū cola. Dd q fre^f ūa ū pt muīn i
litar.a3 xam cū cola ū possit i ctiūdam. s3 litar' ūa pōt
muīn i frēsi ūaz. q2 pole ē q mī flatica q gn̄it litargiā
delegat' ad ptē an^te3. 7 q a cali^te illi9 ptis digāt' i^o flā
7 sbtahet' i mqd' ouūtit' i colāz. s3 fre^f ū xa p^t ūmcam i li
car.a3 ū xaz ide porcōis flate q ē ct9pōne m^e flatis fre^f
ū ūe. 7 litar.a ū xa i frēsi ū xaz. Ad p^m ar^m dd q cola
ū p^t i ūue^te ūmcam i fleū. vūpti p^t muīn i sān^e. 7 pēa
sān^is i flā. Jt' dd q q'ūis cola nō possi ūmcam i flā
ut mī fre^f i ūn^a3 litar^e. vūpti mī fre^f p^t delegari
ad loc' litar^e. 7 e^o. 7 ouīsi^o3 fre^f i litar.a3. 7 e^o sufficit
cūs^o locoz ūt^e3 ex qb3 gūit p dcā apūta. ita d̄it maior^s
es3 b' ū^r ē ut p3 i ūueūti. Jd dd q aliē. s. q fre^f ūa q gē
ūat' ex pūa cola ū p^t muīn i litar.a3. s3 fre^f ū xa bū p^t
muīn i litar.a3 p exalacōez l' ōsūp^o3 porcōis cōlice q fit
d' ōpōne m^e freuef. 7 ex hī ū se. q cot' i ctūtet ut p3 m
cūeā qr 7c. Jeod' mō solūit 3^m ar^m. Jl' dd q ū v3 q2 fc.
ū distīgūt' p's distīctōez locoz. s3 p's distīctōez m^er
ex qb3 gūit. dolor p'stūt ū ce3 sr affo. g^o mt' morbi
Qrea. 7^m. mī9 dolorosi. 7 mag' dolorosū ē detior. 3
fre^f ē doloiosior q̄ litar.a. cū fre. hāt sīnchonātā a
dictoria. g^o mīt^o litar^e i frēsi ē detior. Jt' illa mit' ē deti
or q fit q̄ ūtcūo3 ue. s3 mīt^o litar^e i fre^li ē hūī9 q2 ū sp i^t
expellē suas sr'flui^tes aūib's nobilio^b3 ad igfbliora 7
ū eo^o. s3 ps antior ceb' ē no^or q̄ postior cū sēis sūt
sūt i anti^a pte. g^o tr^a mūq̄ i^t expellē suas sr'flui^tes
a pstiori pte capis ad anteriorē. s3 muitat' litar.a i frēsi3
g^o mūi^o litar^e i frēnesi ē detior. S^o ē auic i 3° dicēs
q mūi^o i frēsi ē lo' ūiā no mala qr 7c. Ad 13 dd qd
mūi^o litar^e i frenesi ē melior ex plici rōe. pia rō ē q2 i
anter^a pte capis sūt pūa emūctoria p q sr'flui^tes pūt
expelli. s3 i pte poste^a ū sr' emunctoria. 7 nō meli9 ē q
sr'flui^tes expellant' ad ptē anti^te3 q̄ ad ptē posti^te3. q
i mūtac^oe litar^e i frēnesi3 expellūt' sū delegāt' sr'flui^tes
ad ptē anteriorē 7 i mūtcōe ōuīsa ad ptē posteriorē qr 7c
Aa rō ē meli9 ē m^ra3 grossā 7 idigestā sbtiliari 7 digi
q̄ m^a3 sbtilē 7 digestā idigi 7 igsari. s3 fre^f mūit' i
litar.a3 p igsacōez sbtil'. 7 idigōnē digesti 7 eo^o ex muī
cōe litargie i frenesi sic p3 i tūeēti q̄ mūicr^o litar^e i fre
nesi ē melior q̄ ōūsa. 3^a. rō ē ista. ē q2 ūtus ē fortiōri anti
ori pte. 7 sili^r calor i antiori pte capis q̄ i postiori pte. 7
iō sr'flui^tes delegati i anteriorē ptē magis digūit' 7 o
sumūt' i' q̄ delegāte ad ptē posteriorē. s3 i mūitacōe li
targie i frenesi delegāt' sr'flui^tes ad ptē anteriorē 7 in
mūtacōe ōūsa ad ptē posteriorē qr 7c. Ad p^mū ar^m
dd q morb3 dolosior ceteris pib3 eo qd sūit ead' mī 7 i eo
de loco. aliu^o ū apoplia nō detior q̄ etiana. vūpti eti
ana ē doloiosior. sili. litargia 7 frenef nō sūit ex ead'
mī qr 7c. Ad 2° dd q ū nō delegat sr'flui^tes suas a
mīb's igfblio^b3 ad mīb' ignobiliora ut i' remaneāt. vūp
eti expellit suas sr'flui^tes ad mīb' nobiliora ut meli9 ex
pellant' f qd' mitui9 q etiana digestia expellit v' postri
sim ad ep ut meli9 expellat' cū vrina 7 sic ē i pposito.

Qrea. 8^m. sic morb3 ē mala q̄litas i sēūs nocī^tū sēsibile
mīb^o cui9 ē pa^o. s3 litargia i sēs sēsile nocī^tal ante
riori pti capis cū i pediat qr 7c. Co. litar.a corrūpit uīco^a3
f ac i lra. s3 litar.a ē i postiori pte capis. g^o litar' ē pa^o
postioris ptis capis qr 7c. Dd q litar' p^o 7 p se ē pa^o p^o
teri^us ptis capis. 7 pa^o anterioris p ōpāiē. ūī. ū. litar^e
b3 lete' os nuos motiuos cū anterāt a pte postiori. s3 a pte
postiori nesūt mui moti ad aures 7 ocl'os. 7 iō litar' p^o
7 p se pa^o postiori. 7 p ōns pa^o anteriori. Ad ar^m dd q mor
b3 nocz i m^te anteriori pa^o capis. s3 m^a pte anteriori qr 7c.
Qrea. 9^m. sic litarg' gūit' ex mī fria cū gūiet' ex flate
s3 friū i pedit gūa^o3. fc. cū fc. sit melia c^o. ca. 7 sic. g^o
litarg' nō ocōīetur fc. Jt' fc. for^t i flāmat' i corde. s3 p plu^m
mite ai'alib3 frenis ceb' i flāmacōem cordis. 7 e^o cū ce
pugr^t cū g^o frenis ceb' augūienti' i litar.a qr 7c. Co. sr' fa
pio 7 auic 7 alii ac me^e. dīit q litar.a ocōitur'. fc. oti^nua
Dd accedo eo qd litarg' ē apa ex sūs cūb^o no^li. 7 r^e apa
ū ē sui fc. oti^a. Jl' dd q d' ē litar.a. vna q ē actūs mor^t
ut ē litarg' p ucies ex. fc. oti^a. l' ex alīq̄ a^a fc. oti^a. 7 ista
litargia ūaz ocōītur' fc. oti^a. a^a ē q ē morb3 p se. 7 ista ū
ocōīt' fc. oti^a i pn^o. s3 tm̄ i augūmcto 7 statū qn iā ueta
iā putrefca i pa3 ocōītur'. fc. leuita. Ad 1° qd tu ob's q
litar.a fit ex mī fria. 7 friū ipedit gūa^or. fc. Dd q m^a
litargie i pn^o ē fria. s3 pea ōapit q̄dā q̄li^te3 acuil^e ipā3
putrefacīētē rōe cui9 ex ua m^a. gūat' fc. cū ab eā eleue
ē fuū. ueniāt fuū ad ipā3 cor qr 7c. litargie f auic 7 alc
Qrea. 10^m. sic a^e ceb3 i sto ex eū sādā. s3 pūū sr' plum
abi cū sit gulosi f auic i p q̄ senes g^e litargia ge
ūat' i pūis. Jt' deblitas mīoz ē cū gūacōis litargie
s3 i pūis sr' sr'oi debiliores q̄ in alūs. g^o 7c. Co. ē ac et
auic i 3° dūtes q mar^e gūat' i senib3. qd accedo q2 ad ge
ūa^o3 litargie exigūt' duo. s. deblitas ū^tis sr'flui^tes ex
pellē nequītis. s3 ista mar^e 7 hūidam flatis i pte posti^ri
capis. s3 ista duo mar^e repiūt' i senib3. q2 p 30b^t^ti su
frenitt' calor 7 augūīetur' i mīuēib3 sistēntur 7 nō aug
mūtur' i senib3 uo nec sistēntur nec augūmtur qr i senib3
ē calor debil'. 7 mar^e i pte postiori capis. q2 i' mli^e gūat'
de flate f ni digōm. Ad pūū ar^m dd q q'ūis pūi sit
multo abi cū sūt icis ū^tis explsiue sr'flui^tū3 fortes 7
iō sr'flui^tes q sr' cū eg^ūt3 nō remanēt i corb3 eoz qr 7c.
Jl' dd q sr' plumu m^en ab^te lo^co ū cū r^u sūt cor^is
cū idigreat m^e co p^a ang^e^ti3 7 m^eti. senes no p'e
m^e^tis tm̄. Ad 2° dd q ē debilitas mīoz. vna cām
a debili^te co'pois 7 h' ē i pūis 7 cūs debilitas mīoz ū
ē cā litargie. Alia ē debilitas mīoz p ucies ex de
bili^te ū cū3 7 ista debilitas ē cā litar^e. 7 h' ē i senib3 7
ū i pūis. i pūis no sr' ū^tes aiales sr'itue fortes 7 mo
tie. vūpti debil' mouēt p^o mollicē mīoz qr 7c.
Qrea. 11^m. sic rapem^e uīie ad ceb3 ē cū vrie sbtil' 7
albe sic p3 i frenesi. s3 i litar.a rapit' m^a ad ceb3
cū litar' sit i pte posterioris capis qr 7c. Co. sr' ac. dūt
q vrie litargicoz sr' siles vrinis asinoz q sr' spisse
7 albe qr 7c. Dd q vria litargicoz ē spissa 7 alba
q2 litar.a gn̄r ex flate qd ē friū 7 hūi. s3 friū ē cā albe^in^e
vrie. 7 hūit grossicīei vrie f y sāc i vrīs qr vrie li
targicoz sr' albe 7 spisse. Ad pūū ar^m. dd q rapem^e
uīie ad ceb3 ū ē tm̄ cū sbtili^ts 7 albe^in^e vrie. s3 do
lor uehemūs eēns i capite qr calor 7 spc petūt cap^t et
dimittūt locū digōnis qr vria ē cruda 7 idigāa. s3 i
apate litar^e ū ē uehemūs dolor qr 7c. Co. ē auic. in
3°. docēs i' face floiaz. 7 sili' ōstat. Dd q floia f^t
.v. mōis. vno mō f rtūz i reuecōez ut qn fit d̄ hūi^a3
sāgūis. 2° mō fit ad aductēd'. 7 h' mō ōpetit floia de
uena brachij i pn^o. i fluxu mēstruoz. 3°. mō fit ad
atthēd' m^a3 ad aliq̄ locū 7 h' mō ōpetit floia de sophe
na i retencōe mēstruoz ad atthēd' m^a3 extio. 4° mō
fit fle^a ad infrigadād'. ut i etiana. 5°. mō fit ad eua
cuād' aliq̄ porcōez m^e. que euacuata ū fit portāt
sr' residuū 7 h' ultio mō ōpetit floia i litargia aliis
no mōis nō. Ad sm dd q floia i frīat sanos uo
tū os egros calefāc. 7 mar^e litargicos. s3 nō q
ad calefac d'r. vno mō p appxīacōez cali. alio mō p re
tencōez ōin sine fri. 7 h' mō calefac floia q euacuat
m^a3 friaz q i friidat. 7 ita floia p actūs calefac litar
gicos qr 7c. sic ōstuūc dūc q litargia d' fi fle^a de
Qrea. 12^m cephalica. g^o d3 fi. Co. ē ypo. i affo^rs^m

dicens in dolore capis post posterioris fiat floia de uena
frōtis qr 7c. Dd q si mī i fluxu d3 fi' mcephalā. 7 sic i
estis ōstant'. si no mī sit pauca de uēa frōtis. 7 sic lo
auic p h' p3 solo rōnu. hēs sr'flui^tes ad ptē posti^te3
Qrea. 12. sic u^l aīt capis ōpetit i litargia. s3 qn fit
uētosacō sr' spatulas attrahit' sr'flui^tes ad ptē po
steriorē capis. qr 7c. Co. ē ac. Dd q i litargia ōpetit uē
tosacō cor^e nō ēūte plectorico. Jūl' dd q i' ōpetit uē
tosa p^o9 fca p gōne p floiam ul' p dietē ul' alio mō. q2 uē
tosa attrahit cal^te3 p mūi cali ad ptē posteriorē cui9 calor
7 sps ōfortāt s' ante debile3 posterioris ptis cebri q cōfor
tata meli9 p^t digere m^a3 litargie. Ad pūū ar^m. dd'
q ū ē tūād' d' attracōe sr'fluītati ad ptes posteriores
cor^e ū ēxīte plectorico l' si pcessit euacua^o fca p floiā
Qrea. 13. sic illa euacuacō sui i^o m^e^m qd qr 7c.
euacuat ad de mī morbi ē mag' ōpetēs q̄ i^o qd ū
ē hū9. s3 uētosacō cū scarificacōe euacuat ad d' mī^a li
targie. alia uo nō. g^o uētosacō cū scarificacōe ē melior.
Jt' litargia gūiat' ex mī fria 7 hūida. g^o i^a uētosa^o q
calefacit 7 desiccat ē melior qr 7c. Co. u^l debilitas ū^te3
ōpetit i litargia cū litargia gūiet' de debili^te ū^tis posterio
ris ptis capis. s3 uētosacō cū scarificacōe mar^e debili
tat ū^te3. q2 scarificacōez mlti euaporat' de ca^le 7 spib3
q sūt mēia ū^tis cū sān^e qr 7c. Dd q ū^te ēūte de
bili uētosacō sūi scarificacōe magis i' ōpetat q̄ cū scar^ne
s3 ū^te ēūte forti uētosacō cū scarificacōe ē ōpetētior
q2 euacuat ad de mī litargie. alia uo nō. Ad ar^m p3
solo p iā dcā. sic nulla euacuacō ē ōpetēs i litar' q uo'
Qrea. 14. ouīat fluxū hūioz u^e euacuat ad de mī
litargie. s3 clistē ē hū9. q2 clistē nō attigat u' ad ie
iūnū f. 6. i megateg'. 7 mī litargie. Co. sūt iste dūe ac
7 auic 7 alij ac. Dd q d' ē clistē mollificatīuū 7 ior
dinatīuū. 7 ta d' ultimū ōpetit i litar.a. q2 i ordiando i
testina gūiat' i' dolorē. 7 ad locū dolorosū sūt hūiores
7 nō hūiores ascētetes ad capud' descēdūt i fri9. qr 7c.
Jt' hū9 clistē euacuat m^a3 litargie. q2 clistē euacuat i fio
ra i testina q euacuata attrahūt a sriorib3 7 sriora a sūs
7 sūs a capite. 7 sic clistē p actūs l' m^e^te euacuat a capite
h3 p se nō attigat u' ad ieiunū. p h' p3 solo rōnum.
Qrea. 15. sic os oīs eū p stui. s3 de farinatil ē cali. f
.6. i 3°. sr' affo. 7 y^a po. i d'. s3 i litar.a ē fe. oti^a q ē mla
q^o. ca. 7 sic g^o i litargia nō ōpetit m^e^a euacua^a. fur^a
q̄ ē ac docēs administrē m^e^a3 euacua^a3 i litarg'. Dd q
d' ē m^e^a euacua^a. s. fortis. 7 ista nō ōpe^t i litar.a q2
faceret nimiā ōmocōez i hūiob3. 7 augūitaret discrasiā
febrilez. 7 p ōns m^a3 litargie. a^a ē m^e^a debil'. 7 ista bn̄
ōpe^t i litar.a. q2 nō iducat p dca mala. Ad ar^m. dd q
ista fe. ē leuita. 7 m^e^a debil' nō ē mlta cala qr nō mlt'
tū augūitat discrasiā febilē si aug^te^r ipm. i litargia
Qrea. 16. sic meli i ducēs sopnū ōpetit. q2 i sop^o
reuiuicat' calor ad interiora ut digat' m^a qr
capud' depaupat' a ca^le. 7 spib3. 7 ita frigescit. friūs ē
cā multitudīs flatis ex q^o gūiat' litar.a. g^o sopn9 nō ō
petit i litar.a. s3 balneū hūid' iduc' sopnū. g^o nō ō
petit i litar.a. ant. p3 p alex^ui. Co. alex'. dicēs q ipē cuiuc
eiq diu fuit litargic9 m^e^te balneo. Dd q de litargia
ē loq d' vno mō ut ē i pn^o. aug^to. ut statu. 7 sic in
litarg' nō ōpetit balneū. alio mō ut ē i declinacōe. 7 de
distīguēd' ē de balneo ut ei ē vniūsale ita qd' ōtineat
totū cor9. 7 sic nō ōpetit balneū in litargia. q2 hūmecta
ret cor9. 7 sopnū i ducēt. a^d ē balneū p ticlare atti
gēs usq3 ad umbilicū 7 istd' ōpetit i litargia. q2 sua
cali^te ōsūit residuū m^e m^e. 7 ōfortat ū^te3 7 faciē mil'
cū bō 7 nō hūmectet cap^t ut iduc' sopnū. qr 7c. p h' p3
Qrea. 17. sic 7 qd' euacuat m^a3 litargie solo rōnu
ōpetit i litargia fluxu9 ē hū9 ut p3 ex p dcīs qr 7c.
Jt' i affo^rīs sēbit q a flate hūo diarria sr'ueniēs lō^m
s3 litar.a hēt' cū diarria sui fluxu9 uētris. Jt' medic9
recte opās mitit' mūi. s3 in diarria ōpetit dietē f
ac. m^e^e. g^o 7 fluxu9 uētris u^l. Co. ē. 6. sr' affo. dicēs
q oīs euacua^o fca i pn^o morbi ē suspecta. g^o fluxu9
uētris i pn^o litargie ē i ōueniēs qd accedo. vn̄ fluxu9
uētris ueniēs i pn^o ē i ōueniēs. s3 i pn^o ueit vi sin
thōtis. s3 ueniēs i declinacōe ē ōpetēs. q2 tūc ueit vi
ne expellentis m^a3 litargie. Ad pūū ar^m. dd q ū
ōnis euacuacō m^e litargie ē ōueniēs. s3 solū illa q

fit in ue. 7 h' ē i declinacōe. Ad 2° dd q y^po. lo^r loq^r in
declinacōe 7 nō i pn^o qd' p3 p h' qd d^t sr'ueniēs. Ad 3^m
p3 solo p iā dcā. afflicto nō ē ad dēda afflicto. 7 litar
Qrea. 18. sic gīco ē afflicto. 7 tracto p barbā ipā3 af
fligit qr 7c. Jt' ūc9 ūl' ē q cūc morbos f. 6. sr' affo. s3
tracto p barbā extruit ū^te3 ūle3. 7 nō aiale qr 7c. S3 p^a d^o
nō d' ōpetē i litargia u' q2 extruit ū^te3 ūle3 qr 7c. Co. sr'
os ac m^e^e qd accedo q2 tracto p barbā euigilat litar^ū
a sopno. cū sopn9 ē ualde nocuu9 i litar.a eo qd reuocat
ca^le3 ad mēbra iteriora p ōns infrigīt capud' qd ē mal' i litar.a
s3 qn̄ trahit' barba fortit' et euigilat pacies. 7 p ōns ca^or
mouet' ad extēriora. 7 p ōns ad capud'. 7 sic hū9 tracto utraq3
ū^te3 stimulat. 7 ūle 7 aialez. 7 p h' solūit' rō. Ad p^m ar^m
dd q pl9 mūat ex una pte q̄ affligat ex a^a qr 7c.
Qrea. 19. sic oīs cum p stui. s3 litar.a ē morb3 fris et
olī iosaceū 7 violaceū. 7 acetū sūt fria. g^o i litar.a
nō ōpetit i ūcto capis cū o'lo uiolaceo mixto cū aceto
tepido. Ad oppo^m ē auctor i lia qr 7c. Dd q i ūcto capi
tis cū o'lo uiolaceo mixto cū aceto frīo ōpetit i litar.a in
pn^o. q2 hū9 i ūncto h3 ōfortare ū^te3 rōe violacē. 7 h3 pene
trare rōe aceti. 7 etiā rōe frigiditatis. q2 repaiāt mūī litar^e
7 nō i litar.a ōpetit p dcā i ūctō i pn^o ad repciacōd' nō tū i
aug^to l' statu. Ad p^m ar^m. dd q ū v3 q2 pcec^t de m^e^a
alcatia l' euacuacia. 7 nō de repcussīa. 7 p dcā i ūctō
ē ad repcussīuā qr 7c. nos. ledit egros. s3 lumo
Qrea. 20. sic qd ledit sa^l. sitas ledit oculos sa^loz. g^o
7 oculos egroz. g^o litargia nō debēt poni i loco c
claro. maior scrib' libz regali aucto. Co. sūt. 6. auic 7
alij ac qr 7c. Dd q d3 poni i loco claro 7 lumoso 7 clari
tas exior rōe silitudīs attrahit cal^te3 7 sic ad pt^e exteriores
7 ita ad cap^t cui9 calor 7 spc ōfortāt debile3 ū^te3 po
sterioris ptis capis qr 7c. s3 tenebrositas loci iducēdo
sopnū ē cā reuocacōis caloris 7 spūū ad iteriora 7 p ōns
fri^tas capis cebri. q2 nocz i litargia. Ad pūū ar^m dd
q q'ūis lumositas debilitet oculos ipoz. vūpti pl9
mūat ex alia pte qr 7c. fe. oti^a q̄ ē mala q^o. ca. 7 sic
Qrea. 21. sic i litar.a est. g^o i litar.a nō ōpetit i ūn
cto posterioris ptis capis cū oclis calis cū oīs
cum p stui ut scrib' i regim. Co. ē ac. docēs i ūgē po
steriorē ptē ut pupe capitis litargici cū oleo nardio
ut sambucinō 7 sic de alūs. dd q p dcā i ūcto ōpe^t
i litargia nō i pn^o. s3 i statu l' declinacōe ad ōsumēd'
ad de m^a ōuicta p dcā apacis 7 ad ōfortād' debile po
sterioris capis. vn̄ ōpe^t p^o ōfiscōez apacis. Ad ar^m
dd q pl9 mūat digando m^a3 fria3 a p'acis 7 ōfortādo
ū^te3 7 aliq̄ porcōez illi9 m^e ōsumēdo q̄ rōe febis.
Qrea. 22. sic sba ceb' ē mollior q̄ pellicle. g^o facili9
penetrat' ab hūio^b3 fris. s3 ex hūio^b3 penetrātib3 gūit'
litar.a qr 7c. Jt' si gūiet' i pellicl'is litarg' esset dolor
uehemēs qd sfīnē qr 7c. Co. litargie apa 7 sba cebri
pt apar' dcā hēbim9 qōm qr 7c. Jstā qōm soluit
auic i 3°. dicēs qd p'pe lo^co gūiat' i meatib3 7 ū p'pe
i pellicl'am. ut i lia. p h' p3 solo rōnu.

Supponētis ē q i sopn9 oclis clausis.
h' qrūt' 18. pūū utr^e sopn9 sit qes. 2°
utr^e os ū^tes imobilitet' i ceb^o. 3°. utr^e sopn9
sit imō oīū ū^tū ūlm. 4°. q's sr' p^o imobilitet' i sopo
5°. utr^e sopn9 sit pa^o cebri l' cordis. 6°. utr^e spc aiales
reuocēt' ad iteriora i sopno. 7°. i q cōie mar^e hāt eē
sopn9. 8^a. utr^e sopn9 posit cāri ex repletōe. 9°. utr^e sim
por mīs cāet' a calo l' a frō. 10°. utr^e sopn9 pfūd9 p^o
sic cāri ex sr'flua potacōe vini 7 c. a me^ta euacuā^te
sr'fluit. 11°. utr^e p^o euacua^o3 fcaz a me^na ōpetat sopn9
12. utr^e sopn9 pfūd9 mar^e hāt' i pūis. 13. utr^e sop
n9 pfūd9 sit bon9. 14. utr^e sinū vigiliaz sit morb3
offi^l ul' ōsi^l. 15. utr^e sit pa^o ū^tis aial' l' ūl'. 16. utr^e mau
fcacia cacētis posit eē cā i stāciae vigiliaz. 17. d^e
aūib3 doca^o capis cū deb3 hūis ōpetat i cāū sr'flue
vigilie. 18. utr^e sopn9 posit eē cā vigiliaz.
Qrea. pūū sic. si oppo^m i oppo^m. 7 ppoitū i ppoitō.
s3 mo9 7 qes sūt oppoīa sipl^r. sil^r sopn9. s3 vigilia
ū ē mo9. g^o sopn9 ū ē qes. Co. ē ōmta. ut p'acegūi dif
fimēs sopnū sic. sopn9 ē qes ū^tū sēsiliū cū i tecōe ūlui
qd accedo. Ad pūū ar^m. dd q u3 ōsi^o ista tenet in
oppo^ītis p se. s3 sic ū ē i ppoito qr 7c. Ad h' dd ē q h'
nō ē p'cō sbl' sopn9 ē opacō. vn̄ opo ū p' de sopno

alius est sompnus propter debilitatem virtutis et debilitatem ex debili tacione caloris et spiritus nisi convalescentibus. et talis sompnus comparatur sompnus debilis ad excitandum calorem et spiritus et non sompnus fortis propter inproporcionem adhuc virtutem debilem. Si vero lo quimur de sompno quantum ad delectacionem quam insunt virtuti. tunc dico quod in primo est cum vigilie excitando calorem et spiritus. Sed in fine est cum sopitur quia propter magnam delectacionem quod virtute sopitus non apprehendit obliviscatur virtutis sue ipsius et sincop acionis. et non fit sompnus propter hoc patet solo ad omnia.

Frenesis ut absolute diffinitur est.

Hic queritur. xviij. Primum utrum cerebrum possit apati sed ex quo humore apatis frenetici maxime generetur. 3o. utrum possit generari ex flatu. 4o. utrum magis ledat virtutem motivam quam sensitivam. 5o. etiam virtutis sit primo. 6o. quod apati sit molestius. vijo. sit frenesis cum sit in sua cerebri vel in quod est in pellicula. Septimo utrum frenesis magis ledit quam litargia. viijo. utrum apata frenetica possit generari ex fumis elevatis ad caput. ixo. utrum impediatur a frenesi. xo. utrum frenesis sit continua. xio. utrum in frenesi competat flo tomia. xij. utrum in principio frenesis competat repercussiva. xiij. utrum flebotomia debeat fieri in frenesi usque ad sincopim. xiiij. utrum in statu frenesis competat appositio galli vel catuli super caput per medium. vel pulmo arie tis super caput fiat. xv. utrum in frenesi competat clistere. xvj. de his que conveniunt, et xviij. de dieta frenetica.

Circa primum sic ostenditur quod non potest impleri distendi per adventum nec cum non potest impleri distendi per adventum superfluitatum. Sed impletio vel distensio est apacio. ergo cerebrum non potest apari huic dicto fac[it] auctor ubi ad ultimum. Item apata non generatur nisi duobus mo dis. scilicet via digestionis ut qui generatur ex superfluo nutrimenti ut via derivacionis ut quando superfluitates delegantur de membris ad membra. Sed neutro modo potest apari. non digestionis quia in cerebro est virtus debilis que illud non convertit totum nutrimentum. alia cerebri genera necesse aliquid pro cibo nutrimenti non conversa ex quo potest generari apata per digestionem. Item potest apari via diacionis quod tunc caput sic ca minum tocius corporis ad ipsum elevantur superfluitates tocius corporis quod necesse. Item similiter quod nervus vitalis ineffective et non quod magis aptus est quod corpus possit apari quam cerebrum quod sit nobilius cerebro et nobilitas sit causa quare membra non aperiuntur ac menses si potest apari ad minimus principalius secundum halp. sic regum gratia intus ...us. ... cerebrum potest apari. Item duo requiruntur ad generacionem apatis. scilicet fluxus humorum ad membrum et retencio eorum superflu itatum. Sed ad cerebrum fluunt humores et ibidem retinentur secundum ar[istotelem] xij. de animalibus cerebrum componitur ex aqua et terra et ratione aque de facili recipit et ratione terre conservat superfluitates suis humores. ergo cere brum potest apari. Contra nullum membrum fluidum liquidum potest apari. cerebrum est huiusmodi et hinc ratione facit sapio in pro. Questio ad istam questionem dicitur. a. et sapio. quia sapio dicit in pro cerebrum non potest apari cum sit humidum et fluidum non potest impleri distendi quod exi git ad apacionem quia ratione sue humiditatis non conservat in se quas recipit. Sed a. reprehendit sap. in 3o. d. quod ma le posuit sap. cum posuit cerebrum non posse apari propter sui humiditatem vel mollicie. nec ossa propter sui duriciem et pro pterea solvendo aliter dicendum est quod de apacione est loquendum dupliciter. scilicet proprie ad quod exigitur motus. scilicet fluxus superfluitatum ad membrum retencio eorum et conservacio tumor vel inflacio membri et in deo ultimum deficiat in cerebro sic in vero dicimus cum cerebrum non apari proprie lo quendo quia quamvis recipiat nervis et conservet ad ipsum fluentes superfluitates non distenditur vel inflatur nobiliter. et cum huiusmodi est quia moris et magis est ad unicas superfluitatum in una parte sed superfluitates recepte in cerebro diffunduntur per totam substanciam cerebri. et ideo cerebrum non inflatur nobiliter quare non apatur proprie loquendo. alio modo est loquendo de apacione non proprie ad quod requiritur tantum scilicet fluxus humorum ad membrum receptio ipsorum et conservacio eorum et sic in potest cerebrum apari quia potest recipere superfluitates et conservare tunc sive inscicionis quia potest apari non proprie loquendo vel dicendum aliter quod cerebrum potest apari magis quia potest recipere et conservare in se apacionem. Sed complementum et forma non potest apari cum non possit distendi propter inte... nobiliter loquendo et tumor et inflacio sive forma vel complecta generacio apatum ad v. vel iiij. secundum ar[istotelem] per reso lucionem. Ad argumentum sapionis dicendum quod de cerebro est loquendum scilicet inquantum est fluidum et sic non conservat nervos alio modo est loquendum de ipso inquantum est fluidum et sic conservat nervos et quod sit vi scosum patet per ar[istotelem] xij. de animalibus dicentem quod cerebrum componitur ex ter ra et aqua et tamen si ponatur in igne non liquefit. Sed de siccatur quod non esset viscosum ideo dicitur ut quod cerebrum est illa etiam a.

viscosu

sunt ex spinate. Ad secundum sic frenesis est apata anterioris partis cerebri. Sed sanguis inundat in anteriori parte capitis colera mixta melia non insunt et flatu in posteriori parte secundum sensum. ergo frenesis maxime generatur ex sanguine. Item dicit a. quod frenesis generatur per ebullicionem sanguinis. ergo maxime generatur ex sanguine. Contra est ysaac iiij. febrium dicens quod frenesis in pellicula cerebri. ergo magis generatur ex illo humore qui magis ascen dit ad cerebrum et magis penetrat intrinsecus cerebri. Sed colera est huiusmodi cum sit subtilior et acucior ceteris humoribus. Ad hoc dicendum quod duo sunt in ipsius frenesi. scilicet penetrativus et inbibitivus. primo mo do maxime generatur frenesis ex colera. secundo modo ex sanguine. vnde generatur ex colera tamquam ex materia penetrative. et ex sanguine tamquam ex humore inbibente. Sed dicendum est aliter quod maxime generatur ex san guine non tamen ex quocumque sanguine ebulliente ita quod per ebul licionem acquirunt acumen et penetrans acuitate colere ...tes penetrant pellicula cerebri. et per hoc patet solo ad omnia. potest quod ad actorum a. in 3o. Ad quartum dicendum quod duplex est frenesis vna est quod est morbus per se et ista maxime generatur ex sanguine et alia est quod est per accidens morbi quod consequitur. et tunc maxime generatur ex sanguine ebulliente vel ex colera.

Circa iiij sic vbi humiditas flatus ibi potest generari apata. Sed flatus potest humiditate in anteriori parte cerebri. ergo et apata potest ibi. sed apata anterioris partis cerebri dicitur apata fre netica quare etc. Item quod consumunt ad invicem diu inviti sed fre nesis mittatur ex flatu ergo et frenesis. Ad tercium est contradicens quod potest generari ex flatu. Contra frenesis est apata calida. Sed apata generata ex fla tu est frigida. ergo frenesis non potest generari ex flatu. Ad dicendum quod duo est frenesis. scilicet vera et que non potest generari ex flatu cum frenesis sit apata calida et flatus sit frigida. alia est non vera que generatur ex quadam porcione flatus et in potest generari ex flatu. non tamen ex flatu vili. Sed ex flatu salso per hoc solvitur auctoritas consimilis. Ad primum dicendum quod non concluditur apata an terioris partis cerebri et iste sit ex flatu generetur generatur apata in anteriori parte non propter hoc dicetur apata frenetica. Ad secundum dicendum quod licet vera quod fit ex flatu vili non potest mutari in frenesis licet non potest mutari in frenesi non racione porcionis flatus que sunt de complexione propria sed racione porcionis colerice et ita non generatur frenesis ex flatu cum licet mutari in frenesi. vel dicendum quod auctoritate forte posteriores partes capitis delegantur flatus ad anteriorem partem in hoc et flatus a calore anterio ris partis subtiliatur et convertitur in flatum salsum per adustionem partium subtilium que prius inviscerantur cum non adustus et ita frenesis genera tur ex huiusmodi non generatur ex flatu vili sed ex flatu salso. et hic est fre nesis via ... de ... iiij. sic id ad cuius consideracionem plura requiruntur fa...

Circa v. impeditur quod in quod non est huiusmodi sicut patet per a. in libro de tempore quod fa cilius destruitur difficilius quam generatur eo quod plures condiciones re quiruntur ad digestionem quam ad generacionem. Sed plura requiruntur ad motum quam ad sensum quia illius motiva est forcior quam sensitiva. scilicet. vnde in motoribus quod non. Item humiditas disponit ad motum quod patet per philosophum dicentem quod autem mollis est magis mollis quam durum. Sed apata frenesis desiccat nervos consumendo humiditatem. ergo impedit motum. Contra omne agens forcius agit in passum sibi propinquius quam in motum. Sed sensus est propinquior apati frenetico quam nervos motivi cum frenesis sit in anteriori parte capitis unde sensus sicut sensus et nervos mo tiva in posteriori. ergo frenesis magis ledit virtutem sensitivam quam motivam quod concedo propter racionem predictam. Ad primum dicendum est secundum a. in de sensibus. verum quod sensiores tacto sunt ad motum ut videlicet cum sunt communiter de vehementi quod rumpant. Sed apata frenesis desiccat nervos cum sit calida et sicca. et non frenesis magis ledit virtutem mo tivam et quia lepores habent nervos siccos valde ideo cum eius cor rumpitur ceteris animalibus eque cito. sed sensus vincit per temporalia. Sed apata calida disponit per cerebrum ipsum desiccando et calefaciendo et non frenesis virtutem ledit sensum. Ad primum argumentum. dicendum quod licet quia frenesis magis occidit virtutem sensitivam quam motivam cum frenesis et sensus sit in anteriori parte capitis et virtus motiva in posteriori. Ad secundum dicendum quod humiditas in tercia dispositione ad motum quia tres motum patitur et humidus est magis passivum quam siccum. Sed in motore impedit motum quia motor movere tunc virtutis fortis et dominaci et non siccitas disponit ad motum in motore. Sed nervi sunt ut motores cum moveantur a virtute tres motum et humi ditas disponit ad motum in nervis non in primo potentia...

Nota

Circa v. sic illius virtutis est frenesis passio que maxime sicut ledit a frenesi. sed fantasia maxime ledit a frenesi quia fre netici formant multas fantasticas novas que non sunt in re. ergo frenesis non est passio fantastice. Contra est ac. a. i. 3o. dicens quod frenesis est passio fantastice. Ad hoc dicendum quod duplex est fantasia. scilicet de... quae comprehendit sensum communem et estimativam

visio fantastice est frenesis passio. alia est fantastice proprie dicta ex opposito divisa contra sensum communem qui ergo cum obicias quod operacio fantastice et frenesis dicendum quod est de frenesi proprie dicta non tamen conveniunt dicta quod frenesis a. in 3o. estimativa maxime ledit in frenesi. Ad aliud dicendum quod non virtus ut comprehendit sub fantastice conveniunt dicta que ipsum. Ad tertium ut ad questionem dico quod frenesis verum meritum frenesis est passio fantastice. Sed per appetitus est passio tocius quod non est cum operationis discretio et in frenesi est discretio quod ipsum. Id apata

Circa vj. sic dolor preuniit virtutem in affectibus. ergo est dictus et molestius quod est dolorosius. Sed apata pellicularum est dolorosius quam apata substancie cerebri. ergo est dictus. Contra est consimiliter in sua preterita dicendum quod apata cerebri in substancia cerebri est dictus duplica tione. una est quod substancia cerebri est nobilior quam pellicula et apata membri nobilis est dictus quam membrum minus nobile. alia ratio est quia sicut scribitur inter animalia cere brum ex opposito situatur cordi ut caliditatem caloris refrigeret. Sed apata frenesis exitus in substancia cerebri calefacit cerebrum in quo non potest calidita tem cordis mitigare. et non sequitur mors. Item est molestius quia causa inducit mortem quia a substancia cerebri nascuntur nervi ad pectus mediantibus quibus fit motus et fit anhelitus et in substancia cerebri habet colligancia cum pe ctore et non in frenesi operatur cerebro in quod cessat motus pectoris anheli tus et non suffocatur homo et sequitur mors. Ad argumentum dicendum quod obicitur quod apata dolorosior est dictus. dicendum quod intelligitur de duobus apatibus existentibus in eadem parte. Sed apata substancie cerebri et apata pellicularum sunt in diversis partibus quare cessat ratio. sicut virtutem sensus affectuosus. Sed apata

Circa vij. sic dolor per frenesis est dolorosior quam litargia. ergo magis prosternit virtutem quam apata litargie. ergo magis prosterni nit sensum. Item omne agens forcius agit in passum suum propinquius quam in passum remocius. sed apata frenesis fit in anteriori parte capitis que in parte sensus et apata litargie in parte posteriori quare etc. Contra frenesis est calida et humida obtemperat sensum quia non contingit sentire sine calore hoc dicitur ... anima. Sed apata litargie est frigida et humida. ergo obtemperat sensum. ergo ma gis prosternit sensum quam apata frenesis. quod concedo propter istam rationem quod hec sunt propria. Ad duo prima argumenta dicendum quod non valent quia a. refert partes sed calidas et sic quod acuit sensum et ponis conformiter quare etc.

apata frenesis ex humore ... et ... ex ... opposito

Circa viij. sic omnis apata generatur ex humore vel aquositate vel ex ventositate et sapione in pro. sed fumus non est humor nec aquositas nec ventositas. ergo ex fumis non generatur apata quare etc. Item flebotomia et medicina evacuativa evacuant humores. Sed ac docet fieri flebotomiam et administrare medicinam evacuationem in frenesi. ergo frenesis fit ex hu more et non ex fumo. Contra est ysaac x. febrium dicentis quod frenesis potest generari ex fumis elevatis ad caput. Ad dicendum quod frenesis est in apatis frenesis. scilicet non in romancius non est humor aquosa elevantur fumus et est in propriis quod. scilicet fumus exitus in cerebro convertuntur africante cerebro in unum humoris a quo fuit elevatus vel quod interius quod vapores elevati in aere ab aqua a frigiditate aeris convertuntur in unam aquam. sic generatur per ex fumo potest fieri apata unde quamquam ex tamen prima unde quamquam ex propinqua per hoc solvitur prima ratio quia sapio in ... vel prima ipsius apatis in tempore propinqua. Ad secundum potest solo similiter quia flebotomia et medicina evacuant quantum materiam antecedentem vel consequentem et non propinquam quare etc.

de opacionibus

Circa ix. sic nullum organum sed intellectus est virtus non or ganica ut patet de secundo de anima quare etc. Item vna virtus debilitata ut scribitur ab a. in pro. sed in frenesi lediuntur virtutes sensitive. ergo intelle ctiva fortificatur. Contra est sic. dicendum quod est operacio intellectus vna que est recipere a virtutibus sensibilibus species et ordinare eas virtutes ani males et quantum ad istas ledit intellectus quando in frenesi sunt opera ciones in ... et ordinate. alia est operacio intellectus quam debet inquantum contemplatur superiora sua scilicet celestia quod debet intellectus per quod dicitur substancia ut elevatur ad substancias spirituales scilicet celestes et quantum ad istam non le ditur in frenesi. aliter cum contingit quod frenetici predicant futura quod non facerent si essent sani sicut scribitur in ... de divinacione per hoc patet solo tamquam ad duas primas opaciones que reducuntur ab organis virtutis sensibilis sed non quantum ad tercium. Apata causatur per evaporacionem aut per inflammacionem

... evaporacionem ... per ... lapides
Nota

Circa x. omne aut per conversionem in lapidem sed apata frenesis non potest curari per evaporacionem quia est sub cerebro quod est val de durum quod in apatis non potest evaporari per ipsum nec per inflam macionem quia apata curabilis per inflammacionem aliquid dicitur sua ruptura usque ad aliquod per durationem cuiusvis ad. xx. dies vel. xl. vel. lx. Sed frenesis non potest differre sua ruptura usque ad aliquod per durationem cuiusvis cum frenesis sit morbus acutus et talis morbus. scilicet acutus non potest esse acutus et longus ut scribitur secundum affectus. ergo frenesis non potest curari per inflammacionem nec per conversionem in lapidem quia cerebrum cum sit membrum nobile non potest su stinere generacionem lapis in ipso. Contra sunt declarantes de cura frenesis. Ad dicendum quod apata frenesis est curabilis non per saniem nec per conversionem in lapi dem. Sed per evaporacionem vel per sudorem vel per fluxum sanguinis aut urine. Ad argumentum ad oppositum dicendum quod licet apatis frenetica non evaporatur per medium ossis sed per medium

Inostra ... cum sit ... sunt per ... cutis cum

porent fumi. b. et a. vel possumus sustinere quod potest evaporari per medium ossis ut patet per b. secundum affectus dicente quod nichil forte vel impossibile est. facit ei residuari virtutem per medium ossis.

Circa xi. sic flebotomia convenit humores. ergo non competit in frenesi quia non sunt languerent commotis humores quare etc. Item vel substancias humores competit in frenesi cum frenesis generetur ex acutis humo ribus et subtilibus quare etc. Item flebotomia evacuat humores existentes in venis sanguinis. a. in pro. sed in frenesi est extra venas. ergo in frenesi non competit flebotomia. Item in dolore forti non competit flebotomia secundum a. in pro. sed in frenesi est dolor fortis. ergo etc. Contra est avicenna et ac ille. Ad dicendum quod in frenesi competit flebotomia et hoc in principio. et hoc in ... per hoc quod per flebotomiam evacuatur de ca lore et spiritibus quia flebotomia per hoc divertitur fluxus humorum in frenesi competit in frenesi quare etc. ... et per flebotomiam divertitur fluxus hu morum fluentium ad caput. ad aliud locum. Item et quia per flebotomiam evacuatur materia et per aliquam porcionem que consumitur quod evacuatur non redditur forcior secundum residuum. Ad argumentum dicendum quod non valet quia plu vitate divisio fluxus humorum et evacuando materiam affluente tunc conveniens quod nocet commotis humores cum hoc commotio humorum sit. Sed in ... Ad secundum dicendum quod illa non docet habitudinem isto frenetice. Per hoc non quia barbitonsoribus fuerit plagam parvam et strictam in frenesi in quod sanguis subtilis acuitur exeat et grossus remaneat. Ad secundum dicendum quod flebotomia non solum evacuat sanguinem sed et alios humores cum alii humores sint permixti sic dicit a. Ad secundum dicendum quod flebotomia evacuat a venis existentes quia ne vene sunt inanite per flebotomiam et non attrahunt a venis existentibus per mi nutionem quare etc. Ad secundum dicendum quod duplex est dolor fortis. scilicet et minus et tertium dolorem fortem non competit flebotomia quia commotio humores faceret ipsos currere ad locum dolorosum et ita augmentaret dolorem et tertium loquitur a. alius dolor fortis minus et tertium huiusmodi competit flebotomia cum evacuet materiam doloris. in frenesi. a. 3. ac.

3us ... et ... frenesi

dolor dicitur fortis ...

Circa xij. sic sincopis maxime nocet. ergo in sincopim non debet fieri flebotomia usque ad sincopim. Contra est avicenna in 3o. d. quod in frenesi debet tantum evacuari de sanguine per flebotomiam quod non remaneat de san guine nisi tantum quod sufficiat nec quare etc. Contra in quantum de quantitate debet fieri flebotomia in frenesi. Ad primum dicendum quod duplex est sincopis scilicet vna quod provenit a debilitate virtutis et talis sincopis pessima est in frenesi et usque ad talem sincopim non debet fieri flebotomia. alia est sincopis temporalis quia generatur propter refrigerium nec in se ipsam non nisi papies est concurrente sanguis exitus calore et spiritus ... et ... se et refugiunt ad se ipsam et non fit sincopis temporalis. et non bonum competit in frenesi quia per refrigerium suum in se ipsam conforta quare etc. Per hoc patet solo ad omnia. Ad argumentum quod in dicendum quod in frenesi debet flebotomia de cephalica sicut per se. in frenesi vel debilitatem virtutis si non non debet fieri de vena suriis. vel dicendum quod nimium anterior debet fieri flebotomia de cephalica. Sed dicit in antea de vena suriis. sic ut ingrossans minima frenesis competat

duo sunt sincopis

Circa xiij. in frenesi quia per ingrossacionem prohibet evaporacionem humorum. Sed repercussiva cum sint frigida ingrossant materiam frenesis quare etc. Contra est alexander dicens iunge caput cum oleo mola cum mirto cum aceto in frenesi. Ad dicendum quod in frenesi bene competit repercus siva in principio. et hoc ... alexander. Per hoc est quia huiusmodi repercussiva repercutiunt materiam fluentem ad caput. Sed cum est quia confortant cerebrum quo conformacio redditur forcior contra materiam frenesis. tercia ratio est quia sua frigiditate refrigerant cerebrum quare non aptius attrahit humores vel si attrahit hoc est debiliter. Non tamen quod huiusmodi repercussiva non debet esse nullum frenesis vel in ca pite frenesis dicitur per modum et per ... dicitur per anterior illinimentum cum aqua ro. vel iungi cum oleo ro. per fomentum in aqua frenesis in quod per frontem
per hoc solvitur per a. ro. dicendum quod huiusmodi repercussiva non sunt multum frigida quia non multum ingrossant materiam huiusmodi frenesis. per ... sicut gallo ... sine

Circa xiiij. sic omnis cura ... ergo non competit in curatione frenesis cum sit apata calida. Contra est ac. et a. Ad dicendum quod in statu frenesis competit applicacio galli vel catuli fissi per medium super caput frenesis ad eva porandum materiam apatis frenesis. Ad argumentum dicendum quod in gallo et catulo est contra apati frenesis in ... quia evacuant et illa non replebuntur caput quare etc. sic clistere evacuat materiam existentem in inferioribus

Circa xv. intestinis. sed in frenesi est inanie. ergo clistere non eva cuat materiam frenesis. Contra est a. quod docet quod clistere divertit fluxum humorum ad caput et et materiam antecedentem et evacuat aliquam porcionem materie coniuncte quia inferiora intestina evacuata per clistere per materiam et evacuacionis trahit a superioribus intestinis et superiora a stomacho et stomachus a capite. et ita clistere per accidens evacuat materiam coniunctam frenesis.

Nota

Circa xvj. sic. a. et ac. dicunt quod frenetici debent poni in loco obscuro. Contra est alexander dicens quod debent poni in loco claro. Item a. dicit quod coram frenetico debent adduci persone ipsius amici eius. sed ... dicit alexander contrarium. Ad primum argumentum dicendum quod in frenesi sunt duo. scilicet agi tacio fortis ipsius frenetici et mala cogitacio vel intencio. si ergo pre tiniceps de agitacione frenetici quam de mala cogitacione vel inte

sp dan diem n̄tis. Ad autē: aute dd q̄ a lo de fre
p⁹ euacuacōēz ine fine. q2 p⁹ euacuacōēz ē ilioz debil' eo qd
m̄ fit. mltū euacuāt fint de calor' ⁊ sp̄ib2. ⁊ nō statī post
euacuaōēz imēd̄. dan g⁹ illa diem. q2 n̄ poss3 digi. a ii^te
debili. 9z p̄ea iā ii^te forti^ta d2 dan grossioz diem q̄ due
ta illis pōt digi a ii^te forti. p b̄ p2 solucō iōuiū.

Oportet vinum bibentes qualitatem.

hic qrunt. xx. po ii^a. in mania ⁊ melia h̄ētur
fi mag' i cerebro huido q̄ sicco. 2° iq° tp̄e ma
gis giet. 3°. iqua regione. q̄rto iq° sexu. v°.
iqua etate. vi°. ut i s-niua giata ex sane sit deterioz q̄ ex
aliis hūo^b3. vii°. ut illa sit deterioz q̄ ē i nsu q̄ illa q̄ ē sine
insu. viii°. ut in mania. ⁊ melia pñt giari ex cola. 9. ut^m
pñt gēn^ri ex huore nō adusto. x°. ut in maniis opteat minuē
regionē. xi°. ut in mania ⁊ melia opteat cōr' ty. xii. ut i
opteat s̄toia. xiii. ut i opteat y'drop. xiiii°. ut narce
sint boni signi i mania ⁊ melia. xv°. ut ebetas sit moz
b2. xvi. ut sit morbi offi' ul' 9silis. xvii°. ut vini opteat
colicis. xviii°. ut vini liphatī acu3 ielēat q̄ vini p̄ur. xix.
ut vini noui acu3 ielēat q̄ vetu. xx. iq̄ 9ue gēn̄et e̲x

Amor quidam hereos morbus est cerebri. Hic querit .xiiii. cuius item amor hereos sit passio .2º. cuius cerebri sit passio .3º. in qua etate magis generetur .4º. in quo sexu .v. in qua etate .vi. utrum eius a prima operetur in amore hereos .vii. utrum cum mulieres sit adducere coram adducentibus amorem yreos .viii. utrum plures mulieres sit adducere coram eis .ix. utrum evenientes operetur in amorem yreos .x. quare de omnis illius .xi. quare ...

Passionem qua subito homines cadunt. Hic querit .xxvii. primum utrum epilia possit generari a sola materie sive in .2º. utrum in omni epilia sit spasmus .3º. utrum in ipsa possit esse spasmus de manicone .iiii. utrum omnis epilia fiat ex ventositate .v. vaporem .v. cuius partis cerebri sit passio .vi. utrum possit fieri ex quolibet humore .vii. ex quo humore maior generetur .viii. in qua etate magis generetur .ix. utrum illa que generatur ex sola sit facilioris cure ...

porisma epilepsie sit longius. xiii. utrum porisma epilepsie sit longiori spatio quam in senibus. xiiii. utrum in epilepsie possit perire cor. xv. utrum prodicat. xvi. utrum possit generari ex sola retentione urine (?). xvii. utrum mania epilepsie generet epilepsiam quia melancolica vel venenosa. xviii. utrum in epilepsie plus ledatur cerebrum quam cerebrum in quo continetur humor epilepsie et utrum sit apoplexia. xix. utrum boreales commoveat epilepsiam. xx. utrum in epilepsia competat vinum. xxi. utrum ... competat. xxii. utrum competat lactuca et coriandrum. xxiii. utrum competat sinapis. xxiiii. utrum competat ... epilepticis. xxv. utrum epilepticum debeat dari digitum cuiusdam pueri suspendi ad collum ipsius. xxvi. utrum ... competat. xxvii. quod febris competat.

Circa primum sic quod potest facere fortius potest facere debilius, sed apoplexia est fortior quam epilepsia, cum tamen apoplexia sit oppilatio omnium ventriculorum cerebri, in epilepsia non, ergo quod potest generare apoplexiam potest generare epilepsiam, sed apoplexia potest generari a sola complexione, ergo sic ergo et epilepsia. Item epilepsia generatur ex oppilatione meatuum cerebri per quos transit ad organa sentiendi, sed sola frigiditas potest constringere vel oppilare huius meatus, ergo epilepsia potest generari ex sola frigiditate. Ad idem est auctoritas medicorum dicens quod sola qualitas veniens ad cerebrum potest generare epilepsiam. Ad idem est auctoritas in tractatu dicens quod epilepsia potest generari a sola caliditate solis quod etc. Item in omni epilepsia est spasmus ut iam videbitur, sed spasmus aliquis generatur ex sola complexione ut patet in spasmo de inanitione quod etc. Item epilepsia per unam est similis magis et contrarium, sed stupor potest generari a sola complexione ut patet in stupore generata a calore solis quod etc. Sed si dicas quod non potest generari a sola complexione simplici quod non sic esset inseparabilis. Contra si non esset inseparabilis sequitur quod omnis morbus generatus a complexione esset inseparabilis vel incurabilis quod falsum est quod etc. Contra est auctoritas medicorum dicens quod epilepsia non potest generari a sola complexione quod concedo et causa huius est, cum sit morbus fortis non potest generari a frigiditate vel siccitate, sed a sola frigiditate non potest generari quia epilepsia subito venit et subito recedit secundum auctoritatem, sed frigidus cum sit debilis virtute activa non potest generare morbum cito venientem et cito recedentem vel recedentem quod etc. Nec a siccitate propter eandem rationem quia dicit Galenus in Megategni quod tempus humectandi est longum et ideo morbus generatus a siccitate non cito recedit quod etc. Alia est causa quia cerebrum est calidum humidum et acutum et cum ad ipsum elevantur continue superfluitates a toto corpore eo quod cerebrum est cum sit in toto corpore quod impossibile est cerebrum siccum esse in corpore unitum quod generet epilepsiam. Aliud est rationale ad istam quod dico quod dicitur est epilepsia scilicet una et non una per unam non potest generari a sola complexione sed fabulum potest eodem modo dicitur de apoplexia et per hoc solvitur prima ratio. Ad unum dico ad primam rationem quod minor probatio est falsa quia illud forte tenebile est sed respirat agentis aliter non nisi quod virtutis quod fortius est calefacit et infrigidat et cum minus potest calefacere et non infrigidare eo quod virtus non equaliter operatur ad calidum, sed sic est in proposito quod etc. Vel dico quod non valet quia epilepsia subito venit et subito recedit, sed sic non est de apoplexia a sola frigiditate potest generari epilepsia non non. Ad secundum dico quod epilepsia non generatur ex qualicumque oppilatione sed ex oppilatione cito veniente et cito recedente, sed talis oppilatio vel constrictio non potest fieri a sola frigiditate sic patet ex iam dictis quod etc. Ad secundum dico quod cum dicit quod sola qualitas etc. dico quod li sola non dicit privationem materie sed dicit esse sola eo quod est in parum vel similem vel universaliter non perimat ratione materie sed ratione qualitatis quod etc. Ad secundum dico quod non valet quia epilepsia non potest generari a calore solis cum quando excitaverit materiam epilepsie et quod est de agente sufficiente. Ad secundum dico quod non valet quia in epilepsia non est quicumque spasmus sed spasmus de repletione qui non potest generari a sola complexione quod etc. Ad secundum dico quod stupor non potest fieri a medio solis non tamen a tamen excitaverit sic patet ex predictis et quod est de agente sufficiente quod etc. Ad secundum dico quod epilepsia generata a sola complexione si posset generari ab ipsa non esset penitus inseparabilis sed diceretur inseparabilis eo quod difficulter separetur unde per hoc nichil etc. Dicendum quod si epilepsia generaretur a sola complexione iam cito recederet. sic dicit sapientia in primo quod non est necesse spasmum esse in omni

Circa secundum epilepsia quod etc. Quod est auctoritas medicorum. Dicendum quod duplex est spasmus manifestus et immanifestus. Dico ergo quod sic cum dicitur loquitur de spasmo prout spasmus comprehendit spasmum utrumque manifestum et immanifestum sic in omni epilepsia est spasmus et sic loquitur auctoritas medicorum cum dicit quod in omni epilepsia est spasmus. Auctoritas vero non possunt loqui de spasmo secundum proprie secundum quod spasmus comprehendit spasmum manifestum solum et sic loquitur sapientia in primo cum dicit quod non est necesse spasmum esse in epilepsia et sic non est contrarietas inter eos.

Circa tertium sic epilepsia aliquando generatur ex retentione menstruorum. Sed idem aliquando retinetur propter malitiam cerebri venenum et talia propter malitiam contrarietatem est vel spasmus de inanitione. Quod est contra quod sic dicit auctoritas epilepsia fit subito. Sed spasmus de inanitione non fit subito ergo epilepsia non potest esse spasmus de inanitione. Sed ut quod sua ratio nulla sit quia militans est fortior actiua quam frigidus ergo tamen actio per fiat sua oportet. Sed spasmus de inanitione fit a calido et epilepsia fit a frigido ergo in humido corpore generatur spasmus quam epilepsia ergo falsum supponit. Contrarium suppositio quod epilepsia sit subita et spasmus de inanitione successive. Item in Megategni scribit quod tempore humectandi est longius quam tempore desiccandi. Sed epilepsia generatur humectando et spasmus de inanitione desiccando ergo in humido tempore generatur spasmus de inanitione quam epilepsia cum suppositum supponit. Contra quod epilepsia in ipsa perficiatur spasmus de inanitione cum epilepsia subito veniat et subito recedit et spasmus de inanitione successive veniat et de difficili cum et vix recedat. Ad primum auctoritatem dico quod epilepsia generatur in mala complexione quia forte non est verum quia forte locus de epilepsia non est spasmus de inanitione tamen de repletione sed spasmus restrictivus quod etc. Ad secundum dico quod falsum supponit secundo ideo cum supponat quod epilepsia possit fieri a sola frigiditate sine materia sic patet in inventione. Ad secundum dico quod dicitur est humefactio secundum esse et sic tempus humectandi est longius quam tempus desiccandi sic patet in convalescentibus quam si fuerit ex siccitate vel extenuatione membrorum diebus vel in mense et in pueritia impigrum per unum mensem et sic loquitur Galenus in Megategni de humefactione cum dicit quod tempus humectandi est longius quam tempus desiccandi. Alia est humectatio accidentalis et sic tempus humectandi est brevius tempore desiccandi quod patet per panem positum in aqua incontinenti humectatur et tamen quando ponitur non in motu desiccatur. Sed per tempus longum quod etc. debilius cito venientes et cito recedentes.

Circa quartum sic omnis morbus fit ex materia cito veniente et cito recedente. Sed epilepsia subito venit et subito recedit ergo fit ex materia cito veniente et cito recedente. Sed ventus vel vapor est sic cito veniens et subito recedens ergo epilepsia fit ex vento vel ex vapore. Huius fuit sapientia in primo. Ad idem est philosophus problematum in 2a parte sic dicit sapientia. Contrarium est auctoritas medicorum dicens quod epilepsia aliqua epilepsia generatur ex vento aliqua ex humore aliqua vero fit a causa remota vel quia fit ex materia existente in digito vel pede vel stomacho et sic epilepsia fit ex humore tamen quando ex materia ascendente aque vapores elevantur et ex vapore vel ex vento tamen ex materia continua per hoc patet solo intuitu. partis cerebri cum primo iuste non

Circa quintum sic epilepsia est passio illius cellule anterioris partis capitis quia sic primo amittit visum et auditum qui sunt siti in parte anteriori capitis quod etc. Quod est contra. Dicendum quod epilepsia generatur ex materia veniente ad primum ventriculum. Sed primus ventriculus est in posteriori parte capitis quod etc. Item epilepsia generatur ex materia opilante originem nervorum secundum Avicennam in tractatu. Sed nervi oriuntur a posteriori parte capitis quod etc. Dicendum quod epilepsia est passio anterioris partis capitis quia primo et per se et immediate infestat nocumentum anteriori parti capitis quod patet per auctoritatem quod epilepsia primo amittit visum et auditum quod etc. Item epilepsia causatur ex opilatione nervorum sensitivorum et quorundam motivorum venientium ad aures et palpebras cum vero movent aures et palpebras. Sed huius nervi oriuntur ab anteriori parte capitis et sic patet quod epilepsia primo et immediate infestat nocumentum anteriori parti capitis et mediate ipsa infestat nocumentum medie parti posteriori. Unde epilepsia primo amittit sensum quia est in anteriori parte capitis. Deinde amittit discretionem vel rationem que est in parte media et ultimo amittit motum qui est in parte posteriori per hoc patet solo intuitu. generatur ex materia oppilante meatus per quos spiritus

Circa sextum sic epilepsia fluit ad organa sentiendi. Sed colera cum sit subtilis non potest huius meatus opilare ergo epilepsia non potest generari ex colera. Item ypocras determinans de epilepsia non facit mentionem de epilepsia generata ex colera ergo vel ypocras est diminutus vel epilepsia non potest generari ex colera. Quod est contra auctoritas medicorum dicens quod epilepsia potest generari ex quolibet humore scilicet sanguine fleumate colera et melancolia. Item ex humore magis ascendente dicitur quod epilepsia potest generari ex quolibet humore. Ad primam auctoritatem dico quod licet colera non possit meatus amplos opilare unde meatus potest opilare poros strictos cuius sunt meatus per quos spiritus animales transeunt ad organa sensuum quod etc. Vel dico quod quamvis colera non possit opilare ratione sue materie. Ad secundum dico quod non valet quia ypocras cum sit brevis loquens determinat solum de morbis communiter accidentibus. Sed raro accidit epilepsia ex colera et ideo ypocras non facit mentionem de epilepsia generata ex colera. Sed auctoritas que est prescientia morborum cordium sive specialiter determinat de omnibus morbis qui accidunt per rationem et ideo cum possibile sit epilepsiam generari ex colera et de illa determinatur.

Circa septimum sic epilepsia generatur ex materia ascendente ad caput de ergo epilepsia generatur ex illo humore qui magis ascendit. Sed colera est humor qui cum sit subtilior ceteris humoribus ergo epilepsia magis generatur ex colera. Quod epilepsia generatur ex opilatione. Sed colera inter omnes humores est minus opilativa cum sit subtilior ceteris humoribus ergo epilepsia minime generatur ex colera. Sed videtur quod maxime generetur ex melancolia quia inter omnes humores est magis horribilis cum sit fetidior humoribus. Sed ex humore magis horribili generatur epilepsia ergo etc. Contra est auctoritas dicens quod maxime generatur ex fleumate deinde ex sanguine postea ex colera minime vero de melancolia quod concedo quia fleuma est grossum et viscosum et maxime humidat in capite ratione quorum maxime habet opilare meatus cerebri et ideo ratione sue humiditatis cito corrumpitur et putrefit quod etc. Ad primam auctoritatem dico quod non valet quia epilepsia non generatur ex quolibet humore ascendente sed ex humore ascendente et opilante meatus. Sed colera cum sit subtilis et pauca in capite minime est opilativa huiusmodi meatuum quod etc. Ad secundum dico quod non valet quia quamvis melancolia sit magis horribilis et grossa ratione tamen cuius opilat unde propter hoc melancolia est pauca quantitate et minime in capite ratione cuius tamen epilepsia accidit generari ex melancolia. Alia

ratio est quia melancolia frigida est et sic non resistit putrefactioni quod etc.

Circa octavum sic epilepsia magis generatur ex fleumate sic patet ex iam dictis. Sed fleuma magis generatur ex fleumate humidante in senibus ergo magis generatur in senibus. Minor patet quia in eis est multum de digestione debili. Item in epilepsia et apoplexia est maxima convenientia. Sed apoplexia est maxime in senibus secundum auctoritatem in tractatu ergo epilepsia. Quod est auctoritas medicorum dicens quod epilepsia maxime habet esse in pueris et iuvenibus. Ad idem est consideratio in particulari dicens quod est morbus puerorum quod etc. Dicendum quod epilepsia maxime habet esse in pueris quia in eis maxime humidat superfluitates eo quod sunt filii gule et sordium et vivunt. Et quia adhuc in eis sunt multe superfluitates venenose que exhibent ab utero matris. Alia ratio est quia pueri habent nervos teneros et mollia ratione cuius facile imbibuntur a superfluitatibus. Ad primam auctoritatem dico quod non valet quia quamvis multum sit de fleumate in senibus unde tamen in eis est nimis durum et virtus dura ratione cuius fortiter resistunt superfluitatibus venientibus ad ipsos. Ad secundum dico quod non valet quia ad generationem apoplexie non sufficit materia sed requiritur convenientia huius materie et tamen convenientia magis est in pueris quia in eis sunt nervi fortiores et humores liquidiores et fluidiores et similiter in iuvenibus quod etc. difficilius curatur quam magis elongatur

Circa nonum sic ille morbus generatur nimium a sua materia conveniente. Sed epilepsia generata ex colera magis elongatur nimium a sua materia conveniente cum colera sit calida et sicca et cerebrum est frigidum et humidum quod etc. Quod est contra. Dicendum quod epilepsia que fit ex colera est facilioris cure. Item ille morbus est facilioris cure qui fit ex materia magis obediente nature. Sed colera est humor maxime obediens nature cum sit subtilis quod etc. ergo epilepsia generata ex colera erit facilioris cure quod concedo et causa huius est quia colera est subtilior quam alii humores et maxime obediens nature sic probat ultima ratio. Alia ratio est quia colera in pauca quantitate est in cerebro et similiter cum cerebrum sit frigidum et non ipsum cerebrum canis habet diminuendum similiter colerum quam similiter fleuma quod etc. Ad primam auctoritatem dico quod ille morbus est deterior qui magis elongatur nimium a sua similitudine complexione quantum ad discrasiam vel complexionem. Vnde ipsa prout per accidens ad virtutem quod dicitur curari an non curari quod etc. morbus est difficilius curari quam fit ibi discrasia

Circa decimum sic ille morbus periculosior et in senibus fit conveniens cum epilepsia sit firmum sicut senes et iuvenes et plurimum sit calidum quod etc. Quod est contra. Dicendum quod est facilioris in pueris et mulieribus. Ad idem item vel est quod curant morbos sicut scribitur sicut aliquis maxime item explusio. Sed huius item est fortis in pueris quam in senibus quod etc. quod concedo quia epilepsia fit in pueris ex materia liquidiori et fluidiori et magis nature obediente. Alia ratio est quia item explusio que curat morbos est fortior in pueris. Alia ratio est quia pueri habent nervos teneros et mollia et senes dura et compressa. Fortior (?) est in durum et sic est difficilioris eradicationis quam firmum tenue molle et humidum quod etc. Ad primam auctoritatem dico quod prima actio tamen melius vel non est utile salva ipsa passione eodem modo disposito et de morbis eiusdem speciei et in morbis consimilibus. Sed epilepsia est morbus consimilis et in consimilis quod ille est non valet. Ad propositum de passione huius Galenus quia brevia et tenera in valde senibus non manet eo quod in ipsis est virtus valde debilis et cum bona et fortis sit in senibus. Ibi deinde periculum de eo huius quod Galenus quod parum ad passionem si fiat passio non timetur quia sunt dispositi ad passionem quod etc. dolore capitis scribitur quod ille dolor

Circa undecimum sic in certo de capite est continuus quod fit a causa prima. Sed epilepsia aliquando generatur a causa primaria ergo aliqua epilepsia est continua. Quod est contra quod dictum est. Et causa huius est quia materia epilepsie est venenosa et in membris nobilibus scilicet in cerebro et ideo non que est valde sollicita in custodia membrorum nobilium non permittit ipsam materiam esse tantum in cerebro quod faceret morbum continuum. Sed totis suis viribus nititur expellere ipsam malam materiam a cerebro et quando virtus est fortis ipsam expellit et continuitur statim et cessat epilepsia. Quando vero est debilis statim non potest illam expellere et non subito sed in malitiam materie tamen et sequitur mors. Ad primam auctoritatem dico quod non valet quia ad generationem continuum doloris capitis sufficit presentia materie immo cum li(?) ex igitur modo illius materie que non continue vel ab aliquo agente excitatur et simulatur ipsam materiam cuius excitans et stimulans non semper est presens.

Circa duodecimum sic grossities et viscositas materie facit morbum longum. Sed materia epilepsie est grossa et viscosa quod porisma epilepsie debet esse longum. Item debilitas virtutis materiam expellere nequientis est causa longi porismatis. Sed cerebrum epilepticorum est debile. Aliter non redderet morbum ergo porisma epilepsie debet esse longum. Sed dicendum in natura morbus epilepsie inest cum longitudo porismatis. Sed in epilepsie non porisma remanet in cerebro cum non sit valde sollicita in custodia cerebri cum sit membrum nobile quod etc. quod concedo quia ipsam rationem quod solvitur rationem ad oppositum. Unde natura non totis viribus suis nititur expellere malam materiam epilepsie porisma esset longum cum materia sit grossa et viscosa per hoc patet solo intuitu. sic venena habent perdere ipsum cor secundum Avicennam in canone

Circa tertium decimum materia epilepsie est venenosa ergo materia epilepsie debet perdere cor. Item in membris videmus quod materia apostematis aliquando perdit cor et facit febrem ergo eodem modo debet esse de materia epilepsie vel dicas quod non. Item videtur quod in omni epilepsia sit febris quia materia putrida existens in membris nobilibus

est cum febre. Sed materia epilepsie est putrida et in membris nobilibus cum sit in cerebro quod etc. Dicendum quod materia epilepsie non perimit cor quia mala ipse locus a quo nimium perimit vel nimis quod aspiciat sed quod videmus quod animantes perimuntur vivi scilicet cum aspiciunt venenum et ideo per morem perimit epilepsia. Sed materia epilepsie respirat cerebrum tamen cum epilepsia sit passio cerebri et non cordis quod etc. Ad primam auctoritatem dico quod venena quando sunt venena respiciunt cor. Sed materia epilepsie non est pure venenum quamvis sit aliquantulum venenosa quod etc. Ad secundum patet solo predicamento dicendo. Ad secundum dico quod in epilepsia non est febris quia in epilepsia non est putrefactio que est ebullitio corporum liquidorum et fluidorum vel putrefactio putrida cum in primo cuius putrefactio est febris. Sed sed est putrefactio que est destructio rei aut operatio materie quod etc.

Circa quartum decimum sic si epilepsia prodicata eam quod sequitur motum lune et prodicatus tunc cum luna in quibusdam diebus creverit. Item hoc convenit sequitur continuis epilepticis contingit que in die quod est falsum quod epilepsia non erit prodicata. Item luna quibusdam diebus crescit transit xii signa. Ergo si epilepsia moveretur secundum periodos ipsius lune epilepticus accideret in multis diebus in illo die. Item si sequitur motum lune et sequitur quod fortis ymaginatio quam habet epilepticus non faceret ipsum cadere quod est contra. Sed si dicas quod non dicitur prodicata quia sequitur motum lune. Sed dicitur prodicata quia habet periodos inter pollantes. Contra. Hac die ultima quod epilepsia in crescente lune est humidior in decrescente est siccior sed hoc non esset ubi epilepsia sequeretur motum lune quod etc. Dicendum quod epilepsia est morbus prodicatus non quia sequitur motum lune secundum suas periodos. Sed quia sua periodus prodius est inter pollantes. Et contra primam auctoritatem concedo. Ad secundum auctoritatem dico quod epilepsia non est humidior in crescente lune et siccior in decrescente per hoc quod epilepsia sequitur motum lune secundum periodos. Sed quia crescente luna crescit omne humidum quod etc. Contrarium periodorum quod quando epilepticus magis cadit qui est in sensorio quam qui non est. Dicendum quod non est quia cum epilepticus sunt in sensorio et in memoriam sue imaginatione et fortiter ymaginantur suam memoriam. Sed fortis ymaginatio excitat et stimulat materiam epilepsie et potius commovit quod etc. convenientia cum

Circa quintum decimum sic inter apoplexiam et epilepsiam est maxima convenientia sic in predicamento. Sed apoplexia non potest fieri ex sola retentione urine ergo nec epilepsia. Item nimium aliquando retinetur propter maniam ergo si epilepsia posset fieri ex sola retentione menstruorum sequeretur quod epilepsia posset esse spasmus de inanitione quod falsum est quod etc. Quod epilepsia sicut in stranguria sic scribitur in littera. Sed stranguria aliquando generatur per solam retentionem urine ut patet de stranguria que fit cum quando urina perigritatur cum sepius ergo et epilepsia potest generari ex sola generatione urine. Dicendum quod dicitur est epilepsia una que fit a causa primaria existente in cerebro et hec non potest generari ex sola urina immo ex materia opilante meatus spirituales. Alia est que causatur a causa remota existente in digito vel in aliqua alia parte. Unde aliquando generatur per solam retentionem urine quia fumus venenosus elevatus ad cerebrum est valde nocivus unde tamen non propter eius humores retentione secundum calorem et spiritus secundum tamen quod calor et spiritus non fluunt ad organa quod etc. et fit epilepsia. Ad primam auctoritatem dico quod simile est quo ad hoc quod utrumque est ... et ... Sed dissimile est in hoc quod epilepsia fit ex materia venenosa que est nimis odiosa et apoplexia. Quod si refugit a facie nature epilepsia non tamen a facie apoplexie. in epilepsia epilatur sua materia et non sua

Circa sextum decimum sic venenositas. Sed epilepsia fit ex opilatione ergo materia epilepsie generatur epilepsia ratione sue materie et non ratione sue venenositatis. Quod est epilepsia aliqua generatur per retentionem urine. Sed multum reddit se epilepsia ratione venenositatis magis quam ratione multitudinis quod etc. Item apoplexia differt ab epilepsia nisi quod apoplexia fit ex materia multa et epilepsia ex materia venenosa quod etc. Dicendum quod epilepsia generatur tamen cum fit ex materia ratione sue multitudinis et non ratione sue venenositatis. Sed ratio est de epilepsia generata a materia remota a cerebro sic existente in digito vel ratione accidente sic patet ex predictis per hoc patet solo intuitu. Sed propinqui

Circa septimum decimum sic omne agens forcius agit in passum quod non est. Sed materia epilepsie est propinquior nervis in quo est quam in cerebro quod etc. ergo magis nocet nervis in quo est quam cerebro. Item virtus quod sit in apostemate que qui apostema generatur est in uno loco clausa. Sed materia epilepsie est clausa in uno loco ergo videtur quod generet apostema. Quod est falsum. Dicendum quod materia epilepsie magis nocet cerebro quam nervis in quo est tamen assuetudo facit labores sicut scribitur. Ratio alia ratio est quia nervis in quo est fortis est et quam magis nocet cerebro quam nervis in quo est. Ad aliam questionem dico quod non est apostema tamen quamvis materia sit clausa in uno loco unde tamen non est materia talis que possit descendere in nervis per venas et ideo non est apostema. Ad auctoritatem patet solo predicamento. simile est de vento et regione eius quod etc.

Circa octavum decimum sic regio frigida non commovet epilepsiam ergo nec boreas que est ventus frigidus. Item ideo non est contrarium ut talis quod conveniunt epilepticis. Sed ventus septentrionalis et meridionalis sunt contrarii cum septentrionalis sit frigidus et siccus meridionalis sit calidus humidus et Avicenna contra. Sed austrinus commovet epilepsiam ergo boreas non commovebit. Item nullum immobilitans est commovens. Sed boreas immobilitat cum sit frigidus ergo non commovet.

q̄ ir̄ pollat p duos dies · et nō in q̄ntitatis ē ūtm fortis q̄r

ac. Talia uō ē · q̄ i q̄ntitatia fortis et magnū uibrorū

S cremore tūom uasti expellit ꝺ suis sr̄fluitatib; et

p oiūs dē iiii epi̅e · q̄r̄ ic̄ t̄cia uō ē q̄ i fine auxlī por q̄r

eruie ē sutor uiltm q̄r uult euacuat de iiii epi̅e · et nō fc

q̄tm mag̃ operat epilēns q̄ aliq̄ alia febris.

Sompnes uentriculi cerebri ic̄.

Thic q̄rit̄ · xviii · p̄ui ut̄ appo̅a possit gr

si in ex sola cōne sine iii · 2o. ut̄ appo̅ sit ic

tuacō iuuatiuis · 3o. ut̄ possit gr̄ian ex q̄lī

huiore · 4o. ex q̄o huiore mag̃ gr̄iant · v · i q̄ua etate mag̃

g̃ gr̄iet · vi · ut̄ frequēn floie et fauruacie possit ee ad

gr̄iacō̄is appo̅e · vii · ut̄ appo̅a possit eē sine fe · viii · ut̄

in oiui appo̅ sit r̄pa̅ · ix · ut̄ iol sp̄e appo̅e efficiat lu

Contra .xiij. sic medi infrigidans competit in morbis frigidis: dicit flo.
Quando competit in apo. Item flo. euacuat in tantum exeunte in
veis. ut apo. est ex uenas q̄ re. Contra fit. a. medio farpio.
i p'mo. ac i lin. Ad q̄ dr̄ e apo. vna g̃lam ex san. ul'
ex flatc inuto cui san. i inista bri competit fleo. i pt̄a di
ste. Calia ē q̄ fit ex flatc. i istam competit flota. Ad p'mi ar.
od' q̄ illa apo. quia competit flota. nō ē morbus frigidus sic p3 ex
iā dcis q̄ re. Ad s'm od' q̄ flota infrigidat sanos. ii cū or
eg'os pacientes egrites de m̄ f'm calefacit p accns euacuatio
nem finem q̄ sui p'seū cū eunt fiñcis q̄ re. ad q̄d p3 solo.
Contra .xiiij. sic arguē dic' ite q̄ bis fle. flota dz fi de dua
bz cephalicis. Contra ē farpio d. q̄ dz fi de sophena. Contra est
ac d. q̄ dz fi de uena q̄ ē inanib3. Item uīr q̄ debeat fi de duo
b3 bedius. i m̄ apo. est iq̄b pre ceb. g̃o dz fi fleo. de utr̄q3

Spasmum et tetanus etc.

debil' eu cebr' sit frigidum · et in ipso humiditas uincat sicut fluentes cum sit canuum totius corporis · et cum capud est magnum et grossum et ualde ponderosum respectu pectoris totius corporis · sed in tunc debil' non potest tenere magnum cerebrum et ponderosum · et sic ipsum replet in statu debito quia tremunt propter eum sicut nos · sed cum sufficiant de isto primo libro ·

Superiora particula capitis et cerebri &c.

Hic quinta · xiiij · primo de quo humore maxime generetur obtalmia · secundo in qua etate · tertio in quo sexu · quarto in quo tempore · quinto in qua regione · sexto utrum generetur magis in oculo magno uel in paruo · septimo utrum lippa sit bonum signum in obtalmia · octavo in qua regione sit facilioris cure · nono utrum ibi competat flebotomia · decimo dato quod sit de qua parte debeat fieri · undecimo utrum ibi competat minutio · · ·

[…]

et caus quia &c. Ad aliud dicendum quod obtalmia.

Superiora particula capitis et cerebri · cum sit minima 2[a] quia primo de passionibus oculorum · primo de obtalmia ex quibus humoribus fiat · et utrum quod

[illegible]

Pannim oculis et albugines sunt ex . . .

[illegible]

Lacrime causam tacitorem . . .

[illegible]

Nunc quidam adhuc in mane non videntes . . .

[illegible]

Auditum observantes maiorem est pre . . .

[illegible]

de Reumate

Aliquando auricule patiuntur ...

Sanguis subito currens ...

Aliquando homines fetorem in naribus patiuntur

Hic queritur utrum habentes fetorem olfaciunt alios ...

Sanguis fluxus

si fluat ad fauces ... narres quia coriza ... morbus ...

Primo queritur utrum reuma causetur a calido et frigido ...

Catarrus
Reuma
Corisa

[illegible]

cum. Ad aliud dicendum quod non fecit labia mollia tantum quia finaliter ordinantur ad fortificationem vocis et vocem fortiorem per apertionem et clausionem et hoc non fieret nisi essent mollia. Ad aliud dicendum quod tantum est simile quia ventriculi et tabula pectoralis ordinantur ad tuendum membra nobilia, sed labia non ordinantur ad tuendum ad, sed magis ad serviendum vel dentes orientur in tuendo sed in serviendo.

Lingua aliquando motum perdit. Queritur quare frigidis et humidis parte vi... quam ex calidis, quia hoc partes generant per assensum humoris calidorum magis est ascendere. Ergo et cetera. Item lingua patitur ab humoribus qui descendunt ab inferiori parte capitis et ibi humiditas plus calidi. Ergo et cetera. Contra est istud: item vini fortis est generativum paralisis vini et potus ut lingue, sed vinum est ex humoribus frigidis. Ergo et cetera...

[illegible]

blesis ideo male fortiunt.

Decimum est magnum. Queritur primo quare dentes sunt membra generata ex spermate ... generata de spermate sunt alba et dentes sunt albi. Ergo de spermate generantur. Item dentes sunt de genere ossium, dicit Avicenna et Rasis, et ossa generantur de spermate, ergo et dentes...

[illegible]

ut euacuatiua uel stupefactiua ne narcotica. Ad 4m dicendum quod sic in modica nocumenta cerebro si repercutiantur ad cerebrum, id si repercutiatur ad os quod in concauitate oris habeat amplum respirandum illa in non multum ledit et non repatiunt et non ad guttur [illegible]

Dentes animalium perforantur etc.

Primo dicitur utrum dentes iuuenes in temporibus orientis [illegible] quod non quia dentes sunt frigidi et sicci et vitam [illegible] calidi et humidi ergo non fuit iuuenes uinci [illegible]. Item auicenna probat quod solum de flatu generantur et non de uilia quia est [illegible] et eius [illegible] dentes sunt melia ergo etc. Contra est iste. Contra ad calore iuuenes generantur [illegible] quod ipsum est uiuificatiuum [illegible] ergo a calore illi fuit. [illegible] iuuenes ex calore [illegible] ergo etc. [illegible] amara iuuenes necesse [illegible] ventres [illegible] et [illegible] calidissimum fuit [illegible] auicenna quod [illegible] in quibus calor est fortis et in senibus [illegible] ad [illegible] id dicit quod senes [illegible] de [illegible] quia calor eorum est debilis quam calore temporis [illegible] confortatur si iuuenes [illegible] caloris debilis et [illegible] ergo sunt iuuenes conforma. Item [illegible]

[illegible]

Sanguis aliquando multus [illegible]

[illegible]

Fetor oris ex putrefactione nascitur

[illegible]

Os aliquando patitur et inflammatur

[illegible]

Lentigines in facie nascuntur

[illegible]

gnales et carne uelate et cum debemus facere farmaciam istis duo-
bus modis. Ad 4m dicendum quod non tenet quoniam modus quod euacuat uel ce-
[illegible]

In duobus libris precedentibus cum modo dictum
est de infirmitatibus capitis. Queritur de squinancia
[illegible]

[illegible]

ia. Aliqua inflacio uel apostema in uuula. Queritur de uuula
[illegible]

Raucitas est ex humiditate. Queritur de rauce-
dine utrum causetur a qualitatibus actiuis et arguitur quod sic. Actiue sunt
fortiores passiuis et raucitas peccat magis a passiuis. Ergo
et ab actiuis.
[illegible]

[illegible]

desiccat. Quod si uero fit ex uia calida aut sicca et sic adhuc flouia ca[…] […] quia infrigidat aut fit de calida in tertiam flouia ca[…] […] sed quia hic accidit raro frequentius cum ista accidit. ideo uulgus […] […] quod sunt patientie uel necessitas quod est probabile. Sed quia aqua calida […] […] siccitatem reprimit et caliditatem reprimit reddit. ideo illam […] sedat et impedit et hoc faciunt innitiores.

Tussis est motus animate et uirtutis.

[…] tussis sit morbus et uirtus quod uero morbus est […] […] Jobiani. Sed tussis non […] […] dicat hic. ergo non est morbus. Item nichil quod est morbus […] ad expulsionem nocumenti. sed tussis ad expulsionem no[…] […] ergo etc. Item si […] si expellat […] nocumentum […] ad […] uel chilum non est morbus. ergo nec in expulsione nocumenti plorinis. […] quod nichil sensibile nocumenti est morbus. tussis est hic. ergo etc. quia ledit […] […] sanguis […]

[illegible]

[…] et effectus quia abstergit et […] et sic est […] in effectu.

Ptisis est consumptio humiditatis. […] […] sic consumptio uel in senectute sic est […] […] non […] Item cum aliquid sit […] sic patiens […] plone quia […] Item quod consumptio […] […] sit ideo cum quia ideo est effectus ut consumptio. Ad primum dicendum quod […] […] morbus. Sed consumptio […] est morbus. ideo […] Item […] […] morbus […] consumptio […] […] Item […]

[illegible]

Sanguinis exitus duobus modis fit conficitur.

Oportet intelligi cor in illa tiris pati.

mini9 actiua ⁊ destructiua sic ignis aer nō sic· iō ad cor⁊
mag' attrahit· ¶ Ad ad dicis q' omnis aer ē frigidior corde ⁊c.
q̃ cū fecissꝫ al' occidi de nouo statī senciet cū cor ei9 calo
rē ualde fortem ⁊c calloris aeris· ul' dicis q' sic stoma abū
ſepat ep̄i ⁊ sili' calidū infrigidat· ⁊ frigidū calefacit ⁊ c. ut
calor cordis obtemp̄et· ¶ Ad ad dicis q' spē inueniē aer
sic inuētū refollicacōnis ⁊ nō uē cōiūsionis inueētis īuu
tril· ¶ Ad obiū dicis q' aer nō ē quid simpl' sꝫ ad inuētū l' uu
tit uili' sic ob· sꝫ effīcē cōfortando uirtutē ⁊ addē mēl qua
sit inutō· ¶ Ad tcꝫ de rā mictōne q' nō sꝫ l' aer nō mutt· sꝫ
i licnicē addit· ¶ Ad ad aer spē nō sꝫcilliat pse· sꝫ p accūs· i
hoc q' mēte aere expellūt acorē sꝫ flūites que de se hūt
spē ingrossare· iō sic sꝫbtiliant· / mo pāmis· ut q' sit ple
¶ Consequent' q̃rit' de mōis / q' ds sit hanelos9 expi
rās lātē trahens ad se cōiūgiutate· q' eadē ē uia p q'
fit aeris inspiracō ⁊ expiracō· ⁊ iō aer· gō eqli' fieret ut
ra ¶ Item uidet' q' egnio fiat q' finalis ē pauca expellere
aerem q' insital attrahe· sꝫ pl9 de aere attrahit' tūm9 expelli
q' calore cordis ⁊ spualū expelli' gō ⁊c. ¶ Tunc q' ut
tlis mot9 sit nāl' l' disputat cōstan· ⁊ arl' q' sit nāl' quia uir
nāl' diuidit' p actiuā ⁊ expulsiuā ⁊ l' sūt inhanelia· gō
mot9 tlis ē nāl'· ¶ Cōn arat ipse sic omnis mot9 sc̄us p lactos

grossat lapidi^ent · cū q̄r incat splem i q̄ melia ṗtinet · a
aquo cor pt eminent ꝑ q̄ ē lyllis ad gnonem ossis icor
Ad q̄ tū dn̄s q̄ li fit · q̄ cor alicui aīal' ... aspectu
ad cor alci⁹ · ⁊ sic tealus · vn̄ dn̄s ... q̄ q̄ ... fr
tnt ... tibias alioꝝ aīaliū ... p isti aspcū cor
... ad cor · ⁊ sic de aliis ...
... magne ... ⁊ astucie ...
... cornua ... ut alia aīalia ...
... velocitatem ...
ē timid⁹ · iō ... cor sui ...
... ⁊ q̄ cor ei⁹ ... · iō ... ad
... Ad a^d dn̄s q̄ li cor influat oīb;
ptib; · ⁊ hō fit ... · cū epar ē fons ...
... ab eꝑ · iō ...
... ⁊ iō cor cedit ei ut ...
... q̄ cor ē
figure · ⁊ p basim plus influit q̄ p conū · iō ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Quoniam in tercio libro supiori morbos et medicinas diximus. Hic sup q(ues)tu[m] man(et)... pmo q(ue) de partibus spiritualibus dictis sic in uno libro q(ue)r auctor de passionibus nutritionis facit duos libros [illegible]

[illegible]

[illegible]

Frigiditatem stomachi appetitum maiorem hic et c. Hic q(ue)ritur utrum fames canina possit causari per excelle(n)ti(am) frigiditatis [illegible]

[illegible]

[illegible]

Qui rursus bibendi aufert appetitus. [illegible]

[illegible]

Singultus est malus motus

Quicumque vult continuam custodire sanitatem &c.

funo· q2 furn9 nullo mō de se cal' ht. Ad aliud dicis q' abūdantia misto mag' inpuri. Item sto9 ē cor9 coris a tō cibi in eo corpi' mag' q̄ū malus mibris et maxiē lac q2 ē passibilissimum.

Bonum est corpi si uomitus· 7c. Sine q' p̄mo uitu uomit9 fit morb3 m' q' nō indi cuacuans malā m'3 morbū faciente ē morb9 uomit9 ē bn9 g° 7c. Item n' qd' fit in regimine sanitatis est uōit9 morb9 uōit9 ē bn9 q2 dic' auic' mag' dz nō inebriari iuise ut euomat g° 7c. Dicis bnie' ... ut moderat9 nō faciat morbū· s3 bn9 petit i regimine sanitatis· s3 uomit9 fcs vi simthoātis ... est morb3 7 p3 ad icēs. Sed q' uomit9 fit morb9 ... nō bonū ē ut fiat mot9 ... in corpe· s3 uomit9 nō est ... cū sit morb3 g° 7c. Item actractō ... eūl' g° p cōs loci expulsio ē inl'· s3 b3 fit i uomitu g° 7c. Qd' fit a uir' ... ut dic' auic' g° ē inl'. Item mot9 ... ē inl'· s3 uomit9 ē bn9 ut dic' auic' pones p uōitū pt ... sanitas ... in fine uite. Adhuc dicit quidā q' d' uomitu ē loqui dupl'· aut q' ... euacuādi· 7 sic ē uomit9 inl' ... ut q' ad rem euacuatam q' cū sit aliū 7c ... uno

[illegible]

ex solucō [illegible]

[illegible]

mane(n)t imo effluit. io no(n) co(m)petu(n)t. Ad a(liu)d q(uo)d q(uod) d(icit) s(e)c(un)do d(e)
q(uia) alcerando lo(cus) qui fit ex opil(ati)one inf(l)a(m)mat(ione) illa passio (et) alt(er)
no(n) n(ec) d(ici)t(ur) q(uod) fort(is) co(m)petit no(n) r(ati)o(n)e sue (et) (i)bi. s(ed) r(ati)o(n)e sue (con)t(ra)ri(u)s q(ui)a
(cum) e(st) sic. s(ed) t(ame)n ego no(n) auderem admi(ni)st(rar)e. Ult(er)i(us) p(ro) q(uo) c(ir)ca dissi(nteria)

Dissinteria e(st) ego sa(n)guinis. (et) divisio(n)e dissin(teri)e. m(u)ltu(m) male po(n)it cu(m) ex co(r)rasio(n)e ne(cessari)a dissinterie. q(ui)a
a(li)q(ua)n(do) d(icitu)r q(uod) alia fit sine excorat(i)o(n)e. It(em) cu(m) dissinteria dividat(ur)
q(uia) q(ua)ed(a)m e(st) (cer)ebellaris. (et) q(uae)da(m) epati(c)a. (et) q(uae)da(m) intestinal(is) q(ui)a q(uod)
lienteria no(n) divid(itu)r. It(em) si dividi(tu)r dissinteria q(uo)d p(otes)t fi(er)i a toto c(or)
pore u(e)l ab alia p(ar)te. (et) u(idetu)r q(uod) nulla sit divisio q(ui)a p(er) h(oc) totu(m) no(n)
dividit(ur). Ad p(ri)mu(m) d(icend)um q(uod) auic(enna) no(n) diffinit dissinteria(m) q(uo)da(m)
s(ed) p(ro)p(ri)issime dicitu(r) q(uae) fit cu(m) excoriat(i)o(n)e. io (et)c. auic(enna) no(n) lo(quitu)r g(e)n(er)al(ite)r
u(e)l d(icend)um q(uod) auic(enna) medio loco dat d(e) dissinteria epatica. (et) intestinor(um)
(et) q(ui)a epatica p(otes)t fi(er)i sine ulc(er)atio(n)e. (et) alia s(em)p(er) fit cu(m) ulc(er)atio(n)e io (et)c.
Ad a(liu)d d(icend)um q(uod) lienteria no(n) h(abe)t diu(er)sitate(m) in sp(eci)eb(us) sui(s) sic(ut) dis
sinteria. (et) i(dea) no(n) h(abe)t signa distinctiua sp(eci)er(um) lienterie. io ne(cessari)o li
enteriam no(n) dividit. l(icet) s(ecundu)m ueritate(m) dividi possit. s(ed) dissinteria
in diuisas sp(eci)es distinguit(ur) (et) eius signa sunt nota. io (et)c.
Ad a(liu)d d(icend)um q(uod) in toto aliq(uo) (con)t(ine)tu(r) totu(m) (con)t(ra) p(ar)tem no(n) dividit(ur)
s(ed) p(er) sui(s) tot(um) no(n) fit sine p(ar)te. u(e)l dissinteria (et) lienteria

Utrum q(ue)r(itur) q(uae) sit det(er)ior. u(e)l lienteria u(e)l ... q(ui)a licet no(n) (con)t(ra)
Ulsi p(er) uiuentu(m) g(rau)i(u)s p(assi)o n(un)q(ua)m mag(is) infi(rmita)tu(m) cuiu(s) dete(r)io(r)
lienteria e(st) h(uius) g(rau)i(us) (et)c. minor p(ro)b(atu)r q(ui)a in lienteria exeu(n)t (com)mesta (et) bi
bita sic(ut) m(ittu)nt(ur). s(ed) in dissinteria alt(er)a(n)t(ur). g(rau)i(us) (et)c. It(em) si dissinteria se
q(ui)t(ur) lienteriam (et) h(aec) sit mala no(n) t(ame)n e(st) mortal(is). s(ed) si lienteria seq(ui)t(ur)
dissinteriam mortal(is) e(st). g(rau)i(us) (et)c. (Con)t(ra) sunt auctor(es). It(em) dic(it) auic(enna) q(uod)
colica lienteria e(st) det(er)ior q(uam) sa(n)guinea. q(ui)a i(n)duc(it) dissinteriam. si g(rau)i(us)
dicat(ur) aliq(ua) lienteria pessima p(ro)p(ter) dissinteriam, multo mag(is) dissinteria
erit pessima. q(ui)a p(ro)p(ter) q(uo)d u(nu)mq(uo)dq(ue) (et) illud mag(is) (et)c. Ad p(ri)mu(m) d(icend)um q(uod) dissin
teria e(st) det(er)ior. q(ui)a ablacio(n)e nutrim(en)ti mag(is) (et) n(on) in nutri(men)tal laborant i(n)
q(uo) calor (et) sp(iritu)s in eis sunt n(ec)esse frust(r)ant(ur) suo fine (et) op(er)e. io n(on) i(n)
hoc nat(ur)al(is) debilitat(ur). s(ed) in lienteria auf(er)t(ur) ab(s) indispo(siti)o. io
no(n) nisi u(er)e noc(umen)tu(m) t(ame)n. Ad p(ri)mu(m) d(icend)um p(er) intellect(u)m(?) m(u)l(tu)m
uotis q(uod) nutrim(en)tal mag(is) aufe(rtu)r in dissinteria. q(uia) obi(citu)r q(uod) ex
eu(n)t (com)mesta (et) bibita sic(ut) m(ittu)nt(ur) in lienteria u(er)u(m) e(st). s(ed) no(n) o(mn)io
s(ed) alia dig(er)i(tu)r (et) nutrit(ur). Ad a(liu)d d(icend)um q(uod) lienteria seq(ue)ns dis
senteria(m) e(st) mortal(is) no(n) p(ro)p(ter) se s(ed) p(ro)p(ter) malicia(m) dissinterie p(re)cedentis
q(uae) intestina nimiu(m) abrasit (et) n(on) potuit (con)tine(re) io (et)c. (Con)t(ra) Deui(?)
q(uo)c(um)q(ue) au(tem) d(i)ssinteria possit g(e)n(er)ari d(e) flatu u(idetu)r q(uod) no(n). q(ui)a (cum) exeat ex
humore ulc(er)ante (et) flatu no(n) e(st) talis cu(m) no(n) sit acutu(m) g(rau)i(us) (et)c. It(em) fla(tus)
(et) colera opponu(n)t(ur). (et) colera e(st) c(aus)a dissinterie. g(rau)i(us) no(n) fla(tus). (Con)t(ra) sunt o(mn)es
auc(tores). d(icend)um q(uod) ex flatu p(otes)t g(e)n(er)ari. s(ed) h(oc) p(er) acc(iden)s q(ui)a fla(tus) inflat
(et) adh(aere)t intestinis adueniente(m) aliq(uo) deprimente eu(m) indicat(ur)
illo fla(tus) inflat(ione) (et) sec(un)d(u)m d(ici)t(ur) aliq(ua) p(ar)te(m) intestinor(um) (et) soluit(ur)
p(ri)mu(m). It(em) q(uod) no(n) ulc(er)at suo acu(min)e. s(ed) q(ui)a euellit(ur) ab aliquo
depulit cu(m) fortit(udine) sinist(ra) inf(l)a(ti)on(e). Ad a(liu)d soluit(ur) q(uia) (con)t(ra)ria di
ssimo d(e) h(uius) p(ro)(ue)nit e(ss)e c(aus)a eius d(e) p(ass)i(on)is q(ua)n(do) aut(em) fla(tus) sit c(aus)a h(uius)
p(assi)onis d(eb)u(it) e(ss)e colera n(on) no(n) sit. s(ed) suo acu(min)e c(aus)a e(st) dissinterie.

Utrum q(ue)r(itur) q(uae) sit d(e)t(er)ior aut colica aut flatica. (et) u(idetu)r q(uod) colica
q(ui)a nullia fac(it) mag(is) f(oe)ti(d)a cu(m) (con)t(ra) n(on) mag(is) sit acuta q(uam) ce(te)ra
det(er)ior. It(em) uult auic(enna) q(uod) colera in xv diebus ulc(er)at intestina fla(tus)
salsu(m) in(fu)se. nullia i(n) xl diebus. s(ed) cu(m) nullia(?) sunt intestina
e(st) (con)firmata dissinteria (et) illa e(st) d(e)t(er)ior. q(ui)a ci(tius) (con)fi(rmatu)r h(uius) e(st) colica
g(rau)i(us) (et)c. It(em) d(e)t(er)ior e(st) p(assi)o q(uae) e(st) det(er)ioris diff(i)c(u)l(i)oris cure. sed
colica e(st) h(uius). q(ui)a cura e(st) p(er) (con)t(ra)riu(m). (et) colera calida e(st) (et) eius q(ua)litas e(st)
mag(is) resist(e)ns q(uam) q(ua)litas nullie. cu(m) nullia sit fri(gid)a g(rau)i(us) (et)c. (Con)t(ra)
t(ame)n h(abe)t(ur) p(er) y(pocratem). d(i)uite(r) dissinteria si a felle nigro i(n)choauit
mor(tal)e e(st) (et) no(n) sic d(e) colica. Id ulc(er)at auic(enna) d(icit) q(uod) ill(a) q(uae) fit ex
nullia e(st) mor(tal)is. Juxta h(oc) q(ue)r(itur) utr(um) h(oc) sit u(er)u(m). u(idetu)r q(uod) no(n). sang(ui)s nig(er)
deorsu(m) ueniens e(st) signu(m) dissinterie nulli(a)e. s(ed) y(pocrates) d(icit) i(n) afforis(mis)
dicat q(uod) sang(ui)s (con)t(ra) ueniens q(ua)lis(cum)q(ue) fuerit malu(m). deorsu(m) no(n) bo(nu)m
g(rau)i(us) (et)c. (con)t(ra)riu(m) p(ro)b(atu)r p(er) p(ro)bat(ionem). Ad p(ri)mu(m) d(icend)um q(uod) nullia e(st) d(e)t(er)ior. s(ed)
d(icitu)r e(ss)e nullia u(e)l (et) ita q(uae) p(otes)t fi(er)i ex adustione cl(er)i humoris. (Con)t(ra) d(icend)um
g(rau)i(us) q(uod) dissinteria (cer)ta a nullia i(n)ita i(n)marie q(uae) fit ex adustione
colere e(st) pessima. un(de) m(u)lt(ae) c(aus)ae q(uod) h(aec) nullia si cadat sic(ut) t(ame)n ebullit (et)
minu(s) ab ea fugiu(n)t (et) h(aec) max(ime) e(st) c(aus)a dissinterie (et) aut(em) g(e)n(er)a(ntu)r i(n) in
testinis. un(de) in dissinteria nigre eg(estio)nis significant c(ance)r(u)m (et) io
e(st) h(oc) signu(m) mor(ta)le. s(ed) auic(enna) n(on) app(ro)b(at) in egestionib(us) d(e) diffi(ci)li c(ur)a(tione)
q(uan)do p(ro)ueniunt i(n)ruptionib(us) au(tem) d(ici)t(ur). (Con)t(ra). Ad p(ri)mu(m) d(icend)um p(er) int(er)mp(tio)
q(uod) colera no(n) fac(it) nullia p(ro)fu(n)dior(e) n(on) ue(n)enosa. (et) q(uod) obi(citu)r q(uod) i(n)
mo q(uod) e(st) calidior h(uius) e(st) q(uod) nullia u(e)l. s(ed) n(un)q(ua)m a(ltera) i(n)t(erio)r. Ad a(liu)d d(icend)um q(uod)
colera cici(us) ulc(er)at. s(ed) cu(m) nullia m(ulti)p(lica)t ulc(er)are no(n) p(otes)t i(n) t(er)mi(n)o q(ui)m
in(us) e(st) ue(n)enosa (et) p(ro)p(ter) p(ro)b(ati)o(nem) p(ro)b(atu)r ad t(er)ti(u)m. q(ui)a p(ro)cedit p(ro) nullia n(ihi)l. Ad q(uod)
sunt in(con)t(ra) h(oc) p(otes)t dici q(uod) dissinteria p(otes)t g(e)n(er)ari d(e) san(guine) adusto. aut eo
ra si de sanguine sit aut u(er)um e(st) debil(is) aut fortis. si fortis ma
la e(st) si dissinteria. s(ed) no(n) e(st) mortal(is) ut no(n) s(ecundu)m illu(m) affo(rismu)m nig(ra)

eg(esti)ones u(e)l q(ui) sang(ui)s sp(on)te ueme(n)tes (et)c. s(ed) n(on) io u(er)us sic(ut) debil(is)
mortal(is) e(st) q(uod) noiat(ur) p(er) seq(ue)ntem affo(rismu)m eg(ri)ib(us) quib(us)cu(m)q(ue) accid(it)
aut mali t(em)p(or)is (et)c. si sit ex colera adusta mortal(is) e(st) q(uo)d no(n) p(er) illu(m)
affo(rismu)m dissinteria si a felle nig(r)o inceperit i(n)choauit. (et) p(er) illu(m) e(st) g(e)n(er)a
di(ci)b(us) q(uo)cu(m)q(ue) fel nig(ru)m sursu(m) aut deorsu(m) (et)c. sit(?) i(n)fi(rmi)s ex nullia
n(on) si ueniat nigre eg(estion)es t(un)c e(st) signu(m) euacuat(i)o(n)is n(on) (et)c.
e(st) bonu(m). (et) h(oc) dic(it) ille affo(rismus). deorsu(m) sang(ui)s ueniens bonu(m) p(ro)p(ter) emor
roydas (et) p(ro)uenie(n)s affo(rismu)s ad u(tru)mq(ue) p(ar)te(m). I(te)m p(otes)t (et) q(ua)n(do) d(e)
quada(m) p(ro)p(ositi)one auic(enna). d(icend)um q(uod) euacuat(i)o m(ateri)e q(uae) si r(e)tineat(ur) fac(it)
nocumentu(m) (et) pulsa fac(it) t(ra)nq(ui)llitate(m) e(st) mortale. h(oc) n(on) u(idetu)r e(ss)e f(a)c(tu)m
i(n) nullis. n(on) locis i(n) affo(rismis) q(uod) si q(ua)lia o(porte)t purgari p(ur)get(ur) (et) (con)f(er)t (et) ibi
(con)fi(ci)unt. s(ed) tu(n)c q(uod) fac(it) nocu(men)tu(m) e(st) (con)t(ra) q(uo)d d(icitu)r p(ur)gari (et) pl(us) e(st) expl(i)c(an)d(a)
facit t(ra)nq(ui)llitate(m). g(rau)i(us) nullo mo(do) p(otes)t u(er)u(m) di(cer)e auic(enna). (Con)t(ra) d(icend)um q(uod) i(n)
testina ali(qu)i sunt nim(i)u(m) nulliata q(uod) humor (et) bonu(s) ueniens ad ip(s)a
i(n)ducat nocumentu(m) (et) si tu(n)c i(de)o expellit(ur) mor(ta)le e(st). q(ui)a n(ihi)l a(liu)d pot(eri)t
retin(er)i q(uod) n(on) expellit(ur) (et) n(ihi)l retinet(ur) nec recipit c(aus)a t(ra)nq(ui)llitat(is)
(con)t(ra) nic n(ihi)l e(st) ut(ile) n(ecessari)a (et) h(oc) e(st) mor(ta)le al(iu)d n(ihi)l auic(enna) (et) sol(uitu)r r(ati)o(n)e
q(ui)a supponit q(uod) i(d) expellat(ur) d(e) sit cu(m) m(ateri)a morbi. (et) h(oc) e(st) f(a)c(tu)m i(m)mo e(st) laudab(i)l(e)

hu(m)or(um) q(ui) d(ebe)t facere nocume(n)t(um) u(e)l inest morb(us). (con)petat an(te) q(uod) no(n)

Consequ(en)t(er) q(ue)r(itur) q(uod) d(e) cura. p(ri)mo utr(um) flo(ri)a e(st) ... in longa eg(ritudi)ne ab
stinen(tia) mali d(icitu)r aff(orismus). s(ed) in flo(ri)a nutrit(ur) nutritu(m) g(rau)i(us) no(n)
opetit in eg(ritudi)ne longa t(a)l(is) (et) talq(ue) n(ec)esse est d(e) nutrim(en)to deperdit(ur)
s(ed) dissinteria e(st) h(uius) g(rau)i(us) (et)c. It(em) u(e)l q(uo)d auget motu(m) humor(um) (con)petit
u(e)l humores sunt (com)moti (et) flo(ri)a amplius (com)mouet. g(rau)i(us) (et)c. It(em)
h(oc) p(assi)o est intestinor(um). (et) flo(ri)a euacuat a uenis (et) no(n) ab intestinis
g(rau)i(us) (et)c. (Con)t(ra)riu(m) nobilis sup(ra) (et) alex(ander). Juxta h(oc) q(ue)r(itur) utr(um) influxu(m) re
bellati (con)petat sop(n)us. u(idetu)r q(uod) sic u(idetu)r n(on) (con)t(ra) morbos. g(rau)i(us) (con)fo(rt)a(t)
c(aus)as u(ir)tutes n(atura)les (con)petit i(n) morb(is). sop(n)us e(st) h(uius) g(rau)i(us) (et)c. It(em) sop(n)us cale
fac(it) calefac(i)o(n)e desiccat. s(ed) (con)t(ra) (con)petit i(n)fluxu(m) humor(um) g(rau)i(us) (et)c. (Con)t(ra) e(st)
auic(enna). Ad p(ri)mu(m) d(icend)um q(uod) flo(ri)a (con)petit i(n) dissinteria si fiat i(n)
ueneno(sis) i(n) p(ri)n(cipi)o morbi. (et) s(ecundu)m q(uod) in nullis d(e) c(aus)is fit flo(ri)a q(uia)
ad diuertend(um) m(ateri)a(m) ut in plesi. q(ui)a ad euacuand(um) ut i(n) app(leti)o(n)e q(ui)a
q(uo)q(ue) ad alleuiand(um) ut i(n) ydropisi. q(ui)a ad infrigidand(um). (et) sic fit
p(ri)n(cipalite)r in disse(nteri)a. q(ui)a ad exhibend(um) ut in defectu me(n)struor(um) fit
de sophena m(inuti)o(n)i. un(de) ar(ticulus) o(st)endens q(uod) fit p(ro)p(ter) m(ateri)e euacuatio(n)e
sol(um) q(uo)d fit p(ro)p(ter) humor(um) calor(em) infrig(idatio)nes. Ad p(ri)mu(m) d(icend)um q(uod) h(uius) p(er)
dit s(ecundu)m nume(ru)s c(aus)am u(ir)tutis. s(ed) i(n) iuuene robusto ip(s)i(us) morbi
no(n) timem(us) u(ir)tute(m). Ad a(liu)d d(icend)um q(uod) si ip(s)a flo(ri)a n(ihi)l a(liu)d facere(t)
q(uam) humores (com)mouere h(ic) no(n) obicer(et). s(ed) a(liu)d fac(it) q(ui)a euacuat (et) infrig(i)
dat. Ad a(liu)d d(icend)um q(uod) i(n)fluxu(m) rebellare nocet sop(n)us ut d(icit) auic(enna)
(et) h(oc) e(st) q(ui)a i(n) sop(n)o ascendu(n)t m(ateri)a fu(m)i ad caput. (et) t(ame)n augent
q(uo)d e(st) c(aus)a h(uius) p(assio)nis. io ad nocu(men)tu(m). Ad p(ri)mu(m) d(icend)um q(uod) si sop(n)us
fortificaret (et) nocu(men)tu(m) no(n) adderet r(ati)o(n)e p(re)ter(ea). s(ed) n(on) sic e(st). ut d(i)c(tu)m e(st).
Ad a(liu)d d(icend)um q(uod) sic(ut) cale(fi)t i(n) sop(n)o sua calid(ita)te multo pl(us)
affic(itu)r q(uam) (con)sume(re) possit. (et) io t(ame)n (et) flux(us) humor(um) auget(ur).

Utrum q(ue)r(itur) utr(um) baln(eu)m (con)petat. u(idetu)r q(uod) no(n). q(ui)a (com)mouet humo
res (et) no(n) euacuat. (Con)t(ra) sunt o(mne)s auctor(es). Juxta h(oc) q(ue)r(itur) q(uod)
baln(eu)m pl(us) (con)petat aut dulcis aq(ue) aut stiptic(u)m. u(idetu)r q(uod) dulcis aq(ue)
s(ecundu)m doctr(inam) istam p(assi)o(n)e ab o(mn)ib(us) auctorib(us) (com)mendat(ur). g(rau)i(us) i(d) baln(eu)m
e(st) melius q(uo)d pl(us) sudore(m) p(ro)uocat. t(ame)n a(liu)d e(st) baln(eu)m aq(ue) dulcis.
(Con)t(ra) istam p(assi)o(ne)m indigemus maxime restrict(i)o(n)e. s(ed) baln(eu)m
stipticu(m) pl(us) restringit. g(rau)i(us) (et)c. It(em) q(ue)r(itur) utr(um) sepu(m) hircinu(m) p(er)
clist(er)e i(n)iectu(m) (con)petat. u(idetu)r q(uod) no(n). d(ici)t G(alienus) in de simp(licibus) me(dicinis) q(uod)
sepu(m) e(st) (con)t(ra)riu(m) reb(us) stipticis (et) u(e)l ita (con)petit. g(rau)i(us) (et)c. It(em) d(icitu)r (con)f(ir)mat
i(n)diens q(uod) ... unctuosa faciu(n)t uentre(m) lubricu(m) sepu(m) e(st) unctuo
su(m) g(rau)i(us) (et)c. It(em) q(uod) q(ue)r(itur) adh(aere)t e(st) mag(is) (con)ueniens q(uam) a(liu)d q(uo)d e(st) (con)t(ra)
c(on)tinua (et) tenues q(uam) a(liu)d q(uo)d e(st) (con)t(ra) alias p(ar)tes. Ad p(ri)mu(m) d(icend)um q(uod) an(te)
m(ateri)e euacuat(i)o(n)e(m) nullo mo(do) (con)petit baln(eu)m stiptic(u)m. s(ed) ad diuitie
du(m) m(ateri)a(m) bi(n)o (con)petit baln(eu)m dulcis aq(ue) (et) q(uod) obi(citu)r q(uod) humores
(com)mou(e)r(et) d(icend)um q(uod) u(er)u(m) e(st). s(ed) (com)motos t(ra)hit ad p(ar)te(m) alia(m). Ad a(liu)d
d(icend)um q(uod) baln(eu)m p(otes)t fi(er)i dup(lici) int(en)tio(n)e. u(e)l ut sucti(on)e m(em)b(r)o
cu(m) m(un)dat(ur). (et) sic stipticu(m) e(st) melius. alio mo(do) ut suctio m(em)
bro m(un)dan(do). (et) t(un)c baln(eu)m dulcis aq(ue) pl(us) (con)petit (et) soluu(n)t(ur) r(ati)o(n)es.
Ad a(liu)d d(icend)um q(uod) sepu(m) p(re)tiu(m) e(st) optimu(m) effica(x) n(on) s(ecundu)m natura(m)
intestinor(um). i(te)m obtendit calore(m). (et) it(e)m sua glob(ositate) claud(it)
meat(us). Ad p(ri)mu(m) d(icend)um q(uod) sop(n)us sepu(m) i(n) q(uantu)m sepu(m) (con)t(ra)riat(ur) reb(us)
stipticis. s(ed) i(n) q(uantu)m (et) sal(um) sicu(m) no(n). It(em) unctuosu(m) e(st). s(ed) i(n) intesti
nis no(n) e(st) tantus calor (con)cito eu(m) dissoluat. io i(n) p(otes)t adh(aere)re
(et) p(ro)pt(er) d(i)c(tu)m sat(is) p(ro)b(atu)r ad a(liu)d q(ui)a istud a(n)i(m)al e(st) plus siccu(m). (et) max(ime) eius
m(em)b(r)a n(er)uosa sicca (et) mi(nu)s (et) pellicule n(er)uose et tenues actum
io (con)t(ra) p(ar)tes illas e(st) sicc(us) (et) mag(is) medic(in)a p(assi)o(n)e (con)petens.

Consequ(en)t(er) p(ro)b(atu)r utr(um) lac (con)petat in hac passione. u(idetu)r q(uod) no(n).
q(ui)a y(pocrates) in affo(rismis) dic(it) lac dare malu(m) e(st) quib(us) fellei sunt sin(e)
secess(us). s(ed) i(n) dissinteria sunt fellei secess(us) ali(quan)do. g(rau)i(us) (et)c. It(em) q(ui)a
un(de) h(oc) sit q(uod) lac cap(ri)nu(m) i(n) ista p(assi)o(n)e pl(us) laudat(ur) q(uam) uaccinu(m)
uideat(ur) e(ss)e melius q(ui)a e(st) mag(is) caseatu(m) g(rau)i(us) mag(is) (con)sti(pat). (et) t(ame)n pl(us) p(otes)t

(con)stringe(re) q(ui)a (et)c. It(em) q(ue)r(itur) d(e) aq(ua) pluuiali q(uod) (con)petat. (et) u(idetu)r q(uod) n(on)
(con)petat. ualde h(umi)d(a) no(n) (con)petit in ista p(assi)o(n)e. s(ed) aq(ua) pluuial(is) e(st) ual
de h(umi)da cu(m) sit aq(ua) ualde p(u)ra. g(rau)i(us) (et)c. si dicat(ur) q(uod) sit stiptica. (Con)t(ra)
stipticu(m) e(st) siccu(m). (et) h(aec) aqua e(st) h(umi)da g(rau)i(us) (et)c. i(n) media dissinteria u(e)l

Utrum q(ue)r(itur) utr(um) carnes (et) uinu(m) (con)petat q(uod) no(n). q(ui)a no(n) (con)petu(n)t i(n)
acuta eg(ritu)dine. s(ed) dissinteria s(ecundu)m G(alienum) i(n) affo(rismis) e(st) acuta g(rau)i(us) (et)c. (Con)t(ra)
p(ri)mu(m) d(icend)um q(uod) lac sic(ut) e(st) dare dissinterias malu(m) e(st). s(ed) appar(et) p(er) fr(agm)e(n)tu(m)
(et) lap(id)e(m) incensu(m) (et) a(d)mo(uea)t(ur) ser(um) ei(us) (et) butiru(m) (et) t(un)c e(st) (con)ueniens. (et) q(uo)d
p(ri)mu(m) e(st) digestibilius uaccino io (et)c. Ad obi(ectu)m d(icend)um q(uod) y(pocrates)
lo(quitu)r de lacte no(n) app(ar)ato. Ad a(liu)d d(icend)um q(uod) lac cap(r)inu(m) e(st) digesti
bilius uaccino. io si utr(um)q(ue) calefactu(m) d(ic)er(et) pl(us) (con)petit cap(r)inu(m). t(ame)n si
(con)q(ui)t(ur) ut facili(us) p(ot)e(st) dig(eri). t(un)c n(ihi)l auic(enna) q(uod) meli(us) sit uaccinu(m).
Ad obi(ectu)m d(icend)um q(uod) uaccinu(m) n(on) e(st) meli(us) q(ui)a (con)spissi(us). s(ed) e(ss)et si a(n)te pos(t)
s(ed) digi. De aqua pluuiali d(icend)um q(uod) e(st) ualde p(u)ra (et) p(er) (con)mocione(m)
p(er)ti(n)acis ualde dulcis (et) r(ati)o(n)e d(i)c(t)e d(i)c(tu)m ab ex(tr)e(m)e fortit(er) (et)c. b(i)b(i)t(ur)
(et) fa(cil)i(s) r(ati)o(n)e facili(tatis) facile p(er)t(ra)n(si)t. (et) i(te)m m(ateri)a q(ui)a t(ra)nsit ad m(em)b(ru)m
effici(tu)r d(icitu)r sicca (et) siccas fac(it) eg(esti)ones. s(ed) fo(rmali)t(er) m(ateri)a e(st) h(umi)da.
Ad a(liu)d d(icend)um q(uod) sicut(?) ... de ... carnes uola(ti)li(um) pos
sim(us) admi(ni)st(rar)e. (et) uinu(m) d(u)lc(e). Ad ob(iectu)m d(icend)um q(uod) i(n) acutis (et)
cu(m) feb(re) u(idelicet) cu(m) putrefac(tione) (et) i(n)flat(ione) no(n) l(ice)t carnes admi(ni)st(ra)re
u(e)l q(uae) e(st) putrefac(tio) (et) i(n)flac(io). l(icet) fortis n(ecess)ita(te) ad sustentac(ion)e(m)
n(atur)ae l(ice)t (et) carnes (et) uinu(m) d(u)lce grossu(m) admi(ni)st(ra)re.

Ileos est dolor intestinor(um). Ult(er)i(us) p(ro) q(uo) q(ue)r(itur) utr(um) y(liaca) passio
(et) colica p(otes)t fi(er)i ex mala (com)ple(xio)ne sola. (et) u(idetu)r q(uod) no(n) q(ui)a d(icit) G(alienus) i(n) de
morbo (et) accide(n)te q(uod) morb(us) (con)silis sit ex alia mala q(ua)lit(a)te. s(ed)
offi(ciali)s ex opil(ati)one. s(ed) iste p(assi)o(n)es sunt offi(cia)les. g(rau)i(us) (et)c. It(em)
auic(enna) (con)t(ra) eos q(ui) ponebant ep(ati)cas fi(er)i ex sola (com)ple(xio)ne (et) d(icit) sic(ut) ill(u)s mor
b(u)s q(ui) fit subito fit ex sola (com)ple(xio)ne. s(ed) yliaca (et) colica fi(u)nt subito. d(icit)
auic(enna). g(rau)i(us) (et)c. It(em) iste p(assi)o(n)es fiunt ex opil(ati)one. opil(ati)o no(n) fit ex
humore aut ex uentosi(ta)te (et) no(n) a sola (com)ple(xio)ne g(rau)i(us) (et)c. It(em) oppo(sit)i
na(tur)a s(ecundu)m fi(eri) c(aus)a(r)u(m) flux(us) uentris (et) (con)st(r)ict(i)o opponu(n)t(ur) (et) flux(us) sp(iritus)
fit ex fri(gid)o g(rau)i(us) (et)c. (Con)t(ra) e(st) auic(enna). D(icend)um q(uod) iste p(assi)o(n)es effici(u)nt a ma
la (com)ple(xio)ne p(otes)t e(ss)e. s(ed) fo(rmal)i(te)r fiu(n)t a m(ateri)a. un(de) p(ro)ponit auic(enna) q(uod) calid(i)tas
uias ap(er)it. (et) humi(di)tates fiu(n)t curre(n)t ad ex(teriora) (et) feces manent sicce
It(em) f(rigi)d(it)as (con)p(ri)mit. (et) (con)pulcio eligere(?) facit humiditate(s). (et) remane(n)t
feces siccae no(n) p(otes)t expelli. (et) sic p(re)d(i)c(t)e p(assi)o(n)es g(e)n(er)a(ntu)r (et) soluu(n)t(ur)
ob(iecta). Ad p(ri)mu(m) ... p(re)cedit d(e) c(aus)a p(ro)p(r)ia (et) formali morbu(m) faciente
s(ed) si l(ice)t ueniens (con)cludit d(e) p(assi)o(n)e q(uae) (con)plet (et) fo(rmalite)r p(otes)t fi(eri) subito s(ed)
n(on) sic p(re)d(i)c(t)e. i(m)mo p(er) exig(ua) longa disp(ositi)o(n)e c(aus)a t(ame)n p(re)cedit manife
ste d(e) c(aus)a formali. Ad t(er)t(iu)m d(icend)um q(uod) t(er)ti(u)m d(icend)um q(uod) opposita na
t(ur)a sunt fi(eri) c(aus)a c(aus)a(ru)m. s(ed) n(on) s(em)p(er) ab eadem c(aus)a. (Con)t(ra) q(ue)r(itur) ex q(uo) m(ateri)a pl(us) g(e)n(er)a
nt(ur) d(i)c(t)e p(assi)o(n)es calida u(e)l fri(gid)a. u(idetu)r q(uod) ex calida. n(am) i(n) h(uius)mo(d)i p(assi)o(n)ib(us)
e(st) dolor uehementissim(us). g(rau)i(us) d(ebe)t fi(eri) ex m(ateri)a q(uae) mag(is) mordicat dolore(m)
s(ed) h(uius) e(st) calida. g(rau)i(us) (et)c. It(em) i(n) opil(ati)one l(ice)t sit ibi colica t(ame)n q(ui)a
nullia fla(tus) ad ip(s)a(m) delegat(ur). sepi(us) eo(rum) p(assi)o(n)es fiunt ex flatu. g(rau)i(us)
s(imi)l(ite)r cu(m) nulla colera a felle t(ra)nsmittat(ur) ad intestina p(assi)o(n)es inte
stinor(um) sepissime debe(n)t ex colera g(e)n(er)ari q(uae) e(st) m(ateri)a calida g(rau)i(us) (et)c. (Con)t(ra)riu(m)
po(n)it auic(enna) q(uod) max(ime) fit ex uiscoso flatu. It(em) q(ue)r(itur) ex qua m(ateri)a pl(us)
ap(ost)ema(n)t(ur) intestina q(uod) ex fri(gid)a m(ateri)a u(idetu)r q(ui)a ad m(em)b(ra) (con)silia fluu(n)t hu(m)o
res (con)siles. g(rau)i(us) cu(m) intestina sint fri(gid)a humores fri(gid)i max(ime) (con)fluu(n)t
s(ed) ex humorib(us) ad ip(s)a fluentib(us) ap(ost)ema(n)t(ur). g(rau)i(us) (et)c. It(em) h(aec) passio
fit ex opil(ati)one (et) ex ap(ost)emate (et) h(aec) sunt ut pl(urimu)m ex m(ateri)a fri(gid)a g(rau)i(us) (et)c.
(Con)t(ra)riu(m) po(n)it auic(enna). Juxta h(oc) q(ue)r(itur) utr(um) aliq(uo) mo(do) possit fi(eri) opil(ati)o ex
m(ateri)a calida u(idetu)r q(uod) no(n). q(ui)a t(ame)n intestina sunt calida eu(n)t istas pas
sio(n)es ut p(ro)b(atu)r p(er) auic(enna). It(em) mittit(ur) ad intestina ad expellend(um)
sup(er)flua. g(rau)i(us) nullo mo(do) d(ebe)t e(ss)e c(aus)a retentio(n)is eor(um) g(rau)i(us) (et)c. (Con)t(ra)riu(m) po
nit auic(enna). Ad p(ri)mu(m) d(icend)um q(uod) p(re)d(i)c(t)e passio(n)es p(otes)t c(aus)ari ex opi
l(ati)one (et) ap(ost)emate. s(ed) ex opil(ati)one max(ime) g(e)n(er)a(ntu)r ex flatu uisco
so. q(ui)a fi(er)i c(aus)a intestinor(um) (con)gregat(ur) in eis. s(ed) n(on) fiunt ex ap(ost)emate
g(e)n(er)a(ntu)r m(aio)r(e) ex humore calido q(uod) p(otes)t ibi(dem) i(n) intestinis (con)t(ra) illa
diu(tius) e(st) (et) u(e)n(en)osa. Ad p(ri)mu(m) d(icend)um q(uod) dolor p(u)ngitiu(us) g(e)n(er)at(ur)
ex m(ateri)a calida si distensiu(us) p(otes)t c(aus)ari ex flatu. h(uius) a(ute)m dolor e(st) in
d(i)c(t)is p(assi)o(n)ib(us) c(aus)atur ex ap(ost)emate. Ad a(liu)d d(icend)um q(uod) l(i)c(e)t p(er) ...
pl(us) d(e) flatu i(n) intestinis g(e)n(er)at(ur) q(uam) (et) mittat(ur) d(e) colera io p(assi)o
fit i(n) d(e) flatu. It(em) n(on) e(st) sil(e). q(ui)a no(n) p(ro)p(ter) h(oc) fla(tus) mitti(tu)r ut ibi
maneat (et) ip(su)m inuoret ne suo motu nimiu(m) desiccet (et)
q(ui)a i(n) e(st) manens egrieo(?) p(otes)t c(aus)ari. s(ed) colera mittit(ur) ad intesti
na no(n) ut ibi maneat s(ed) ut expellat(ur). io (et)c. Ad a(liu)d p(ro)b(atu)r q(ui)a (et)
ap(ost)ema pl(us) p(ro)b(atu)r g(e)n(er)at(ur) d(e) calida m(ateri)a. Ad obi(ectu)m d(icend)um q(uod) l(ice)t fla(tus) pl(us)
currat ad intestina. q(ui)a t(ame)n opilat pl(us) q(uam) p(er)ueniunt a colera
e(st) (con)t(ra) io opil(ati)o fit d(e) flatu (et) ap(ost)ema d(e) colera. Ad a(liu)d p(ro)b(atu)r q(ui)a n(on)
e(st) sil(e). q(ui)a opil(ati)o fit d(e) humore grosso nimiu(m) replente (et) ap(ost)ema
d(e) subtili nimiu(m) p(ro)t(ra)hente. Ad a(liu)d d(icend)um q(uod) ex m(ateri)a calida p(otes)t p(er)
fi(eri) opil(ati)o q(ui)a aliq(ua)n(do) a b(e)n(e) t(ame)n desiccat (et) ingrossat m(ateri)a(m) q(uo)d
no(n) p(otes)t expelli (et) i(te)m intestina corrugat (et) d(e) eis fit ret(ra)c
tio. Ad p(ri)mu(m) d(icend)um q(uod) calid(itas) (com)p(ar)atiu(a) m(ateri)a d(icitu)r (et) d(icitu)r s(ed) e(st)

excedens adhuc (et) (con)densat. Ad a(liu)d d(icend)um q(uod) paucam m(ateri)a(m) p(ur)
git (et) iuuat ad expulsio(n)e(m). s(ed) nimia caliditate sua desiccat (et)
expulsio(n)e(m) impedit. (et) fi(er)i aut i(n) h(uius) rib(us) s(ecundu)m calidu(m) aut

Queritur igit(ur) pl(us) deb(et) fri(gidu)m q(uod) in h(uius) rib(us) fri(gid)i u(idetu)r q(ui)a s(ecundu)m fri(gidu)m
flatu(s) nimiu(m) g(e)n(er)at(ur). (et) ex flatu max(ime) fit ista p(assi)o. g(rau)i(us) (et)c. It(em)
h(aec) p(assi)o g(e)n(er)at(ur) a(ute)m ex humore recepto. s(ed) calidu(m) fac(it) ad mobil(ita)te(m) (et) n(on)
ut retineat(ur). g(rau)i(us) (et)c. (Con)t(ra) e(st) auic(enna). D(icend)um q(uod) in h(uius) rib(us) s(ecundu)m calidu(m)
(et) intestina fri(gid)a fit max(ime) d(i)c(t)a p(assi)o. q(ui)a intestinib(us) e(st) nimi(u)m humor(um) re(tenti)o
in h(uius)iores retineat(ur) fi(er)i c(aus)a humor(um). s(ed) q(ui)a fla(tus) e(st) subtile (et) ut
faciat istam p(assi)o(n)em (et) sol(uitu)r p(ri)mu(m). q(ui)a h(umor)es s(ecundu)m fri(gidu)m g(e)n(er)at flatu(m)
subtile (et) fl(u)idu(m) (et) t(a)l(is) no(n) facit p(assi)o(n)es. q(ui)a no(n) manet. Ad a(liu)d
d(icend)um q(uod) calidu(m) sua p(ro)p(ri)a (com)po(siti)one fac(it) ad motu(m). s(ed) cu(m) n(imi)us (con)iu(n)
gat(ur) s(e)p(ar)at mot(um) (et) sic e(st) i(n) p(ro)p(osi)to io (et)c. (Con)seq(ue)n(ter) q(ue)r(itur) utr(um) iste pas
siones debeant dici acute u(idetu)r q(uod) sic. q(ui)a G(alienus) uult s(ecundu)m affo(rismu)m
q(uod) egritudines h(uius)mo(d)i dicu(n)t(ur) acute iste sunt h(uius)mo(d)i g(rau)i(us) (et)c. It(em) iste
q(uae) h(abe)nt sinthomata ualde acuta sunt acute. iste sunt h(uius)mo(d)i g(rau)i(us) (et)c.
(Con)t(ra) acute sunt d(e) m(ateri)a calida. (et) iste sunt freq(ue)nti(us) d(e) fri(gid)a. g(rau)i(us) (et)c. It(em)
q(uae)c(um)q(ue) cito interficiu(n)t. dicu(n)t(ur) fort(ass)e p(ro)p(ter) dolore(m) forte(m) q(ui) i(n)ducit
s(ed) q(uod) dolor no(n) i(n)ducat morte(m). p(ro)b(atu)r. n(on) q(uod) uirtute(m) adduc(i)t ad
sua(m) op(po)sit(i)o(n)e(m) c(aus)am mortis. dolor e(st) h(uius) q(ui)a fac(it) mag(is) sentire
g(rau)i(us) (et)c. It(em) dolor e(st) passio a(n)i(m)al(is). s(ed) s(ecundu)m tu(n)c u(ir)tute(m) s(ecundu)m n(atura)l(e)m u(ita)l(e)m
no(n) debilitat(ur) p(ro)p(ter) dolore(m) g(rau)i(us) (et)c. (Con)t(ra)riu(m) ponit auic(enna). Ad
p(ri)mu(m) d(icend)um q(uod) eg(ritudo) p(otes)t d(ici) acuta aut q(ui)a e(st) in m(em)b(ro) nobili aut q(ui)a
h(abe)t acuta sinthomata (et) sic iste p(assi)o(n)es sunt acute (et) q(ui)a h(umor)es (et) sol
uu(n)t(ur) r(ati)o(n)es. Ad a(liu)d d(icend)um q(uod) dolor p(ro)strinit o(mne)m u(ir)tute(m). s(ed) p(ri)o
a(n)i(m)al(e)m (con)t(ra) a(n)i(m)ale(m). q(ui)a sp(iritus) (et) calore(m) ad locu(m) dolente(m) t(ra)nsmittit (et)
sic n(atur)al(e)m u(ir)tute(m) a(n)i(m)al(is) suos sp(iritu)s. (et) no(n) (con)tinue ut(ra) restauran(tu)r q(ui)a
deperdit(ur) n(atur)al(is) u(ir)tute. (et) sic ip(s)a u(ir)tute deficit (et) sol(uitu)r. s(ed) q(uo)d q(ui)a n(on) i(n)
m(anen)te noce(n)t a(n)i(m)ali u(ir)t(u)ti. (et) p(ro)ponit(ur) alius. Ad p(ri)mu(m) d(icend)um q(uod) dolor
facit sentire s(ed) no(n) r(ati)o(n)e delectabilem. n(on) m(od)o date. s(ed) i(m)mo date.

Utrum q(ue)r(itur) q(uae) sit d(e)t(er)ior aut colica uentosa aut ex humore opi
lante. q(ui)a d(e) ap(ost)emate no(n) e(st) dubiu(m) q(ui)a sit d(e)t(er)ior (et) u(idetu)r
q(uod) humoral(is) d(e)t(er)ior sit h(aec) p(assi)o s(ecundu)m auic(enna) fit ex opil(ati)one. s(ed) humor fac(it)
mag(is) facit opil(ati)one(m) q(uam) uentositas g(rau)i(us) (et)c. (Con)t(ra) si dicat(ur) q(uod) uen
tosa e(st) d(e)t(er)ior. q(ui)a det(er)iora i(n)ducat sinthomata sic(ut) maiore(m)
dolore(m) (con)t(ra) mala q(ua)litas i(n) grossiori s(ubstanti)a pl(us) noce(n)t. q(ui)a fortius
no(cumen)tu(m) op(er)at(ur). s(ed) humor e(st) grossior uentositate g(rau)i(us) sua malicia pl(us)
nocebit. It(em) in ydropisi i(n) uidem(us) q(uod) illa sp(eci)es e(st) d(e)t(er)ior i(n) qua
pl(us) e(st) aquositas q(uam) i(n) q(ua) pl(us) e(st) uentositas. g(rau)i(us) (et)c. It(em) p(assi)o
que facili(us) sol(uitu)r e(st) mi(nu)s mala sic(ut) se h(abe)t uentosa r(espectu) humoral(is)
g(rau)i(us) (et)c. maior p(ro)b(atu)r. uentositas p(otes)t dissolui a calore n(atur)ali (et) i(n)n(atura)li
ut p(ro)b(atu)r p(er) illu(m) affo(rismu)m. febr(is) p(ro)t(ra)hens q(ui)b(us) p(ro)uocat d(e) n(atur)al(is) dol(ore)s sine fleg
mone feb(ri)s s(uperu)enie(n)s soluit (et) si sit flegmo(n)e no(n). g(rau)i(us) (et)c. It(em)
q(uo)d e(st) maxime n(on) si fiat tu(n)c mag(is) e(st) i(n)n(atur)a(l)i. s(ed) humor mag(is) e(st) (con)t(ra)ri(us)
n(atur)e q(uam) uentositas. g(rau)i(us) morb(us) d(e) humore i(n)n(atura)li erit det(er)ior illo q(uod)
fi(er)it de uento(sitat)e. It(em) dolores (et) calores q(ui) fiunt c(ir)ca p(ar)tes s(u)p(er)iores
sunt h(uius)iores. d(icit) y(pocrates) (et) appellat(ur) i(n) s(e)c(un)do q(uod) eor(um) s(ecundu)m G(alienum). s(ed) colica
ex uento(sita)te mag(is) e(st) c(aus)a cu(m) sit in(fra) pelliculas i(n)testini (et) humor(em)
n(on) ip(su)m q(ua)n(do) i(n)t(ra) eius (con)cau(itat)e(m) g(rau)i(us) (et)c. (Con)t(ra) e(st) auic(enna). It(em) h(oc) p(ro)b(atu)r p(er) colica
i(n) colica ex opil(ati)o(n)e. d(icit) auic(enna) no(n) d(ebe)t dari fortia resolue(n)tia
ne fiat uento(sitas). s(ed) g(rau)i(us) pl(us) timet(ur) uento(sitas). p(ro)b(atu)r q(uo)d e(st) d(e)t(er)ior.
D(icend)um q(uod) uentosa colica e(st) d(e)t(er)ior cu(m) m(ulti)p(lica)t(ur). una e(st) q(ui)a humor
facie(n)s colica(m) (et) i(n) (con)cauo intestini. h(oc) e(st) uia ap(er)ta (et) uento(sita)s
distendit ip(su)m (et) p(ro)ficit. un(de) diuisio(n)e(m) fac(it) int(er) duas pellicu
las intestini u(bi) no(n) e(st) uia ap(er)ta. s(ecund)a c(aus)a e(st). q(ui)a mag(is) manifeste
dist(ra)h(i)t(ur) coloniu(m) co(ntinua)tis op(er)at(ur). t(er)cia c(aus)a e(st). q(ui)a mag(is) e(st) erratica (et)
s(e)c(un)d(u)m e(st) q(uod) ali(qui) tenet morbu(m) p(ro)p(ter) se. (et) aliu(m) p(ro)p(ter) mala sinthomata. d(icend)um
g(rau)i(us) q(uod) s(ecundu)m se g(e)n(er)a morbi d(e)t(er)ior e(ss)et humoral(is). s(ed) colica(m) tenem(us)
p(ro)p(ter) sua sinthomata q(uae) sunt i(n) uentosa d(e)t(er)iora. io (et)c. (et) sol(uitu)r p(ri)mu(m)
q(ui)a p(ro)cedit d(e) morbi malicia n(on) s(e)n(sibi)l(ite)r. nos a(ute)m refere(n)do ip(su)m ad sin
thomata (et)c. Ad a(liu)d d(icend)um q(uod) si eade(m) q(ua)litas sit i(n) duob(us) q(uo)r(um) un(um)
grossi(us) sit (et) alteru(m) s(u)btili(us) forti(us) ag(it) in grossiori. s(ed) n(on) e(st)
h(uius) q(ui)a iste h(abe)t s(ubstanti)am (et) uias intestini opilat (et) uento(si)tas d(e)scend(it)
p(ar)tes illi(us) i(n)ti(m)i(us) s(e)p(ar)ando tunica(m) a tunica. io (et)c. Ad t(er)ciu(m) d(icend)um
q(uod) no(n) est sil(e). q(ui)a ydropisi timem(us) p(ro)p(ter) se (et) no(n) g(e)n(er)a sinthomata(s) s(ed)
colica(m) e(st). Ad q(ua)rtu(m) d(icend)um q(uod) supposito q(uod) utr(um)q(ue) st(e)t eq(ua)l(ite)r bi(n)
obi(citu)r. s(ed) sic(ut) e(st) p(ro)p(ter) dolore(m). q(ui)a maior e(st) i(n) uentosa colica. Ad
a(liu)d d(icend)um q(uod) p(ri)ma p(ro)p(ositi)o solu(m) intelli(gitu)r i(n) humorib(us). io n(on) ad p(ro)positu(m)
de uentosa. u(e)l d(icend)um q(uod) h(oc) e(st) u(eru)m q(ua)n(do) humor desistit(ur) o(mn)io a regi
mi(n)e n(atur)e. (et) no(n) ali(ter). un(de) ap(ost)ema s(a)c(ro)s melius e(st) alius apatib(us). s(ed)
h(uius) humor n(on) e(st) o(mn)io putrefact(us). u(e)l o(mn)io a regi(mi)ne n(atur)e destitutus. Ad
a(liu)d ad fo(rmu)m ar(gumentu)m d(icend)um q(uod) ead(em) m(ateri)a e(st) u(e)ritate ut(ro)biq(ue) tex(tus) io s(ed) si
e(st) i(n) (et)c. It(em) d(icit) G(alienus) e(st) q(uod) loc(us) minor ampliat(ur) loc(us) mag(is) p(ro)fundat(ur)
q(uam) min(us) a m(ateri)a p(otes)t attingi. (et) sic uento(si)tas cu(m) mag(is) p(ro)fundet(ur)
e(st) mag(is) infest(us) cuius oppo(situ)m supponebat(ur). It(em) q(ue)r(itur) i(n) quib(us) colica
sit d(e)t(er)ior aut i(n) h(uius)mo(d)i(?) intestina pingua aut i(n) h(uius)mo(d)i ...

[illegible]

Hemoroys c. ap[ud] illius venere &c. [illegible]

[illegible]

Notis in locis glosissimum medicine &c.

[illegible]

Bom coloris vel mali causa

R[illegible] Emorroidarum est causa ydropisis

Emoroides

[illegible]

... Cum ergo q̃s cibꝫ ĩ ꝯpetat uit̃ q̃ ... diuis cũ auic̃ q̃ cibꝫ subtil' dꝫ dari ĩ distẽꝑa calĩa epis · q2 illa distẽꝑasia ... debilitat a calore ... ut fit debil' digo ĩ cp̃e ... pisis ex indigõne. Cad ar̃m · diuis q̃ calor fortis uĩl' ad hunc cibũ subtile · ꝛ sic calor digestiu9 ẽ debil' · lꝫ ĩ uĩl' sit fortis · id digestibile dꝫ eẽ subtile.

Epar opilatur multis modis.

Queritur q̃ ep̃ ... opilet aut calidũ aut frĩm · ... auic̃ · ... uolũt q̃ opil'o fit ꝓp̃ fortem attractõne · ... calidũ fortꝰ attrahit q̃ frĩm g° ac̃ ...

[illegible]

... ĩ sic ẽ v̄m · vel enoima ... epis ꝯ fortitate q̃ ꝯfor̃m potiꝰ efficit ... Cad a° diuis q̃ ... ab ep̃e attrahit ĩ mag̃ q̃ntit̃e ꝛ sũt grossa in sua id opilãt ... ad plonez veniãt id ipm̃ leuiũt.

Apostemata in ep̃e nascenti.

Q° ... ex hu ... q° plꝰ ... ap̃a epis uit̃ ex flate ul' cola q2 ex flate uĩ · q2 d̃r auic̃ ... ep de opilacẽai diureticis · q2 illa diuretica ... ep̃e ... qua grossa ... ul' ... p̃ sil'e ... cola ... hũor ... nõ debeat ... ĩ loco ... g° ac̃.

[illegible]

bili corpi d. G. ut s. me. ut sit regimen acetoz ari cu. de aq dt q diuise spes cibor sto̅m ingerit. g° mag me lexa tiua cib. Cn e uis a aut lo. i ill q̄ in ab p se ab hoiaut. g° nllo mo me. accipiet u ci cibo. Sep ult a tasi q mirabola bic opecat. Aut dt aborto aut lo i p° q̄ s. actinic aopilat sap a tasi in dedinacte qn d b no timet.

Sanguinis fluxus ab ore multis modis fit. Cq p° uen fluxus sanguinis ab ore cito a corrosione ul

...

si incorrosione morat in uia quitat q̄cauitates corp sius qi putrefac gapit col nigru ul l i uu dii. Cad a° di cuius q a sola q̄ue pt impediri digo sanguis an digo i fiut in fluxu. io no oz i ee m peccatem. Sz intestina a sit locus digomis sanguis. io ab eis no effluit sangs n corrodam. Sz no corrodint nisi fit in eis mala. io ac. a p l sol. a° q̄ in itestinis fit corrosio. a pt ab ore ueit bis fluxus sine corrosione. io intestinal e dolorosior.

Ydropisis est error uirtutem mutabilem te istam diffinicoe pt qn apm opo a inepta adid de bent refici. g° digo an digo adep. Sz p oponem debi tam mb° a° no d notificari nisi mb cu e. g° i p i qd q̄tingit e pi male diffinit ydropisis. Cit q quis morb sil ul psilis mlt Jo pones in ydropisi c de meb° q̄sili q offi ut. qz in ydropisi e tuior. a i pcati fige q ois m. qz in ydropisi pt ee corrosio. Cad p° dnis

...

Ad ebo

que est post. Sed paciu' colere nihil &c. g° &c. Contrarium vult auic. Item
quod utrum commestio lactis sit conveniens in quo non ... firmum et humidum
competit in morbo frigido et humido lac est ... plures auicenna ... aliquid
... contrarium g° &c. Item ... in ... et ...
dicit quod lac est cito conuertibile. Sed in humidis malos humores non competit
cum cito conuertitur. Et ydropisi habent multos malos humores
g° &c. Contrarium vult frap. et auic. dicens quod lac camelinum
et caprinum competunt in ydropisi. Ad primum dicendum quod euacuacio
colere non competit nisi sit valde humida sua repletio non fiat
morbi immo magis ... Ad 2 dicendum quod ... humoris
... amplius morbi. Sed magis
resistens morbo. Ideo non debet euacuari. Ad 3 dicendum quod lac camelinum
... competit in ista passione et quod
... liquibile ...
... in ydropisi de calida ... dicit auic. Ad primum dicendum
... auicenna quod si aliquid contrarium ... non est
... dicendum de lacte quod licet non conueniat ratione ...
... Sed ... dicendum quod ...
... si diu remanserit ... ad ...
... ad ipsum ueniunt ... omne.

[illegible]

Nomen yctericie sumptum est a volucri.

Post quod an yctericia sit morbus ... quod non ... dicitur quod yctericia non est morbus. Item quod non nocet operationi ... quod yctericia non nocet operationi ... g° quod ... yctericia digerit cibum ... et alia sua opera facit g° &c. Contrarium per auicennam de ea ut de morbo determinat. Sed quis morbus sit ... quod officialis quia est ... officialis ... quod ex opilatione ... [illegible]

[illegible]

Passio splenis multum assimilatur passioni.

Primo dubitatur utrum habentes magnum splenem debeant esse extenuati ... quod non ... ab utraque colon ... est cum bone nutricionis ut dicit ysaac in urinis quod g° a colera gros... ... bone nutricionis et inpugnacionis ... magnum splenem est cum ... g° &c. Item urina ... auic. est bonum signum in yctericia quia ... bone nutricionis. Sed magnum splen purgat meliam ... g° &c. Item dicit ysaac ... [illegible]

[illegible]

... ad 2 dicendum quod ...
... et non competit ... splenetica
... et sic ... Ad 2 dicendum quod ... operatur fortior splenetica
... Ad primum dicendum quod ...
... alius ... Sed alia non ... ut ... Ad 2 dicendum
quod qui ... facilius ... quod ... est ...
... ad splenem quod qui est ... leso ...
... cibum. Hic post quod utrum in renibus

Renes triplici paciuntur

possit esse dolor vehemens. Renes ... ut dicit auic. &c. Item ... pinguedine et carne involuti est ... et ... plus maioris. Dicit auic. ... dolor ... renes sunt ... g° &c. ... quod ... est dolor fortior quam ... pinguedine et carne est ... Contrarium est auic. ... Item quod dicit auic. [illegible]

[illegible]

corpe mor^le. De subsequente au^s affo. a causone h~ito rigor supueniente fit solucio datum h~et^r oplete. It q^r ur^e ab h~uo^b visco sis possunt ur~ia fi in renibus. et ur^e q^r no urina fuit ab h~uo^b mordicatiu^b s; h~uores uiscosi n~ sunt h~u^s g^o &c. Conu^ unle aui^e. Quer^r h~ q^r cu^r urina sit decio^r aut renu aut ue sice. q^r urine renu ur^e p sile plino e uiibz muosu et curiosu mag q^r pecto^r. et cu urina e decio^r iplone q^r in pectore g^o &c.
Contra unle aui^e. Quer^r h~ q^r cu^s urinis sanies d; ee ma gis fetens et q^r sanies renu ur^e q^r n~ putrefco maioz et fetoz maioz. s; i renibz e putrefco maioz q^r n~ ply e d^r flo. calo et h~uido a h~ sunt pn^a putrefcois. g^o &c. It urina sanies ply fetet q^r pauca. s; a renibz e ply d^r sanie g^o &c. Conu^ nil aui^e urina. et q^r aui^e. Ad p~m dn~s q^r ex uiscosis h~uo^b pnt urina gn~ri i renibz s; h~ e p accns. q^r uiscosi h~uores adhere^t fortr renibz ...

Sanguinis egressio cum urina. Quia fri^s de fluxu sanguis sat^s dcm~ est. h~ magr^e tacu^s opposuit.

Generatur lapis in renibus ul' in uesica &c.

Hic pino q^r ucm~ lapis in renibz ul' in uesica pos sit a fi~nte gn~ri ...

[illegible]

Passioni diabetica habent renes. Q; po q^r uer^e diabetes possit cau^a a caliditate ur^e q^r no. &c. no e cal^a q^r ...

[illegible]

... Item pr[opter] q[uo]d in q[ui]b[us]dam in so[m]pno expellat[ur] urina cu[m] expulsio sit i[n] ue[nienti]bus ... ligat[ur] in so[m]pno. Ad p[ri]mum dicendum q[uod] ... ad uir[tutes] ... a magistro Iohanne de sancto ... disputatus.

[D]ensa ad animalium membra

[Hic] q[ue]ri[tur] xviii. P[ri]mum e[st] utrum coitus operetur corpori ... utrum coitus operetur ... in pueris et adolescentibus ... utrum coitus magis uiros uel mulieres ... magis delectet[ur] in coitu ... utrum operetur in morbis flaticis ... utrum in coitu sit delectatio. xi. utrum sperma descendat a singulis membris. xii. ... xiii. ... xiv. utrum ab epate ueniat ... xv. ... xvi. ... xvii. utrum ... xviii. utrum operetur ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

... solo ro[mano].

[S]i neruum arterie [et] uirgam impleant uentositate.

Hic q[ue]ri[tur] xvii. P[ri]mum e[st] utrum ad g[e]n[er]atio[nem] erigat[ur] ... cum femina ... magis ... utrum coitus magis ... priapismus et satiriasis ... utrum in ... priapismus operetur ...

[illegible]

gomorrea sit passio. viii. cum omnibus sit passio. ix. utrum magis generet senibus quam iuvenibus. x. utrum magis in viris quam in mulieribus. xi. utrum mulieres spermatizent. xii. utrum virga augmentetur latitudine et longitudine in priapismo. xiii. utrum pollucio nocturna possit esse in pueris. xiiii. utrum sit passibilis. xv. utrum ymaginatio possit esse causa pollucionis nocturne. xvi. utrum anima paciatur a corpore. xvii. utrum fiant operatione in causa pollucionis nocturne.

Consequenter primi sic. Virtus generativa est perfectior et complecior in homine quam in celis ... nigrantis per putrefactionem. Sed etiam generat in se aerem sine admixtione diversarum materiarum ... exigitur in vino et maris cum femina. Nec similiter in generatione generatorum per putrefactionem; ergo multo fortius nec similiter in generatione corporis humani. ... nobilior est virtus generativa in homine quam in plantis. Sed ad generationem plantarum ...

[...]

... bilitatis vel mortificatis ... operatur in eo pollucionis nocturne ... cum ... morbos ... Sed sanguis debilitatur ... calor et spiritus mortificando ... Consequenter est actor docens et administratur ... Ad ... quod ... operetur quia ingrossatur sperma ... spermatis ... in ... et non ... mortificatur ... et ... in administratio ... per hec patet solucio rationum.

Humores a corpore ad testiculos descendentes etc.

Hic queritur. xiiii. primo de modo procedendi ... de passione testiculorum. 2. utrum deceat ... de passionibus testiculorum mulieris. 3. utrum mulieres habeant testiculos. 4. utrum apud testiculos possit generari ... v. utrum magis generetur ex humoribus calidis quam frigidis. vi. utrum ... generari ex aquositate. vii. utrum ... generari ex humore ... viii. utrum ... testiculorum operetur reparatio ... ix. de modo procedendi ... x. ...

[...]

subtiliat ita quod humores subtiliati ascendunt et non descendunt quare menstrua minime fluunt. ¶ Alio modo est locus de ultimis proportionibus ad etates et complexiones et hoc modo menstrua magis fluunt in iuvenibus in prima etate lune et secunda et in senibus magis fluunt in tertia et quarta vel quarta secundum eorum complexione et regione. ¶ Ad primum argumentum patet solutio quia quamvis sanguis magis humidat in prima etate vel secunda ipsius lune et propter hoc sanguis ascendit et non descendit sicut patet ex iam dictis quare etc. ¶ Ad secundum dicendum quod inanitionem adiuvatorum evacuando eos quibus humores evacuant [illegible] ad tempus evacuationis quod patet per hoc quod medici evacuant in principio morbi et non in statu quare etc. ¶ Ad tertium dicendum quod non est simile quia precessit tempus quo confluunt superfluitates in corpore et tunc advenit virtus calida veris dissolvit et a virtute forti [illegible] expellitur et non magis fluunt menstrua. Sed sic non est de quadris lune prima enim quadra [illegible] sit quadra que non confluunt superfluitates nec fiunt cum [illegible] superfluitates quare etc. ¶ Ad quartum dicendum quod non valet quia motus maris fit a circumferentia ad centrum sed in fluxu menstruorum fluit sanguis a centro ad circumferentiam. Sed luna in prima quadra vel secunda movet a circumferentia ad centrum et inquantum quadra econverso quare etc.

Circa .x. sic mulier [illegible] Sed mulier dicitur etc. quod mulier potest concipere .xi. anno sed vir non potest generare donec .xiiii. anno. Ergo prius menstruat mulier quam vir spermatizet. ¶ Item in de animalibus scribitur quod in tempore in quo vir spermatizat vir et menstruat mulier quare etc. ¶ Contra agens forte citius producit suum effectum quam agens debile sed vir est fortior quam femina quare etc. Sed effectus viri est spermatizare et effectus mulieris est menstruare. Ergo prius et citius spermatizat quam mulier menstruet. ¶ Item masculus citius fortificatur in ventre matris quam femina. Ergo eadem ratione vir citius veniat ad complementum sive perfectionem cum est extra ventrem matris quam mulier sed non dicitur esse perfectum donec possit generare sibi simile. Ergo vir citius potest generare sibi simile et per consequens quam mulier sed non nisi spermatizando quare etc. ¶ Dicendum quod mulier citius et prius potest concipere vel menstruare quam vir generare vel menstruare duplici ratione. Una ratio est quia menstrua sunt indigesta et incompleta et sperma viri est digestum et completum sed indigestum precedit digestum et incompletum completum quare etc. Alia ratio est quia vir est nobilior et complexior quam femina et ideo tempore longiori indiget ad suam perfectionem vel complementum quam mulier sed non dicitur perfectus donec possit generare sibi simile et ideo mulier prius et citius potest menstruare quam vir spermatizare vel generare. ¶ Ad primum dicendum quod maior habet veritatem quando agens forte et debile producunt operationes eque perfectas sed non est in proposito quare etc. ¶ Ad secundum dicendum quod non valet quia in fortificando fetus in matrice fit mediante calore qui est fortior in masculo quam in femina et ideo citius fortificatur masculus in matrice quam mulier. Sed complementum augmentum ipsius fetus extra matricem fit mediante humido quia humidum disponit membra ad extensionem. Sed mulier est humidior quam vir et ideo femina citius venit ad augmentum et complementum extra quam masculus quare etc. [illegible] ad augmentum fluxum menstruorum operatur

Circa .v. sic arguitur fluxus menstruorum. Sed balneum augmentat fluxum menstruorum cum sua caliditate dissolvat humores et aperiat poros. Ergo balneum non operatur in fluxum menstruorum. ¶ Item sicut sanguis aliquando fluit a corpore per menstrua ita aliquando fluit a corpore per nares. Sed in fluxum sanguinis a naribus non operatur balneum sicut patet per superdicta. ¶ Contra est actor expresse in littera. ¶ Dicendum quod duplex est balneum scilicet stipticum et dulce. Balneum operatur in fluxum menstruorum. Aliud est balneum aque dulcis et de isto balneo est distinguendum: aut enim est multum aut paucum. Si multum non operatur quia multum balneum remollit carnes et humores disponit ad fluxum. Unde scribitur libro de regimine acutorum scilicet quod balneum carnes extenuat. Sine sit paucum tunc operatur in fluxum menstruorum quia sua caliditate aperit poros et attrahit humores partes fluere inferius ad partes articulares et ideo diminuit fluxum menstruorum propter ventrem ad vulvam. ¶ Ad primum argumentum patet solutio quia quamvis huiusmodi balneum dissolvat humores et faciat ipsos fluere non tamen ad inferiora sed potius ad superiora et ideo balneum augmentat fluxum sanguinis per superius ita per menstrua per hoc solutum [illegible] sed ideo non contrariantur duobus contrariis ergo

Circa .vi. sic arguitur fit per contrarium ideo non operatur in curam duorum membrorum contrariorum sed fluxus sanguinis a naribus operatur in fluxum menstruorum. ¶ Item afflictio non est addenda afflictioni sed mulieres menstruantes sunt afflicte ergo in eis non operatur fluxus sanguinis a naribus quia per talem fluxum magis affligentur. ¶ Contra est auctor in .3°. et actor in littera quare etc. ¶ Dicendum quod fluxus sanguinis a naribus operatur in fluxum menstruorum quia talis fluxus a naribus attrahit ad superiora humores partes fluere ad inferiora per menstrua et ideo diminuit fluxum humorum quare etc. ¶ Ad primum dicendum quod non valet quia sanguis a naribus non operatur in retentione menstruorum ut curet huius retentionem non enim patiuntur sed potius augmentant. Sed operatur in retentione menstruorum ut preservet corpus mulieris ab egritudinibus futuris vel generandis ex sperma retento in corpore mulieris quia per fluxum sanguinis a naribus evacuatur ille sanguis qui retinetur in corpore quia non fluunt menstrua tempore debito cum sanguis retentus in corpore si maneret in corpore posset causare plures [illegible] egritudines futuras. ¶ Ad secundum dicendum quod licet fluxus sanguinis a naribus affligat ad tempus non tamen sequitur loquendo de fluxu modico quare etc. [illegible] cum humores descendunt inferius operatur in fluxum

Circa .vii. sic arguitur [illegible] menstruorum sicut per se patet. Sed ligatio extremitatum facit humores descendere inferius cum ligatio extremitatum sit dolorosa et ad locum dolorosum fluunt humores quare etc. ¶ Item ligatio extremitatum ad operatur in retentione menstruorum sicut patet per actorem in littera. Ergo non operatur in fluxum menstruorum cum ideo non operatur in curam duorum contrariorum morborum quare etc. ¶ Contra est actor in littera. ¶ Dicendum quod extremitatum quedam sunt extremitates superiorum membrorum et quedam sunt que sunt inferiorum membrorum. ¶ Dicendum quod in fluxu menstruorum operatur ligatio membrorum superiorum scilicet manuum et brachiorum et propter dolorem generatum ex forti ligatione trahantur humores inferius descendentes ad superiora et tamen non operatur ligatio extremitatum membrorum inferiorum scilicet crurium et pedum quia faceret descendere humores inferius et augeret fluxum sanguinis sicut probat per auctorem et per hoc solutum et similiter sed quia in retentione menstruorum non operatur ligatio extremitatum superiorum membrorum sed potius inferiorum et ergo est in fluxu menstruorum quare etc. [illegible] cuius morbi non dicitur attrahi a membro in suo

Circa .viii. sic arguitur mamilla [illegible] bilis ad membrum nobile. Sed appositio ventose sub mamilla. ¶ Contra est ypocras in afforismis dicens quod mulieri si menstrua velis retinere retine sicut maiorem pone quare etc. ¶ Ad hoc est actor in littera quod concedo quia huiusmodi ventosa attrahit humores descendentes ad matricem et potius cohibet fluxum menstruorum ad superiora sive ad mamillas et ideo diminuit fluxum humorum et potius retinet fluxum menstruorum. ¶ Ad primum argumentum dicendum quod maior est vera quando membrum ad quod attrahitur materia morbi ad membrum nobile simpliciter sed mamilla non est membrum nobile simpliciter loquendo quare etc. ¶ Vel dicendum quod maior est vera quando membrum nobile est infirmum et non extra. Sed mamille sunt extra et non infirme quare etc. [illegible] nem solum repletio mamillarum cum

Circa .ix. sic arguitur mammarum sit per contrarium sed mulieres menstruantes sunt mamme. Ergo eis non operatur flebotomia cum flebotomia minuat quare etc. ¶ Contra est actor et auctor in tertio. ¶ Dicendum quod flebotomia operatur in fluxu menstruorum licet autem contrarium fortiter docet [illegible] propter hoc flebotomiam diminuit fluxum humorum et per hoc solvitur prima ratio quia quamvis mamillis non solvitur mamillarum. Dicendum quod hoc verum est de minucione facta per eandem partem. Sed in fluxu menstruorum fit flebotomia de basilica et ita per partem superiorem sic evacuatio quia contrariatur parti inferiori et ideo diminuit fluxum humorum plus fluentium ad membra inferiora quare etc.

Circa .x. vinum est calidum et siccum sicut ypocras indicens et auctor in .3°. Sed in fluxu menstruorum operatur vinum grossum secundum auctorem in .3°. ergo in fluxu menstruorum operantur calida. ¶ Contra est actor in littera dicens quod in fluxu menstruorum non operantur calida nec actu nec potentia quod concedo quia huiusmodi calida aperiunt poros et dissolvunt humores et preparant ad expulsionem et ideo augmentatur fluxus menstruorum quare etc. ¶ Ad primum argumentum dicendum quod non valet quia auctor docet administrare vinum grossum in ratione diete et regimine caloris et spiritus et ad confortandum virtutem et non in ratione medicine quare non valet.

Circa .xi. sic arguitur vinum magis operatur in fluxum menstruorum [illegible] illatio quod est magis provocativum. Sed vinum subtile aromaticum est huiusmodi similiter. Ergo vinum subtile aromaticum magis operatur in fluxum menstruorum. ¶ Contra est auctor in .3°. dicens quod vinum grossum magis operatur in fluxum menstruorum quod concedo quia vinum grossum humores grossos generat qui sua grossitie remanent in corpore et non fluunt extra. Sed vinum subtile aromaticum subtiliat humores et multiplicat colam et potius augmentat fluxum menstruorum quare etc. ¶ Ad primum argumentum dicendum quod non valet quia quamvis vinum subtile sudorem provocet plus tamen nocet faciendo per corpus malaque inimicum provocando sudorem et ideo vinum subtile non operatur in fluxum menstruorum.

Circa .xii. sic nullum restrictivum operatur in retentione menstruorum quia quod restringit augmentat huiusmodi retentionem. Sed pannum rubeum est restrictivum cum sit scilicet ergo in retentione menstruorum non operatur pannum rubeum. ¶ Contra est actor in littera et auctor in .3°. quod concedo quia omne rubeum manifestum rubeum attestatur calori. Dicitur ergo quod pannus rubeus habet in superficie quandam substantiam igneam calidam et siccam ratione cuius aperit meatus vel poros et incidit et dividit humores grossos et viscosos et per consequens preparat ad expulsionem. In profundo habet substantiam terrestrem ratione cuius confortat virtutem que confortata efficitur fortior in expellendo sanguinem menstruum in corpore retentum quare etc. Per hoc patet solutio rationum.

Aliqui mulieres multum patiuntur.

¶ Hic queritur .xi. Primum utrum retentio menstruorum possit esse causa suffocationis. Utrum suffocatio matricis magis vel frequentius generetur ex sanguine menstruo quam ex spermate. .3°. utrum illa que generatur ex spermate sit deterior quam generata ex sanguine menstruo. .4°. utrum elevatio matricis possit esse causa suffocationis. .v. utrum suffocatio magis generetur in puellis adultis quam in viduis. .vi. in quo tempore suffocatio matricis magis generetur in puellis. .vii. utrum sincopis precedat suffocationem matricis vel econverso. .viii. quid istorum sit deterius utrum sincopis vel suffocatio matricis. .ix. utrum aliquis homines possit curare pulsu et hanelitu. .x. utrum subfumigatio cum aromatibus sit competens in retentione menstruorum. .xi. utrum [illegible] competit [illegible] menstruorum esset causa suffocationis matricis

Circa primum sic arguitur si retentio [illegible] consequitur quod in omni muliere esset suffocatio matricis post conceptionem retinentur menstrua. Sed hoc est falsum. Ergo suffocatio matricis posset causari ex retentione menstruorum. Si tu dicas quod sola retentio menstruorum non est causa suffocationis sed retentio cum corruptione. Item tunc arguo diminutio motus menstruorum in matrice est cum corruptione. Sed post conceptionem diu morantur menstrua in matrice ergo corrumpuntur et tamen non est suffocatio quare etc. Si tu dicas quod motus matricis est causa suffocationis et non retentio menstruorum. Contra in partu impregnationis motus matricis et tamen in partu non est suffocatio matricis ergo ista conclusio nulla. ¶ Item arguo sic superfluitates evacuantur per coitum et per menstrua ita evacuantur per flebotomiam. Sed diminutio flebotomie consuete non est causa suffocationis matricis. Ergo a simili causa coitus vel menstruorum non potest esse causa suffocationis matricis in mulieribus consuetis coire vel menstruare. ¶ Contra est auctor expresse in .iii°. et actor in littera et Galienus quare etc. ¶ Dicendum quod concedo causa est quia mulieres solum descendit sperma in mulieribus que enim sunt sub maritis suis et delegatis ipsum ad testiculos propter assuefactionem delegat huius sperma et in sanguinem menstruum ad testiculos vel ad matricem huius mulieris que sunt vidue et tunc huius sperma vel sanguis menstruus remanet in testiculis mulieris vel matrice et non expellitur sufficienter cum careant coitu et ideo huius sperma retentum in testiculis mulieris vel sanguis menstruus remanens post multum in matrice ibi putrefiunt et in veneno convertuntur vel in vinum et ab huius materia venenosa elevantur fumi venenosi ad cor qui venientes inficiunt virtutem vitalem in quo cessat motus cordis et efficit plures et generat sincopis et aliquando propter huiusmodi fumi elevantur usque ad cerebrum et inficiunt virtutem animalem et non deficit hanelitus cum hanelitus sine motu pectoris fiat a virtute animali et vitali in muliere ledunt in suffocatione matricis et huius defectus est causa suffocationis et inde ista passio denominatur a suo effectu. ¶ Ad primum argumentum dicendum quod non valet quia post conceptionem retinentur menstrua in illo et non inutiliter et ideo non putrefiunt nec sunt causa istius passionis. ¶ Ad tertium dicendum quod non valet quia motus matricis in partu est successivus et non subitaneus. Alia ratio est quia fit a [illegible] ratio est quia in motu partus descendit matrix deorsum et tamen plus motum descendunt sursum vel inferius vel retinetur et ideo potest causare istam passionem et ideo motus matricis qui est in partu potest esse causa istius passionis eius tamen motus matricis ad superiora potest esse causa istius passionis eo modo quo dicetur ad propositas rationes oppositas quare etc. ¶ Ad quartum dicendum quod non valet quia cum flebotomia diminuitur sanguis qui solebat evacuari remanet in venis que sunt locus proprius sanguinis et ideo non putrefit. Sed sperma retentum in testiculis in mulieribus vel et sanguis menstruus retentus in matrice est in loco tanquam in loco non proprio ut videbitur inferius quare est putrefiunt et suffocationem matricis generant. [illegible] humiditatem superfluitatem in matrice est causa suffocationis

Circa .2m. sic [illegible] communis matricis. Sed sanguis menstruus similiter plus humidat in matrice quam sperma. Ergo suffocatio matricis magis vel frequentius generatur ex sanguine menstruo quam ex spermate. ¶ Item suffocatio matricis generatur ex materia maliciosa sicut patet ex iam dictis sed sanguis menstruus est maliciosius quam sperma cum sit impurius. ¶ Contra est auctor in .3°. dicens quod magis et frequentius generatur ex spermate quam ex sanguine menstruo. ¶ Quod concedo duplici ratione. Una ratio est quia sperma remanens in testiculis mulieris est in loco sibi contrario quam sanguis menstruus. Alia ratio est quia sperma retentum in testiculis vel retinetur tanquam in loco non proprio cum sperma non delegetur ad testiculos ut ibi remaneat sed ut citius expellatur. Sed sanguis menstruus retentus in venis matricis est in loco proprio et ideo non ita cito putrefit huius sanguis menstruus in testiculis mulieris sicut sperma quare etc. ¶ Ad primum argumentum dicendum quod sanguis menstruus simpliciter loquendo magis humidat in mulieribus quam sperma. Sed propter spermam magis humidat [illegible] in loco minus continet tamen retineat in meatibus vel poris testiculorum qui sunt testiculi quare etc. ¶ Ad secundum dicendum quod non valet quia quamvis impuritas sit mediato putrefactionis sicut videbitur cuius vehemens putrefactio exigitur ad suffocationem matricis [illegible]

Circa .3. [illegible] Sic ille morbus est deterior qui fit ex materia inobedienti et non digesta. Sed sanguis menstruus est magis inobediens digestioni quam sperma cum sperma sit amicabilius naturae quam sanguis menstruus. Ergo suffocatio matricis generata ex sanguine menstruo est deterior quam generata ex spermate. ¶ Item corpus aliquod naturaliter existens in matrice est causa suffocationis matricis. Sed sanguis menstruus magis putrefit vel corrumpitur quam sperma cum sit impurius quare etc. ¶ Contra est auctor in .3°. expresse dicens quod illa suffocatio est deterior quam generatur ex spermate. ¶ Quod concedo quia suffocatio matricis generatur ex materia venenosa putrida et valde venenosa. Sed sperma magis fetet et putrefit cum putrefit quam sanguis menstruus quia sanguis menstruus putrefit ratione impuritatis sue quod patet quia aqua fluvii magis putrefit et magis fetet cum putrefit eo quod putrefit ratione passibilitatis sue sive quam aqua et ideo suffocatio matricis generata ex spermate est deterior quam generata ex sanguine menstruo. Alia est quia sperma magis diligitur a natura quod est suo regimine natura quam sanguis menstruus et ideo magis habetur odio natura cum exit a regimine nature. Sed ex spermate non generatur suffocatio nisi exeat a regimine nature quare etc. ¶ Ad primum argumentum patet solutio per predicta vel dicendum quod non valet quia maior illius propositionis non intelligitur de morbis generatis ex materia que est inferior putrefactionis cuius materia potest corrigi a natura et non in fine esse putrefactionis. Sed suffocatio matricis generatur ex materia putrefacta in fine esse et non in fine quam non potest corrigi a natura quare etc. ¶ Ad secundum argumentum patet solutio dicendum quod impuritas non est causa vehementis putrefactionis sed potius subtilitas passibilitatis. Sed in materia ex

qua generatur suffocatio matricis est vehemens putrefactio vel corruptio.

Circa .4. sic in .vi. de ingenio scribitur quod matrix non potest elevari quantum usque ad diafragma cum diafragma sit superius membrum. Ergo elevatio non potest esse causa istius passionis. ¶ Item matrix magis elevatur in muliere impregnata. Ergo si elevatio matricis esset causa suffocationis matricis quod falsum est quare etc. ¶ Item stomachus magis elevatur qui est plenus cibariis versus diafragma quam matrix possit elevari. Ergo stomachus plenus cibariis melius potest sublevari vel constringere diafragma et suffocationem matricis generare quam elevatio matricis. Sed stomachus cibarius plenus non propter ipsam suffocationem generat. Ergo nullo fortius elevatio matricis. ¶ Contra sic per contrarium integrum descensus matricis causat suffocationem matricis et causa huius per se motus. Item suffocatio matricis et eius papitatio sunt contraria. Ergo et causa contrariorum contraria. Sed descensus matricis est causa papitationis matricis. ¶ Ad hoc dicendum quod elevatio matricis est causa suffocationis matricis quia matrix elevata comprimit diafragma compressum comprimit cor et pulmonem in quo mulier non potest libere inspirare et respirare et ideo suffocatur non tamen credo esse verum propter tres primas rationes. Ideo dicendum est aliter quod suffocatio matricis generatur a fumis venenosis elevatis a materia putrida existente in matrice et ad cor et ad cerebrum cum fumi impediunt pulsum et hanelitum sicut dictum fuit in principio et ideo generatur matricis suffocatio. ¶ Ad primum argumentum ad oppositum dicendum quod descensus matricis non causat suffocationem matricis per se loquendo sed per accidens eo scilicet quod matrix descendit et ipsam non elevat putrefactam fumum venenosum usque ad cor et cerebrum tamen quia materia contenta in matrice expelli per descensum matricis quare etc. Non tamen nego quin in suffocatione matricis sit elevatio est causa suffocationis per accidens. ¶ Ad secundum dicendum quod minor est falsa descensus enim matricis non est causa papitationis immo est actius contrarius papitationem et causa morbi est humor malus imbibens involvens nervos matricis quare etc. [illegible] causa est causa suffocationis matricis

Circa .v. sic [illegible] quia strictum meatum quare sanguis menstruus vel sperma in illis retinentur. Sed in virginibus adultis sunt meatus strictiores quam in viduis. Item pollutio nocturna impedit generationem suffocationis matricis. Sed pollutio nocturna magis habet esse in viduis quam in puellis quare etc. ¶ Contra carentia coitus est causa suffocationis matricis in assuetis coire. Sed vidue sunt assuete coire puelle vero non quare etc. ¶ Ad hoc est auctor quod concedo quia non solum delegatur sanguis menstruus ad matricem viduarum vel sperma ad earum testiculos verum magis delegatur de sanguine menstruo et spermate ad matricem vel testiculos viduarum quam ad matricem vel testiculos puellarum quare etc. ¶ Ad primum argumentum dicendum quod quamvis meatus sint strictiores simpliciter loquendo in puellis quam in viduis propter tamen paucitatem sanguinis menstrui vel spermatis in ipsis puellis sunt huius meatus ampliores quam meatus ampli in viduis respectu multitudinis sanguinis menstrui vel multi spermatis in viduis habundantis. ¶ Ad secundum patet solutio quia quamvis vidue magis polluerentur simpliciter loquendo quam virgines respectu tamen eius pollutio vidue respectu ad multum sperma magis habundantis in ipsis viduis quare etc. [illegible] suffocationis matricis cum

Circa .vi. sic motus humorum est causa suffocationis [illegible] huius sperma suffocatio generatur ex sanguine menstruo vel spermate descendente ad matricem vel testiculos mulierum. Sed humores magis generantur in vere sicut scribitur afforismorum. Ergo suffocatio matricis magis generatur in vere. ¶ Item appetitus coitus cui carentia eius sunt causa suffocationis matricis sicut patet ex predictis. Sed mulieres magis appetunt coitum in estate quam in aliis temporibus. Ergo suffocatio matricis magis generatur in estate. ¶ Item fortitudo virtutis impedit morborum generationem resistendo causis egritudinum. Sed in yeme est virtus fortior quam in alio tempore cum in yeme retineatur calor et spiritus que sunt media virtutis in corpore. Ergo in yeme minime generatur suffocatio matricis. ¶ Contra est actor et auctor in .3°. dicentes quod suffocatio matricis magis generatur in yeme et autumpno. ¶ Quod concedo triplici ratione. Una est quia in yeme magis multiplicantur superfluitates. Alia ratio est quia in yeme sunt meatus stricti ratione cuius superfluitates retinentur in nobis. Tertia ratio est quia in yeme est sompnus longus que est causa multitudinis superfluitatum et iste superfluitates retinentur intus in yeme et autumpno propter strictionem meatuum factam a frigiditate temporis et sic retentio superfluitatum est causa suffocationis matricis et ideo suffocatio matricis magis generatur in predictis temporibus. ¶ Ad primum argumentum dicendum quod non valet quia in suffocatione matricis est motus humorum ad interius scilicet ad matricem et testiculos et in vere movent humores non ab interius ad interius sed ab interius ad exterius. ¶ Ad secundum dicendum quod non valet quia quamvis mulieres magis appetunt coitum in estate tamen in estate consumuntur superfluitates in ipsis calore et siccitate estatis. Tamen in estate sunt pori ampli ratione cuius superfluitates expelluntur a corpore et non retinentur in corpore quare etc. ¶ Ad tertium dicendum quod licet virtus digestiva sit fortis in yeme expulsiva tamen est debilis que resistit causis egritudinum quare etc.

Circa .vii. sic quod facilius generatur prius generatur. Sed sincopis facilius generatur quam suffocatio sicut videbitur. Ergo sincopis precedit suffocationem. ¶ Item prius est id a quo non convertitur consequentia. Sed in omni suffocatione est sincopis et non econverso quare etc. ¶ Contra causa precedit causatum. Sed suffocatio matricis est causa sincopis existentis in huiusmodi suffocatione. Ergo suffocatio precedit suf

formacōne. g° suffo° p̄cedit sincopim. Dd' q' sincopis p̄cedat suffōnē. q2 fumus venenosus elevatus a m̄i cōtate simice. p̄venit ad cor. i impedit motū cordis. i p̄g̃s cāt sincopī. q2 qū cor nō mo' calor. i sp̄c nō delegāt' a corde ad alia m̄b' ad uitā conuinādā. i nō cessat uita ad tp̄s i fit sincopis q' ē mors p̄ua i p̄ca. hu' fumus venenosus eleua' ad cēbz i ledit uirtutē aīalem i q' uē aīal' nō descendit sufficient' cū sp̄ib; aīalib; ad pectus. i nō hanelitus cessat sui motus cordis cū fiat duplici rōne uite. s. aīali i uitali. i h' p̄uacō hanelitus sui pulsus ē cā suffocacōnis. i sic p; q' sincopis p̄cedit suffocacōnē.

Ad p̄m ar^m. dd' q' nō v;. q2 minor ē f^{te}. suffō. n. minas nō ē cū sincopis sic' p; inspicient' q' ac' cīe mag. s; suffo° nō intupat' nisi rōe

[Ali]ra. viii. sic ar' p' vniūq; cīe i p̄m sincopis. g° sincopis ē mag' incipa' q' suffo°. It' ille morb; ē ueior qui ē uoī in animoz. s; sincopis ē in' r' suffo^{ns} minas cū sincopis sit p̄ua mors. g° i'c. Oē ac. Dd' suffo° ē terior in suffo^{ne}. n. le' tam animal' i uital' . s; in sinco

[illegible]

[illegible]

Sciatica

Passio sciatica nascit[ur] ex humorib[us]. Q[uer]it[ur] [primo] ex quo humore ma[gis] g[e]n[er]at[ur] sciatica pa[ssio]. 2[o] in qua etate ma[gis] g[e]n[er]et[ur] sciatica pa[ssio]. 3[o] in q[u]o t[em]p[or]e. 4[o] ut[rum] illa q[ue] c[aus]at[ur] ex h[umor]ib[us] c[a]lid[is] sit deterior q[uam] c[aus]ata ex hu[moribus] frigidis. 6[o] ut[rum] in sciatica dextre p[ar]tis sit deterior q[uam] sinistre. 7[o] ut[rum] in sciatica p[assi]one sit dolor vehemens. 8[o] ut[rum] sciatica, podag[ra] et alie sp[eci]es gutte sint morbi hereditarii.

Ex quo humore magis generatur

[illegible]

Podagra est dolor calcanei et plante. Inq[ui]r[itur] [primo] ut[rum] in podagra operetur ex[er]citi[um] p[ost] di[gestionem] ... ut[rum] operetur flobotomia. 3[o] de q[ua] vena debeat fieri ... ut[rum] operetur medicina vomitiva. 5[o] ut[rum] medicina levis pot[ius] debeat admini[strari] ... q[uam] fortis. 6[o] ut[rum] in podag[ra] debeat dari medicina ... 7[o] ut[rum] m[edicin]a podagre possit c[aus]a[re] insaniem.

[illegible]

a dividit solum hoc se in sp[eci]e ter[tio] tertio tangens eius causas in genera
li. Iuxta repetit istas causas mag[is] in speciali manifestius eas p[er]
sua signa. In quarto dat causas s[ecundu]m divisionem earum. hic incipit
magis g[e]n[era]lis. sed dividit[ur] [...]

Expletis in superiori particula

[...] pri[m]u[m] de modo procedendi. et de quodam d[i]c[t]o in li[bro]
2[u]s utrum febris sit calor. 3[u]s utrum calor p[re]dicto
de se sit s[ubstanti]a vel accidens. 4[u]s utrum calor ignis [...]
sint idem. 5[u]s utrum o[mn]es febres sint eiusdem speciei. 6[u]s [...]
essentia sit unica spe[cie]s febris. 7[u]s utrum essentia sit morbus ignis. 9[u]s
utrum sit [...] ad omnes alias febres. 10[u]s utrum sit febris [...]
[...] 11[u]s utrum in essentia sit rigor. 12[u]s utrum mag[is] sit
calidus vel [...] in essentia [...] precedentibus determinat
Circa primum sic ar[guitur] [...] et de p[ar]tibus [...]
[...] determinat de partibus [...]
[...] libris determinat de p[ar]tibus [...]

[...]

cet calit̃ in spib; q̃ in hũo b; . Ʒ pbat q̃ spc acu⁹ ꝛ facili⁹ inflãmat̃ q̃m hũores q̃d p; si bru ꝛ subtilis inspiciat.

Causon est febris cuius signa sunt hec.

Dic̃ de causone utrũ sit putrida ꝛ ar̃ q̃ nõ sang̃s pt̃ facẽ febrem de inflãmacõne sine putredine ut sinocham . g° ꝛ multo forti⁹ ꝛ col' aminõ insi causonidem . g° est inflãmatiua nõ putrida . ꝯfirmat̃ q̃ h' m̃⁹ ut̃ desan̉ cũ hẽit duo pri̅ᵃ putredinis ꝛ col'a inflãmacõnis pria que sunt qualitates eius. Itẽ ysaac dic̃ de causone q̃d ẽ de putridis . g° nõ ẽ putrida. Itẽ hũor ẽ calior humidit̃e sic sang̃s lacte q̃ ꝯ ẽ calidior membris sic in aull' . Ʒ de humidit̃e pt̃ fi fe . sĩ putredine . g° ꝛ de hũo b; inflãmacõne.

...

q̃ plus putredinem augent . ul' dũs q̃ simpl' ꝯpetunt . q̃ mĩ ẽ in ueris ꝛ si ꝯsultant̉ de facili in putredine Ʒ ẽ in illo . s; in ꝯposito nõ aug; febrem . Itẽ d̉ ysaac in dictis ptib; . ꝛ si citruli bñ dig̃ant̉ in sto bñ dig̃unt̉ in aliis ũbo sic ꝛ bene ꝯmales ꝛ melones palestini . iõ ꝯpetũt . ul' dũs q̃ si ad ꝯuali faciant plꝰ tñ bñ opãnt̉ a tlia fin . 6 . simpl' ꝯcedũt.

Terciam febris quam tercion dicit Greci.

Pro dic̃ q̃ febris ul' q̃s morb; dr̃ tetior ul' tardioris cure ut̃ de col'a ul' desan̉ . ꝛ ar̃ sic . cco hui⁹ cplo ꝯplesi . sanguis mag̃ obedit n̉ . g° ei⁹ pecũ citi⁹ corrigit. Itẽ due sũt fe . de san̉ . s . sinoch⁹ ꝛ sinocha . ꝛ iõ tres spẽs febris dr̃ . s; sinocha nõ reducat̉ ad putridã ul' ethicam . g° ad effimiam . Ʒ effimia nõ trãsit quartũ diẽ g° nec sinocha ꝛ aliq̃ ꝯ col'a nõ i' bũs . g° ꝛc. Itẽ ysaac d̉ q̃d sputũ rubeũ ~~acte~~ est sigñũ cite crisis sputum citrinũ ẽ sig̃ᵐ tarde s; rubeum attestat̉ sanginem ꝛ citrinũ cole . g° ꝛc.

...

Contra ... consuetus omnis. Queritur de tercia utrum in opere fleobotomia ... Dicendum ... quod fleobotomia non competit ... nisi cum habundat sanguis per se vel cum aliis humoribus quorum neuter est hic, ergo non oportet hic. Item fleobotomia ... quod est frenum colere, ergo non competit. Contra est ... Dicendum quod sic.

Queritur utrum balneum competit. Dicitur ... balneum commovet humores ... et ita disponit ad putredinem, ergo non competit. Ad primum dicendum quod cum humor est putridus in toto fit febris ... cum non ... putre fit in parte fit ... Contra ergo ... Dicendum quod quando humor putrefit in parte ... competat ... competit ... habeat liberum arbitrium ad ... respirationem facit ... In ... dispergit ... inflammatio in corde et sic ... putrefit in toto ... venas ... inflamatur dispergit. Ad ... quod rigor causatur ... inflamatur et ad membra ... dispergitur et ille est ... odiosus ... pungit et mordicat ... [illegible]

[illegible]

Quis sanguis omnibus temporibus est

[illegible]

[illegible]

Febris quartana que putrida nascitur cola

Hic agitur de quartana que dicitur melia ... vel ... Item prius dat ... tres ... Quam ex signis tribus sic terciana ... Item ... quartane ... terciana ... quartane ... que fit per adustionem cole ille sanguis ... febris morbo sanguinolentum ... est ... lectionis. ... dicitur utrum quartana que est ... [illegible]

[illegible]

Febris vo que cotidiana vocat' de putredine fle.

ad provocandum fluxum. et alii provocant sudor sic imposito vo
mitu per aq. calidam. et per positionem digitorum in phildoris. Ad no
dubis quod vinum lumphatum aq. calida competit tamen quia vinum meditadi
dit tamen quia aqua prohibet ne vinum supcalefaciat. et sic augeat tamen
quia facit ad eductionem materie que est cum morbi et sitis. Ad obiecti
dubis quod non iuvat ratione caliditatis. sed magis ratione humiditatis. quia os
stomaci humectat vel dubis quod si infrigidat per se infrigidat tamen et fa
cio accidentaliter cum morbi que calorem induat et sitim.

Sudor alius est sic alius vero non sic.

Habito de morbis univ. et universali totum corpus occupantibus
particul. hic agit de occupantibus totum corpus successive et
hi sunt duplices quia quidam istorum currunt cum ab intrinseco. alii
coniunctim ab extrinseco aptum ab extrinseco. primo agit de primis. 2o de
sis. vel. medietate vel univ. omnibus inviatis. circa de primis vel. laborem. pa
dividitur in duas partes duos morbos. primus est sudor univ. secundus variole
vel variole de sanguinis putridi. prima est de presenti lectione. et dividitur
primo ponit divisionem. 2o exequitur de membris vel univ. medii. dicit primo de
illi 2o de illi. cum primo dat gnacionem vel. Sudor et hoc a sua natura
exit. secundo causa vel. cum sudor augmentatur. et hoc primo dat causam sudoris

[…]

Variole de sanguinis putridi corrup

cione etc. Habito de sudore univ. qui consequitur ut plurimum sebri a
cutas. hic agitur de variolis que consequuntur ut plurimum
acutas de sanguine. et ipsa est de presenti lectione et hic primo primo dat cu
gnacionem. secundo signa vel. quorum signa vel. quorum signa. sic. forte. circa
curam vel. medicamentum est inutile cum calidis. hec est divisio lectionis
primo dicit de variolis ex quo humore generantur per ebullicionem humo
ris et motum eius a centro ad circumferentiam corporis sicut autem mo colla
go variole magis fiunt. Item in generatione variolarum est punctum
et mordicatio. ergo fiunt ex humore magis mordicante et pungente
et talis est colera. ergo etc. Contra iste et alii dicunt quod fuit magis de sanguine. Item
optima cura variolarum est per flebotomiam. dicit autem et flebotomia competit in ea
sanguinea. dicit vel ergo variole fuit de sanguine. Item ex quo inc. sic
acutis et ideo causa est. sed variole sunt acutis. sic de sanguine. ut ipsi p3
go fuit de sanguine. Dubis quod variole de sanguine fuit cum prima quia ad
generationem variolarum exigitur humoris ebullicio sine resolutione

[…]

ante non deficit gradus sufficientia noua feliciter

nõ curãt nisi p̃us mũdificet͛. Cap͛ aᵈ vuuce ẽ sp moztal͛ q̄z ul'in

ẽ paucã. g° dz ↄsiuin aut ẽ ulta · t tũc significat mobl'ᵉ ul' ex

debilitacem uirtus quoꝝ vtrũqȝ ẽ malũ t nigra significat ad

huſtionem peſſimi humoris ve . . . . . . ato appetus a recurã

significat q' ñ refugit a fine morbi quoꝝ vtrũqȝ ẽ malũ iõ ac

inq̃õnibȝ diſputatis hẽtur.

Doctrina v. mi̓ſalis omnium uenenorum. Cibito ↄ̃ passionibȝ cãtis ab intẽu ↄ̃ · hic ag͛ de cãtis ab extu ↄ̃ ↄ̃ p̃mo de his agit͛ · i · de venenis gñali͛ · 2° · sp̃ali͛ · q̃ curacã in omor debit · sine p̃mo agit͛ de ad inuſtiõne intẽ pos · 2° · de p̃ucĩbȝ ↄ̃tus a p morsum ul' punctuns ibi dez

p̃ma ẽ p̃sentis lectionis t dĩdr͛ p̃mo dat meᵈᶻ ↄ̃ uenenũ ſumũd · 2° ↄ̃ iam sumptũ · hũc ſiãt venenosa diuidis · p̃ma didĩ · q̄z p̃mo dãt que dȝ p̃hibi debent r' uenem ſumũdi qd' timet͛ · 2° dat artẽ uid di p̃icula ex veneno p̃ueniẽ · ahec s̃a diuidit͛ · q̄z p̃mo fnat hoc r'. Dyaſcorides dicit ſi quis aquã ſtim · 2° dat meᵈᶻ ↄ̃ venenũ ſu menð r'. Galy̓ ↄ̃ iac prepetuũ · ꝭ ẽ diuiſio h'ᵉ ictᵘ lectõnis. dĩc͛ diſt° de venenis diffinic̃o ueneni nõ ſuenit͛ ab auctoribȝ · sȝ magiſt' diffinic̃o eiᵉ ſui glosãs ẽ q' venenũ ẽ ſtã nᵉ hũane ↄ̃traria et de

co9 ut cibz tm̄ q̄dā immutāt ⁊ immutāt ut cibz medicināl. g° cū
venena p̄mo mō se h̄eant nō erūt cibz ut immutāt. ¶ Jt̄ dicat ꝑ
sinē in dictis vii^b; q̄ nutritō fit a sili ⁊ nō a ɔ̄rio. s; venena nō
sūt silia s; ɔ̄ria. g° corrūpūt ⁊ nō nutriūt. ¶ Jd̄ ē aūc. sb aūcte
G. recitās q̄ q̄dā aūs ꝉ puella nutrita erat napello ut ei9 oscl'o
reges ⁊ p̄ncipes inficiebāt. ¶ Dicēdū q̄ ad h̄ q̄ aliqd agat exigit
ɔ̄tinua mora q̄ n̄ sunt illa obuiūt ⁊ si sit ignis nec manus
p flāmā uolutās adurit. q̄ nō morat̄ ut dic. G. in de simplici me^a
id dicēs q̄ venenū in pauca q̄ntitate administratū ū br̄ opone ʒ
venenī. s; [illegible] fuit nutrita ⁊ uixit ⁊ sic obiit. g° illa nō fuit
nutrita napello i q̄ntū ē venenū ¶ Dicēdū q̄ p̄mo q̄ ⁊ si p̄ancam
fuit venenū i p̄n° p̄ea fuit nutrimentū ⁊ nutriūt. s; q̄ ipsa fuit ue
nenosa id venenū iā nō fuit ei venenū nec ɔ̄riū. ¶ Ad p̄mū q̄
sm̄ dicēdū q̄ si eēt in q̄ntitate sufficienti ageret i p̄n°. s; nō erat i
s; i fine erat in q̄ntitate sufficienti cū q̄ assueta assuetos faciat labo
res ⁊ nō nocet. ¶ Ad 3m̄. Dicēdū q̄ ⁊ si [illegible] sit debile. Jnt̄ tn̄ est
sile ⁊ nutriens. ¶ Ad scām q̄ōm addit̄ q̄ nullū simplex nutrit. q̄ n̄
agūt simplicia i ɔ̄pōitis ac. in dictis vii^b; . s; sic etiā [illegible]
vinū in potētia ad aliūt [illegible] ⁊ mixta. id ⁊ venenū nutrit sic dcm̄
ē. ¶ Aūc. etiā scās q̄ nōtimita narcoticorū i sub' calis ex pte
ē debilis ⁊ ex pte fortis. ⁊ q̄ aliq; eorū fuit [illegible] erit [illegible] ei in
q̄m̄ q̄ calia i corde resistat eis eorū effectus ē debilior a i q̄ntū ipa
i uenimūt a corpibz calis sub [illegible] sue ille frē g̃ms ⁊ actrōne
p uecte motus artiarū ⁊ atticos earū ē ap ɔ̄strictōnem erit [illegible]
[illegible] in corpibz calis uehemētis [illegible] ipa sunt ɔ̄ria ɔ̄m eorum
et est sile. ut sit p̄mo i venenis. calis iste p̄mo [illegible] ei ɔ̄ calida
resistit ei al expulsione a corde ⁊ resoluit uirtute. s; artic ɔ̄
ius calide attrahit ea q̄ accidit sic illo ⁊ pp id q̄d dic G.

Et eīmo ipm̄ eē napellū aut venenū i(n)efficacēs
infic hoiez ⁊ nō ɔ̄tos qui ipē nō puenit i crudis ad cor n' p'
spiritū i quo iā passū ē a cor' paniez p'q̄ nō remanet n' p̄a°
ɔ̄uisionis abi in hoie festinat aū id pp lōgitudinē meatuū ⁊
uehemētiā caliditatis ⁊ motuū earū artiarū uirtutez actrahen
cium [illegible] suscipiēs i p̄n° rei ɔ̄ napello ite p̄ud de
inde eo cessauit in eo donec assuefactū est ei eo si audacter ula ē
eo ⁊ nichil nocuit ei. ⁊ dixit Ruffus q̄ in ista fuit puella al uene
no ut p eā inficerent̄ res q̄ ai ea ɔ̄uenirēt ⁊ q̄ ipa i ɔ̄plōne sua
ɔ̄seruauit ⁊ ɔ̄seruatōnē magnā ita ut sallius eius inficeret al' ⁊
nō applicaret ei gallia q̄ ⁊ ē eorū [illegible] s. opinis [illegible] ē [illegible] eorū.

¶ Tunc q̄ utrū puella nutrita de venēo sit venēosa in q̄ nō
calor digēns in hoie ē fortior q̄ i aliis aialibz ut i [illegible] in
aqua ⁊ anates i cira buffonibz. ut tn̄ sūt venēosa. s; hoies in
eius. g° ac. ¶ Jt̄ nutritō ē pfectio dissiliati nutriētis al nutrito ⁊ nō
nutri al nutriente. g° q̄d nutrit hoies [illegible] ei ⁊ [illegible] sic
nō nutritus venēo [illegible] venēosus. s; venenū fiet q̄d hūanū ¶ Jd̄
ē aūc. sb aūcte G. ⁊ [illegible] aūcte Ruffi q̄ dcā puella erat venēo
sa ⁊ inficiebat hoies suo oscl'o. ¶ Jt̄ sallina ei9 gallina moriet̄
g° erit venēosa. ¶ Dicēdū de h̄ ē mag̃ dissensi [illegible] dicit q̄dā
q̄ ei9 illa nō erat venēosa. [illegible] ai ea nō moriebāt s;
ai9 sallina erat venēosa q̄ a venēo recepto [illegible] deficiebat
sallia q̄ in oscl'o tangebat sallinā hoim nō moriebāt ⁊ sic vene
nositas ei9 nō erat [illegible]. s; i sallina [illegible] q̄d venēosa erat
⁊ ɔ̄trahat ad mīm venēi [illegible]. ¶ Ad p̄mū nō ē
sile [illegible] nō nutrit̄ ɔ̄tra buffone. s; illa nutriebat ɔ̄tra
venēo [illegible] venēositas [illegible] iplumes [illegible] ⁊ corum sic
⁊ mistrua. ¶ Jt̄ feie brutorū carēt mistruis nō sic ē i hoie q̄ i
ipa [illegible] mistrua remanēt q̄ venēosa sūt [illegible] hō ē ɔ̄plōnis
[illegible] id [illegible] destruit sic olim [illegible]
dic. G. in de simpl' me^a. [illegible] aues [illegible] venenū et
corrigit nō sic hoies [illegible] ⁊ ample sūt [illegible] ⁊ artic i hoie
[illegible] aialibz [illegible] venēosis aialibz [illegible] p̄mū
¶ Ad sm̄ dicēdū [illegible] nutrito [illegible] s; in sapore [illegible]
[illegible] ¶ [illegible] q̄ [illegible] fm̄ opeut [illegible] ɔ̄gelāto
ut q̄ nō ages approximat paciēti [illegible] ē qui agat ⁊ ve
nenū approximat calori nr̄i corp's q̄ ē agēs. g° venenū calefacit
⁊ calor opat ⁊ nō g° ɔ̄gelat ¶ Jt̄ maior ē calor [illegible]
q̄ [illegible] q̄ possunt [illegible] i corde aial' [illegible]
ac. s; fm̄ [illegible] calore [illegible] calefacit. g° [illegible]
fortas i corp9 [illegible] ¶ Jt̄ me^a nō mouet n' moueat q̄
nec venenū nisi reducat. s; ad reducat [illegible] ad actū
[illegible] ad sui [illegible] g° venenū fiet calidū sic ⁊ calor [illegible]
nō g° ɔ̄gelabit. ¶ Jd̄ ē aūc. ¶ Dicēdū [illegible] q̄ venena calia [illegible]
[illegible] calore ⁊ spē ɔ̄sumūt. s; fm̄ calore ⁊ spē ɔ̄gelant. ¶ Ad ob
dicēdū q̄ nō ē sufficiēs q̄ calor [illegible] i venēo fit a calore [illegible] ē
accidētal' [illegible] ⁊ pauci [illegible] ē [illegible]
[illegible] ⁊ mansiua. id p istā fortitudinē opat. ¶ Ad 3. d'' q̄ id reuert

de reducetur [illegible] formā ⁊ spēz. s; calor nr̄i corpis ē sol' [illegible] ⁊
diuidēs p̄ruina ⁊ q̄ntō pl9 diuidit tanto melius spgit sup
calore ⁊ spē ɔ̄gelando. ¶ V. q̄ utrū venena opancia a tota
spē opent̄ a forma ut' spē. q̄ res ē id q̄d ē in q̄ nō. q̄ si corrupti
ē in aiali corpente q̄ tūc nō amplius opat̄ q̄d [illegible] ē q̄ aūc
dicit [illegible] mortuū moriet̄ ac ¶ Jt̄ q̄ ad ordinē ordināt̄ nō in
ficiūt eū. s; oia q̄ sūt rōne spēi ordināt̄ ad hoiez. g° rōe spēi
nō inficiūt. ¶ Jd̄ ē aūc. dicēs q̄ venena spē inficiūt rōe for
⁊ spēi q̄ res ē id q̄d ē in genē aial' ⁊ aliq̄m̄ inuēs ē sic obiat̄ s; i
q̄m̄ ē mixtū ⁊ sic lo' aūc. ¶ Ad p̄m dicēdū q̄ ordināt̄ ad hoiez
inter ut buffoni inter [illegible] ordināt̄ ad hoiez ⁊ nō inter
¶ Secūdo q̄ q̄ venena fortius opant̄ aut a tota spē aut a cō
ɔ̄ne opant̄ q̄ si opant̄ a [illegible] p̄ncipaliū q̄litatū ⁊ alia [illegible]
[illegible] q̄ tota spēs ē [illegible] ⁊ p̄me q̄litates fortiores sūt aliis g°
ac ¶ Jt̄ cū nobilior ē [illegible] ⁊ p̄me q̄litates sūt cāe p̄ncipiorū. g° po
⁊ fortius opāt ⁊ tn̄ id q̄d p9 ¶ Jd̄ ē aūc. dicēs q̄ venena a to
ta spē fortius opant̄ [illegible] tn̄ q̄ a tota spē sol. s; [illegible] in
dicitur ai forma occulta ⁊ sic ad uplici p̄n°. s; illa q̄ adup'a
ɔ̄ne opant̄ nō solū q̄litatibz opant̄ potētiobz. s; ⁊ a for [illegible] aliq̄
q̄ a radice [illegible] ē ⁊ sic p; q̄ rōnes [illegible] supponūt ⁊ sol'
total uolēta applicare ¶ [illegible] q̄ utrū oia venēa a tota spē op
ancia respiciant cor ut' q̄ sic. ¶ [illegible] sūt [illegible] id mors
⁊ [illegible] sūt ɔ̄ria ⁊ cor ē p̄n^m inter. g° al venēa sunt mortifi
[illegible] ɔ̄tria debent cor pete in p̄n° ¶ Jt̄ ɔ̄ oīa venēa [illegible]
ē [illegible] ē [illegible] ut opilāt [illegible] cordis ue venēa ad cor
[illegible] q̄ nō eēt nisi cor deleretur ap
pete ab aspectu g° ac. ¶ Jd̄ dic. aūc. q̄ cantarides a tota spē
petūt uesicā ⁊ lepus marinus pulmonē ⁊ nō g° cor. g° ac.
¶ Dicēdū q̄ oīa venēa a tota spē opancia [illegible] petūt cor a cō spē
⁊ aspectu sic aūs [illegible] sic p̄mo ānioz cor ei9
q̄ nō inter ai sit [illegible] q̄d ē mixte ⁊ inites ⁊ si ē a cō spē
[illegible] ē q̄ cor ē calīu ⁊ calīi ē a pte actiue venena. ¶ S; uo
pp ob q̄ cai si q̄d in'' ad cor aspectu cōi hīt nīm [illegible] ⁊ aspf
[illegible] pp ultio si addita ad in9 q̄dā corū rōe ei9 [illegible]
ad cor alia [illegible] respiciūt sic cantarides ac. ut dcm̄. s; iste
aspect9 spal' nō tollit cōez qui debet̄ oīi venēo ⁊ soluit̄ to
cū. ¶ Dēin q̄ q̄ venena [illegible] corrigūt in cor' [illegible] ut' calia
ꝉ fria. ut' q̄ calia q̄ [illegible] symboliū faciliōr ē trāsitus ex
calia sūt silia calori nr̄o. g° [illegible] corrigūt ab eo. Jt̄ [illegible]
[illegible] disponit ad passibilitatez [illegible] s; calia sūt mag
[illegible] q̄ calīu ē [illegible] ⁊ frīi ē ingrossare. g° ac ¶ Jd̄
ē G. 3° ɔ̄ simpl' me^a q̄ venēa calia [illegible] mora [illegible] ⁊
cor' tanto sūt detiora ¶ Jt̄ q̄nto qualitas ē fortior tanto de
difficilior [illegible] ⁊ calitas ē fortior actiuarū. g° ac. ¶ Dicēdū
q̄ venena calia nō corrigūt̄ [illegible] nr̄i corpis sic dic. G. s; sūt
deteriora q̄ [illegible] q̄ sūt calia ⁊ si opat̄ sic ea calefaciēdo
⁊ nō deteriorando. s; frīa peccāt q̄ frīm i calor nr̄i corpis [illegible]
actōm calefacit ⁊ [illegible] ānioz ⁊ id ac. [illegible] ē q̄ oīa venēa
frīa venēa [illegible] ei9 signū ē q̄ oīa sūt frīa i q̄rto g̃du ⁊ ideo
frīis pot ānioz i veneno [illegible] corrigi. s; venena calia [illegible]
venena nō solū a ɔ̄plōne ut p; in pipe. s; ⁊ alia [illegible]
euforbiū ex q̄bz forma resultat q̄ caloire [illegible]
ānio. ¶ Ad p̄mū dicēdū [illegible] symboliū [illegible]
q̄ debet [illegible] agentis [illegible] ānioū nō
ē ita. q̄ [illegible] fit [illegible] id frīis venēi frīi ānio' calore
nr̄o [illegible] calī. ¶ Ad [illegible] dicēdū q̄ qualitas [illegible]
[illegible] ānio' [illegible] s; [illegible] ē [illegible] agentis [illegible]
frīiāti. nō ē ita ⁊ nō calienti. ¶ [illegible] q̄ [illegible] venēoz [illegible]
ꝉ ɔ̄petit tiriaca ut' q̄ nō [illegible] ē p [illegible] s; tiriaca ē vene
nosa ⁊ venenis silis. g° nō curat ea. ¶ Jt̄ [illegible] q̄ venenū
angustiat ⁊ nūi ledit ɔ̄petit aialibz veneno [illegible] tiri
aca nūl' ledit nūi dic [illegible] ⁊ venenū [illegible] sit ve
nenosa. g° ac. ¶ Jd̄ ē iste [illegible] ¶ Dicēdū q̄ tiriaca [illegible] venēi
⁊ pos recepti [illegible] morsum aiat venēosi in p̄sa sine [illegible]
administret sine sup morsum emplastret̄ q̄ recap [illegible]
[illegible] respicit aliq̄ [illegible] cor [illegible] ⁊ illa ɔ̄fortat calor' ⁊ spie re
cando ⁊ sic ɔ̄petit p se. Jt̄ rōne [illegible] attrahit ad se ve
nenū q̄d uult cor pete ⁊ sic ɔ̄petit p accns [illegible] ¶ Ad
p̄m dicēdū q̄ tiriaca ē silis venēo in for [illegible] q̄ ve
nenū uult cor pete tiriaca [illegible] a corde ¶ Ad 2° dicēdū q̄
tiriaca ledit [illegible] sic lo' [illegible] s; [illegible]
⁊ p se ⁊ p accns sic dcm̄ ē. ¶ Soq̄ [illegible] ɔ̄pone tiriace [illegible]
p form̄ simpliciū [illegible] p9 [illegible] ex simplicibz [illegible] ut' q̄d
p form̄ simpliciū d' aūc. ⁊ [illegible] q̄ tiriaca debeat [illegible] aliq;
morbū [illegible] ē de illa simplici me^a q̄ hīt aspectu ad illum
morbū ut' ad nībz nō nisi forma simplicis me^e opet̄ g̃ne

IV

V

Venerabiles dne Mgri Citati hodie hora decimamortava in stuba VI
communi Maior Collegii artistarum ad pulsum campane ad ceri